Jules Verne

Jules Verne

Robur Cuceritorul

Capitolul 1

ÎN CARE SE VEDE CUM OAMENII TOBĂ DE CARTE POT Fl LA FEL DE BINE PUŞI ÎN ÎNCURCĂTURĂ CA ŞI CEI IGNORANŢI

— Pac!… Pac…!

Cele doua focuri de revolver porniră aproape în aceeaşi clipă. Unul din gloanţe nimeri o văcuţa care păştea ceva mai încolo, la vreo cincizeci de paşi, pătrunzându-i în şira spinării. Bietul dobitoc n-avea totuşi nici un amestec în tărăşenia asta.

Niciunul, nici celălalt dintre adversari nu fusese rănit Cine erau cei doi gentlemeni? Nu se ştie, deşi am fi avut acum prilejul să transmitem posterităţii numele lor. Tot ce putem spune este că cel mai vârstnic dintre ei era englez, iar celălalt american. În schimb, putem foarte uşor arăta unde anume, în ce loc, tihnitul rumegător păscuse ultimul smoc de iarbă: pe malul drept al cascadei Niagara, în preajma podului suspendat care uneşte ţărmul american cu cel canadian, trei mile mai la vale de cataractă.

Englezul se apropie atunci de american:

— Rămân la părerea mea că era Rule Britannia! Spuse el.

— Ba nu! Yankee Doodle, îi întoarse vorba celălalt.

Şi cearta ar fi izbucnit iarăşi, dacă unul dintre martori – probabil ca să cruţe bietele vite – n-ar fi intervenit:

— Să zicem că era Rule Doodle şi Yankee Britannia, spuse el. Şi acum haidem la masă!

În sfârşit, spre mulţumirea tuturor, căzură la învoiala, acceptând un compromis între cele două imnuri naţionale ale Americii şi Marii Britanii. Luând-o în sus pe malul stâng

al Niagarei, se îndreptară cu toţii, americani şi englezi laolaltă, spre restaurantul hotelului din Goat-Island – teritoriu neutru între cele două căderi de apă – unde se aşezară la o masă. Şi cum se aflau în faţa unei gustări alcătuite din ouă fierte şi şunca tradiţională, din friptură rece cu pickles iute ca focul, toate stropite cu puhoaie de ceaiuri, în stare să stârnească invidia vestitei cascade, mai bine să-i lăsăm în pace. De altfel, nici nu cred să mai vină vorba despre ei mai încolo, în cursul acestei povestiri.

Care avea dreptate – englezul sau americanul? Ar fi greu de spus. În orice caz, duelul acesta ne arată cât de înfierbântate erau spiritele – şi nu numai în Lumea Nouă, dar şi pe vechiul continent – din pricina unui fenomen inexplicabil care înflăcărase toate cugetele.

Os sublime dedit coelumque tueri1 a spus Ovidiu spre cea mai mare cinste a fiinţei omeneşti. Într-adevăr, niciodată cerul nu fusese privit cu atâta interes de când apăruse omul pe faţa globului pământesc.

Chiar în noaptea din ajun, de undeva, din văzduh, o trompetă slobozise în spaţiu sunetele-i metalice, deasupra Canadei, în partea cuprinsă între lacul Ontario şi lacul Erie. Unora li se păruse că aud Yankee Doodle, altora Rule Britannia. De aici şi sfada dintre anglo-saxoni, sfadă ce se încheiase cu o masă la Goat-Island. În definitiv, poate că nu fusese niciunul dintre cele două imnuri naţionale. Ceea ce nimeni însă nu punea la îndoială era faptul că aceste sunete ciudate păreau să coboare din cer.

Să fi fost cumva o trompetă cerească din care sufla vreun înger sau vreun arhanghel?… Ori, poate, mai degrabă nişte veseli aeronauţi care buciumau din acest instrument răsunător, folosit din plin de gloria cea zgomotoasă?

Nu! Nici pomeneală de balon, nici de aeronauţi. Era vorba de un fenomen neobişnuit ce se producea undeva în straturile superioare ale văzduhului, fenomen a cărui natură şi obârşie nimeni nu le putea stabili. Azi îşi făcea apariţia deasupra Americii, patruzeci şi opt de ore mai

târziu deasupra Europei, iar după opt zile, în Asia, deasupra Imperiului Ceresc. Hotărât lucru, dacă trompeta care călătorea cu alai prin văzduh nu anunţa judecata din urmă, atunci ce putea fi?

Faptul acesta provocase în toate ţările lumii, regate sau republici, oarecare nelinişte care trebuia potolită. Dacă vi s-ar întâmpla să auziţi în casă nişte zgomote ciudate, inexplicabile, vă întreb, n-aţi căuta să aflaţi cât mai degrabă de unde vin ele, şi în cazul când investigaţiile ar rămâne fără nici un rezultat, nu-i aşa că aţi părăsi casa şi v-aţi muta într-altă parte? Cu siguranţă că da! În împrejurările de faţă însă, casa era chiar globul pământesc. Dar cum, în ce fel să-l părăseşti şi să te muţi în Lună, sau pe Marte, Venus, Jupiter sau, în sfârşit, pe vreo altă planetă din sistemul solar? Trebuia deci de aflat ce se petrecea, nu în vidul infinit, ci în păturile atmosferice. Într-adevăr, acolo unde nu există aer, nu există nici sunete, iar cum în cazul de faţă era vorba de sunete – iarăşi faimoasa trompetă – înseamnă că fenomenul se producea în pătura de aer din jurul sferoidului nostru, pătură a cărei grosime nu trece de două leghe şi a cărei densitate descreşte cu înălţimea.

Mii şi mii de ziare, cum era şi firesc, atacară această problemă comentând-o în fel şi chip, căutară s-o lămurească sau o făcură să pară şi mai încâlcită, menţionând diferite fapte adevărate sau false, îi puseră pe foc pe cititori sau se străduiră să-i liniştească – desigur ca să sporească tirajul – făcură vâlvă mare în rândurile omenirii care şi aşa îşi cam pierduse cumpătul. De o bucată de vreme nimeni nu se mai ocupa de politică, ceea ce nu înseamnă că treburile lumii mergeau mai prost ca înainte. Dar ce se petrecea?

Toate observatoarele de pe glob fură întrebate. Dacă nu puteau să dea un răspuns, ce rost mai aveau atunci observatoarele? Dacă astronomii, care sunt în stare să vadă stelele duble sau triple la sute de mii de miliarde de leghe distanţă, nu erau capabili să descopere originea unui

fenomen cosmic pe o rază de numai câţiva kilometri, ce rost mai aveau atunci astronomii?

De altminteri, cine ar fi putut să spună câte telescoape, lunete, ocheane, lornete, binocluri, monocluri erau îndreptate spre cer, în acele frumoase nopţi de vară, câte priviri stăteau aţintite prin ocularele instrumentelor de toate dimensiunile. Vor fi fost poate cel puţin câteva sute de mii. De zece sau chiar de douăzeci de ori mai multe decât stelele care pot fi numărate cu ochiul liber pe firmament. Nu! Niciodată până atunci vreo eclipsă, observată în acelaşi timp din toate punctele de pe glob, nu fusese primită cu atâta alai.

Răspunsurile pe care le dădură observatoarele se dovediră nesatisfăcătoare. Fiecare era de altă părere. De aici, război în lege în lumea savanţilor, spre sfârşitul lui aprilie şi începutul lui mai.

Observatorul din Paris se arătă foarte rezervat. Niciuna din secţii nu-şi exprimă vreo părere. Serviciul Astronomiei Matematice nu catadicsise să facă observaţii, cel al operaţiunilor Meridiane nu descoperise nimic, Laboratorul de Fizică nu avea nimic de spus, cel de Geodezie, de asemenea, la Meteorologie, nici un indiciu, în sfârşit, la Secţia Calculatorilor nu se aflase nimic. Cel puţin era un răspuns franc. Aceeaşi sinceritate din partea observatorului din Montsouris ca şi din partea staţiunii de cercetări magnetice din parcul Saint-Maur. Şi acelaşi respect faţă de adevăr din partea Biroului de Longitudini. Hotărât lucru, francez înseamnă a fi „franc”.

Răspunsurile primite din provincie erau ceva mai pozitive. Se pare că în noaptea de 6 sau 7 mai s-ar fi semnalat un fenomen luminos de natură electrică, ce stăruise pe cer maximum douăzeci de secunde. La Pic-du-Midi, fenomenul acesta se manifestase între orele nouă şi zece seara. La observatorul meteorologic din Puy-de-Dâme fusese detectat între unu şi două dimineaţa, la Mont Ventoux, în Provence, între două şi trei, la Nisa, între orele trei şi patru, în sfârşit,

la Scmnoz-Alpes, între lacurile Annecy, Bourget şi Leman, în momentul când zorii zilei începuseră să mijească.

Evident, aceste observaţii nu puteau fi pur şi simplu tăgăduite. Nu mai încăpea nici o îndoială că fenomenul fusese semnalat în diferite puncte – succesiv – în răstimp de câteva ore. Aşa că sau existau mai multe focare luminoase, din loc în loc, în atmosfera terestră, sau în cazul când nu exista decât un singur focar, acesta se deplasa cu o vite /a de aproximativ două sute de kilometri pe oră.

Întrebarea este dacă în timpul zilei se observase ceva neobişnuit în văzduh?

Nimic.

Ce! Puţin se putea afirma că sunetele trompetei veneau din păturile superioare ale atmosferei?

Nicidecum: glasul trompetei nu răsunase niciodată între răsăritul şi apusul soarelui.

În Marea Britanie toată lumea era uluită. Părerile emise de observatoare se băteau cap în cap. Greenwich nu reuşea să se pună de acord cu Oxford, deşi amândouă susţineau acelaşi lucru: că erau „simple năzăriri”.

— Iluzie optică, spunea unul.

— Iluzie auditivă, afirma celălalt.

De aici dispute interminabile. În orice caz, era o iluzie.

La observatorul din Berlin şi la cel din Viena discuţia iscată era cât pe ce să dea naştere la complicaţii pe plan internaţional. Rusia însă, în persoana directorului de la observatorul din Pulkovo, le dovedi că aveau şi unul şi altul dreptate, asta depindea numai de punctul de vedere pe care-l adoptau, atunci când încercau să stabilească natura fenomenului, imposibil în teorie şi posibil totuşi în practică.

În Elveţia, la observatorul din Saentis, în cantonul Appenzel, la Richi, la Gabris, la staţiunile din Saint-Golhard, Saint-Bernard, Julier, Simplon, Zurich, Somblick, în Tirol, fenomenul acesta, pe care nimeni nu avusese vreodată prilejul să-l constate, era privit cu cea mai mare neîncredere – aşa cum se şi cuvenea.

În Italia însă, la staţiunile meteorologice de pe Vezuviu, la cea de pe Etna, instalată în fosta Casa Inglese, la Monte Cavo, observatorii nu pregetară să admită că era vorba totuşi de un fenomen concret, care se manifestase o dată, în timpul zilei, sub forma unei pâcle dispuse în spirală, iar altă dată, noaptea, sub forma unei stele căzătoare. Dar ce era în realitate, nimeni nu ştia.

La drept vorbind, oamenii de ştiinţă începuseră să se plictisească de acest mister care, pe de altă parte, continua să facă vâlvă, ba chiar să-i înspăimânte pe oamenii simpli şi fără carte care au alcătuit şi alcătuiesc marea majoritate în lumea asta. Astronomii şi meteorologii nici nu s-ar mai fi ocupat de el, dacă în noaptea de 26 spre 27, la observatorul din Kantokeino, Finmark, Norvegia, şi în noaptea de 28 spre 29 la cel din Isfjord, Spitzberg, norvegienii pe de o parte şi suedezii pe de alta n-ar fi căzut de acord asupra unui fapt, şi anume că în mijlocul aurorei boreale s-ar fi ivit în văzduh un fel de pasăre uriaşă, un adevărat monstru. Deşi nu s-a putut determina structura lui, un lucru era sigur: că monstrul emitea un fel de corpusculi care detunau ca nişte bombe.

În Europa, nimeni nu se gândi să pună la îndoială observaţiile făcute de staţiunile din Finmark şi Spitzberg. Dar ceea ce părea extraordinar, în cazul de faţă, era faptul că suedezii şi norvegienii reuşiseră să cadă de acord într-o privinţă oarecare.

În schimb, în toate observatoarele din America de Sud, din Brazilia, Peru ca şi din La Plata, în cele din Australia, în Sidney, Adelaide şi Melbourne se făcu mare haz pe socoteala acestei pretinse descoperiri. Şi să nu uităm că australienii au un râs foarte molipsitor.

Până la urmă, singurul care luă în serios chestiunea aceasta, în pofida comentariilor usturătoare pe care le putea prilejui supoziţia lui, fu un chinez, directorul observatorului din Zi-Ka-Wey, situat în mijlocul unei câmpii

vaste, la aproape zece leghe de mare, cu zări necuprinse şi limpezi.

— E foarte probabil, spuse el, ca obiectul în cauză să fie pur şi simplu un aparat aviatic, o maşină zburătoare!

Ce fantezie!

Dacă discuţiile fură atât de înverşunate în Lumea Veche, închipuiţi-vă cum vor fi fost în Lumea Nouă, unde Statele Unite ocupă teritoriul cel mai întins.

Se ştie că yankeul nu umblă cu ocolişuri, ci merge totdeauna drept la ţintă. De aceea observatoarele federaţiei americane nu pregetară să-şi spună pe şleau părerea. Şi dacă nu şi-au dat cu telescoapele în cap, n-au făcut-o numai pentru că ar fi trebuit să caute altele în loc tocmai când aveau mai mare nevoie de ele.

Problema aceasta care iscase atâtea controverse prilejui o dispută în care observatoarele din Washington, districtul Columbia, şi cel din Cambridge, statul Duna, pe de o parte, se ciocniră cu cel de la Darmouth-College din Connecticut şi cel din Aun-Arbor, statul Michigan, pe de altă parte. Disputa se învârtea, nu aşa cum s-ar fi crezut, în jurul naturii corpului observat, ci al momentului exact când fusese făcută observaţia, deoarece toţi susţineau că l-ar fi zărit în aceeaşi noapte, la aceeaşi oră, în acelaşi minut şi secundă, deşi acel corp misterios se deplasa la o înălţime destul de mică deasupra orizontului. Or, între Connecticut şi Michigan, între Duna şi Columbia sunt nişte distanţe mult prea mari pentru ca el să fi putut fi observat din punctele respective în acelaşi moment.

„Dudley” din Albany, statul New York, şi „West-Point”, Academia militară, îşi combătură colegii printr-o notă în care precizau cu cifre înălţimea şi viteza de deplasare a numitului corp.

Mai târziu însă se constată că aceşti observatori se înşelaseră asupra corpului şi că, de fapt, ei vorbeau despre un bolid care trecuse prin păturile mijlocii ale atmosferei.

Aşadar, acest bolid nu putea fi corpul cu pricina. De altfel, cine a mai pomenit bolid să cânte din trompetă!

Cât despre trompetă, în zadar au căutat unii să categorisească glasul ei buciumător drept o simplă iluzie auditivă. Nici ochii şi cu atât mai puţin urechile nu se înşelau în împrejurarea de faţă. Nu mai încăpea nici o îndoială, oamenii văzuseră cu ochii lor şi auziseră cu urechile lor. În noaptea de 12 spre 13 mai – o noapte neagră ca smoala observatorii de la Yale-College şi de la Academia de ştiinţe din Sheffield reuşiseră chiar să înregistreze câteva măsuri dintr-o frază muzicală în re major, în patru timpi, ce se dovedi a fi, notă cu notă şi tact cu tact, refrenul vestitului Chant du depart2.

— Are haz! Făcură mucaliţii. O orchestră franceză care n-a găsit alt loc mai bun unde să cânte decât în văzduh!

Gluma asta însă nu putea fi un răspuns, după cum remarcă observatorul din Boston – întemeiat de Atlantic Iron Works Society3 – ale cărui păreri în domeniul astronomiei şi meteorologiei aveau deplină autoritate în rândul savanţilor.

În sfârşit, îşi spuse cuvântul şi observatorul din Cincinnati, construit în 1870 pe muntele Lookout, prin mărinimia domnului Kilgoor – cunoscut prin măsurătorile micrometrice făcute asupra stelelor duble. Directorul acestui observator declară cu cele mai bune intenţii că, fără îndoială, trebuie să fie ceva la mijloc, de vreme ce se observase apariţia unui corp la intervale apropiate, în diverse puncte ale atmosferei, dar că nu se putea stabili nimic în legătură cu natura acestui corp, dimensiunile, viteza de deplasare şi traiectoria sa.

Tocmai atunci un ziar cu o foarte mare răspândire, New York Herald, primi din partea unui abonat următoarea anonimă: „E încă proaspăta în amintirea noastră rivalitatea ce a dezlănţuit acum câţiva ani o încăierare în lege intre cei doi moştenitori ai domeniului Begum dtn Ragginahra, medicul francez Sarrasin din Franceville şi inginerul

german Herr Schultze din Sthalstadt, localităţi aflate în sudul Oregonului, în Statele Unite.

N-am uitat de asemenea că Herr Schultze, vrând să distrugă Franceville, a lansat o ghiulea formidabilă care urma să cadă asupra oraşului francez şi să-l radă într-o clipă de pe faţa pământului.

Cu atât mai puţin am fi putut uita faptul că. Proiectat în spaţiu de un tun gigantic, obuzul, a cărui viteză iniţială fusese greşii calculată, şi-a luat zborul cu o iuţeală de şaisprezece ori mai mare decât aceea a proiectilelor obişnuite, adică aproximativ o sută cincizeci de leghe pe oră. Aşa că n-a mai căzut pe pământ, ci, transformându-se într-un bolid, a început să se învârtească şi se va învârti veşnic în jurul planetei noastre.

De ce n-ar fi, în definitiv, corpul în cauză, a cărui existenţă nu poate fi contestată!”

Foarte ingenioasă explicaţia dată de abonatul ziarului New York Herald. Dar cum rămânea cu trompeta?… Nu cumva ghiuleaua lui Herr Schultz era prevăzută cu o trompetă?

Aşadar, toate aceste ipoteze nu spuneau nimic, după cum toate observaţiile erau eronate.

Nu mai stătea în picioare decât supoziţia făcută de directorul observatorului din Zi-Ka-Wey.

Să nu credeţi cumva că populaţia vechiului, ca şi a noului continent, va fi ajuns în cele din urmă să se plictisească de toată tevatura asta. Dimpotrivă! Discuţiile se înteţiră mai vârtos, fără să se poată cădea la o înţelegere. Nu se potoliră decât vremelnic, timp de câteva zile, în care corpul cu pricina, fie el bolid sau altceva, nu mai fusese semnalat nicăieri şi în care nu se mai auzise în văzduh nici un sunet de trompetă. Nu cumva căzuse într-un punct de pe glob unde cu greu s-ar fi putut da de urmă – în mare, de pildă? Cine ştie dacă nu zăcea undeva, în adâncurile Atlanticului, ale Pacificului sau ale Oceanului Indian? Nimeni nu putea spune. Tocmai atunci însă avură loc o serie de întâmplări

neaşteptate, care nu puteau fi explicate numai prin existenţa unui fenomen cosmic.

În răstimp de opt zile, cetăţenii din Hamburg, din vârful Turnului Sfântului Mihai, turcii de pe cel mai înalt minaret al Sfintei Sofia, locuitorii din Rouen, de sus, din capătul săgeţii de metal a catedralei, cei din Strasbourg, de pe culmei Munsterului, americanii de pe Statuia Libertăţii ce străjuieşte Golful Hudson şi din vârful monumentului închinat lui Washington, la Boston, chinezii, de pe acoperişul templului celor Cinci sute de Spirite de la Canton, indienii de la cel de-al şaisprezecelea cat al templului Tanjur, populaţia Romei, de pe crucea basilicei Sfântul Petru, englezii, de pe crucea Sfântului Paul din Londra, egiptenii, din vârful marei piramide din Gizeh, parizienii, de pe paratrăsnetul turnului de fier ridicat cu prilejul expoziţiei din 1889, înalt de trei sute de metri, zăriră fluturând un drapel de pe fiecare din aceste culmi unde cu mare greutate ar fi putut să se urce cineva.

Era un drapel negru presărat cu stele şi cu un soare de aur la mijloc.

Capitolul II.

ÎN CARE MEMBRII INSTITUTULUI WELDON POARTĂ O DISCUŢIE APRINSĂ, FĂRĂ A REUŞI SĂ CADĂ DE ACORD

— Şi cine va îndrăzni să spună că nu-i aşa…

— Ce vorbeşti!… Şi totuşi se va găsi cine, dacă e cazul!

— În ciuda ameninţărilor voastre…

— Măsoară-ţi cuvintele, Bat Fyn!

— Şi dumneata, Uncle Prudent!

— Susţin că elicea nu poate să fie decât la spate!

— Şi noi!… Şi noi!… Se auziră cincizeci de glasuri la unison.

— Ba nu!… Trebuie să fie în faţă! Strigă Phil Evans.

— În faţă? Se minunară alte cincizeci de glasuri, răspunzându-i cu o vehemenţă Ia fel de impresionantă.

— Aşa n-o să ne înţelegem niciodată!

— Niciodată! Niciodată!

— Atunci ce rost are să ne mai ciorovăim?

— Asta nu-i ciorovăială! E o discuţie!

Nu-ţi venea să-ţi crezi urechilor, ascultând schimburile de cuvinte, bruftuluielile, hărmălaia care făceau să răsune de o bucată de vreme sala de şedinţe.

Era cea mai încăpătoare sală a Institutului Weldon, faimosul club din Walnut-Street, Philadelphia, statul Pennsylvania, în Statele Unite ale Americii.

Întâmplarea face ca tocmai în ajun, cu ocazia alegerii unui lampagiu, să fi avut loc o serie de manifestaţii de stradă şi de întruniri gălăgioase, însoţite de încăierări. Şi cum fierberea ce domnea în oraş nu se potolise încă, se explică poate şi agitaţia care se manifesta printre membrii Institutului Weldon. Şi când te gândeşti că era vorba doar de o simplă reuniune a „baloniştilor” la care se discuta încă problema la ordinea zilei – chiar şi atunci – referitoare la dirijarea baloanelor!

Lucrurile se petreceau într-un oraş din Statele Unite, care ajunsese mult mai rapid decât New York, Chicago, Cincinnati, San Francisco la o stare cât se poate de prosperă, un oraş care totuşi nu este nici port, nici centru minier pentru exploatarea huilei sau a petrolului, nici cetate industrială, nici nod de cale ferată, un oraş mai mare decât Berlin, Manchester, Edinburgh, Liverpool, Viena, Petersburg, Dublin, oraş înzestrat cu un parc mai întins decât toate cele şapte parcuri ale capitalei Angliei laolaltă, în sfârşit, un oraş care în momentul de faţă are o populaţie de aproape un milion două sute de mii de oameni şi care e socotit al patrulea din lume, după Londra, Paris şi New York.

Philadelphia s-ar putea spune că este o adevărată cetate de marmură cu clădirile ei impunătoare şi instituţiile ei publice fără de seamăn. Cel mai vestit colegiu din lumea nouă este colegiul „Girard” care se află la Philadelphia. Cel mai larg pod de fier de pe glob este podul construit peste râul Schuylkill, pod care se află tot la Philadelphia. Cel mai

frumos templu al francmasoneriei este templul masonic din Philadelphia. În sfârşit, cel mai mare club al adepţilor navigaţiei aeriene se află de asemenea la Philadelphia. Şi dacă e cineva amator să-l viziteze astă-seară, 12 iunie, s-ar putea să culeagă impresii destul de plăcute.

În sala cea mare se agitau, dădeau din mâini, se frământau, vorbeau, discutau, se ciondăneau – toţi cu pălăriile pe cap – o sută de aşa-numiţi „balonişti" sub înalta priveghere a unui preşedinte, asistat de un secretar şi un trezorier. Să nu credeţi că erau cumva ingineri de meserie. Nu. Doar nişte simpli amatori în problemele de aerostatică, însă nişte amatori înfocaţi şi mai ales aprigi adversari ai celor care voiau să înlocuiască aerostatele cu nişte aparate „mai grele decât aerul", un fel de maşini zburătoare, nave aeriene sau mai ştiu cu ce. Că aceşti oameni cumsecade vor izbuti să descopere vreodată modul de conducere a baloanelor – tot ce se poate. În orice caz, preşedintele lor trebuia să-şi bată niţel capul cu ei, ca să-i conducă.

Preşedintele cu pricina, un om cunoscut de toată lumea în Philadelphia, era faimosul Uncle Prudent – Prudent fiind numele de familie. Cât despre calificativul Uncle, trebuie să ştiţi că e ceva destul de obişnuit în America, unde poţi foarte bine să fii unchi fără să ai cumva nepoţi sau nepoate. Acolo multora li se spune Uncle, aşa cum aiurea li se spune „tăticule" unor oameni care nu s-au învrednicit niciodată să aibă copii.

Uncle Prudent era o persoană cu vază, adeseori citat, în pofida numelui său, pentru cutezanţa lui. Putred de bogat, ceea ce nu-i strică niciodată unui om, nici chiar în Statele Unite. Şi cum să nu fi fost bogat când deţinea o mare parte din acţiunile Societăţii Niagara-Falls? Era o societate întemeiată de nişte ingineri la Buffalo, pentru exploatarea căderilor de apă. Minunată afacere! Cei şapte mii cinci sute de metri, debitul pe secundă al Niagarei, produc o forţă de şapte milioane cai-putere. Iar forţa aceasta uriaşă, repartizată tuturor uzinelor aflate pe o rază de cinci sute

kilometri, reprezenta o economie anuală de un miliard cinci sute de milioane franci aur, din care o bună parte intrau în casa de bani a societăţii şi mai cu seamă în buzunarul lui Uncle Prudent. Altminteri, fiind burlac, ducea o viaţă modestă, tot personalul său de serviciu reducându-se la un singur valet, Frycollin, care nu merita câtuşi de puţin să fie în slujba unui stăpân atât de viteaz. Dar uneori se mai întâmplă şi de astea!

Fiind bogat, se înţelege de la sine că Uncle Prudent avea destui prieteni; dar ca preşedinte al clubului avea şi destui duşmani şi, printre alţii, toţi cei care râvneau la această situaţie. Şi, printre cei mai înverşunaţi, se cuvine să-l pomenim şi pe secretarul Institutului Weldon.

ÎI chema Phil Evans şi era tot atât de bogat, deoarece conducea Walton Watch Company, o mare fabrică de ceasuri, care scotea cinci sute de mecanisme zilnic şi ale cărei produse aflate în comerţ se puteau compara cu cele mai bune produse elveţiene. Phil Evans ar fi putut deci să treacă drept unul dintre cei mai fericiţi oameni de pe faţa pământului şi chiar din Statele Unite, dacă n-ar fi fost situaţia lui Uncle Prudent. Şi unul şi altul aveau aceeaşi vârstă, patruzeci şi cinci de ani, erau sănătoşi tun, îndrăzneţi fără doar şi poate şi nici unuia dintre ei nu i-ar fi trecut prin gând să schimbe foloasele neîndoielnice ale burlăciei cu cele mai puţin sigure ale căsniciei. Erau doi oameni făcuţi parcă să se înţeleagă, dar care totuşi nu se înţelegeau; amândoi iuţi din fire, amarnic de iuţi, unul, Uncle Prudent – la cald, celălalt, Phil Evans – la rece.

Cum se făcea însă că Phil Evans nu ajunsese să fie ales preşedinte al clubului? Voturile fuseseră egal împărţite între Uncle Prudent şi el. De douăzeci de ori în şir se repetase scrutinul şi tot de atâtea ori niciunul din ei nu reuşise să obţină majoritatea. Situaţia era destul de încurcată şi ar fi putut dăinui aşa până la capătul vieţii celor doi candidaţi.

Atunci unul dintre membri, anume Jem Cip, casierul Institutului Weldon, propuse un mijloc menit să încline într-o parte sau alta balanţa scrutinului. Jem Cip era un vegetarian convins sau un aşa-numit legumist, adică unul dintre acei adversari neîmpăcaţi ai tuturor alimentelor de origine animală şi ai tuturor băuturilor alcoolice, jumătate brahman, jumătate musulman, rivalul unora ca Niewman, Pitman, Ward, Davic şi altor iluştri reprezentanţi ai acestei secte de oameni într-o ureche, dar inofensivi.

În împrejurarea respectivă, Jem Cip fu sprijinit de un alt membru al clubului, William T. Forbes, directorul unei mari uzine pentru fabricarea glucozei din cârpe prin tratarea lor cu acid sulfuric – o modalitate de a prepara zahărul din tot felul de bulendre. Era un om cu greutate William T. Forbes, tatăl a două încântătoare fete bătrâne, miss Dorothy, sau pe numele ei de alint Doll, şi miss Martha sau Mai, care dădea tonul în înalta societate a Philadelphiei.

În urma propunerii lui Jem Cip, susţinută de William T. Forbes şi de alţi câţiva, se hotărî ca preşedintele clubului să fie desemnat prin „tragere la ţintă”.

La drept vorbind sistemul acesta electoral ar putea fi foarte bine întrebuinţat ori de câte ori se pune chestiunea alegerii celui mai vrednic dintre toţi, şi o seamă de americani cu scaun la cap se şi gândeau chiar să-l folosească pentru numirea preşedintelui Statelor Unite.

Luând, aşadar, două tăbliţe albe, fără nici un semn pe ele, traseră câte o linie neagră pe fiecare. Cele două linii aveau o lungime egală, matematic calculată, cu aceeaşi exactitate cu care s-ar fi determinat triunghiul de bază într-o operaţie de triangulaţie. Pe urmă cele două tăbliţe fură aşezate în aceeaşi zi în mijlocul sălii de şedinţe, şi cei doi concurenţi, înarmat fiecare cu câte o andrea foarte fină, o porniră în acelaşi timp spre tăbliţa ce le era destinată. Cel care avea să implânte andreaua mai aproape de mijlocul liniei urma să fie proclamat preşedintele Institutului Weldon.

Bineînţeles, mişcarea trebuia executată dintr-o dată, fără nici un fel de repere sau dibuiri, doar din ochi. Cum s-ar zice, trebuia să ai o privire ca un compas.

Uncle Prudent înfipse andreaua odată cu Phil Evans, chiar în aceeaşi clipă. Se făcu apoi măsurătoarea pentru a se stabili care din cei doi concurenţi nimerise mai aproape de ţintă.

Să vezi minunăţie însă! Atât de mare fusese precizia cu care procedaseră concurenţii, încât la măsurătoare nu ieşi decât o diferenţă neînsemnată. Şi chiar dacă nu atinseseră exact punctul calculat matematic, cele două andrele se abătuseră prea puţin, aproape imperceptibil, de la ţintă şi pare-se în egală măsură şi una şi cealaltă, întreaga adunare se afla deci într-o mare încurcătură.

Noroc că unul dintre membri, Truk Milnor, stărui să se facă din nou măsurătoarea, de astă dată însă cu o riglă gradată după sistemul aparatului micrometric al d-lui Perreaux, cu ajutorul căruia milimetrul poate fi divizat în o mie cinci sute de părţi. Se procedă, aşadar, la o nouă măsurătoare, folosindu-se această riglă cu gradaţii de a mia cinci suta parte dintr-un milimetru însemnate cu o aşchie de diamant şi, citindu-se diviziunile la microscop, se obţinură următoarele rezultate: Uncle Prudent nimerise lângă ţintă cu o diferenţă de aproximativ şase diviziuni, iar Phil Evans cu o diferenţă de aproximativ nouă diviziuni.

Iată deci pentru ce Phil Evans ajunsese doar secretar al Institutului Weldon, în timp ce Uncle Prudent era proclamat preşedintele clubului.

O simplă diferenţă de trei diviziuni de o mie cinci sutimi de milimetru, nici mai mult, nici mai puţin, fusese de ajuns pentru ca Phil Evans să-i poarte lui Uncle Prudent o ură care, deşi mocnită, nu era mai puţin înverşunată.

La vremea aceea, în urma experienţelor întreprinse în ultimul pătrar al celui de-al nouăsprezecelea veac, se făcuseră oarecare progrese în chestiunea dirijabilelor.

Nacelele prevăzute cu elice propulsoare, încercate mai întâi în 1852 de Henry Giffard la aerostatul său cu formă alungită, apoi în 1872 de Dupuy de Lome, în 1883 de fraţii Tissandier, iar în 1884 de căpitanii Krebs şi Renard, dăduseră unele rezultate ce meritau a fi luate în seamă. Dar dacă aceste aparate, cufundate într-un mediu mai dens şi puse în mişcare de o elice, în aşa fel încât să poată înainta pieziş faţă de direcţia curenţilor de aer, ba chiar să ia în piept câte un vânt potrivnic, pentru a se întoarce la punctul lor de plecare, ajunseseră cu adevărat să „se dirijeze”, nu reuşiseră s-o facă decât numai datorită unor împrejurări cât se poate de prielnice. De pildă, în interiorul unor imense hale acoperite – perfect, într-o atmosferă liniştită – foarte bine! Sau pe un vânt uşor cu o viteză de cinci până la şase metri pe secundă – mai treacă meargă! Dar, în definitiv, nu se făcuse mare scofală. Pe un vânticel numai bun să învârtească aripile unei mori – opt metri pe secundă – aparatele acestea aproape că ar fi rămas locului; pe un vânt ceva mai aspru – zece metri pe secundă – ar fi mers de-a-ndărătelea; pe timp de furtună – douăzeci şi cinci până la treizeci de metri pe secundă – ar fi fost învârtejite în văzduh ca un fulg; iar în toiul unui uragan – patruzeci şi cinci de metri pe secundă – n-ar fi lipsit mult, poate, să fie făcute bucăţi; în fine, să fi bântuit un ciclon de peste o sută de metri pe secundă, praful s-ar fi ales de ele.

Fapt este că, după faimoasele experienţe ale căpitanului Krebs şi Renard, chiar dacă dirijabilele îşi sporiseră un pic viteza, cu toate astea abia dacă puteau înfrunta o briză uşoară. Aşa se explică de ce până atunci mijlocul acesta de locomoţie nu putuse fi încă întrebuinţat cu folos.

În orice caz, alături de problema dirijării aerostatelor, adică a mijloacelor necesare pentru a le da o viteză proprie, în privinţa motoarelor, progresele realizate fuseseră mult mai rapide. Maşina cu aburi a lui Henry Giffard, apoi sistemul lui Dupuy de Lome, bazat pe utilizarea forţei musculare, fuseseră încetul cu încetul înlocuite cu motoare

electrice. Cu ajutorul bateriilor cu bicromat de potasiu, alcătuind elemente cu potenţial sporit, se obţinuse o viteză de patru metri pe secundă. Maşinile dinamo-electrice ale căpitanilor Krebs şi Renard, dând naştere unei forţe de doisprezece cai-putere, făceau să se deplaseze aparatele cu o viteză mijlocie de şase metri şi jumătate pe secundă. Şi atunci, urmând acest drum spre perfecţionarea motorului, inginerii şi electricienii căutaseră să se apropie încetul cu încetul de acel deziderat care preconiza „un cal putere între capacele unui ceasornic”. Aşa că rezultatele dobândite cu ajutorul pilei electrice inventate de ei, asupra căreia căpitanii Krebs şi Renard păstraseră secretul, fură treptattreptat depăşite şi mai târziu aeronauţii avură prilejul să folosească motoare pe cât de puternice, pe atât de uşoare.

Erau suficiente motive pentru ca adepţii dirijabilelor, convinşi de utilitatea acestora, să prindă curaj. Şi totuşi câţi oameni cu scaun la cap nu voiau cu nici un chip să recunoască atare utilitate. Într-adevăr, de vreme ce aerostatul plutea datorită aerului ce-l susţinea, înseamnă că el aparţinea mediului în care se afla cu totul cufundat. În asemenea condiţii cum ar fi putut oare, fiind la cheremul curenţilor de aer, să ţină piept, cu masa lui, unor vânturi de intensitate mijlocie, oricât de puternic ar fi fost propulsorul său? Aici era buba; nădăjduiau să ajungă însă la o soluţie, folosindu-se aparate de mari dimensiuni.

Întâmplarea făcea ca, în strădania inventatorilor de a descoperi un motor uşor şi totodată puternic, americanii să se fi apropiat cel mai mult de realizarea faimosului deziderat. Un aparat dinamo-electric, având la bază o nouă pilă, a cărei compoziţie rămăsese învăluită în mister, fusese tocmai achiziţionat de la inventatorul lui, un chimist din Boston, necunoscut până atunci. Calculele făcute extrem de meticulos, diagramele întocmite cu cea mai mare exactitate dovedeau că, datorită aparatului în cauză, care punea în mişcare o elice de dimensiuni potrivite, se putea atinge o

viteză de deplasare de optsprezece până la douăzeci de metri pe secundă.

Într-adevăr, ar fi fost extraordinar!

— Şi nici nu costă mult! Adăugase Uncle Prudent, înmânând inventatorului, cu chitanţă în regulă, ultimul teanc de o sută de mii de dolari-hârtie din suma cu care îi plătise invenţia sa.

Institutul Weldon se apucă îndată de treabă. Când este vorba de o experienţă de pe urma căreia s-ar putea trage unele foloase practice, banul iese cu uşurinţă din buzunarele americanilor. Fondurile curgeau din belşug, fără a mai fi nevoie să se înfiinţeze o societate pe acţiuni. Chiar de la primul apel, în casa de bani a clubului se şi strânsese o sumă de trei sute de mii de dolari – adică de un milion cinci sute de mii de franci. Lucrările începură imediat sub conducerea celui mai vestit aeronaut din Statele Unite, Harry W. Tinder, al cărui nume va rămâne cu siguranţă nemuritor prin trei din cele o mie de ascensiuni făcute: una, în care se înălţase la o altitudine de douăsprezece mii de metri, mai sus, adică, decât Gay-Lussac, Coxwell, Sivei, Croce-Spinelli, Tissandier, Glaisher; a doua, în care zburase pe deasupra Americii, de la New York până la San Francisco, depăşind cu câteva sute de leghe distanţele parcurse de Nadar, Godard şi alţii, fără a-l mai pune la socoteală pe John Wise, care străbătuse în zbor o mie cinci sute de mile, de la Saint-Louis până în comitatul Jefferson; şi, în sfârşit, cea de-a treia, care se încheiase cu o prăbuşire de la înălţimea de o mie cinci sute de picioare, fără ca aeronautul să se fi ales decât cu mâna dreaptă scrântită, în timp ce Pilâtre de Rozier, mai puţin norocos, deşi se prăbuşise de la o altitudine mai mică de şapte sute de picioare, murise pe loc.

În momentul când începe această istorisire, am putea spune că Institutul Weldon dusese lucrurile la bun sfârşit. Pe şantierele Turner stătea înfoiat un aerostat uriaş de formă alungită, a cărui rezistenţă urma să fie încercată cu

aer comprimat la mare presiune. Mai mult decât oricare altul, balonul putea fi numit pe bună dreptate un monstru.

Într-adevăr, să vedem care era capacitatea balonului Gigant al lui Nadar? Şase mii de metri cubi. Dar a celui construit de John Wise? Douăzeci de mii de metri cubi. Dar al lui Giffard, de la expoziţia din 1878? Douăzeci şi cinci de mii de metri cubi cu o rază de optsprezece metri. Comparaţi aceste trei aerostate cu aparatul aeronautic al Institutului Weldon, al cărui volum ajungea la patruzeci mii de metri cubi, şi vă veţi da seama atunci că Uncle Prudent şi colegii săi erau întrucâtva îndreptăţiţi să se umfle în pene.

Balonul în chestiune, nefiind sortit să exploreze cele mai înalte pături ale atmosferei, nu purta, aşa cum s-ar putea crede, numele de Excelsior, deşi acest nume se află în mare cinste, chiar prea mare, printre cetăţenii americani. Nu! Se chema pur şi simplu Go ahead adică – „înainte” – şi tot ce-i rămânea de făcut era să nu-şi dea numele de ruşine şi să răspundă la toate comenzile căpitanului său.

În momentul acela, maşina dinamo-electrică era aproape în întregime construită după sistemul brevetat pe care-l cumpărase Institutul Weldon. Se putea presupune că până în şase săptămâni Go ahead avea să-şi ia zborul în spaţiu.

După cum am văzut însă, nu toate dificultăţile tehnice fuseseră rezolvate. Se ţinuseră o mulţime de şedinţe în care nu se discutase nici forma elicei şi nici dimensiunile ei, ci dacă propulsorul trebuie să fie aşezat la spatele aparatului, aşa cum procedaseră fraţii Tissandier, sau în faţă, aşa cum făcuseră căpitanii Krebs şi Renard. Nu mai e nevoie, cred, să adaug că, în focul discuţiei, partizanii celor două sisteme ajunseseră chiar să se ia la bătaie. Grupul „avantiştilor” era egal ca număr cu acela al „arieriştilor”. Uncle Prudent, al cărui cuvânt ar fi putut să atârne greu în balanţă în cazul când era paritate de voturi, Uncle Prudent, cum spuneam, care avea probabil şcoala profesorului Buridan, nu reuşise încă să-şi formeze o părere.

Prin urmare, nu era chip să se ajungă la o înţelegere şi nici să se stabilească locul elicei. Şi situaţia asta putea să mai dureze încă cine ştie cât timp, fireşte numai dacă guvernul nu se gândea cumva să intervină. Dar în Statele Unite, guvernului, precum se ştie, nu-i prea place să se amestece în treburile particulare, nici să-şi bage nasul unde nu-i fierbe oala. Şi are dreptate.

Aşa stăteau lucrurile, iar faimoasa şedinţă din 13 iunie părea să nu se mai sfârşească niciodată sau să se sfârşească printr-un tămbălău nemaipomenit – de la schimburi de înjurături ajungându-se la ghionturi, la bastoane, iar de la bastoane la focuri de revolver – când iată că la orele opt şi treizeci şi şapte avu loc o diversiune.

Uşierul Institutului Weldon se apropie tacticos, calm, ca un police-man în toiul unui miting furtunos, de biroul preşedintelui şi-i întinse o carte de vizită. Apoi aşteptă dispoziţiile pe care Uncle Prudent avea să socotească de cuviinţă a i le da.

Uncle Prudent făcu să răsune o trompetă cu aburi pe care, în calitatea sa de preşedinte, o folosea în chip de clopoţel, deoarece în cazul de faţă nici clopotele Kremlinului nu i-ar fi ajutat la nimic!… Hărmălaia însă parcă se înteţi şi mai mult. Atunci preşedintele „se descoperi” şi datorită acestui gest suprem reuşi să potolească pe jumătate tărăboiul.

— O comunicare! Rosti Uncle Prudent după ce luă o priză generoasă de tabac din tabachera de care nu se despărţea niciodată.

— Vorbiţi! Vorbiţi! Se auziră nouăzeci şi nouă de glasuri care, din întâmplare, căzură de acord asupra acestui punct.

— Dragi colegi, un străin cere să fie primit în sala noastră de şedinţe.

— Nu se poate! Răspunseră toţi într-un glas.

— Pe cât se pare, ar vrea să ne arate, urmă Uncle Prudent, că nu există o utopie mai absurdă decât credinţa că baloanele pot fi dirijate.

Un mormăit întâmpină această declaraţie.

— Să intre!… Să intre!

— Cum se numeşte năzdrăvanul ăsta? Întrebă secretarul Phil Evans.

— Robur, răspunse Uncle Prudent.

— Robur!… Robur!… Robur! Începu a urla întreaga adunare.

Să nu vă miraţi că reuşiseră atât de repede să fie de acord în privinţa acestui nume curios: minunea se datora faptului că Institutul Weldon spera să-şi descarce asupra celui care-l purta tot focul mâniei sale. Furtuna se astâmpărase deocamdată, cel puţin aşa se părea. Între noi fie vorba însă, cum ar fi posibil să se potolească furtunile în sânul unui popor care de două, trei ori pe lună le expediază pe adresa Europei în chip de uragane?

Capitolul III.

ÎN CARE NU ESTE NEVOIE SĂ VĂ PREZENTĂM NOUL PERSONAJ, DEOARECE ARE GRIJĂ S-0 FACĂ SINGUR

— Iubiţi cetăţeni ai Statelor Unite ale Americii, numele meu este Robur şi vă declar că sunt vrednic de el. Am patruzeci de ani bătuţi pe muchie, deşi nu par nici de treizeci, şi o constituţie de fier. Sunt sănătos tun, am muşchi de oţel şi un stomac pe care şi-un struţ l-ar socoti minunat. Asta în legătură cu fizicul.

Toţi îl ascultau. Da, da! La început zurbagiii rămaseră cu gura căscată auzind acest discurs pro fâcie sua5. Aveau cumva în faţă vreun smintit ori vreun şarlatan? Oricum, era un om care ştia să impună şi să se impună. Nimeni nu mai sufla în sânul acestei adunări unde, până mai adineauri, bântuise un adevărat ciclon. Ca valurile când se liniştesc după furtună.

În afară de asta, Robur părea, într-adevăr, să fie aşa cum se zugrăvea. De statură mijlocie, spătos, aproape geometric croit, în chip de trapez regulat, cea mai mare dintre laturile paralele constituind-o linia umerilor. Deasupra ei, legat printr-un grumaz vânjos, capul cât o baniţă de formă sferică. Cu capul cărui animal putea fi, oare, asemuit dacă

ar fi să dăm crezare teoriilor Analogiei afective? Cu al unui taur poate, dar un taur cu mutră inteligentă. Nişte ochi pe care cea mai mică nemulţumire, probabil, îi făcea să verse foc şi pară, iar deasupra lor sprâncenele, pururea încruntate, vădeau o nemăsurată energie. Părul scurt, puţin creţ, cu reflexe metalice, ca o perucă din sârmă. Pieptul lat se umfla şi se dezumfla ca nişte foaie. Braţele, mâinile, picioarele, toate pe măsura trunchiului.

Nici mustăţi, nici favoriţi, aşa încât i se vedeau încheieturile fălcilor cu muşchii maxilari în care sălăşluia, pare-se, o putere uriaşă. Măsurându-se – căci ce nu se măsoară astăzi? – Presiunea fălcilor unui crocodil oarecare, s-a constatat că ea ajunge până la patru sute de atmosfere, în timp ce la un câine mare de vânătoare nu depăşeşte o sută de atmosfere. Lucrul acesta a fost formulat într-un chip destul de curios: dacă un kilogram de câine produce opt kilograme de forţă maxilară, un kilogram de crocodil ar produce douăsprezece. Ei bine, în cazul acesta un kilogram din mai sus-numitul Robur ar fi trebuit să dea naştere la o forţă de cel puţin zece kilograme. În această privinţă deci putea fi situat între câine şi crocodil.

De unde, din care ţară venea acest ins remarcabil? Greu de spus. În orice caz, vorbea curgător englezeşte, fără acel accent puţin tărăgănat prin care se deosebesc yankeii din Noua-Anglie.

— Şi acum, urmă el, onorabili cetăţeni, să vă spun câte ceva şi despre trăsăturile mele morale. Aveţi în faţa dumneavoastră un inginer al cărui moral nu este câtuşi de puţin mai prejos decât fizicul său. Nu mi-e teamă de nimeni şi de nimic. Am o tărie de caracter pe care nici un om n-a reuşit s-o încovoaie. Când îmi pun eu ceva în gând, America toată sau chiar lumea întreagă zadarnic ar încerca, uninduşi forţele, să mă oprească în loc. Când am o idee personală, înţeleg s-o împărtăşească toată lumea, nu pot suferi de fel să fiu contrazis. Şi dacă stărui asupra acestor amănunte, onoraţi cetăţeni, o fac anume fiindcă vreau să mă cunoaşteţi

mai temeinic. Poate vi se pare că vorbesc prea mult numai despre mine? N-are a face! Şi acum, vă rog să vă gândiţi bine înainte de a mă întrerupe, căci lucrurile pe care am venit să vi le spun mă tem că nu vor avea darul să vă placă.

Un vuiet ca de valuri ce se sparg de ţărm trecu printre primele rânduri de bănci din sală, semn că nu mai era mult până ce marea va începe să se zbuciume.

— Aveţi cuvântul, onorate domn, se mulţumi să răspundă Uncle Prudent, care abia mai putea să se stăpânească.

Şi Robur continuă a vorbi pe acelaşi ton, fără să se prea sinchisească de ascultători.

— Da! Ştiu! După un secol de experienţe neizbutite, de încercări fără nici un rezultat, mai sunt unii oameni cam într-o ureche, care se încăpăţânează să creadă că baloanele pot fi dirijate. Oamenii ăştia îşi închipuie că e posibil să montezi un motor oarecare, electric sau mai ştiu eu cum, la nişte biete băşici de bou, altminteri destul de pretenţioase, aflate la cheremul tuturor curenţilor atmosferici. Pesemne se şi văd conducând un aerostat, aşa cum ar conduce o corabie pe mare. Deci, pentru că doi, trei inventatori au reuşit pe o vreme liniştită, sau aproape, să meargă în curmezişul vântului sau chiar să înfrunte pieptiş o briză uşoară, înseamnă că dirijarea unor aparate de zbor mai uşoare decât aerul ar fi devenit practic posibilă? Haida-de! Sunteţi aici o sută de persoane care cred cu tărie că li se vor împlini visurile, aruncând, nu pe gârlă, ci în vânt, mii şi mii de dolari. Cum văd eu, vă place să vă luaţi la trântă cu imposibilul!

În faţa acestei declaraţii, lucru destul de ciudat, membrii Institutului Weldon nici nu crâcniră. Să fi surzit aşa, deodată, sau poate îşi încercau răbdarea? Ori aşteptau, poate, să vadă până unde va merge cu îndrăzneala cel ce se încumeta, astfel, să-i combată?

— Cum adică, un balon… Continuă Robur, când pentru a scădea cu un kilogram greutatea unui corp în atmosferă ai nevoie de un metru cub de cutare sau cutare gaz?! Un

balon ce are pretenţia să ţină piept vântului cu ajutorul motorului său, când, umflând pânzele unei corăbii, vântul exercită o presiune egală cu forţa unui motor de patru sute de cai putere şi când cu ocazia catastrofei ce a distrus podul de la Tay s-a constatat că presiunea exercitată de uragan era de patru sute patruzeci de kilograme pe metru pătrat! Un balon! Când se ştie că natura n-a plăsmuit niciodată după sistemul ăsta vreo fiinţă zburătoare, înzestrată fie cu aripi ca păsările, fie cu membrane ca unii peşti ori unele mamifere…

— Mamifere?… Se miră în gura mare unul din membrii clubului.

— Da! De pildă, liliacul, care, dacă nu mă înşel, zboară! Ori poate cel ce m-a întrerupt habar n-o fi având că această zburătoare este un mamifer? Te pomeneşti c-o fi văzut pe cineva făcând omletă din ouă de liliac?

Întrerupătorul îşi înghiţi vorba, renunţând să mai spună ceva de aci încolo, aşa că Robur continuă cu aceeaşi însufleţire:

— Înseamnă, oare, că omul trebuie să renunţe la ideea de a cuceri văzduhul şi de a transforma moravurile civice şi politice din lumea veche, folosind acest admirabil mijloc de locomoţie? Fireşte că nu! Şi, aşa cum a izbutit să ajungă stăpânul mărilor datorită navelor cu vâsle sau cu pânze, cu roată sau cu elice, tot astfel va ajunge şi stăpânul văzduhului cu ajutorul unor aparate mai grele decât aerul, pentru că numai aşa fiind, adică mai greu decât el, îl poţi birui.

De astă dată adunarea luă foc. O adevărată salvă de ţipete izbucni din gurile celor de faţă îndreptate toate împotriva lui Robur, ca tot atâtea oţele de flintă sau guri de tun.

Strigătele acestea nu erau, oare, un răspuns, dat declaraţiei de război azvârlite în tabăra baloniştilor? Nu cumva, oare, avea să înceapă iar lupta dintre „mai uşor” şi „mai greu” decât aerul?

Robur nici nu se sinchisi. Aşteptă cu braţele încrucişate, vitejeşte, să se facă linişte.

Uncle Prudent, cu un gest, porunci încetarea focului.

— Da, spuse iar Robur. Viitorul este al aparatelor zburătoare. Aerul poate fi un punct de sprijin temeinic. E destul, de pildă, să imprimi unei coloane din acest fluid o mişcare de ascensiune de patruzeci şi cinci de metri pe secundă, pentru ca un om să se poată menţine deasupra ei, în cazul când tălpile pantofilor lui au o suprafaţă de cel puţin o optime dintr-un metru pătrat. Iar dacă viteza coloanei atinge nouăzeci de metri pe secundă, el ar putea să meargă pe ea cu picioarele goale. Acelaşi rezultat s-ar obţine şi atunci când am face să treacă pe sub braţele unei elice o masă de aer cu o iuţeală egală.

De fapt, Robur spunea aceleaşi lucruri pe care le spuseseră înaintea lui toţi adepţii aviaţiei, oameni ale căror strădanii trebuiau să ducă, încet, dar sigur, la rezolvarea problemei. Cinste celor care au răspândit aceste idei atât de simple: d-lor de Ponton d’Amecourt, de La Landelle, Nadar, de Luzy, de Louvrie, Liais, Beleguic, Moreau, fraţilor Richard, lui Babinet, Jobert, du Temple, Salives, Penaud, de Villeneuve, Gauchot şi Tatin, Michel Loup, Edison, Planavergne şi, în sfârşit, multor altora. Părăsite şi reluate rând pe rând de mai multe ori, nu se putea ca ideile astea să nu triumfe într-o bună zi. Nu se grăbiseră ei, oare, să dea răspunsul cuvenit adversarilor aviaţiei care spuneau, chipurile, că pasărea pluteşte în văzduh numai datorită faptului că încălzeşte aerul pe care îl absoarbe? Nu arătaseră ei, oare, că un vultur, cântărind cinci kilograme, ar fi trebuit, ca să se poată menţine în spaţiu, să absoarbă cincizeci de metri cubi din acest fluid?

Este tocmai ceea ce căuta şi Robur să demonstreze în mijlocul hărmălaiei ce umplea sala. Şi, încheind, le spuse de la obraz baloniştilor:

— N-o să faceţi nici o scofală, ascultaţi-mă pe mine, cu certurile dumneavoastră, n-o să ajungeţi la nici un rezultat,

n-o să vă încumetaţi a întreprinde nimic! Cel mai inimos dintre aeronauţii dumneavoastră, John Wise, a reuşit, ce-i drept, să facă un zbor de două sute de mile pe deasupra continentului american, dar până la urmă s-a văzut silit să renunţe la proiectul său de a traversa Atlanticul! De-atunci însă, după câte ştiu, n-aţi mai înaintat nici măcar un pas, unul singur, în această direcţie!

— Domnule, rosti atunci preşedintele care se silea în zadar să-şi păstreze cumpătul, pe cât se pare, dumneavoastră aţi uitat cuvintele nemuritorului nostru Franklin, cu prilejul apariţiei celei dintâi mont-golficre, pe vremea când balonul era abia în faşă: „E încă un prunc, dar o să crească mare!” Şi într-adevăr a crescut…

— Nu, domnule preşedinte, nu! N-a crescut!… S-a umflat doar… Ceea ce nu-i totuna!

Era un atac direct îndreptat împotriva proiectelor Institutului Weldon care pusese la cale, sprijinise, finanţase, construise un aerostat uriaş. Aşa că numaidecât începură a zbura prin sală tot felul de propuneri, care mai de care mai puţin liniştitoare, sunând cam în felul ăsta:

— Jos cu nepoftitul!

— Daţi-i un brânci să plece de la tribună…!

— Să vadă că-i mai greu decât aerul!

Şi câte şi mai câte.

Noroc că se mulţumeau s-o spună, nu s-o şi facă. Fără să se sinchisească, Robur mai apucă, aşadar, să adauge:

— Viitorul nu este nicidecum al aerostatelor, cetăţeni balonişti, ci al aparatelor de zbor. Pasărea zboară fără să fie totuşi un balon, ci pur şi simplu un mecanism…!

— Da, da, zboară! Sări cu gura gălăgiosul Bat T. Fyn. Aşa e, dar zboară în ciuda tuturor legilor mecanicii…!

— Nu mai spune! Rosti Robur dând din umeri.

Apoi, continuând:

— De când s-a început a se studia mişcarea zburătoarelor mari şi mici, întotdeauna a precumpănit această idee foarte simplă şi anume că nu ne rămâne altceva de făcut decât să

imităm natura, pentru că ea nu se înşeală niciodată. Între albatrosul care bate din aripi numai de zece ori pe minut, între pelicanul care bate de şaptezeci de ori…

— Şaptezeci şi una! Răsări un glas zeflemitor.

— Şi albina care dă din aripi de o sută nouăzeci şi două de ori pe secundă…

— O sută nouăzeci şi trei!… Strigă cineva în bătaie de joc.

— Şi musca obişnuită care face aceeaşi mişcare de trei sute treizeci…

— Trei sute treizeci şi jumătate!

— Şi ţânţarul la care numărul bătăilor din aripi este de câteva milioane…

— Ba nu… Miliarde!

Dar Robur, deşi întrerupt la tot pasul, nu-şi curmă firul demonstraţiei sale.

— Între aceste moduri diferite… Urmă el.

— E unul şi mai şi! Îi întoarse vorba cineva.

—. Există posibilitatea de a găsi o soluţie practică. În ziua când domnul de Lucy a constatat că răgacea, o insectă care cântăreşte abia două grame, poate să ridice o sarcină de patru sute de grame, problema aviaţiei a fost rezolvată. Pe de altă parte, se ştie că suprafaţa aripilor se micşorează cu cât cresc dimensiunile şi greutatea animalului. De atunci, oamenii au ajuns a plăsmui sau construi peste şaizeci de aparate…

— Care niciodată n-au reuşit să zboare! Exclamă secretarul Phil Evans.

— Care au zburat sau care vor zbura, răspunse Robur, fără să-şi piardă cumpătul. Şi fie că le numim stereofore, elicoptere, ortoptere sau, după exemplul cuvântului „navă” ce-şi are obârşia în navis, le vom spune „ave”, ca o derivaţie de la avis, ajungem la aparatul a cărui creaţie îi va da putinţă omului să stăpânească văzduhul.

— A! Elicea! Spuse prompt Phil Evans. Bine, dar păsările n-au elice… După câte ştiu!

— Ba da, răspunse Robur. Precum a arătat domnul Penaud, pasarea însăşi se transformă într-o elice şi zborul ei este de fapt elicopter. De aceea, cum spuneam, elicea este aparatul viitorului…

— De o astfel de price, Sfântă Elice cruţă-ne pe noi…!

Fredonă cineva dintre cei de faţă, care-şi amintise întâmplător de acest motiv din Zampa lui Herold. Şi toţi începură a cânta după el în cor refrenul de mai sus, în asemenea hal, încât să fi auzit, compozitorul francez s-ar fi cutremurat în mormânt.

Pe urmă, când ultimele note se pierdură într-o tevatură cumplită, profitând de un moment de linişte, Uncle Prudent socoti cu cale să intervină:

— Străine, spuse el, v-am lăsat până acum să vorbiţi în voie, fără să vă întrerupem…

Pe cât se pare, pentru preşedintele Institutului Weldon toate aceste cuvinte azvârlite din zbor, toate aceste ţipete şi aiureli nu erau nicidecum nişte întreruperi, ci doar un schimb de vederi.

— Totuşi, continuă el, ţin să vă amintesc faptul că principiile aviaţiei au fost de la început înfierate şi respinse de majoritatea inginerilor americani sau străini. Este un sistem la pasivul căruia se află înscrisă moartea Musulmanului zburător, la Constantinopol, aceea a călugărului Voador, la Lisabona, a lui Letur în 1852, a lui Groof în 1864, fără a mai pune la socoteală atâtea alte victime, care acum îmi scapă, chiar de-ar fi să-l amintesc numai pe Icar din mitologie…

— Nu văd, îi răspunse Robur, pentru ce sistemul acesta ar fi mai păcătos decât un altul din pricina căruia au fost atâţia mucenici ca, de pildă: Pilâtre de Rozier la Calais, d-na Blanchard la Paris, Donaldson şi Grimwood, care au căzut în lacul Michigan, Sivei şi Croce-Spinelli, Eloy şi mulţi alţii pe care vom avea grijă să nu-i dăm uitării!

Era o lovitură „la ţanc”, ca la scrimă.

— De altminteri, continuă Robur, cu baloanele dumneavoastră, oricât de perfecţionate ar fi ele, n-o să atingeţi niciodată ceea ce, practic vorbind, se poate numi viteză. Zece ani v-ar trebui ca să faceţi ocolul lumii, lucru pe care un aparat de zbor l-ar îndeplini în opt zile!

Şi iarăşi se stârni un val de proteste şi contestaţii care ţinură mai bine de trei minute, până când Phil Evans putu să ia din nou cuvântul.

— Domnule aviator, rosti el, dumneavoastră care aţi venit aici să ne lăudaţi foloasele aviaţiei, spuneţi-ne, vă rugăm, dacă aţi „aviat” vreodată?

— Sigur că da!

— Şi aţi cucerit într-adevăr văzduhul?

— De ce nu, domnule?

— Ura, trăiască Robur Cuceritorul! Se auzi un glas ironic.

— Ei bine, da! Robur Cuceritorul, accept numele acesta şi chiar am să mi-l însuşesc, fiindcă mi se cuvine!

— Daţi-ne voie să avem oarecare îndoieli! Strigă Jem Cip.

— Domnilor, spuse Robur, încruntându-se, de vreme ce am venit aci să discut cu toată seriozitatea un lucru serios, nu admit să fiu luat în răspăr şi aş fi încântat să cunosc numele persoanei care m-a întrerupt…

— Mă numesc Jem Cip… Şi sunt Iegumist…

— Cetăţene Jem Cip, îi răspunse Robur, ştiam până acum că legumiştii au în general intestinele mai lungi decât ceilalţi oameni – cu vreo două palme, cel puţin. Şi asta încă-i mult… Aşa că nu mă siliţi, rogu-vă, să vă mai lungesc şi urechile…

— Afară cu el!

— În stradă!

— Muiaţi-i oasele!

— Să-i aplicăm legea Lynch!

— Să-l facem elice…!

Baloniştii erau furioşi la culme. Se sculaseră toţi de pe scaune şi împresuraseră tribuna. Robur nu se mai vedea din lanul de braţe ce tălăzuia ca-n toiul unei furtuni.

Zadarnic trompeta cu aburi bombarda adunarea cu un potop de sunete buciumătoare! Probabil că, în seara aceea, Philadelphia îşi va fi închipuit că cine ştie ce cartier al oraşului era cuprins de flăcări şi că toată apa râului Schuylkill nu va ajunge să stingă incendiul.

Deodată, în mijlocul acestei harababuri, se desluşi o mişcare de retragere. Scoţându-şi mâinile din buzunare, Robur le întinse către primele rânduri din gloata înverşunaţilor. Ţinea în fiecare mână câte un box american, în acelaşi timp şi revolver cu repetiţie – un fel de mitraliere de buzunar – pe care ar fi fost de-ajuns să apese cu degetele ca să se descarce.

Şi atunci Robur, folosindu-se nu numai de faptul că asediatorii dăduseră înapoi, dar şi de tăcerea ce se făcuse odată cu această mişcare de retragere, spuse:

— Hotărât lucru, nu Amerigo Vespucci a fost cel ce a descoperit Lumea Nouă, ci Sebastian Cabot! Dumneavoastră, cetăţeni balonişti, nu sunteţi americani! Sunteţi doar nişte cabotini…

În aceeaşi clipă detunară patru sau cinci focuri de revolver, trase în aer. Nimeni nu fu rănit. Inginerul se făcu nevăzut într-un nor de fum şi, când norul se risipi, ia-l de unde nu-i. Robur Cuceritorul se topise de parcă s-ar fi înălţat în văzduh cu vreun aparat de zbor.

Capitolul IV.

ÎN CARE, VORBIND DESPRE VALETUL FRYCOLLIN, AUTORUL ÎNCEARCĂ SĂ REABILITEZE LUNA.

Fireşte, nu era prima dată când, ieşind de la vreuna din şedinţele clubului, în urma unor discuţii furtunoase, membrii Institutului Weldon făcuseră să clocotească de gălăgia lor Walnut-Street şi străzile învecinate. Adeseori, locuitorii cartierului se plânseseră, şi pe bună dreptate, de aceste zgomotoase finaluri de discuţii, care le tulburau tihna căminului. În sfârşit, policemenii se văzuseră adeseori nevoiţi să intervină pentru ca să poată circula nestingheriţi trecătorii, dintre care cei mai mulţi se sinchiseau prea puţin

de problema navigaţiei aeriene. Niciodată însă până în seara aceea zarva nu fusese atât de straşnică, nici plângerile atât de întemeiate şi nici intervenţia policemenilor atât de necesară. Totuşi membrii Institutului Weldon puteau fi scuzaţi într-o oarecare măsură. Închipuiţi-vă îndrăzneala: să fie atacaţi chiar în bârlogul lor! Înfocaţilor adepţi ai principiului „mai uşor decât aerul”, un nu mai puţin înfocat apărător al devizei „mai greu decât aerul” le trântise în faţă o seamă de lucruri destul de neplăcute. Şi, tocmai când se pregăteau să-i dea lecţia cuvenită, spălase putina.

Era într-adevăr ceva strigător la cer! Un om care ar fi lăsat asemenea ocară nepedepsită cu siguranţă că nu avea sânge american în vine! Urmaşii lui Amerigo să fie luaţi drept urmaşi ai lui Cabot! Nu era, oare, o insultă pentru care nu putea să încapă iertare, mai ales că se întâmpla să pice tocmai la ţanc – din punct de vedere istoric?

Membrii clubului o porniră, grupuri, grupuri, val-vârtej, care încotro pe Walnut-Street, pe urmă pe străzile învecinate, pe urmă prin tot cartierul, trezindu-i din somn pe locuitori. Ba chiar îi siliră să-i lase a cotrobăi prin casele lor, chit că mai apoi aveau să-i despăgubească pentru supărările aduse vieţii lor private, ştiut fiind că bunul acesta era respectat cu sfinţenie de popoarele de origine anglo-saxonă. Degeaba însă toate sâcâielile astea şi toate scotocelile. Robur nu era de găsit nicăieri. Dispăruse fără urmă… S-ar fi zis că plecase cu Go ahead, balonul Institutului Weldon. După un ceas întreg de percheziţii, se văzură nevoiţi să renunţe şi colegii se despărţiră, nu fără a fi făcut mai întâi legământ de a-şi desfăşura cercetările mai departe, pe tot teritoriul celor două Americi care alcătuiesc Noul Continent.

Către ceasurile unsprezece, liniştea aproape se statornicise din nou în cartier. Philadelphia putea să se cufunde iarăşi într-un somn adânc, privilegiu vrednic de jinduit, hărăzit oraşelor ce au fericirea să nu fie industriale.

Membrii clubului abia aşteptau să ajungă mai repede acasă. Şi, ca să-i pomenim doar pe cei mai cu vază, vom spune că William T. Forbes se îndreptă spre marea sa rafinărie de zahăr, unde miss Doll şi miss Mai îi pregătiseră, ca în fiecare seară, ceaiul îndulcit cu glucoza produsă de propria-i întreprindere; Truk Milnor luă drumul fabricii lui, a cărei pompă cu aburi gâfâia zi şi noapte, în cea mai îndepărtată mahala. Casierul Jem Cip, care fusese acuzat în faţa tuturor că ar fi avut intestinele mai lungi cu două palme decât cereau funcţiunile maşinii omeneşti, purcese spre sufrageria lui, unde-l aştepta cina alcătuită exclusiv din legume.

Doi dintre cei mai de frunte balonişti – numai doi – nu păreau însă deloc grăbiţi să se ducă spre casă. Dimpotrivă, nu scăpară prilejul de a avea un schimb de vorbe ceva mai aprig ca de obicei. Aceştia erau cei doi duşmani neîmpăcaţi, Uncle Prudent şi Phil Evans, adică preşedintele şi secretarul Institutului Weldon.

La uşa clubului, valetul Frycollin îşi aştepta stăpânul, pe Uncle Prudent.

Valetul se luă după ei, fără să-şi bată prea mult capul pentru a afla pricina ce-i făcea pe cei doi colegi să se ia la colţi.

Trebuie să spunem că termenul „schimb de cuvinte” nu este decât un eufemism folosit pentru a desemna îndeletnicirea la care se dedaseră de comun acord preşedintele şi secretarul clubului. La drept vorbind, se ciorovăiau amândoi cu o înfocare ce-şi avea obârşia în vechea lor rivalitate.

— Nu, domnule, nu! Stăruia Phil Evans. Să fi avut eu cinstea de a fi în capul Institutului Weldon, niciodată, zic, niciodată nu s-ar fi întâmplat un scandal ca ăsta!

— Şi ce ai fi făcut, mă rog, dacă aveai această cinste? Îl iscodi Uncle Prudent.

— I-aş fi tăiat vorba neobrăzatului care ne-a insultat în public. Nici nu l-aş fi lăsat să deschidă gura!

— Mi se pare că, pentru a tăia vorba cuiva, trebuie mai întâi să-l laşi să spună ceva!

— Nu însă în America, domnule, nu în America!

Şi tot azvârlindu-şi aşa unul altuia cuvinte mai degrabă acre decât dulci, cei doi o apucară pe nişte străzi care-i îndepărtau din ce în ce de casă; umblau acum prin nişte cartiere în aşa fel situate, încât, ca să se întoarcă înapoi, ar fi trebuit să facă un ocol serios.

Frycollin se ţinea pas cu pas după ei; nu se simţea însă deloc în apele lui, văzând cum se afundă stăpânu-său în inima unor asemenea pustietăţi. Nu prea îi plăceau lui Frycollin locurile astea, mai ales acum, spre miezul nopţii. Într-adevăr, era întuneric beznă şi secera lunii abia îşi începuse „stagiul de douăzeci şi opt de zile”.

Aşadar, Frycollin se uita când la dreapta, când la stânga, să vadă de nu-i pândesc cumva niscai umbre suspecte. Şi chiar i se păru că zăreşte vreo cinci sau şase măgădăi, care nu-i slăbeau din ochi.

Instinctiv, Frycollin se dădu mai aproape de stăpânul său; pentru nimic în lume însă n-ar fi îndrăznit să-l întrerupă din toiul unei discuţii, ştiind că ar fi tras imediat ponoasele.

Într-un cuvânt, întâmplarea făcuse ca preşedintele şi secretarul Institutului Weldon să-şi fi îndreptat paşii, fără să-şi dea seama, spre Fairmont-Park. Ajungând acolo, tocmai când disputa era mai aprinsă, trecură vestitul pod de fier de peste râul Schuylkill; abia dacă întâlniră ici, colo câţiva întârziaţi. În sfârşit se pomeniră în mijlocul unor întinderi vaste, dintre care unele se desfăşurau cât vedeai cu ochii în chip de pajişti, iar altele erau adumbrite de copaci falnici, podoaba acestui parc unic în lume.

Aici, valetul Frycollin simţi cum spaima începe a-l încolţi mai vârtos, cu atât mai mult, cu cât băgase de seamă că cele cinci sau şase mogâldeţe se furişaseră pe urmele lor, trecând şi ele podul peste Schu-ylkill. De teamă, pupilele ochilor i se lărgiseră atât de mult, încât aproape că atingeau circumferinţa irisului. În acelaşi timp însă corpul i

se micşora cu încetul, i se chircea, de parcă ar fi avut acea proprietate de a se contracta cu care sunt înzestrate moluştele şi unele animale” articulate.

Fiindcă trebuie să vă spunem că Frycollin era un fricos fără pereche.

Negru get-beget din Carolina de Sud, cu un cap nătâng pe un trup sfrijit, Frycollin să tot fi avut douăzeci şi unu de ani, ceea ce înseamnă că nu fusese sclav nici măcar la naşterea sa. Cu toate astea, mare lucru nu era de capul lui. Mofturos, lacom, leneş şi mai ales fricos nevoie mare. De trei ani se afla în serviciul lui Uncle Prudent şi în acest răstimp de vreo sută de ori nu lipsise mult să fie dat afară; stăpânul său îl ţinuse numai de teamă să nu dea peste altă poamă şi mai rea. Şi cu toate astea, viaţa lui fiind împletită cu a unui stăpân gata oricând să se avânte în cele mai cutezătoare aventuri, Frycollin avea să se afle adeseori în impasuri, în care inima lui fricoasă avea să fie supusă la grele încercări. În schimb, era despăgubit într-alt fel. Nu prea i se făceau zile fripte nici pentru că era mâncăcios şi cu atât mai puţin fiindcă-i plăcea să trândăvească. Ah, Frycollin, de-ai putea citi în viitor!

De ce însă nu va fi rămas Frycollin în serviciul unei familii din Boston, anume Sneffel, care se pregătea tocmai să plece în Elveţia şi care totuşi renunţase la acest proiect de teama avalanşelor? Nu era oare mai bine să fi stat acolo, decât la Uncle Prudent în casa căruia sălăşluia pururea cutezanţa?

În sfârşit, asta era situaţia şi stăpânu-său ajunsese chiar să se împace cu defectele lui. Frycollin, de altminteri, avea şi o calitate. Deşi negru din născare, nu vorbea totuşi aşa cum vorbesc de obicei negrii, ceea ce este vrednic de luat în seamă, căci nu cred să existe ceva mai neplăcut decât acel supărător jargon în care pronumele posesiv şi infinitivele sunt folosite peste măsură.

Rămâne deci stabilit că valetul Frycollin era fricos, ba chiar, cum se zice, „fricos ca luna”.

Şi pentru că veni vorba, e cazul, cred, să protestăm împotriva acestei comparaţii jignitoare pentru blonda Febe, pentru gingaşa Selene, neprihănita soră a strălucitorului Apolo. Cu ce drept să i se scoată, oare, ponosul că-i fricos unui astru care, de când e lumea, a privit Pământul drept în faţă, fără să-i fi întors vreodată spatele?

Oricum ar fi fost, la ora aceea – cam pe miezul nopţii – cornul „palidei calomniate" scăpăta spre apus, după coamele înalte ale copacilor. Strecurându-se printre crengi, razele ei aşterneau câteva pete de lumină pe pământ. Adâncul pădurii părea astfel mai puţin întunecos. Asta îi îngăduia lui Frycollin să arunce în urmă o privire mai pătrunzătoare.

— Brr! Se scutură el. Tot aici sunt, puşlamalele! Fără doar şi poate, vin încoace!

Şi cum nu-l mai răbda inima, se apropie de stăpânu-său:

— Maşter Uncle! Îl strigă el.

Aşa îi spunea de obicei şi aşa ţinea şi preşedintele Institutului Weldon să i se spună.

În momentul acela sfada celor doi adversari ajunsese la punctul culminant. Şi cum se trimiteau unul pe altul la plimbare, Frycollin fu şi el poftit cu brutalitate să-şi ia tălpăşiţa.

Pe urmă, în timp ce discutau amândoi, ochi în ochi, Uncle Prudent pătrunse şi mai mult în inima pustietăţilor din Fairmont-Park, îndepărtându-se de Schuylkill-river şi de podul peste care trebuiau să treacă din nou ca să se întoarcă în oraş.

Se aflau acum câteşitrei în mijlocul unui bunget înalt, în coama căruia se întreţeseau ultimele sclipiri ale lunii. În marginea bungetului se deschidea un larg luminiş, o pajişte întinsă, de formă ovală, parcă anume făcută pentru întreceri pe hipodrom. Nici un accident de teren n-ar fi stânjenit galopul cailor, nici un pâlc de arbori n-ar fi împiedicat spectatorii să cuprindă cu privirea pista ovoidală, ce se desfăşura pe câteva mile.

Totuşi, dacă Uncle Prudent şi Phil Evans n-ar fi fost atât de cufundaţi în discuţia lor, dacă s-ar fi uitat în jur mai cu atenţie, şi-ar fi dat seama că luminişul nu avea înfăţişarea lui obişnuită. Să se fi clădit cumva peste noapte o întreagă morărie? Într-adevăr, aşa s-ar fi spus, judecind după mulţimea morilor de vânt, ale căror aripi, nemişcate în momentul acela, păreau că rânjesc în penumbră.

Nici preşedintele şi nici secretarul Institutului Weldon nu băgară însă de seamă ciudata schimbare suferită de priveliştea parcului Fair-mont. Frycollin nu observă nici el nimic. I se părea că haimanalele se apropiau, strângându-se laolaltă, ca şi cum ar fi pus la cale vreo lovitură. Îl apucase o spaimă convulsivă, mâinile şi picioarele-i erau ca paralizate şi tot părul din cap i se zburlise, în sfârşit, era cum nu se poate mai înfricoşat.

Cu toate astea, simţind cum i se înmoaie genunchii, mai avu puterea să strige o dată:

— Maşter Uncle!… Maşter Uncle!

— Ei, spune odată ce vrei! Îşi ieşi din sărite Uncle Prudent.

Poate că în momentul acela nici Phil Evans, nici el n-ar fi pregetat să-şi verse focul asupra nefericitului valet, luându-l la bătaie. Numai că nu avură vreme s-o facă, după cum nici Frycollin nu avu răgaz să le răspundă.

În aceeaşi clipă, se auzi un ţignal în pădure. Şi îndată, un fel de stea electrică se aprinse în mijlocul luminişului.

Fără doar şi poate, era un semn; pesemne venise momentul să se înfăptuiască cine ştie ce samavolnicie.

Cu o iuţeală pe care nici gândul n-ar putea-o atinge, şase oameni se năpustiră din bunget, doi asupra lui Uncle Prudent, doi asupra lui Phil Evans şi doi asupra valetului Frycollin, cu toate că aceştia doi din urmă n-aveau, în chip vădit, nici un rost, căci negrul nu mai era în stare să se apere.

Deşi luaţi pe nepusă masă, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon încercară să se împotrivească, dar nu avură nici timp şi nici destulă putere. Cât ai clipi, muţi din

pricina căluşului din gură, cu o cârpă înfăşurată peste ochi, legaţi fedeleş, fără să poată face o mişcare, fură luaţi pe sus şi duşi la repezeală, prin luminiş. Ce puteau oare să creadă decât că aveau de-a face cu acel soi de indivizi fără nimic sfânt pe lume, care nu şovăie să despoaie bieţii oameni rătăciţi prin pădure? Totuşi nu păţiră nimic niciunul dintre ei. Nici măcar nu fură buzunăriţi, deşi Uncle Prudent avea întotdeauna asupra lui, potrivit unei vechi deprinderi, câteva mii de dolari hârtie.

Într-un cuvânt, un minut după această agresiune, fără ca făptuitorii să fi schimbat o singură vorbă între ei, Uncle Prudent, Phil Evans şi Frycollin simţiră că erau lăsaţi binişor jos, dar nu pe iarbă, în poiană, ci pe un fel de podea, care scârţâi sub greutatea lor, şi rezemaţi de ceva, unul lângă altul. Pe urmă o uşă fu închisă pe dinafară şi scrâşnetul unui zăvor le dădu de ştire că erau ferecaţi.

În clipa aceea se stârni un foşnet neîntrerupt, ceva ca un freamăt, un „sfârrr”, al cărui „rr” se prelungea fără sfârşit, fiind singurul zgomot ce izbea urechea în tăcerea nopţii.

Ce vâlvă, a doua zi, în Philadelphia! Dis-de-dimineaţă toată lumea ştia tot ce se întâmplase în ajun, la şedinţa Institutului Weldon: apariţia unui personaj misterios, un oarecare inginer, anume Robur Cuceritorul, lupta pe care pare-se voia s-o dea împotriva baloniştilor, apoi dispariţia lui atât de curioasă.

Ce tevatură însă când se răspândi în tot oraşul zvonul că preşedintele şi secretarul clubului dispăruseră şi ei în noaptea de 12 spre 13 iunie!

Cât i-au mai căutat de la un cap la altul al oraşului şi prin împrejurimi! Degeaba însă. Gazetele din Philadelphia, apoi ziarele din Pennsylvania şi, în sfârşit, din tot cuprinsul Americii nu mai vorbeau decât despre această întâmplare, dând fel de fel de explicaţii, dintre care niciuna nu putea fi cea adevărată. Anunţuri şi afişe făgăduiau sume impresionante de bani, nu numai celor care aveau să-i găsească pe onorabilii dispăruţi, dar şi oricui ar fi putut să

dea vreun indiciu care să ducă pe urmele lor. Nimic nu folosi. Parcă s-ar fi deschis pământul să-i înghită, aşa pieriseră amândoi de pe faţa globului, şi preşedintele, şi secretarul Institutului Weldon.

Cu acest prilej, ziarele guvernamentale cerură să se sporească într-o măsură considerabilă personalul poliţienesc, dat fiind că cei mai de ispravă cetăţeni ai Statelor Unite puteau fi ţinta unor astfel de atentate – şi aveau dreptate…

E adevărat că, la rândul lor, ziarele opoziţiei cerură ca personalul mai sus-pomenit să fie scos din serviciu ca inutil, de vreme ce puteau avea loc asemenea atentate, fără ca vinovaţii să poată fi descoperiţi – şi poate că nu greşeau.

Până la urmă, poliţia rămăsese aşa cum era şi cum va fi întotdeauna în cea mai bună dintre lumi, care nu este perfectă şi nici n-ar putea să fie.

Capitolul V.

ÎN CARE PREŞEDINTELE ŞI SECRETARUL INSTITUTULUI WELDON CAD LA ÎNVOIALĂ SĂ ÎNTRERUPĂ PENTRU UN TIMP OSTILITĂŢILE.

O cârpă peste ochi, un căluş în gură, mâinile şi picioarele legate cu frânghii, nici chip deci să vadă, să vorbească sau să se mişte din loc. Nimic din toate astea nu era făcut să uşureze situaţia în care se aflau Uncle Prudent, Phil Evans şi valetul Frycollin. Pe de altă parte, să nu ştii cine sunt făptuitorii unei asemenea răpiri, unde anume ai fost azvârlit, ca un simplu colet într-un vagon de bagaje, să n-ai habar unde eşti şi ce te aşteaptă, iată tot atâtea pricini apte să scoată din răbdări şi pe cei mai răbdători reprezentanţi ai speţei ovine, or este îndeobşte cunoscut faptul că membrii Institutului Weldon erau departe de a fi oi în privinţa răbdării. Ştiind cât era de iute din fire, ne putem prea bine închipui starea în care putea să fie Uncle Prudent.

În orice caz, şi el şi Phil Evans se gândeau, probabil, c-o să le vină tare greu să se înfiinţeze a doua zi în biroul clubului.

Cât despre Frycollin, care şedea cu ochii închişi şi gura încleştată, nu putea să se gândească la nimic. Era mai mult mort decât viu.

Timp de un ceas nu se produse nici o schimbare în situaţia prizonierilor. Nimeni nu veni să-i vadă, nici să le redea libertatea de a se mişca în voie şi de a cuvânta, libertate a cărei lipsă o simţeau atât de mult. Trebuiau să se mulţumească doar a suspina înăbuşit, a pufni prin căluşuri şi a se zvârcoli ca nişte crapi care, scoşi din iazul lor de baştină, se dau de ceasul morţii. Vă daţi seama, cred, câtă mânie mută şi furie sugrumată, sau mai bine-zis legată cobză, vădeau toate astea. Într-un târziu, după o mulţime de sforţări zadarnice, rămaseră o bucată de vreme nemişcaţi. Şi, lipsiţi fiind de simţul văzului, căutară a se folosi de auz, încercând să descopere vreun indiciu asupra acestei neliniştitoare stări de lucruri. Degeaba însă se străduiră a desluşi vreun alt zgomot afară de sfârâitul acela ciudat şi neîntrerupt, ce părea să-i învăluie într-o atmosferă înfrigurată.

Să vedeţi însă ce se întâmplă atunci: migălind cu răbdare, Phil Evans reuşi să slăbească legătura ce-i încătuşa mâinile. Apoi, încetul cu încetul, nodul se desfăcu, degetele-i lunecară unele peste altele şi putu iarăşi să-şi mişte slobod braţele.

Frecându-şi-le apoi energic, restabili circulaţia sângelui, stingherită un timp din pricina legăturilor. O clipă mai târziu, Phil Evans îşi luase cârpa de pe ochi, îşi smulsese căluşul din gură şi tăiase frânghiile cu limba ascuţită a unui „bowie-knife”. Căci un american care n-ar avea în fiece moment un „bowie-knife” în buzunar n-ar mai fi american.

De altminteri, singurul câştig cu care se alese Phil Evans fu acela de a se putea mişca şi vorbi în voie, atâta tot. De ochi nu se putea încă folosi, practic vorbind, cel puţin deocamdată. Încăperea era cufundată într-o întunecime oarbă. O rază de lumină totuşi se strecura printr-o bortă

îngustă, sfredelită în perete, la o înălţime de vreo şase sau şapte picioare.

Vă închipuiţi, cred, că, oricare ar fi fost sentimentele lui, Phil Evans nu şovăi o clipă să-şi elibereze adversarul. Harşt, harşt, reteză din câteva lovituri nodurile ce-i sugrumau braţele şi picioarele. Îndată Uncle Prudent, aproape spumegând de mânie, sări în picioare, îşi smulse legătura de la ochi şi căluşul, apoi rosti cu un glas înăbuşit:

— Mulţumesc!

— Nu!... N-ai de ce, îi răspunse celălalt.

— Phil Evans?

— Uncle Prudent?

— Aici nu mai poate fi vorba nici de preşedintele, nici de secretarul Institutului Weldon, nu mai există adversari!

— Bine zici! Răspunse Phil Evans. Nu mai există decât doi oameni care trebuie să se răzbune pe un al treilea, fiindcă atentatul ăsta nu se poate să nu fie aspru pedepsit. Iar acest al treilea...

— E Robur!

— E Robur!

Iată în sfârşit un lucru asupra căruia cei doi foşti concurenţi erau întru totul de acord. În privinţa asta nu mai încăpea nici o gâlceavă.

— Dar cu valetul dumitale ce facem? Îi atrase atenţia Phil Evans, arătând spre Frycollin, care pufăia ca o focă. Nu-l dezlegăm?

— Mai lasă-l, spuse Uncle Prudent. O să ne împuie urechile cu văicărelile lui şi acum avem altă treabă decât să blestemăm.

— Adică ce, Uncle Prudent?

— Să scăpăm de aci, dacă se poate.

— Şi chiar dacă nu se poate!

— Ai dreptate, Phil Evans, chiar dacă nu se poate!

Niciunul dintre ei nu s-ar fi îndoit o clipă că istoria asta cu răpirea lor ar putea fi pusă pe socoteala altcuiva decât a lui Robur; preşedintele şi colegul lui nici măcar nu s-ar fi putut

gândi la aşa ceva. Într-adevăr, nişte tâlhari cinstiţi, de rând, le-ar fi luat ceasurile, inelele, portofelele şi portmoneele şi i-ar fi aruncat în Schuylkill-river, după ce le-ar fi băgat cuţitul în piept, în loc să-i ferece în fundul unui… Unde anume? Grea întrebare, ce-i drept, o întrebare căreia trebuiau să-i afle răspunsul, înainte de a începe să se pregătească pentru o evadare cu oarecare sorţi de izbândă.

— Phil Evans, grăi din nou Uncle Prudent, în loc să ne fi spus atunci, după şedinţă, atâtea drăgălăşenii, asupra cărora nu e cazul să mai discutăm, mai bine am fi fost mai puţin distraţi. Dacă ne-am fi plimbat numai pe străzile Philadelphiei, n-am fi păţit asemenea bucluc. Sigur că Robur ăsta bănuia ce o să se întâmple la club; prevăzuse furtuna pe care avea s-o dezlănţuie cu atitudinea lui provocatoare şi lăsase de pază la uşă, să-i dea o mână de ajutor, câţiva bandiţi de-ai lui. Când ne-au văzut depărtându-ne de Walnut-Street, puşlamalele ne-au pândit, s-au luat după noi şi pe urmă, când am apucat-o ca nişte nesăbuiţi pe aleile parcului, atât le-a fost de ajuns.

— Aşa e, încuviinţă Phil Evans. Da, rău am făcut, foarte rău, că nu ne-am dus numaidecât acasă.

— Totdeauna faci rău când greşeşti! Răspunse Uncle Prudent.

În clipa aceea se auzi oftând adânc cineva din colţul cel mai întunecos al celulei.

— Ce-o fi? Întrebă Phil Evans.

— Nu-i nimic… Frycollin o fi visat ceva.

Şi Uncle Prudent continuă:

— Din momentul când ne-au înşfăcat la marginea luminişului – mai erau câţiva paşi până acolo – şi până când ne-au azvârlit în chichineaţa asta, n-au trecut mai mult de două minute. Nu încape, aşadar, nici o îndoială că indivizii ăştia nu ne-au scos din Fairmont-Park…

— Şi chiar de-ar fi făcut-o, am fi simţit probabil o mişcare de translaţie.

— Întocmai, răspunse Uncle Prudent. Deci e mai mult ca sigur că ne aflăm zăvorâţi într-un vehicul închis, probabil vreo hărăbaie de acelea ce cutreieră preriile sau vreun vagon de comedianţi…

— Evident! Dac-ar fi fost cumva vreun vas ancorat la ţărmul fluviului Schuylkill, ne-am fi dat seama imediat după tangajul lui din pricina curentului.

— Ai dreptate, şi de astă dată ai dreptate! Repetă Uncle Prudent. Părerea mea este că, de vreme ce ne aflăm încă în poiană, acum ar fi momentul cel mai potrivit ca să fugim, chit c-o să umblăm mai târziu să-l găsim pe Robur…

— Şi să-l silim să plătească scump încălcarea libertăţii a doi cetăţeni ai Statelor Unite ale Americii.

— Scump… Foarte scump!

— Dar cine să fie omul ăsta?… De unde vine? Ce o fi oare – englez, german, francez…

— E un ticălos şi atâta tot, răspunse Uncle Prudent. Şi acum, la lucru!

Amândoi, cu mâinile întinse şi degetele răşchirate, începură a pipăi pereţii încăperii, căutând vreo încheietură sau vreo crăpătură. Nimic. La uşă, tot aşa. Era închisă ermetic şi nici vorbă nu putea fi să forţeze broasca. Nu aveau altă posibilitate decât să facă o gaură în perete şi s-o şteargă pe acolo. Rămânea de văzut numai dacă bowie-knifes-urile puteau să răzbată prin perete şi dacă tăişurile lor nu se vor toci ori nu se vor rupe în timpul lucrului.

— Dar ce-o fi cu foşnetul ăsta ce nu mai încetează odată? Întrebă Phil Evans, arătându-se foarte mirat de sfârâitul neîntrerupt ce se auzea afară.

— Vântul, probabil, răspunse Uncle Prudent.

— Care vânt?… Până la miezul nopţii, după câte ştiu, a fost o linişte desăvârşită.

— Este evident, Phil Evans. Dacă nu-i vântul, atunci ce vrei să fie?

Desfăcând cea mai ascuţită limbă a briceagului, Phil Evans încercă s-o implânte în perete, lângă uşă. Se gândea că

poate ar fi de ajuns să facă o gaură ca s-o poată deschide apoi pe dinafară, dacă era închisă doar cu un zăvor, ori dacă uitaseră cumva cheia în broască.

După câteva minute de caznă, nu reuşi să facă altă scofală decât să ştirbească toate limbile briceagului, să le rupă vârful şi să le preschimbe în pânze de ferăstraie.

— Ce, nu merge, Phil Evans?

— Nu.

— N-om fi cumva într-o cuşcă de tablă?

— Da’ de unde, Uncle Prudent? Ia bate în perete, să vezi că nu scoate un sunet metalic.

— O fi atunci lemn tare?

— Nu! Nici lemn, nici tablă.

— Atunci ce să fie?

— N-aş putea să-ţi spun; în orice caz un material în care nu poate pătrunde oţelul.

Cuprins de o furie năprasnică, Uncle Prudent începu să suduie şi să lovească cu piciorul podeaua sunătoare, în timp ce bâjbâia cu mâinile prin aer, căutând să strângă de gât un nevăzut Robur.

— Linişteşte-te, Uncle Prudent, îi spuse Phil Evans, linişteşte-te! Încearcă şi dumneata, dacă vrei.

Uncle Prudent încercă şi el, dar briceagul nu fu în stare să răzbească peretele, pe care cea mai ascuţită limbă a lui nu izbuti nici măcar să-l zgârie, de parc-ar fi fost de cristal.

Aşadar, era imposibil să-şi pună planul în aplicare, admiţând că ar fi putut face o asemenea tentativă în cazul când ar fi reuşit să deschidă uşa.

Deocamdată trebuiau să se resemneze, ceea ce nu stă deloc în firea yankeului, şi să se lase în voia întâmplării, lucru cu care, de asemenea, nu se poate împăca un spirit eminamente practic. În orice caz, nu fără bruftuluieli, cuvinte grele şi ocări aprige aruncate numitului Robur care, de bună seamă, nu s-ar fi sinchisit câtuşi de puţin de toate astea, dacă se dovedea cumva a fi în viaţa lui particulară aşa cum se arătase la Institutul Weldon.

Între timp Frycollin începuse a da unele semne din care se vedea că se simte rău. Fie că avea crampe la stomac, fie că i se puseseră cârcei în mădulare, se zbuciuma într-un hal fără hal.

Uncle Prudent socoti de cuviinţă să pună capăt odată acestei gimnastici, tăind frânghiile cu care era legat negrul. În clipa următoare se căia poate c-o făcuse. Să fi auzit atunci văicăreli, în care chinurile spaimei se îngemănau cu suferinţele pricinuite de foame. Creierul bietului Frycollin îndura aceleaşi canoane ca şi stomacul său. Era greu de spus căruia dintre aceste două organe îi era mai îndatorat pentru ceea ce simţea în acel moment.

— Frycollin! Strigă Uncle Prudent.

— Maşter Uncle!… Maşter Uncle!… Răspunse negrul între două orăcăieli lugubre.

— S-ar putea să fim condamnaţi a muri de foame în închisoarea asta. Dar să ştii că noi suntem hotărâţi să nu ne dăm duhul până nu vom fi isprăvit toate mijloacele de hrană în stare să ne prelungească viaţa…

— Vreţi să mă mâncaţi! Tresări Frycollin.

— Aşa cum se întâmplă de obicei cu negrii în astfel de împrejurări!… Aşa că, vezi, Frycollin, taci chitic să nu ne mai aducem aminte de tine…

— Dacă nu, te facem Fry-gă-ne-le! Adăugă Phil Evans.

Şi Frycollin se temu cu tot dinadinsul să nu fie cumva folosit la prelungirea acestor două vieţi mai preţioase, de bună seamă, decât a lui. Aşa că se mulţumi să se vaite în petto.

Până una, alta, însă, timpul trecea şi orice încercare de a sparge uşa sau peretele se dovedise zadarnică. Nu puteau deloc să-şi dea seama din ce erau făcuţi pereţii încăperii. Nu erau nici din metal, nici din lemn, nici din piatră. Podeaua, de asemenea, părea şi ea făcută din acelaşi material. Iar când o loveau cu piciorul, scotea un sunet aparte, pe care lui Uncle Prudent i-ar fi venit destul de greu să-l categorisească în rândul sunetelor cunoscute. Încă

ceva: podeaua suna a gol, ca şi cum n-ar fi fost aşezată de-a dreptul pe pământ, în poiană. Da, chiar aşa! Şi fâşâitul acela ciudat părea că se prelinge pe sub ea. Nu aveau deci nici un motiv să se simtă liniştiţi.

— Uncle Prudent! Spuse Phil Evans.

— Phil Evans? Răspunse Uncle Prudent.

— Nu ţi se pare că cuşca noastră s-a deplasat?

— Nicidecum.

— Totuşi, la început, când ne-au băgat aici, am simţit desluşit o boare proaspătă de iarbă şi mirosul de răşină al copacilor din parc. Acum, degeaba adulmec aerul: am impresia că toate miresmele astea au dispărut…

— Într-adevăr.

— Cum îţi explici asta?

Oricare explicaţie-i bună, Phil Evans, în afară de ipoteza că închisoarea noastră ar fi fost mutată din loc. Îţi spun încă o dată, dacă am fi într-un vagon în mers sau pe un vas purtat de valuri, fără îndoială că ne-am da seama.

Frycollin slobozi atunci un suspin adânc, de ai fi crezut că stă să-şi dea sufletul, dacă acest suspin n-ar fi fost urmat de alte câteva.

— Aş vrea să cred că Robur ăsta o să ne ofere în curând prilejul să-l vedem la faţă, rosti Phil Evans.

— Sper şi eu, exclamă Uncle Prudent, şi atunci am să-i spun…

— Ce?

— Că s-a purtat la început ca un neobrăzat, ca să sfârşească prin a fi o puşlama!

În momentul acela, Phil Evans băgă de seamă că începeau să mijească zorii zilei. O lumină, încă slabă, se strecura prin borta îngustă ce sfredelea, sus de tot, peretele din faţa uşii. Trebuie să fi fost aproape ceasurile patru dimineaţa fiindcă, după câte ştia, cam la ora aceea, în luna iunie, la paralela unde se aflau, zarea Philadelphiei începe să albească de primele luciri ale revărsatului de ziuă.

Cu toate astea, când Uncle Prudent puse să sune ceasul său cu repetiţie – o adevărată capodoperă ieşită chiar din uzina colegului său – soneria le dădu de ştire că erau orele trei fără un sfert, deşi ceasornicul nu se oprise.

— Ce curios! Se miră Phil Evans. La trei fără un sfert ar trebui să fie încă noapte afară.

— Se vede c-o fi rămas în urmă ceasul… Îşi dădu cu părerea Uncle Prudent.

— Un ceas de la Walton Watch Company! Protestă Phil Evans.

Orice ar fi fost, fapt era că se lumina de ziuă. Încetul cu încetul, borta din perete începu să se contureze în alb în miezul întunecimii oarbe din celulă. Totuşi dacă zorile mijeau mai curând decât s-ar fi cuvenit la paralela patruzeci, pe care se afla Philadelphia, ele nu se revărsau chiar atât de repede cum ar fi trebuit la o latitudine joasă.

Încă un lucru pe care Uncle Prudent îl observă cu acest prilej, încă un fenomen care-i dădea de gândit.

— Ce-ar fi să ne căţărăm până sus, la ochiul acela de lumină, spuse Phil Evans, să încercăm, poate om vedea unde ne aflăm?

— De ce nu? Răspunse Uncle Prudent.

Apoi către Frycollin:

— Hai, Fry, scoală-te în picioare!

Negrul se ridică.

— Reazimă-te cu spatele de perete, urmă Uncle Prudent, iar dumneata, Phil Evans, fii bun şi urcă-te pe umerii băiatului ăstuia, în timp ce eu am să-l proptesc să nu cadă.

— Cu dragă inimă, răspunse Phil Evans.

O clipă mai târziu, urcat pe umerii lui Frycollin, ajunsese cu faţa în dreptul ochiului de lumină.

Ochiul acela nu era astupat cu o sticlă bombată în chip de lentilă cum sunt hublourile vapoarelor, ci cu un geam obişnuit, care, fără a fi prea gros, îl împiedica pe Phil Evans să vadă afară, scurtându-i peste măsură raza privirii.

— Sparge geamul, îl îndemnă Uncle Prudent, poate că aşa ai să vezi mai bine!

Phil Evans izbi vârtos cu plăselele briceagului său geamul care scoase un sunet argintiu.

O nouă lovitură şi mai vârtoasă. Acelaşi rezultat.

— Na! Făcu Phil Evans. Geam incasabil!

Într-adevăr, geamul era, probabil, făcut din sticlă călită după procedeul inventatorului. Siemens, deoarece, oricât îl lovi, rămase la fel ca la început.

Totuşi, afară se luminase destul acum, pentru ca privirea să poată răzbate în voie, cel puţin în limitele câmpului vizual pe care-l ţărmureau marginile ferestruicii.

— Ce vezi? Întrebă Uncle Prudent.

— Nimic.

— Cum? Nici un desiş?

— Nu.

— Nici măcar coama copacilor?

— Nici.

— Deci nu mai suntem în mijlocul luminişului!

— Nici în luminiş, nici în parc.

— Nu vezi barem niscaiva acoperişuri de case sau creştetul vreunui monument? Stărui Uncle Prudent, a cărui dezamăgire, împerecheată cu o aprigă mânie, nu înceta să crească.

— Nici acoperişuri, nici monumente.

— Cum? Nici măcar vreo prăjină de drapel sau vreo clopotniţă de biserică, sau chiar vreun horn de fabrică?

— Nimic decât spaţiul.

În aceeaşi clipă uşa celulei se deschise şi cineva se arătă în prag.

Era Robur.

— Stimaţi balonişti, le spuse el grav, sunteţi liberi să umblaţi şi să…

— Liberi! Exclamă Uncle Prudent.

— Da… Dar numai în cuprinsul Albatrosului!

Uncle Prudent şi Phil Evans se grăbiră să iasă din celulă.

Şi ce le văzură ochii?

La vreo mie două sute sau trei sute de metri sub ei, întinsurile unui ţinut pe care se străduiau în van să-l identifice.

Capitolul VI.

PESTE CARE INGINERII, MECANICII ŞI ALŢI OAMENI PRICEPUŢI ÎN ACESTE LUCRURI AR FACE, POATE, MAI BINE SĂ TREACĂ

„Când va înceta, oare, omul să se mai târască prin văgăuni, pentru a trăi în seninătatea şi tihna cerului?” La această întrebare a lui Camille Flammarion este destul de uşor de răspuns: atunci când progresele realizate în domeniul mecanicii vor permite să se rezolve în sfârşit problema aviaţiei. Şi, de câţiva ani, se presupunea că, prin folosirea cât mai practică a electricităţii, avea să se ajungă la dezlegarea acestei probleme.

În 1873, cu mult înainte ca fraţii Montgolfier să fi construit cea dintâi montgolfieră, iar Fizicianul Charles, cel dintâi balon al său, câţiva inşi în care sălăşluia dorul de aventură năzuiseră să cucerească văzduhul cu ajutorul unor aparate mecanice. Primii inventatori nu se gândiseră deci la nişte aparate mai uşoare decât aerul, lucru pe care stadiul în care se afla fizica pe vremea aceea nu le-ar fi îngăduit să şi-l închipuie cumva. Ei voiau să realizeze locomoţia aeriană folosind nişte aparate mai grele decât aerul, adică nişte maşini zburătoare alcătuite după chipul şi asemănarea păsărilor.

E tocmai ceea ce încercase să facă şi zănaticul de Icar, feciorul lui Dedal, ale cărui aripi, lipite cu ceară, se desprinseseră la arşiţa soarelui.

Dar ca să nu ne întoarcem atât de departe în trecut, până în vremurile mitologice, trecând peste Arkitas din Tarent, vom spune că întâlnim chiar în lucrările lui Dante din Perugia, ale lui Leonardo da Vinci, ale lui Guidotti, ideea unor maşini menite să se deplaseze în atmosferă. Două secole şi jumătate mai târziu, numărul inventatorilor începe

să crească. În 1742, marchizul de Bacqueville construieşte un sistem de aripi pe care îl încearcă într-un zbor peste Sena şi, căzând, îşi rupe un braţ. În 1768, Paucton plănuieşte construirea unui aparat cu două elice, una de suspensie şi alta de propulsie. În 1781, Meerwein, arhitectul prinţului de Baden, imaginează un aparat cu o mişcare ortopteră, ridicându-se împotriva dirijării aerostatelor, care abia fuseseră inventate. În 1784, Launoy şi Bienvcnu pun în mişcare un elicopter acţionat cu ajutorul unor resorturi. În 1808, încercările de zbor ale austriacului Jacob Degen. În 1810, broşura lui Deniau din Nantes, în care se află formulat principiul „mai greu decât aerul”. Pe urmă, din 1811 şi până în 1840, studiile şi invenţiile lui Berblinger, Vigual, Sarti, Dubochet, Cagniard de Latour. În 1842 întâlnim pe englezul Henson cu sistemul său de planuri înclinate şi elice puse în mişcare prin forţa aburilor; în 1845, pe Cossus cu aparatul său cu elice de ascensiune; în 1847, pe Camille Vert cu elicopterul său cu aripi de pene; în 1852, pe Letur cu aparatul său în chip de paraşută dirijabilă, pe care îl încearcă cu preţul vieţii; în acelaşi an, pe Michel Loup cu proiectul unui aparat de zbor prevăzut cu patru aripi turnante; în 1853, pe Beleguic cu aeroplanul său acţionat de nişte elice de propulsie, pe Voussin-Chardannes cu zmeul său dirijabil, pe George Cauley cu proiectele lui de maşini zburătoare, prevăzute cu motoare cu explozie. Între 1854 şi 1863 apar Joseph Pline cu brevetele mai multor maşini aeriene, Breant, Carlingfort, Le Bris, Du Temple, Bright, la care elicele de ascensiune se învârtesc în sens invers, Smythies, Panafieu, Crosnier etc. În sfârşit, în 1863, prin străduinţele lui Nadar, ia fiinţă la Paris o societate a partizanilor principiului mai greu decât aerul. În cadrul ei inventatorii au putinţă să-şi experimenteze aparatele, dintre care unele au şi fost brevetate: Ponton d’Amecourt şi elicopterul său cu aburi, La Landelle şi sistemul său de elice combinate cu planuri înclinate şi paraşute, Louvrie şi aeroscaful său, Esterno cu

pasărea sa mecanică, Groof cu aparatul său cu aripi acţionate prin pârghii. Şi acum că şi-au luat avânt, inventatorii inventează şi calculatorii fac toate calculele necesare pentru ca locomoţia aeriană să poată fi pusă în practică. Bourcart, Le Bris, Kaufmann, Smyth, Stringfellow, Prigent, Danjard, Pomes şi de la Pauze, Moy Penaud, Jobcrt, Hureau de Villeneuve, Achenbach, Garapon, Duchesne, Danduran, Parisel, Dieuaide, Melkisff, Forlanini, Brearey, Tatin, Dandrieux, Edison, unii cu ajutorul aripilor sau elicelor, alţii cu ajutorul unor planuri înclinate, născocesc, creează, construiesc, perfecţionează maşinile lor zburătoare, ce aşteaptă ziua când vor fi înzestrate de vreun inventator cu un motor de o forţă considerabilă şi extrem de uşor, pentru a intra în funcţiune.

Fie-mi iertat acest pomelnic puţin cam lung. Nu eram însă dator să menţionez toate treptele urcate de locomoţia aeriană ca să ajung în vârful scării, unde se află Robur Cuceritorul? De n-ar fi fost dibuirile şi experienţele înaintaşilor săi, inginerul nostru ar fi putut oare născoci un aparat atât de perfect? Nu, fără doar şi poate! Şi dacă el se uita cu dispreţ la cei ce se încăpăţânau încă să caute mijloacele de dirijare a baloanelor, în schimb avea o înaltă stimă pentru toţi adepţii principiului „mai greu decât aerul”, fie ei englezi, americani, italieni, austrieci, francezi – mai ales francezii, ale căror lucrări, perfecţionate de el, îl ajutaseră să creeze, apoi să construiască maşina iui zburătoare. Albatrosul.

— Zboară, zboară, cine zboară? Exclamase unul dintre cei mai stăruitori adepţi ai aviaţiei.

— Vom păşi prin văzduh cum păşim pe pământ! Răspunsese unul dintre cei mai aprigi partizani ai săi.

— În loc de locomotivă, o aeromotivă! Rostise cel mai gălăgios dintre toţi, care suna trompeta publicităţii ca să trezească şi Lumea Veche şi Lumea Nouă.

Şi într-adevăr era un lucru bine stabilit, şi prin experienţă şi prin calcule, că aerul oferă un punct de sprijin foarte

rezistent. O paraşută cu diametrul de un metru poate nu numai să micşoreze viteza unei coborâri prin aer, ba chiar s-o facă isocronă. Se ştia asta; şi se mai ştia de asemenea că atunci când viteza unei mişcări de translaţie este mare, acţiunea greutăţii variază invers proporţional cu pătratul acestei viteze, devenind aproape neînsemnată.

Se ştia pe urmă că, pe măsură ce greutatea unui animal zburător creşte, suprafaţa aripilor necesară pentru a-l susţine în aer creşte şi ea, dar din ce în ce mai puţin, cu toate că mişcările pe care trebuie să le facă aripile sunt mai încete.

Un aparat de aviaţie se cuvine deci a fi construit în aşa fel, încât să folosească aceste legi ale naturii, adică să imite zborul păsării, „un admirabil tip de locomoţie aeriană”, după spusele doctorului Marey de la Academia Franceză.

Pe scurt, aparatele în stare să ofere o soluţie acestei probleme sunt de trei feluri:

1. Elicopterele sau spiraliferele, care nu sunt altceva decât nişte elice cu axă verticală.

2. Ortopterele, mecanisme ce încearcă să reproducă zborul păsărilor.

3. Aeroplanele, care, de fapt, nu sunt decât nişte planuri înclinate, ca zmeul, însă remorcate sau împinse de elice cu axă orizontală.

Fiecare dintre aceste sisteme avusese şi avea încă adepţii lui, hotărâţi să nu dea înapoi nici un pas măcar.

Cu toate acestea, din diferite motive, Robur respinsese primele două sisteme.

Că ortopterul, pasărea mecanică, prezintă anumite avantaje, nu mai încape nici o îndoială. Lucrările şi experienţele domnului Renaud, făcute în 1884, stau mărturie. Dar, după cum i s-a obiectat, natura nu trebuie imitată în chip slugarnic. Locomotivele n-au fost copiate după alcătuirea iepurilor, nici vapoarele după aceea a peştilor. Primele au fost înzestrate cu nişte roţi care n-au nici un fel de asemănare cu picioarele, iar ultimele cu elice

care, de asemenea, n-au nici în clin, nici în mânecă cu înotătoarele peştilor. Şi, cum vedeţi, asta nu le împiedică totuşi să meargă. Dimpotrivă! De altminteri, cine poate să cunoască mişcările mecanice cuprinse în zborul păsărilor, care e atât de complex? Doctorul Marey n-a presupus, oare, că în timp ce aripa se ridică, penele se răsfiră lăsând să treacă aerul printre ele, mişcare destul de greu de reprodus în chip artificial, cu ajutorul unui mecanism?

Pe de altă parte, era tot atât de neîndoielnic că aeroplanele dăduseră unele rezultate favorabile. Elicele, opunând un plan oblic stratului de aer, constituiau un mijloc potrivit pentru a produce o mişcare de ascensiune, iar aparatele de dimensiuni mici, cu care se făcuseră experienţe, dovedeau că greutatea disponibilă, adică aceea care rămânea la dispoziţia aeronauţilor, lăsând la o parte greutatea aparatului, creştea proporţional cu pătratul vitezei. Iată tot atâtea mari avantaje, mai mari chiar decât avantajele pe care le ofereau aerostatele supuse unei mişcări de translaţie.

Robur se gândise totuşi că lucrul cel mai bun de făcut era şi cel mai simplu.

Aşadar, elicele – „sfânta elice” pe care i-o azvârliseră în cap membrii Institutului Weldon – îndestulaseră toate nevoile aparatului său de zbor. Unele erau folosite ca să-l ţină suspendat în văzduh, iar altele ca să-l remorcheze în cele mai bune condiţii, din punctul de vedere al vitezei şi siguranţei zborului.

Într-adevăr, teoretic vorbind, cu ajutorul unei elice cu un pas destul de mic, dar cu o suprafaţă considerabilă, potrivit celor arătate de d. Victor Tatin, s-ar putea, „mergând până la extrema limită, ridica o greutate infinită cu o forţă cât de neînsemnată”.

Dacă ortopterul – care se mişcă prin bătăi de aripi ca păsările – se înalţă în văzduh, aflând în chip firesc un punct de sprijin în aer, elicopterul se ridică în sus, lovind pieziş aerul cu braţele elicei, ca şi cum s-ar urca pe un plan

înclinat. De fapt, în acest caz e vorba de nişte aripi în formă de elice în locul unor aripi în formă de căuş. Elicea înaintează neapărat în direcţia axei sale. Este cumva verticală axa? Atunci se deplasează şi ea vertical. Este orizontală? Se deplasează şi ea tot orizontal.

Maşina zburătoare a inginerului Robur se limita în definitiv la aceste două moduri de funcţionare.

Iată acum şi descrierea ei în amănunţime, maşina fiind alcătuită din trei părţi esenţiale: o platformă, aparatele de suspensie şi de propulsie şi maşinăria propriu-zisă.

Platforma era o construcţie ce măsura treizeci de metri în lungime şi patru în lăţime, o adevărată punte de corabie cu prova ca un pinten. Dedesubt se rotunjea coca, cu întăriturile solide, în care se aflau aparatele sortite să producă forţa mecanică, magazia cu muniţii, echipamentul, ustensilele, depozitul general cu felurite provizii, printre care rezervoarele cu apă pentru bord. Jur împrejurul acestei construcţii, o serie de bare subţiri, legate între ele printr-o împletitură de sârmă, susţineau balustrada de care se sprijineau pasagerii. La suprafaţă, trei construcţii în chip de ruf împărţite în compartimente, dintre care o parte erau rezervate personalului, iar restul maşinăriilor. În ruful din mijloc se afla maşina ce punea în mişcare mecanismele de suspensie, în cel de dinainte, maşina propulsorului din faţă, iar în cel de dinapoi, maşina propulsorului din spate – fiecare din aceste trei maşini fiind pusă în funcţiune separat de celelalte două. În partea dinspre prova, în primul ruf se aflau oficiul, bucătăria şi postul echipajului. În partea dinspre pupa, în ultimul ruf, mai multe cabine, printre care şi cabina inginerului, o sufragerie, iar deasupra o încăpere cu geamuri pentru timonier, care conducea aparatul cu ajutorul unei cârme puternice.

Compartimentele fiecărui ruf primeau lumina zilei de la hublourile cu geamuri făcute din sticlă călită, care e de zece ori mai rezistentă decât sticla obişnuită. Sub coca era fixat un sistem de resorturi flexibile, ca să amortizeze loviturile,

deşi aparatul putea să aterizeze uşurel de tot, atât era de stăpân inginerul pe mişcările lui.

Aparate de suspensie şi de propulsie. Deasupra platformei se ridicau vertical treizeci şi şapte de axe, dintre care, pe margini, câte cincisprezece, de o parte şi de alta, iar şapte, mai înalte, la mijloc. Ai fi crezut că era o corabie cu treizeci şi şapte de catarge. Numai că aceste catarge, în loc de vele, purtau fiecare câte două elice orizontale cu un pas şi un diametru destul de mic, care însă se puteau învârti cu o iuţeală uluitoare. Fiecare din axele astea se mişcau independent de celelalte, fiecare învârtindu-se, pe de altă parte, din două în două, în sens invers – dispoziţie necesară pentru ca la un moment dat aparatul să nu sufere o mişcare de rotaţie. În felul acesta, elicele, continuând a se înălţa de-a lungul unei coloane de aer verticale, se cumpăneau între ele pentru a înfrunta rezistenţa orizontală. Aşadar, aparatul era prevăzut cu şaptezeci şi patru de elice de suspensie, ale căror braţe, în număr de trei, erau prinse în cadrul unui cerc de metal îndeplinind funcţiunea de volant, ceea ce ducea la o economie de forţă motrice. Înainte şi înapoi, montate pe axe orizontale, două elice propulsoare, cu câte patru braţe şi cu un pas invers foarte mare, învârtindu-se în sensuri diferite, imprimau aparatului o mişcare de propulsie. Aceste elice cu un diametru mai mare decât acela al elicelor de suspensie puteau, de asemenea, să se învârtească cu o viteză extraordinară. Într-un cuvânt aparatul acesta era construit după sistemele preconizate de domnii Cossus, de La Landelle şi de Ponton, d’Amecourt şi perfecţionate de inginerul Robur. Dreptul de a fi socotit inventator se datora însă îndeosebi felului în care îşi alesese mijloacele şi în care folosise forţa motrice.

Maşinăria. Ca să obţină forţa necesară pentru a menţine în aer şi pune în mişcare aparatul său, Robur nu se gândise să recurgă nici la vaporii de apă sau de alte lichide, nici la aerul comprimat sau la alte gaze elastice, nici la diferite amestecuri explozive capabile să producă o acţiune

mecanică. Mijlocul pe care-l utilizase el era electricitatea, acest agent care va deveni cândva sufletul lumii industriale. Cu toate astea nu se afla nici o maşină electromotrice pe bord. Nimic altceva decât pile electrice şi acumulatori. Care erau însă elementele ce intrau în compoziţia acestor pile, cu ce fel de acizi funcţionau? Ăsta era secretul lui Robur. Acelaşi lucru şi cu acumulatorii. Din ce erau făcute discurile pozitive şi negative? Nu se ştia. Inginerul se ferise – şi pe bună dreptate – să-şi scoată un brevet pentru invenţia lui. Ca să nu mai lungim vorba, rezultatele obţinute erau neîndoielnice: pile electrice cu un randament excepţional, acizi înzestraţi cu o rezistenţă aproape absolută la evaporare şi congelare, acumulatori ce depăşeau cu mult acumulatorii Faure-Sellon-Wolckmar, în sfârşit, curenţi electrici a căror intensitate întrunea un număr de amperi încă necunoscut până atunci. Ca urmare, o forţă electromotrice, calculată în cai-putere, infinită, ca să zicem aşa, punea în mişcare elicele de suspensie şi cele propulsoare, forţă superioară tuturor necesităţilor aparatului, în orice împrejurare.

Trebuie s-o mai spunem încă o dată, invenţia aceasta se afla numai şi numai în mâna lui Robur. Şi inginerul păstra taina cea mai desăvârşită asupra ei.

Dacă preşedintele şi secretarul Institutului Weldon n-aveau să reuşească a-l descoperi, de bună seamă, secretul avea să rămână pururea îngropat pentru omenire.

Se înţelege de la sine că aparatul avea suficientă stabilitate, dată fiind poziţia centrului său de gravitate. Nu exista nici o primejdie să se aplece cumva pe o coastă, formând un unghi îngrijorător de mare cu orizontala, nici o temere că s-ar putea răsturna vreodată.

Rămâne de văzut care era materialul folosit de inginerul Robur pentru construcţia aeronavei sale, aşa cum prea bine poate fi numit Albatrosul:

Ce putea să fie acest material atât de rezistent pe care Phil Evans nu izbutise să-l străpungă cu bowie-knife-ul său

şi asupra căruia Uncle Prudent nu apucase încă să se dumirească? Hârtie, pur şi simplu.

Se împlineau câţiva ani de când acest fabricat luase o dezvoltare considerabilă. Foi de hârtie fără clei, impregnate cu dextrină şi amidon şi puse apoi la presa hidraulică, dădeau în cele din urmă un preparat tare ca oţelul. Din materialul acesta se făceau scripeţi, şine de tren, roţi de vagoane, mai durabile decât cele de metal şi totodată mai uşoare. De aceea, tocmai pentru că era atât de durabil şi de uşor, Robur se gândise a-l folosi la construirea locomotivei sale aeriene.

Totul, coca, platforma, construcţiile în formă de ruf, cabinele, era din hârtia care, supusă la o presiune puternică, se transformase într-un material tot atât de rezistent ca şi metalul; mai mult chiar decât atât, devenise neinflamabilă, însuşire ce nu era deloc de lepădat, fiind vorba de un aparat menit să zboare la mari înălţimi. Cât despre organele diverselor mecanisme de suspensie şi de propulsie, axele ori paletele elicelor, fuseseră fabricate dintr-o substanţă rezistentă şi flexibilă totodată: fibre muiate în gelatină.

Substanţa aceasta care putea fi uşor modelată, luând orice formă, insolubilă în majoritatea gazelor şi lichidelor, fie acizi, fie esenţe, fără a mai pomeni de proprietăţile ei izolante, se dovedise a fi de mare folos în construcţia maşinăriilor electrice de pe bordul Albatrosului.

Inginerul Robur, contramaistrul său, Tom Turner, un mecanic cu două ajutoare, doi timonieri şi un bucătar – în total opt oameni – alcătuiau echipajul aeronavei, suficient de numeros pentru a executa manevrele cerute de locomoţia aeriană. Cât priveşte echipamentul şi proviziile de pe bord, acestea erau constituite din: arme de vânătoare şi de luptă, unelte de pescuit, faruri electrice, instrumente de observaţie, busole şi sextante pentru a stabili ruta, un termometru pentru cercetarea temperaturii, diferite barometre, unele pentru a determina înălţimea atinsă,

altele ca să indice variaţiile presiunii atmosferice, un storm-glass care să anunţe furtunile, o mică bibliotecă, o imprimerie portativă, o piesă de artilerie montată de un pivot în mijlocul platformei, ce se încărca de la chiulasă cu proiectile de şase centimetri în diametru, o provizie de praf de puşcă, gloanţe, cartuşe cu dinamită, o bucătărie încălzită cu ajutorul, curentului electric furnizat de acumulatori, o provizie de conserve de carne şi legume rânduite într-un depozit ad-hoc împreună cu câteva butoiaşe de brandy, whisky şi gin, în sfârşit, tot ce trebuia, lăsând deoparte faimoasa trompetă, pentru a călători luni de zile fără a fi nevoie să aterizeze.

În afară de cele de mai sus, se mai afla pe bord şi o barcă uşoară de cauciuc, care putea să poarte opt oameni pe apele unui fluviu, ale unui lac sau ale unei mări liniştite.

Robur însă instalase cumva şi nişte paraşute în eventualitatea unui accident? Nu. Pentru că nu credea în asemenea accidente. Axele elicelor se mişcau independent unele de altele. Dacă s-ar fi întâmplat să se oprească o parte din ele, mersul celorlalte n-ar fi fost în nici un fel stingherit. Şi era destul să rămână în funcţiune jumătate din întregul sistem, pentru ca Albatrosul să se poată menţine în elementul său.

— Şi prin el, le explică Robur Cuceritorul, folosind cel dintâi prilej, oaspeţilor săi – oaspeţi fără voia lor – prin el mă pot socoti stăpânul celei de-a şaptea părţi a lumii, mai întinsă decât Australia, Oceania, Asia, America şi Europa, un adevărat continent aerian, Icaria, pe care mii şi mii de icarieni îl vor popula într-o bună zi!

Capitolul VII.

ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS NU VOR ÎNCĂ SĂ SE LASE ÎNDUPLECAŢI.

Preşedintele Institutului Weldon rămăsese trăsnit, iar însoţitorul său era ca năuc. Şi unul şi celălalt însă se feriră să dea în vileag uimirea lor atât de firească.

În schimb, valetul Frycollin nici măcar nu încerca să-şi ascundă frica pe care o simţea, văzându-se călător prin văzduh pe bordul unei asemenea bazaconii.

Între timp, elicele de suspensie se învârteau cu repeziciune deasupra capetelor lor. Oricât de mare era în clipa aceea viteza lor de rotaţie, ea putea fi triplată în cazul când Albatrosul ar fi vrut să se înalţe într-o zonă superioară.

Cât priveşte cele două elice propulsoare, puse în mişcare cu o viteză destul de moderată, ele făceau să se deplaseze aparatul cu numai douăzeci de kilometri pe oră.

Aplecându-se peste parapetul platformei, călătorii de pe Albatros zăriră o lungă şi întortocheată panglică lichidă ce şerpuia ca o gârlă oarecare, de-a curmezişul unui ţinut văluros, printre ochiuri de apă, în care razele soarelui băteau pieziş. Gârla era de fapt un fluviu, şi încă unul din cele mai de seamă de pe aceste meleaguri. Pe malul stâng se contura un lanţ de munţi, ce se pierdeau departe, în zare.

— Eşti bun să ne spui unde suntem? Întrebă Uncle Prudent cu un tremur de mânie în glas.

— Cred că nu mai e nevoie, răspunse Robur.

— O să fii atunci bun să ne spui unde mergem? Adăugă Phil Evans.

— Şi cât o să ţină asta…?

— Cât va fi necesar.

— Nu cumva ţi-ai pus în gând să faci ocolul lumii?… Întrebă ironic Phil Evans.

— Mai mult chiar, răspunse Robur.

— Şi dacă nu ne arde de asemenea călătorie?… Se răţoi Uncle Prudent.

— Trebuie, n-aveţi încotro!

Asta lăsa să se întrezărească felul relaţiilor ce aveau să se statornicească între stăpânul Albatrosului şi oaspeţii – ca să nu spunem prizonierii săi. Până una, alta, însă se vedea că voia să le lase răgaz să se dezmeticească, să admire

aparatul miraculos care-i purta prin văzduh şi, de bună seamă, să-i aducă laude inventatorului. Aşadar, îşi făcu de lucru, preumblându-se de la un capăt la altul al platformei. Puteau deci să cerceteze în voie întregul dispozitiv şi modul cum era amenajată aeronava, sau să-şi dăruiască toată atenţia priveliştii ce-şi desfăşura relieful dedesubtul lor.

— Uncle Prudent, spuse la un moment dat Phil Evans, mi se pare, dacă nu mă înşel, că zburăm deasupra părţii mijlocii a teritoriului canadian. Fluviul ăsta ce curge spre nord-vest trebuie să fie Saint-Laurent. Iar oraşul care a rămas acum în urmă, Quebec.

Era într-adevăr bătrâna cetate întemeiată de Champlain, ale cărei acoperişuri de tablă străluceau în bătaia soarelui ca nişte reflectoare. Albatrosul ajunsese deci până la patruzeci şi şase de grade latitudine nordică; aşa se explica faptul că se luminase de ziuă mai devreme ca de obicei şi că revărsatul zorilor se prelungise nefiresc de mult.

— Da, continuă Phil Evans, uite oraşul în amfiteatru, uite şi măgura pe care se înalţă zidurile cetăţii, Gibraltarul Americii de Nord! Uite şi catedrala anglicană şi cea franceză! Şi vama cu turla pe care flutură drapelul britanic!

Nici nu apucase Phil Evans să termine ce avea de spus şi capitala Canadei şi începuse să se topească în zare. Aeronava pătrunse într-o îngrămădire de norişori care, încetul cu încetul, perdeluiră priveliştea pământului.

Văzând că preşedintele şi secretarul Institutului Weldon îşi îndreptau atenţia asupra instalaţiilor exterioare ale Albatrosului, Robur se apropie de ei şi-i întrebă:

— Ei, ce mai ziceţi acum, domnii mei, credeţi, ori nu că se poate călători prin văzduh cu ajutorul unor aparate mai grele decât aerul?

Ar fi fost greu să nu te dai bătut în faţa unor mărturii atât de vădite. Cu toate astea, Uncle Prudent şi Phil Evans nu spuseră nici pâs.

— Cum, nici un cuvânt? Urmă inginerul. Se vede că v-a pierit glasul din pricina foamei!… Trebuie să ştiţi însă că,

dacă mi-am luat asupra mea îndatorirea să vă port, aşa, pe căile aerului, n-am nicidecum de gând să vă astâmpăr foamea cu acest fluid prea puţin hrănitor. Vă aşteaptă prânzul – primul prânz pe care-l luaţi aici pe bord.

N-ar fi avut nici un rost să facă nazuri, mai ales că şi Uncle Prudent şi Phil Evans simţeau cum le dă ghes foamea. O masă nu te obligă la nimic şi, după ce Robur îi va fi coborât din nou pe pământ, se bizuiau amândoi că-şi vor redobândi faţă de el întreaga libertate de acţiune.

Fură conduşi în ruf, unde se afla un mic dining-room, cu o masă întinsă cu tot dichisul, la care urmau să mănânce, separat de ceilalţi, tot timpul călătoriei. Ca feluri de mâncare, diferite conserve, printre care un fel de pâine făcută dintr-un amestec în părţi egale de făină şi praf de carne şi dres cu un pic de slănină, amestec care, pus în apă clocotită, dădea o supă grozav de gustoasă, pe urmă felii de şuncă friptă şi, ca băutură, ceai.

Frycollin nu fusese nici el uitat. Avusese şi el parte de o supă minunată, pe care o mâncase în faţă, la prova. Trebuie să fi fost, într-adevăr, lihnit de foame ca să mănânce, fiindcă-i clănţăneau dinţii de frică şi nu ştiu, zău, dacă s-ar fi putut folosi de ei.

— Dacă se rupe!… Dacă se rupe! Îndruga mereu bietul om.

De aceea stătea tot timpul cu inima pierită. Gândiţi-vă numai! Să cazi de la o mie cinci sute de metri şi să te faci terci!

Un ceas mai târziu, Uncle Prudent şi Phil Evans ieşiră iar pe platformă. Robur însă nu mai era acolo. În partea dinapoi, omul de la cârmă, în cuşca lui cu geamuri, cu ochii pe busolă, urma cu sânge rece, fără nici o clipă de şovăială, ruta indicată de inginer.

Cât priveşte pe ceilalţi, erau, pesemne, toţi la masă, în camera echipajului. Doar unul din ajutoarele mecanicului, lăsat să supravegheze maşinile, se plimba pe platformă de la un ruf la altul.

Cei doi colegi nu puteau să-şi dea prea bine seama cât de mare era viteza aparatului, cu toate că Albatrosul ieşise tocmai din nori şi Pământul se vedea iar la o mie cinci sute de metri sub ei.

— Parcă nu-ţi vine a crede! Spuse Phil Evans.

— Nici nu trebuie să credem! Răspunse Uncle Prudent.

Se duseră amândoi în faţă şi-şi aţintiră privirile în zare, spre apus.

— A! Uite încă un oraş! Exclamă Phil Evans.

— Îl recunoşti?

— Da! Pare-mi-se că-i Montreal.

— Montreal?… Bine, dar acum două ore abia am trecut de Quebec!

— Înseamnă că aparatul merge cu o viteză de cel puţin douăzeci şi cinci de leghe pe oră.

Era, într-adevăr, viteza aparatului, şi dacă pasagerii nu se simţeau câtuşi de puţin stingheriţi, asta se datora numai faptului că zburau în direcţia în care bătea vântul. Să fi fost o vreme liniştită, ar fi avut destul de suferit din pricina iuţelii cu care se deplasa aeronava, iuţeală care era aproape la fel de mare ca şi a unui expres. Dacă ar fi mers cu vântul în faţă, n-ar fi putut s-o înfrunte niciunul.

Phil Evans nu se înşelase. Jos, pe pământ, sub Albatros, se zărea Montrealul, uşor de recunoscut după Victoria-Bridge, podul ca un tub construit peste Saint-Laurent, aidoma viaductului ce trece peste laguna Veneţiei. Se desluşeau apoi străzile largi, magazinele uriaşe, băncile ca nişte palate, catedrala în chip de bazilică, recent ridicată după modelul bisericii Sfântul Petru din Roma, în sfârşit Mont-Royal, care domină tot oraşul şi care fusese transformat într-un parc măreţ. Norocul lui Phil Evans că apucase să vadă oraşele mai mari din Canada. Putu să recunoască, astfel, câteva din ele fără să-l mai întrebe pe Robur. După Montreal, pe la unu jumătate după-amiază, trecură pe deasupra râului Ottawa, a cărui cascadă, văzută de sus,

semăna cu o imensă căldare cu apă în clocot, ce se revărsa în şuvoaie spumegătoare de cel mai mare efect.

— Uite şi palatul Parlamentului, spuse Phil Evans.

Şi arătă un fel de jucărie de Nurenberg înfiptă într-o colină. Jucăria aceea, cu arhitectura ei policromă, semăna cu Parlament-House din Londra, după cum catedrala din Montreal semăna cu biserica Sfântul Petru din Roma. Dar n-avea a face, nu mai încăpea nici o îndoială că era Ottawa.

Curând şi aşezarea aceasta începu a se micşora în depărtare, zărindu-se doar ca o pată luminoasă pe faţa pământului.

Erau aproape orele două după-amiază când Robur se arătă iar. Tom Turner, contramaistrul său, se ţinea după el. Inginerul îi spuse numai trei cuvinte, pe care Tom le transmise celor două ajutoare ce stăteau de pază în faţă şi înapoi, lângă ruf. La un semn, timonierul schimbă direcţia Albatrosului cu două grade spre sud-vest. În acelaşi timp, Uncle Prudent şi Phil Evans putură să-şi dea seama că se mărise viteza propulsoarelor aeronavei.

La drept vorbind, viteza lor putea fi dublată, depăşind rezultatele obţinute până în momentul acela cu cele mai rapide mijloace de locomoţie terestră.

Gândiţi-vă numai: torpiloarele pot atinge o viteză de douăzeci şi două de noduri, adică de patruzeci de kilometri pe oră; trenurile de pe căile ferate engleze şi franceze, o viteză de o sută de kilometri; săniile cu pânze de pe râurile îngheţate ale Statelor Unite, o sută cincisprezece kilometri; o locomotivă construită în atelierele Patterson, cu un sistem de angrenaj, a parcurs o sută treizeci de kilometri pe oră pe linia lacului Erie, iar o alta, pe linia Trenton-Jersey, o sută treizeci şi şapte.

Pasămite însă Albatrosul, atunci când propulsoarele lui erau în funcţie cu maximum de intensitate, putea atinge o viteză de două sute de kilometri pe oră, adică aproape cincizeci de metri pe secundă.

Ei bine, aceasta era tocmai viteza unui uragan, care smulge copacii din rădăcini, sau a curentului de aer care, în toiul uraganului din 21 septembrie 1881, de la Cahors, a ajuns să străbată o sută nouăzeci de kilometri pe oră. Este viteza medie a unui porumbel călător, depăşită numai de zborul rândunelei obişnuite (67 metri pe secundă) şi de acela al lăstunului (89 metri).

Într-un cuvânt, Albatrosul, aşa cum spusese Robur, punându-şi elicele în mişcare cu maximum de intensitate, ar fi putut să facă ocolul lumii în două sute de ore, adică în mai puţin de opt zile!

Ce-i păsa, oare, aparatului nostru de zbor că, la vremea aceea, globul terestru era înzestrat cu patru sute cincizeci de mii de kilometri de cale ferată – adică o cale ferată care ar face de unsprezece ori înconjurul Pământului în dreptul Ecuatorului? Într-adevăr, de ce i-ar fi păsat, când găsea un punct de sprijin pretutindeni în atmosferă?

Mai e nevoie s-o spunem? Fenomenul a cărui apariţie dăduse atâta de gândit omenirii din cele două lumi era unul şi acelaşi lucru cu aeronava inginerului. Trompeta ce-şi trâmbiţa clocotitoarea-i chemare peste înălţimile văzduhului era trompeta contramaistrului Tom Turner. Iar drapelul înfipt în vârful celor mai de seamă monumente din Europa, Asia şi America era pavilionul lui Robur Cuceritorul şi al maşinii lui zburătoare: Albatrosul.

Şi dacă până atunci inginerul luase oarecare măsuri să nu fie recunoscut, călătorind mai ales noaptea şi luminându-şi calea cu farurile electrice, dacă în timpul zilei se făcea nevăzut, zburând pe deasupra stratului de nori, se pare că de aci înainte nu mai avea de gând să tăinuiască lumii izbânda sa. Şi dacă venise la Philadelphia şi pătrunsese în sala de şedinţe a Institutului Weldon, n-o făcuse oare ca să împărtăşească tuturor uimitoarea sa descoperire şi să-i convingă ipso facto6 pe cei mai neîncrezători?

Se ştie cum fusese primit şi vom vedea mai departe în ce fel socotea el să le-o plătească preşedintelui şi secretarului

acelui club.

Între timp, Robur se apropiase de cei doi confraţi. Aceştia căutau cu tot dinadinsul să nu manifeste nici umbră de mirare în faţa celor ce vedeau şi a celor ce, fără voie, trebuiau să le încerce pe pielea lor. Fără doar şi poate, în capetele lor de anglo-saxoni era temeinic implântată o încăpăţânare pe care cu chiu cu vai ar fi putut s-o smulgă cineva din rădăcini. Dinspre partea lui, Robur se făcu a nu fi băgat de seamă nimic şi, ca şi cum ar fi legat din nou firul unei conversaţii, care fusese totuşi întreruptă mai înainte cu vreo două ore şi mai bine, spuse:

— Domnilor, vă întrebaţi, desigur, dacă aparatul de faţă, atât de admirabil înzestrat cu mijloace de locomoţie aeriană, e în stare să suporte o viteză mai mare? N-ar fi vrednic însă, vă rog să mă credeţi, să cucerească spaţiul, dacă ar fi incapabil să-l mistuie. Am căutat să aflu un punct de sprijin temeinic în aerul atmosferic şi l-am aflat. Am înţeles că pentru a înfrunta vântul e destul să fii, pur şi simplu, mai tare decât el, şi sunt mai tare. N-am nevoie de pânze să mă tragă, nici de lopeţi sau de roţi să mă împingă, nici de şine ca să lunec mai repede. Aerul mi-ajunge. Aerul ce mă înconjoară, aşa cum apa înconjoară un vas submarin, şi pe care propulsoarele mele îl sfredelesc, aşa cum elicele unui steamer vântură apa. Iată cum am dezlegat eu problema navigaţiei aeriene. Şi nici balonul, nici vreun alt aparat mai uşor decât aerul nu va ajunge vreodată aici.

Muţenie desăvârşită din partea celor doi colegi – ceea ce nu-l făcu nicidecum pe inginer să-şi piardă cumpătul. Mulţumindu-se să schiţeze un zâmbet, acesta continuă pe un ton interogativ:

— Vă întrebaţi cumva, de asemenea, dacă, aşa cum poate să se deplaseze pe orizontală, Albatrosul e în stare să se deplaseze tot atât de lesne pe verticală, într-un cuvânt, dacă se poate măsura cu un aerostat chiar atunci când e vorba să dea o raită prin păturile înalte ale atmosferei? Ei

bine, eu nu v-aş sfătui să puneţi la cale o întrecere între Go ahead şi el.

Cei doi confraţi dădură din umeri, nici mai mult, nici mai puţin. Probabil că abia aşteptau să le pună întrebarea aceasta.

Robur făcu un semn. Elicele propulsoare se opriră deodată. Albatrosul merse ce mai merse, preţ de o milă, apoi încremeni locului.

La cel de-al doilea semn al lui Robur, elicele de suspensie se puseră în mişcare cu o iuţeală ce nu se putea asemui decât cu a sirenelor în experienţele acustice. Sfârâitul lor urcă aproape cu o octavă în scara sunetelor, micşorându-şi totuşi intensitatea din cauza rarefierii aerului, şi aparatul îşi făcu vânt, ridicându-se vertical, întocmai ca o ciocârlie ce săgetează văzduhul cu ţipătul ei ascuţit.

— Stăpâne! Stăpâne!… Îndruga întruna Frycollin. Numai de nu s-ar rupe!

Un zâmbet dispreţuitor fu singurul răspuns al lui Robur. În câteva minute, Albatrosul se şi ridicase la o înălţime de două mii şapte sute de metri, ceea ce sporea raza vizuală până la şaptezeci de mile împrejur – apoi la patru mii de metri, după cum arăta barometrul care scăzuse la 480 milimetri. Acum că făcuse dovada, Albatrosul începu să coboare. Scăderea presiunii în straturile înalte ale atmosferei aduce cu sine micşorarea procentului de oxigen din aer, şi, ca urmare, şi din sânge, ceea ce dă loc la accidente grave, aşa cum li s-a întâmplat unora dintre aeronauţi. Robur socotea de prisos să le înfrunte.

Albatrosul coborî, aşadar, din nou la înălţimea la care zbura, pe cât se pare de obicei, şi propulsoarele, puse iar în mişcare, îl purtară mai departe cu o viteză sporită, spre sud-vest.

— Şi acum, domnilor, dacă aceasta era întrebarea pe care v-aţi pus-o, spuse inginerul, vă las să răspundeţi singuri.

Apoi, aplecându-se spre balustradă, se adânci în contemplare.

Când ridică puţin mai târziu capul, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon se aflau în faţa lui.

— Domnule inginer Robur, rosti Uncle Prudent, care căuta în zadar să se stăpânească, ţinem să ştii că nu ne-am întrebat nimic din ceea ce crezi, pare-se, dumneata. În schimb vom pune o întrebare la care socotim că vei binevoi să ne răspunzi.

— Spuneţi.

— Cu ce drept ai tăbărât asupra noastră la Philadelphia, în Fairmont-Park? Cu ce drept ne-ai închis în cuşca asta? Cu ce drept ne cari acum cu dumneata, trecând peste voinţa noastră, pe bordul acestei maşini zburătoare?

— Dar dumneavoastră, domnilor balonişti, le întoarse vorba Robur, cu ce drept m-aţi insultat, huiduit, ameninţat atunci, la club, încât mă şi mir cum de-am scăpat cu viaţă?

— De ce răspunzi cu o întrebare? Urmă Phil Evans. Repet: cu ce drept…?

— Vreţi să ştiţi?

— Te rog.

— Ei bine, cu dreptul celui mai tare!

— E un răspuns cinic!

— Dar adevărat!

— Şi cât timp, rogu-te, cetăţene inginer, îl luă din scurt Uncle Prudent, răbufnind în cele din urmă, cât timp ţi-ai pus în gând să te foloseşti de acest drept?

— Cum se poate, domnilor, răspunse ironic Robur, cum se poate să-mi puneţi asemenea întrebare, când e destul să vă plecaţi ochii în jos ca să vă bucuraţi de o privelişte fără seamăn pe lume?

Albatrosul tocmai se oglindea pe faţa neţărmuritelor ape ale lacului Ontario; trecuse în zbor cu puţin înainte peste ţinutul cântat cu atâta poezie de Cooper. Plutind apoi de-a lungul malului dinspre miazăzi al acestei uriaşe căldări, se îndreptă spre vestitul râu prin care se scurg apele lacului Erie, spărgându-se în cascade.

O clipă, un ropot măreţ, un vuiet ca de furtună, răzbi până la el. Şi, ca şi cum o burniţă deasă ar fi împroşcat de jos văzduhul, aerul se răcori simţitor.

Dedesubt puhoaie de apă se prăvăleau, alcătuind un fel de potcoavă. Ai fi zis că era un uriaş torent de cristal împresurat de mii de curcubee datorită unui fenomen de refracţie, ce descompunea razele solare. Era într-adevăr o privelişte sublimă.

În faţa cataractelor, o punte uşoară, întinsă ca un fir, lega cele două ţărmuri. Ceva mai jos, la vreo trei mile distanţă, se afla un pod suspendat, pe care tocmai se târa un tren trecând de pe malul canadian, dincolo, pe malul american.

— Cascada Niagara! Exclamă Phil Evans.

Strigătul îi scăpase fără voie, în timp ce Uncle Prudent se străduia din răsputeri să nu admire nimic din toate aceste minunăţii. Un minut mai târziu, Albatrosul trecuse şi peste râul ce desparte Statele Unite de colonia canadiană şi se avânta în zbor pe deasupra vastelor întinderi ale Americii de Nord.

Capitolul VIII.

ÎN CARE SE VA VEDEA CĂ ROBUR SE HOTĂRĂŞTE SĂ RĂSPUNDĂ LA ÎNTREBAREA CAPITALĂ CE I S-A PUS.

Într-una din cabinele instalate la pupa în ruf, Uncle Prudent şi Phil Evans aflaseră două minunate culcuşuri, rufărie şi haine de schimb cât să le ajungă pe drum, mantale şi pleduri de călătorie. Să fi fost pe un transatlantic şi tot n-ar fi avut mai mult confort. Iar dacă nu dormiră duşi, pricina e că le abătuse lor să nu doarmă sau, mai bine zis, că griji cât se poate de serioase îi împiedicară să închidă ochii. În ce fel de aventură intraseră? La ce soi de experienţe fuseseră invitaţi – inviţi, dacă ni-e îngăduit a face o legătură cu termenul latinesc – să ia parte? Cum avea să se isprăvească toată dandanaua asta şi ce voia, la urma urmei, inginerul Robur? Aveau, aşadar, destule motive să-şi frământe mintea.

Cât despre valetul Frycollin, acesta era găzduit în partea din faţă, într-o cabină alăturată de a bucătarului de pe Albatros. O vecinătate care, fireşte, nu se putea să nu-i fie pe plac. Frycollin se simţea de minune în societatea oamenilor de seamă din lume. Dar dacă în cele din urmă el reuşi să adoarmă, somnul său fu bântuit de coşmaruri care mai de care mai cumplite: visă numai prăbuşiri ce se ţineau lanţ şi salturi în gol.

Cu toate astea, nu cred să fi fost cândva o călătorie mai tihnită în sânul unei atmosfere în care curenţii de aer se domoliseră odată cu căderea serii. În afară de foşnetul stârnit de braţele elicelor nu se auzea nici un zgomot în zona prin care treceau. În răstimpuri, doar un şuierat slobozit de vreo locomotivă terestră ce luneca pe drumul de fier sau zbieretul vreunui animal domestic. Ce curios instinct! Aceste vieţuitoare pământeşti simţeau trecând peste capetele lor maşina zburătoare şi o întâmpinau cu răcnete de spaimă.

A doua zi, 14 iunie, la orele cinci dimineaţa, Uncle Prudent şi Phil Evans se plimbau pe platformă sau mai bine zis pe puntea aeronavei. Nu se schimbase nimic din ajun: un om de veghe în faţă, cârmaciul la pupa.

Ce rost avea omul acela pus de veghe? Se putea ciocni cumva Albatrosul cu vreun alt aparat identic? Nici pomeneală. Nu se găsise încă cine să-l imite pe Robur. Iar ca să întâlnească vreun aerostat plutind în văzduh erau atât de puţine probabilităţi, încât putea nici să nu le ia în seamă. În orice caz, păgubaşul tot aerostatul ar fi fost – ce se potriveşte oala de lut cu ceaunul de tuci? Albatrosul n-ar fi avut pentru ce să se teamă de o asemenea ciocnire.

Oricum, în sfârşit, era cu putinţă oare să se întâmple aşa ceva? Da! N-ar fi fost imposibil ca aeronava să se izbească de ceva întocmai ca o corabie ce se sfărâmă de ţărm, dacă i-ar fi ieşit cumva în cale vreun pisc peste care n-ar fi putut să treacă, nici să-l ocolească. Erau şi-n văzduh stânci ca şi în mijlocul mării şi trebuia să se ferească de ele, cum se

feresc navigatorii pe mare. Inginerul, ce-i drept, indicase direcţia întocmai ca un căpitan de vas, socotind altitudinea necesară pentru a depăşi vârfurile cele mai înalte de pe aceste meleaguri. Dat fiind însă că aparatul avea să plutească în curând pe deasupra unui ţinut muntos, era mai prudent să stea cineva de veghe, în cazul când s-ar fi abătut puţin de la ruta lui.

Cercetând din ochi întinderile ce se desfăşurau sub ei, Uncle Prudent şi Phil Evans zăriră un lac imens. Albatrosul era pe cale să ajungă în dreptul capătului său de jos, din sud, ceea ce însemna că, în timpul nopţii, zburaseră de-a lungul lacului Erie, depăşindu-l. Aşadar, fiindcă mergea aproape în linie dreaptă spre vest, în clipa aceea aeronava se afla probabil în drum spre extremitatea lacului Michigan.

— Nu mai încape nici o îndoială! Spuse Phil Evans. Acoperişurile acelea din zare ce pot să fie – nu-i aşa? – Decât Chicago.

Şi nu se înşela. Era, într-adevăr, oraşul spre care se îndreaptă şaptesprezece linii ferate, regina Vestului, depozitul uriaş în care se adună produsele din India, Ohio, Wisconsin, Missouri, din toate provinciile ce alcătuiesc partea occidentală a Statelor Unite. Înarmat cu un minunat ochean marinăresc pe care îl găsise în compartimentul său din ruf, Uncle Prudent recunoscu fără nici o dificultate clădirile mai importante ale oraşului. La rândul lui, Phil Evans îi arăta bisericile, edificiile publice, numeroasele „elevatoare” sau macarale mecanice, monumentalul hotel „Sherman”, semănând, de acolo, de sus, cu un zar mare, cu sute de punctuleţe – adică ferestrele – pe fiecare faţă.

— Dacă e Chicago, spuse Uncle Prudent, înseamnă că ne-am abătut spre vest mai mult decât s-ar fi cuvenit ca să ne putem întoarce la punctul de plecare.

Într-adevăr, Albatrosul se îndepărta în linie dreaptă de capitala Pennsylvaniei.

Dar în momentul acela, chiar dacă ar fi vrut să-l someze pe Robur să-i întoarcă înapoi, spre est, Uncle Prudent n-ar fi

avut cum s-o facă. În dimineaţa aceea, inginerul nu părea deloc grăbit să iasă din cabină, fie că avea ceva de lucru, fie că dormea încă. Cei doi confraţi se aşezară deci la masă, fără să fi dat ochii cu el.

Viteza aparatului nu se modificase din ajun. Dată fiind direcţia vântului, care bătea dinspre est, iuţeala cu care zburau nu-i incomoda câtuşi de puţin, iar cum termometrul scade doar cu un grad la fiece o sută şaptezeci de metri altitudine, temperatura era destul de convenabilă. Aşadar, chibzuind în sinea lor sau vorbind între ei, în aşteptarea inginerului, Uncle Prudent şi Phil Evans se plimbau de colo până colo sub ceea ce am putea foarte bine numi rămurişul elicelor care, în momentul acela, se aflau prinse într-o mişcare giratorie atât de puternică încât, învârtindu-se, braţele lor se topeau parcă, alcătuind un disc aproape diafan.

Trecură astfel peste statul Illinois, de-a lungul frontierei de la miazănoapte, în mai puţin de două ore şi jumătate. Pe urmă pe deasupra fluviului Mississipi, patriarhul apelor, pe undele căruia steam-boats cu câte două caturi se vedeau mici ca nişte bărcuţe. Apoi Albatrosul se avântă spre statul Iowa, după ce, pe la unsprezece dimineaţa, Iowa-City se întrezărise în depărtare.

O serie de lanţuri deluroase, aşa-numitele bluffs, şerpuiau de-a curmezişul acestui ţinut, de la sud spre nord-vest. Dat fiind înălţimea lor destul de mică, aeronava nu fu nevoită să se ridice mai sus. Dealtminteri, curând spinările acestor dealuri începură să scadă, pentru a face loc vastelor câmpii ale statului Iowa ce, cuprinzând toată partea dinspre apus, se întind până în Nebraska – nesfârşite prerii desfăşurate până la poalele Munţilor Stâncoşi. Pe alocuri, numeroase rios, afluenţi ori subafluenţi ai lui Missouri. Pe malurile lor, oraşe şi sate din ce în ce mai răzleţe cu cât Albatrosul zbura mai iute peste Far-West.

Nu se petrecu nimic deosebit toată ziua. Uncle Prudent şi Phil Evans rămaseră singuri cu gândurile lor. Abia dacă-l

luară în seamă pe Frycollin care, tolănit pe punte, în faţă, ţinea ochii închişi ca să nu vadă nimic. Şi totuşi nu avea ameţeli cum s-ar putea crede. Cum nu existau nici un fel de repere, nu-l putea cuprinde ameţeala aşa cum i s-ar fi întâmplat, de bună seamă, în vârful unui edificiu înalt. Abisul nu te soarbe, când îl priveşti de sus, din nacela unui balon sau de pe platforma unei aeronave, mai bine-zis nu poate fi vorba de un abis ce se cască sub picioarele aeronautului, ci de orizontul care se înalţă şi-l împresoară din toate părţile.

La orele două, Albatrosul trecea pe deasupra oraşului Omaha, la hotarele statului Nebraska – Omaha-City, un adevărat nod de cale ferată pe linia Pacificului, o lungă dâră de fier de o mie cinci sute de leghe, între New York şi San Francisco. Câteva clipe se văzură apele lutoase ale fluviului Missouri, pe urmă oraşul cu case de bârne şi de cărămidă, aşezat în mijlocul acestui ţinut bogat, ca o pafta la cingătoarea de fier ce strânge talia Americii de Nord. Nu încape nici o îndoială că, în timp ce călătorii de pe aeronavă desluşeau toate aceste amănunte, locuitorii oraşului, la rândul lor, zăriseră şi ei pe cer aparatul năzdrăvan. Uimirea lor, văzându-l cum plutea în văzduh, nu cred să fi fost însă mai mare decât a celor doi pasageri, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, de a se afla pe bordul lui.

Era, în orice caz, un eveniment pe care ziarele din Statele Unite aveau să-l comenteze în fel şi chip. Aşa ieşea în vileag şi explicaţia ciudatului fenomen despre care vorbea şi cu care îşi frământa mintea toată lumea, de la o vreme încoace.

Un ceas mai târziu, Albatrosul lăsase în urmă şi Omaha. Era învederat acum că se îndrepta din nou spre est, îndepărtându-se de Platte-River pe valea căruia merge şi drumul de fier al Pacificului, de-a curmezişul preriei. Fireşte că lucrul ăsta nu era deloc pe placul lui Uncle Prudent şi al lui Phil Evans.

— E într-adevăr serios, va să zică, proiectul acela fantezist? Vrea cu tot dinadinsul să meargă cu noi la antipod? Spuse unul dintre ei.

— Cum aşa, fără să ne întrebe? Se miră celălalt. Ah! Să ia seama acest domn Robur! Nu mă las eu aşa cu una, cu două, călcat în picioare…!

— Nici eu! Adăugă Phil Evans. Dar, zău, Uncle Prudent, ai face mai bine să te potoleşti…

— Să mă potolesc…!

— Şi să-ţi înăbuşi mânia pân-o veni clipa să-i dai frâu liber.

Pe la cinci, după ce trecuse peste culmile Munţilor Negri, acoperite de brazi şi de cedri, Albatrosul zbura pe deasupra ţinutului numit pe drept cuvânt Pământurile Sterpe din Nebraska – o adevărată harababură de măguri galbene-lutoase, crâmpeie de munţi pe care de le-ai fi lăsat să cadă de undeva din văzduh, pe pământ, s-ar fi făcut fărâme. De departe, mogâldeţele astea luau cele mai năstruşnice forme. Pe alocuri, în mijlocul acestui uriaş joc de arşice, se întrezăreau parcă ruinele unor cetăţi medievale, cu întărituri, donjonuri, turnuri de metereze şi foişoare. De fapt, Pământurile Sterpe nu erau decât un uriaş depozit de oseminte unde albeau mii şi mii de rămăşiţe de pahidermi, chelonieni şi chiar, zice-se, de oameni, adunate aici în urma cine ştie cărui cataclism din vremurile primitive.

Când se lăsă seara, trecuseră dincolo de bazinul lui Platte-River. Cât vedeau cu ochii, şesul se întindea sub ei până în fundul zărilor largi, dat fiind înălţimea la care zbura Albatrosul.

Peste noapte, nici şuierăturile ascuţite de locomotive, nici glasul gros al vreunei sirene de steam-boat nu mai tulburară liniştea cerului înstelat. Când şi când doar răzbăteau până la aeronavă, ce zbura acum mai aproape de pământ, mugete prelungi. Erau cirezi de bizoni ce băteau preria căutând izvoare ori păşuni. Iar în răstimpurile în care amuţeau, iarba călcată de picioarele lor foşnea înăbuşit, făcând un zgomot asemănător cu vuietul apelor

când se revarsă, zgomot cu totul deosebit de sfârâitul neîntrerupt al elicelor.

Pe urmă, din vreme în vreme, un urlet de lup, de vulpe sau un ţipăt de pisică sălbatică, un ţăhnit de coyot, acest caniş latrans, al cărui nume este pe deplin îndreptăţit de larma ce o stârneşte cu hămăitul lui. Apoi o seamă de mirosuri pătrunzătoare – de mentă, de salvie, de pelin – amestecate cu aroma îmbătătoare a coniferelor, îmbălsămând aerul curat al nopţii.

În sfârşit, ca să pomenim toate zvonurile ce adiau de jos, de pe pământ, un fel de chelălăit lugubru care de astă dată nu mai părea să fie al vreunui coyot; era un ţipăt scos de o Piele Roşie, pe care nici un pionier nu l-ar fi putut asemui cu un ţipăt de fiară.

A doua zi, 15 iunie, către orele cinci dimineaţa, Phil Evans ieşi din cabină. Poate – cine ştie? – Va avea parte cumva, în ziua aceea, să dea ochi cu inginerul Robur?

Oricum, vrând să ştie pentru ce în ajun acesta nu se arătase la faţă, încercă să-l iscodească pe contramaistrul Tom Turner.

Tom Turner, de origine engleză, era un om de vreo patruzeci şi cinci de ani, lat în piept, cu mâini şi picioare scurte, cu o cherestea ca de fier, cu un cap cât o baniţă şi o mutră caracteristică, gen Hogarth, aşa cum sunt cele pe care le-a înfăţişat pictorul tuturor sluţeniilor saxone. Priviţi cu atenţie stampa numărul patru din Harlots Progress şi veţi descoperi căpăţâna lui Tom Turner pe umerii paznicului închisorii; cred că veţi recunoaşte atunci şi dumneavoastră că mutra lui nu era câtuşi de puţin făcută să te încurajeze.

— Ce zici, o să-l vedem azi pe inginerul Robur? Întrebă Phil Evans.

— Nu ştiu, răspunse Tom Turner.

— Nu te întreb dacă a ieşit în oraş.

— Poate.

— Nici când o să se întoarcă.

— De bună seamă când o fi terminat cu alergătura.

Şi spunând acestea, Tom Turner intră la el în cabină.

Trebuia să se mulţumească deci cu acest răspuns, cu atât mai puţin liniştitor cu cât, cercetând busola, constată că Albatrosul îşi continua drumul spre nord-vest.

Ce deosebire între pustietatea Pământurilor Sterpe, pe care o părăsiseră odată cu noaptea, şi priveliştea ce se desfăşură în acele clipe jos, la picioarele lor!

Aeronava, care străbătuse o distanţă de o mie de kilometri de la Omaha, se afla în momentul acela deasupra unor meleaguri pe care Phil Evans nu le putea recunoaşte, pentru simplul motiv că nu fusese niciodată pe acolo. Câteva forturi menite să-i îngrădească pe indieni încununau aşa-numitele bluff cu formele lor geografice, aducând mai degrabă cu nişte zăplazuri, decât cu nişte redute de zid. Satele erau destul de rare, ca şi locuitorii de pe aceste tărâmuri atât de diferite de terenurile aurifere din Colorado, situate la câteva grade mai spre sud.

În depărtare, începeau să mijească, încă nedesluşit, un şir de creste, pe care soarele, răsărind, le tivea cu o geană de foc.

Erau Munţii Stâncoşi.

De la început, în dimineaţa aceea, Uncle Prudent şi Phil Evans simţiră că-i răzbeşte un frig năprasnic. Scăderea temperaturii nu se putea datora vremii schimbătoare, deoarece soarele scânteia în toată măreţia lui pe cer.

— Probabil că Albatrosul s-o fi urcat mai sus, în atmosferă, spuse Phil Evans.

Într-adevăr, barometrul ce se afla fixat afară, pe uşa rufului din mijloc, scăzuse la cinci sute patruzeci de milimetri, ceea ce însemna că aparatul se ridicase la trei mii de metri altitudine. Aeronava zbura, aşadar, la o înălţime destul de mare, cerută de ridicăturile scoarţei pământeşti.

De altminteri, cu vreun ceas mai înainte, atinsese, probabil, o altitudine de peste patru mii de metri, deoarece în urma lor se profilau creştetele unor munţi acoperiţi cu zăpezi eterne.

Nici Uncle Prudent, nici tovarăşul său nu reuşeau să găsească printre amintirile lor ceva care să le arate ce meleaguri puteau fi acelea. Pesemne că, peste noapte, Albatrosul se abătuse de la ruta lui spre nord sau spre sud, cu o viteză extraordinară, şi de aceea se aflau acum în încurcătură.

Cu toate astea, după ce luară în discuţii diverse ipoteze mai mult sau mai puţin plauzibile, rămaseră în cele din urmă la una dintre ele, şi anume: întinderea aceea încercuită de munţi era probabil teritoriul care, printr-o hotărâre a Congresului, în martie 1872, fusese declarat Parc Naţional al Statelor Unite.

Era într-adevăr ţinutul acela atât de curios, căruia i se spunea pe drept cuvânt parc: un parc cu munţi în loc de dâmburi, cu lacuri în loc de heleşteie, cu râuri în loc de pârâiaşe, cu circuri glaciare în loc de labirinturi şi gheizeri ţâşnind cu o forţă nemaipomenită în chip de havuzuri.

În câteva clipe, Albatrosul alunecă pe deasupra lui Yellowstone-River, lăsând pe dreapta muntele Stevenson, şi ajunse deasupra lacului ce poartă acelaşi nume ca şi râul. Câtă diversitate în conturul ţărmurilor acestei întinderi de apă, ale cărei plaje, presărate cu fărâme de obsidiană şi cristale mărunte, sclipesc la soare în mii şi mii de faţete! Cât de capricioasă-i aşezarea insulelor ce ies la iveală din undele ei! Ce lumină azurie se revarsă din această uriaşă oglindă! Iar împrejurul lacului situat, ca puţine altele de pe faţa pământului, la o mare înălţime, puzderie de zburătoare, pelicani, lebede, raţe, pescăruşi, gâşte sălbatice şi cufundări! Pe alocuri malurile ce coboară în prăvălişuri drepte sunt îmbrăcate în verdeaţa copacilor, pini şi zade, în timp ce, de jos, de la poalele râpelor se ridică numeroase fumerole albe. Sunt aburii ce ies din pământ ca dintr-un recipient uriaş în care, datorită focului din miezul planetei, apa fierbe tot timpul în clocote.

Cât despre bucătar, ar fi avut acum prilejul nebănuit de a strânge o provizie serioasă de păstrăvi, singurul peşte

căruia apele lacului Yellowstone îi îngăduiau a se prăsi cu miile. Albatrosul rămase însă tot timpul la o asemenea înălţime, încât nu se ivi nicicum ocazia de a pescui, deşi pescuitul – fără doar şi poate – ar fi fost într-adevăr miraculos.

Unde mai puneţi că în trei sferturi de oră şi apucaseră să zboare pe deasupra lacului, ba chiar, ceva mai încolo, şi peste regiunea gheizerilor, care se întrec în frumuseţe cu cei mai minunaţi gheizeri din Islanda. Aplecaţi peste balustradă, Uncle Prudent şi Phil Evans priveau columnele de apă ce se avântau spre cer ca şi cum ar fi vrut să ofere aeronavei un detaliu nou. Văzură astfel „Evantaiul”, ale cărui şipote erau orânduite în chip de raze ca lamele unui evantai, „Cetăţuia” care părea să se apere cu ajutorul unor adevărate trombe marine, „Bătrânul credincios” cu volbura-i încununată de curcubee, „Uriaşul” a cărui zvâcnire lăuntrică varsă un puhoi vertical cu o circumferinţă de douăzeci de picioare şi o înălţime de peste două sute de picioare. Probabil că Robur cunoştea pe de rost toate minunăţiile înfăţişate de această neasemuită privelişte, am putea spune chiar unică în lume, deoarece nu se arăta deloc pe platformă. Nu cumva îşi mânase aeronava deasupra acestui domeniu naţional anume pentru plăcerea oaspeţilor săi? Oricum ar fi fost, nu se învrednici să iasă afară pentru a primi mulţumirile lor. Nu catadicsi să se urnească nici chiar în timpul îndrăzneţului zbor peste Munţii Stâncoşi, spre care Albatrosul se avântă pe la orele şapte dimineaţa.

Se ştie că acest dispozitiv orografic se întinde, ca o uriaşă şiră a spinării, din dreptul şalelor şi până la grumazul Americii septentrionale, în prelungirea Anzilor mexicani. E un lanţ lung de trei mii cinci sute de kilometri, dominat de piscul James, al cărui vârf atinge înălţimea de aproape douăsprezece mii de picioare.

Sporindu-şi numărul bătăilor de aripi, ca o pasăre ce zboară în înaltul cerului, Albatrosul ar fi putut, desigur, să

treacă pe deasupra celor mai înalte creste ale acestui lanţ muntos, pentru a coborî apoi dintr-un salt în ţinutul Oregon sau în Utah. Manevra aceasta însă nu se dovedi necesară. Existau pasuri pe unde stavila putea fi trecută fără a mai fi nevoie să urci creasta. Erau câteva defileuri dintr-astea, aşa-numitele canon, mai mult sau mai puţin înguste, prin care te puteai strecura; aşa, de pildă, pasul Bridger, prin care drumul de fier al Pacificului pătrunde pe teritoriul mormonilor, sau altele ce se deschid mai la nord sau mai la sud.

Albatrosul o apucă şi el pe unul din aceste canon, după ce mai întâi îşi micşorase viteza, ca nu cumva să se izbească de pereţii trecătoarei. Cu o mână sigură, ce punea şi mai mult în valoare sensibilitatea extraordinară a cârmei, timonierul conduse aparatul ca pe o ambarcaţie de primul rang la o regată a Royal Thames Clubului. Un spectacol într-adevăr rar. Şi, cu tot necazul ce-l simţeau, cei doi adversari neîmpăcaţi ai principiului „mai greu decât aerul” nu se putură stăpâni să nu se minuneze în faţa perfecţiunii pe care o atinsese acest aparat de locomoţie aeriană.

În mai puţin de două ore şi jumătate, Albatrosul trecuse peste coamele uriaşului lanţ de munţi, reluându-şi viteza de la început de două sute de kilometri pe oră. Se îndrepta spre sud-vest acum, zburând în diagonală peste teritoriul statului Utah în timp ce se apropia de pământ. Coborâse chiar până la o înălţime de câteva sute de metri, când nişte şuierături atraseră atenţia lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans.

Era un tren de pe Pacific-railway ce gonea spre oraşul de pe ţărmul Marelui Lac Sărat.

În momentul acela, supunându-se unui ordin dat în secret, Albatrosul coborî şi mai jos, în aşa fel încât să poată urmări convoiul ce mergea cu toată viteza. Nu trebui mult ca să fie observat. Îndată se iviră câteva capete la geamurile vagoanelor. Pe urmă călătorii ieşiră buluc pe platformele ce leagă între ele vagoanele de tren – cars – americane. Ba

încă unii dintre ei nu pregetară să se caţăre pe imperiale, ca să poată vedea mai bine maşina zburătoare. Strigăte de „hip, hip, ura!” săgetară văzduhul; cu toate astea, nici ele măcar nu reuşiră să-l facă pe Robur a ieşi din bârlog.

Albatrosul coborî şi mai mult, micşorând viteza elicelor de suspensie, şi-şi încetini mersul ca să nu se depărteze de convoiul pe care altminteri în câteva clipe l-ar fi lăsat mult în urmă. Zburda pe deasupra ca un uriaş scarabeu, deşi semăna mai degrabă cu o pasăre de pradă cât toate zilele de mare. Se sucea când spre dreapta, când spre stânga, o lua înainte, se întorcea îndărăt, purtându-şi semeţ pavilionul negru cu un soare auriu la mijloc, pe care şeful trenului îl salută fâlfâind drapelul cu treizeci şi şapte de stele al Statelor Unite.

Zadarnic încercară cei doi prizonieri să se folosească de prilej ca să dea de ştire lumii despre soarta lor. Zadarnic răcni preşedintele Institutului Weldon cât îl ţinea gura:

— Sunt Uncle Prudent din Philadelphia.

Iar secretarul:

— Sunt Phil Evans, colegul dumnealui!

Strigătele lor fură acoperite de miile de urale cu care călătorii îi întâmpinau în drum.

Între timp, vreo trei, patru oameni din echipajul aeronavei ieşiră pe platformă. Unul dintre ei chiar aruncă peste bord un capăt de frânghie ca şi cum s-ar fi oferit, în zeflemea, să remorcheze trenul – aşa cum fac marinarii când o iau înaintea unui vas mai puţin sprinten decât al lor.

Albatrosul porni îndată mai departe cu viteza lui obişnuită şi, o jumătate de oră mai târziu, expresul rămăsese hăt în urmă şi ultima-i dâră de aburi se mistui curând şi ea.

Către ora unu după-amiază se ivi în zare o tipsie vastă în care se răsfrângeau razele soarelui, luminând ca un reflector uriaş.

— Trebuie să fie capitala mormonilor, Salt-Lake-City! Îşi dădu cu părerea Uncle Prudent.

Era, într-adevăr, cetatea de pe ţărmul Marelui Lac Sărat, iar tipsia aceea nu putea fi decât cupola Tabernacolului în care puteau încăpea zece mii de sfinţi şi încă mai rămânea loc. Aidoma unei oglinzi convexe, cupola împrăştia razele soarelui în toate părţile.

Acolo, la poalele munţilor Wahsatch, înveşmântaţi în păduri de cedri şi brazi, până la jumătate, pe malul râului Iordan, prin care apele ţinutului Utah se varsă în Great-Salt-Lake, se întindea marele oraş. Sub aeronavă se desfăşura o imensă tablă cu pătrăţele, ca la jocul de dame – aşa cum arată mai toate oraşele americane – joc în care s-ar putea spune că „sunt mai multe piese decât pătrăţele”, dat fiind că poligamia este la mare preţ printre mormoni. Jur împrejur, pământuri bine rostuite şi temeinic lucrate, cu bogate culturi de textile şi mii de turme de oi.

Toată această alcătuire se topi însă ca o umbră şi Albatrosul se îndreptă spre sud-est cu o viteză sporită, pe care călătorii o simţiră, fiind mai mare decât aceea a vântului.

Peste puţin aeronava zbura pe deasupra statului Nevada şi a pământurilor argintifere despărţite numai prin Sierra de terenurile aurifere ale Californiei.

— Hotărât lucru, spuse Phil Evans, n-ar fi de mirare să vedem şi San Francisco până la căderea nopţii!

— Şi pe urmă?… Răspunse Uncle Prudent.

Erau orele şase seara, când străbătură Sierra Nevada, trecând chiar prin defileul Truckie, prin care pătrunde şi drumul de fier.

Nu le mai rămânea deci de făcut decât trei sute de kilometri ca să ajungă, dacă nu la San Francisco, măcar la Sacramento, capitala statului californian.

Atât de mare era viteza pe care i-o imprimaseră Albatrosului, încât, înainte de ceasurile opt, domul Capitoliului şi începuse a miji în zare, spre vest, pentru ca puţin mai târziu să dispară în partea opusă.

Abia atunci catadicsi şi Robur să iasă pe platformă. Cei doi colegi se duseră întins la el.

— Inginere, îl luă în primire Uncle Prudent, cum văd, am ajuns la hotarele Americii! Sper că gluma asta o să ia sfârşit…

— Eu nu glumesc niciodată, îi tăie vorba Robur.

La un semn al lui, Albatrosul începu a se lăsa, cu iuţeală, în jos; în acelaşi timp însă îşi înteţi atât de mult mersul, încât trebuiră să se adăpostească în ruf.

Abia apucase să se închidă uşa cabinei în urma lor şi Uncle Prudent rosti:

— Puţin a lipsit să-l strâng de gât!

— Trebuie să încercăm cumva s-o ştergem de aici! Răspune Phil Evans.

— Da… Orice ar fi!

În clipa aceea însă un freamăt prelung le veni la ureche.

Era vuietul talazurilor ce se spărgeau de stâncile ţărmului. Se aflau deasupra Oceanului Pacific.

Capitolul IX.

ÎN CARE ALBATROSUL STRĂBATE APROAPE ZECE MII DE KILOMETRI PENTRU A FACE, ÎN CELE DIN URMĂ, UN SALT ULUITOR.

Uncle Prudent şi Phil Evans erau cu tot dinadinsul hotărâţi să fugă. Dacă n-ar fi avut de-a face cu opt oameni deosebit de puternici, care alcătuiau echipajul aeronavei, poate că ar fi încercat să dea lupta. Printr-o lovitură îndrăzneaţă ar fi putut ajunge cumva să pună mâna pe aparat şi să coboare, astfel, undeva, pe teritoriul Statelor Unite. Fiind însă numai ei doi, deoarece pe Frycollin nu puneau cine ştie ce temei, nici gând nu putea fi de aşa ceva. Aşadar, cum nu era chip să recurgă la forţă, ar fi fost mai nimerit să folosească viclenia, în clipa când Albatrosul ar fi coborât pe pământ. Asta căuta Phil Evans să-i bage în cap arţăgosului său coleg, temându-se mereu să nu facă vreo năzbâtie tocmai când nu trebuia, ceea ce ar fi înrăutăţit, de bună seamă, lucrurile.

În orice caz, nu era încă momentul pentru aşa ceva. Aeronava zbura cu toată viteza deasupra părţii nordice a Pacificului. A doua zi dimineaţa, adică la 16 iunie, nu se mai zărea nici urmă de ţărm. Cum însă litoralul se arcuieşte începând din dreptul insulei Vancouver şi până la grupul de insule Aleutine, al căror teritoriu a fost cedat de Rusia în 1867 Statelor Unite, Albatrosul, pe cât se părea, avea să-l întâlnească din nou în cale, la capătul de sus al curburii, dacă nu cumva, între timp, îşi va fi schimbat direcţia.

Ce lungi li se păreau nopţile celor doi confraţi! De-abia aşteptau să iasă afară din cabină. În dimineaţa aceea, când păşiră pe punte, zorile înălbiseră de câteva ore cerul, la răsărit, în zare. De altminteri, se apropia solstiţiul de vară când este cea mai lungă zi de peste an în emisfera boreală, iar la paralela şaizeci abia dacă se lasă, pentru un scurt răstimp, noaptea.

Cât despre inginerul Robur, fie că aşa-i era obiceiul, fie că o făcea anume, nu părea deloc grăbit să iasă din ruf. În ziua aceea, când se îndură în sfârşit să-l părăsească, întâlnindu-şi oaspeţii pe puntea aeronavei, la pupa, se mulţumi doar să-i salute.

Între timp, cu ochii roşii de nesomn şi privirea năucă, Frycollin, căruia îi tremurau picioarele, îşi luase inima în dinţi şi ieşise din cabină. Mergea ca un om care se temea că-i fuge pământul de sub picioare. Prima aruncătură de ochi fu hărăzită mecanismului de suspensie care funcţiona regulat, fără prea mare grabă, ceea ce nu putea decât să-l liniştească.

Pe urmă valetul se îndreptă, împleticindu-se, spre parmaclâc, apucându-se de el cu amândouă mâinle ca să-şi poată ţine mai bine echilibrul. Precum se vedea, voia să ia cunoştinţă de priveliştea pe care Albatrosul o domina de la vreo două sute de metri înălţime.

Frycollin, pesemne, îşi dăduse ghes multă vreme până să se încumete a face asemenea încercare. Trebuia curaj, nu glumă, ca să-ţi pui astfel pielea la bătaie.

La început, Frycollin stătu aplecat pe spate în faţa balustradei; apoi începu să o zgâlţâie ca să vadă dacă-i destul de solidă; după aceea îşi îndreptă trupul; pe urmă se aplecă înainte şi, în sfârşit, scoase capul afară. Nu mai e nevoie să spun că, în timp ce executa toate aceste mişcări, ţinea ochii închişi, într-un târziu, abia, îi deschise.

Ce ţipăt dădu! Şi ce repede se trase înapoi! Şi cum îşi vârî de adânc capul între umeri!

Jos de tot, în hăul ce se căsca dedesubt, zărise nesfârşitele întinsuri ale oceanului. I s-ar fi făcut părul măciucă, fără îndoială, de n-ar fi fost atât de creţ.

— Marea!... Marea!... Strigă el.

Şi probabil, ar fi căzut lat pe platformă, dacă bucătarul n-ar fi întins braţele să-l ţină.

Bucătarul era francez de felul lui, ba poate chiar gascon, deşi se numea Francois Tapage. Iar dacă nu era gascon, în orice caz adulmecase probabil în copilărie boarea Garonnei. Cum se făcea însă că Francois Tapage se afla în slujba inginerului? Prin ce înlănţuire de întâmplări nimerise în rândurile echipajului de pe Albatros? Cine ştie? Tot ce pot spune este că pehlivanul vorbea engleza ca un yankeu.

— Hai! Sus, hopa! Îi strigă el lui Frycollin, făcându-l să se ridice cu un ghiont zdravăn în şale.

— Maşter Tapage!... Îngână sărmanul valet, aruncând priviri desperate spre elice.

— Ce e, Frycollin?

— Spune, astea nu s-au rupt niciodată?

— Nu! Dar odată şi odată tot au să se rupă.

— De ce?... De ce...?

— Pentru că totul se rupe, totul trece, totul se strică, aşa cum spune o zicală de-a noastră.

— Şi-o să cădem în mare...!

— Dacă-i vorba de căzut, mai bine-i să cazi în mare.

— Bine, dar te îneci...!

— Te îneci, dar nu te faci ciu-la-mă! Răspunse Francois Tapage apăsând pe fiecare silabă.

O clipă mai apoi, Frycollin se şi strecurase ca un şarpe până în fundul cabinei lui.

Tot timpul zilei de 16 iunie, aeronava merse cu o viteză scăzută. Părea că se şterge de faţa apelor, liniştite ca niciodată şi împânzite de razele soarelui, deasupra cărora aparatul zbura la o înălţime de numai o sută de picioare.

La rândul lor, Uncle Prudent şi colegul său rămăseseră la ei în cabină, ca să nu dea ochi cu Robur care se plimba, fumând, pe afară, când de unul singur, când împreună cu contramaistrul Tom Turner. Numai jumătate din elice se aflau în funcţiune, adică tocmai cât trebuia pentru ca aparatul să se menţină în păturile inferioare ale atmosferei.

În asemenea condiţii, oamenii de pe bordul Albatrosului ar fi putut foarte bine să se dedea plăcerii pescuitului şi, în acelaşi timp, să mai varieze un pic felurile de bucate pe care le mâncau în chip obişnuit, dacă prin acele părţi în apele Pacificului s-ar fi aflat peşti. La suprafaţă nu ieşea decât, ici, colo, câte o balenă din speţa celor cu pântecele gălbui, măsurând în lungime până la douăzeci şi cinci de metri. Sunt cele mai cumplite cetacee din mările boreale. Pescarii de meserie se feresc să le atace din pricina puterii lor năprasnice.

Pescuitul lor se putea face totuşi fără nici o primejdie, vânându-le fie cu o cange obişnuită, fie cu ajutorul rachetei Flechter, fie cu lancea-proiectil, arme din care aveau un sortiment întreg pe bord.

Dar, zău, ce rost ar fi avut un asemenea măcel? Cu toate astea, probabil ca să le arate celor doi membri ai Institutului Weldon ce isprăvi putea pune la cale cu aeronava lui, Robur ţinu să vâneze una din aceste matahale. Cum auziră strigându-se „balena! Balena!”, Uncle Prudent şi Phil Evans ieşiră din cabină. Te pomeneşti că s-ar fi ivit la orizont vreo balenieră… Ar fi fost gata şi unul şi celălalt să se arunce în apă, numai ca să scape din închisoarea lor zburătoare, gândindu-se că poate vor avea norocul să fie pescuiţi de vreun vas.

Echipajul Albatrosului se şi aliniase pe platformă, aşteptând.

— O facem şi pe asta, maşter Robur? Întrebă contramaistrul Turner.

— Da, Tom, răspunse inginerul.

Într-unui din rufuri, în care erau instalate maşinile, mecanicul şi cele două ajutoare se aflau la posturile lor, gata să execute comenzile ce aveau să li se transmită prin gesturi. Albatrosul începu să coboare fără zăbavă şi se opri când ajunse la vreo cincizeci de picioare deasupra mării.

Nu se zărea nici un vas în largul mării – după cum putură să-şi dea seama cei doi colegi – nici un petic de pământ spre care s-o pornească înot, admiţând că Robur nu şi-ar fi dat osteneala să pună iarăşi mâna pe ei.

Câteva coloane de aburi şi de apă, slobozite prin răsuflători, dădură în curând de ştire că în preajmă se aflau nişte balene care ieşiseră la suprafaţă să respire.

Tom Turner, împreună cu un camarad de-al său pe care-l avea ca ajutor, se aşeză în faţă, având la îndemână una din acele lănci-proiectile, de fabricaţie californiană, ce sunt lansate cu o archebuză. Era un fel de cilindru având la capăt un proiectil tot aşa, de formă cilindrică, prevăzut cu o vergea cu nişte ţepi în vârf.

Urcat pe banca de cart de la prova, Robur comanda prin semne – cu mâna dreaptă mecanicilor, iar cu stânga timonierului – manevrele pe care trebuiau să le execute. În felul ăsta era stăpân pe aeronavă în orice direcţie, orizontală ca şi verticală. Nimeni nu şi-ar putea închipui, cred, cât de prompt, de precis reacţiona aparatul, dând urmare tuturor comenzilor lui. Ai fi zis că era un organism viu al cărui suflet părea să fie inginerul Robur.

— Balena!… Balena! Strigă din nou Tom Turner.

Într-adevăr, la o distanţă de patru ancabluri de Albatros, se vedea ieşind din apă spinarea unui cetaceu.

Albatrosul porni întins într-acolo şi, când nu mai rămăseseră decât vreo şaizeci de picioare până la el, se

opri.

Tom Turner pusese la umăr archebuza ce se sprijinea într-o crăcană înţepenită în parmaclâc. Slobozi o împuşcătură şi proiectilul, târând după el o frânghie lungă, legată la capăt de platformă, nimeri drept la ţintă, lovind balena… Şi, cum era încărcat cu o substanţă fulminantă, făcu explozie pe loc, sărind în ţăndări şi azvârlind în aceeaşi clipă un fel de cange mai mică, cu două braţe, care se implântă în carnea animalului.

— Atenţiune! Răcni Turner.

Deşi în toane rele, Uncle Prudent şi Phil Evans se simţiră atraşi de acest spectacol.

Balena, grav rănită, izbi cu coada atât de vârtos apa, încât o făcu să ţâşnească până sus, la prova aeronavei. Pe urmă animalul se cufundă la o mare adâncime, în timp ce de pe bord lăsau să se depene colacul de frânghie muiat în prealabil într-un hârdău cu apă ca să nu ia foc prin frecare. Ieşind mai apoi la suprafaţă, balena o porni cu toată viteza spre nord.

Vă închipuiţi cu ce iuţeală fu remorcat Albatrosul! De altminteri, elicele propulsoare şi încetaseră să se mai învârtească. Totul fusese lăsat pe seama balenei; singura grijă era să păstreze aceeaşi direcţie ca şi ea. Tom Turner stătea gata să taie frânghia, dacă animalul s-ar fi afundat cumva din nou în apă, în care caz sistemul acesta de remorcaj ar fi devenit mult prea primejdios.

Timp de o jumătate de oră, Albatrosul fu purtat aşa la remorcă, pe o distanţă de aproape şase mile; se simţea însă că puterile cetaceului începeau să slăbească.

Atunci, la un gest al lui Robur, ajutoarele mecanicului băgară motorul în marşarier şi propulsoarele începură să opună o anumită rezistenţă balenei care, încet, încet se apropie de bord.

Nu trecu mult şi aeronava plutea în văzduh la douăzeci şi cinci de picioare deasupra ei. Coada animalului se zbuciuma încă, bătând apa cu o vehemenţă nemaipomenită.

Şi de câte ori se întorcea cu pântecele în sus, stârnea vâltori uriaşe.

Deodată balena se ridică în sus – ca să zicem aşa – şi, azvârlindu-se cu capul în apă, se cufundă atât de repede, încât Tom Turner abia apucă să-i lase slobod odgonul.

Aeronava fu smucită în jos, fără veste, până la suprafaţa mării, în locul unde se afundase animalul se formase un vârtej. Un puhoi de apă se prăvăli peste bord.

Noroc că în aceeaşi clipă Tom Turner reteză frânghia cu securea şi acum, că i se desprinsese remorca, Albatrosul, sub acţiunea elicelor de suspensie, se urcă din nou la două sute de metri altitudine.

Cât priveşte pe Robur, acesta manevrase aparatul fără să-şi piardă o clipă sângele rece.

Câteva minute mai târziu, balena ieşea iar la suprafaţă – de astă dată răpusă definitiv. Păsări de mare începură să se adune din toate părţile spre a tăbărî asupra cadavrului, făcând o asemenea larmă că ar fi împuiat urechile întregului Congres.

Neavând ce face cu stârvul, Albatrosul o porni mai departe spre vest.

A doua zi, 17 iunie, la orele şase dimineaţa, pământul se profilă în zare. Era peninsula Alaska şi lungul şirag de stânci al insulelor Aleutine.

Albatrosul făcu un salt peste această stavilă în jurul căreia mişună focile vânate de localnici pentru blănurile lor, în folosul Companiei Ruso-Americane. Straşnică afacere să prinzi aceste amfibii lungi de şase sau şapte picioare, cu blana ruginie şi cântărind de la trei până la cinci sute de livre! Le vedeai stând aliniate în front ca ostaşii, în şiruri nesfârşite, putând fi numărate cu miile.

Dacă focile mici nu se clintiră în momentul când Albatrosul trecu pe deasupra lor, nu tot acelaşi lucru s-ar putea spune despre cufundării, bodârlanii şi pinguinii ale căror ţipete sparte împânziră văzduhul şi care într-o clipă se mistuiră

sub apă, ca şi cum i-ar fi ameninţat cine ştie ce cumplită jivină din înalt.

Cele două mii de kilometri pe deasupra mării Bering, începând de la primele insule Aleutine şi până la extremitatea peninsulei Kamceatka, îi străbătură ca o nimica toată în douăzeci şi patru de ore, adică în ziua aceea şi-n noaptea următoare. Împrejurările în care se aflau Uncle Prudent şi Phil Evans nu le erau încă prielnice pentru a-şi aduce la îndeplinire planul lor de evadare. Nici pe coastele pustii ale Asiei extrem-orientale, nici pe malurile scăldate de marea Ohotsk n-ar fi putut pune la cale o fugă cu oarecare sorţi de izbândă. Precum se vedea, Albatrosul se îndrepta spre ţărmurile Japoniei sau ale Chinei. Acolo, deşi poate că nu era prudent să se bizuie pe discreţia chinezilor sau a japonezilor, cei doi colegi aveau de gând să spele putina, în cazul când aeronava poposea într-un punct oarecare de pe teritoriul acestor ţări.

Vorba era însă dacă avea să facă vreun popas ori nu? Fiindcă Albatrosul nu era nici pasăre, să obosească după un zbor prea lung, nici balon, să fie silit să coboare, împuţinându-i-se gazul. Avea provizii berechet pentru câteva săptămâni încă, iar organismul său nu cunoştea nici slăbiciunea, nici oboseala.

Un salt peste peninsula Kamceatka, unde abia apucară să zărească aşezarea Petropavlovskului şi vulcanul Kliucev, în ziua de 18 iunie, pe urmă încă un salt pe deasupra mării Ohotsk cam în dreptul insulelor Kurile, care formează un fel de baraj întrerupt de sute de mici canale. În ziua de 19, dimineaţa, Albatrosul ajunse deasupra strâmtorii La Perouse, sugrumată între extremitatea nordică a Japoniei şi insula Sahalin, din vecinătatea unei mări ce seamănă, în proporţii reduse, cu Marea Mânecii şi în care se varsă marele fluviu siberian Amur.

Tocmai atunci se ridică o negură groasă din care aeronava trebui să iasă înălţându-se mai sus. Nu însă pentru că ar fi avut nevoie să fie deasupra ceţurilor pentru a se putea

călăuzi. La altitudinea la care se afla nu avea cum să întâlnească vreun obstacol în cale, nici monumente prea înalte de care să se ciocnească în zbor, ori piscuri de care s-ar fi putut să se izbească, sfărâmându-se. Ţinuturile astea erau prea puţin accidentate. În schimb pâclele erau cât se poate de supărătoare şi umezeala lor ar fi pătruns peste tot pe bord.

Nu le mai rămânea decât să se înalţe deasupra acestui strat de negură, gros de trei sute până la patru sute de metri. Aşadar, elicele fură puse mai activ în mişcare şi, ieşind din ceaţă, Albatrosul regăsi seninul cerului însorit.

În asemenea condiţii, Uncle Prudent şi Phil Evans ar fi întâmpinat oarecare greutăţi dacă ar fi încercat să-şi realizeze planul lor de evadare, presupunând că ar fi putut părăsi aeronava.

În ziua aceea, trecând pe lângă ei, Robur se opri câteva clipe şi, vorbind parcă într-o doară, le spuse:

— Domnilor, un vas cu pânze sau cu motor cu aburi, învăluit în negura din care nu are cum să iasă, se găseşte întotdeauna la mare strâmtoare. Nu-şi mai poate continua drumul decât slujindu-se de sirenă sau de goarnă. E nevoit să-şi încetinească mersul şi, oricâte măsuri de precauţie ar lua, în orice clipă îl paşte primejdia unei ciocniri. Albatrosul, în schimb, nici că se sinchiseşte de aşa ceva. Ce-i pasă lui de neguri, când poate oricând să scape de ele? Cât poţi cuprinde cu ochiul, văzduhul îi aparţine, din zare în zare!

Spunând aceasta, Robur îşi văzu mai departe, liniştit, de plimbarea lui fără a mai aştepta un răspuns pe care, de altfel, nici nu-l ceruse, şi colăceii de fum ce ieşeau din pipa sa se topiră în azur.

— Uncle Prudent, spuse Phil Evans, după cum se pare, năzdrăvanul ăsta de Albatros nu se teme de nimic pe lume!

— Vom trăi şi vom vedea! Răspunse preşedintele Institutului Weldon.

Ceaţa stărui trei zile în şir, adică 19, 20 şi 21 iunie, cu o regretabilă încăpăţânare. Fuseseră nevoiţi, de aceea, sa se

ridice şi mai sus, ca să nu se izbească de creasta muntelui japonez Fusi-Yama. Perdeaua de pâclă se destrămă însă în cele din urmă, lăsând să iasă la iveală un oraş imens cu palate, vile, case, parcuri, grădini. Fără să-l fi văzut chiar, Robur l-ar fi recunoscut numai după hămăitul sutelor şi miilor de câini, după ţipetele păsărilor de pradă şi duhoarea de stârv pe care leşurile osândiţilor la moarte o împrăştia în văzduh.

Cei doi colegi se aflau pe platformă, în momentul în care inginerul îşi întipărea în minte acest punct de reper, pentru cazul când ar fi trebuit să-şi urmeze drumul prin neguri.

— Domnilor, rosti el, nu văd de ce v-aş tăinui faptul că oraşul acesta este Yedo, capitala Japoniei.

Uncle Prudent nu răspunse. De câte ori se afla de faţă inginerul, simţea că i se taie suflarea, ca şi cum plămânii lui ar fi dus lipsă de aer.

— Priveliştea acestui oraş, continuă Robur, e într-adevăr foarte ciudată.

— Oricât ar fi de ciudată… Îi întoarse vorba Phil Evans.

— Nu se compară cu Pekin? Îl completă inginerul. Şi eu cred la fel şi peste puţin veţi avea prilejul să vă încredinţaţi cu ochii dumneavoastră.

— Nici că putea fi cineva mai binevoitor.

Albatrosul, care se îndreptă spre sud-est, îşi schimbă în momentul acela direcţia cu patru carturi, căutându-şi spre est o nouă rută.

Peste noapte, ceaţa se risipi. Erau semne că taifunul era gata să se dezlănţuie, judecând după scăderea rapidă a barometrului, după aburii ce se împrăştiaseră şi după norii groşi şi de formă elipsoidală ce încremeniseră pe cerul ca de aramă; în partea opusă, dâre lungi de carmin, în zare, trase cu condeiul parcă pe o pânză sură ca ardezia, apoi o porţiune largă, senină de tot, la nord; în sfârşit, marea lină, netedă, a cărei faţă însă, la apusul soarelui, căpăta o culoare stacojie închisă.

Spre marele lor noroc, taifunul se dezlănţui mai la sud, neavând alte consecinţe decât aceea de a risipi pâclele ce se îngrămădiseră de aproape trei zile.

Într-un ceas făcură două sute de kilometri, zburând peste strâmtoarea Coreei, apoi peste extremitatea peninsulei. În timp ce taifunul bântuia coasta de sud-est a Chinei, Albatrosul se legăna deasupra Mării Galbene, iar în zilele de 22 şi 23, deasupra golfului Pe-Tehi-Li; la 24 o lua în sus pe valea fluviului Pei-Ho, ca în sfârşit să plutească deasupra capitalei Celestului Imperiu.

Aplecaţi peste balustrada platformei, cei doi colegi putură să vadă foarte desluşit, aşa cum le spusese inginerul, uriaşa cetate cu zidul ce-o desparte în doua – oraşul manciurian şi oraşul chinez – cele douăsprezece mahalale ce o înconjoară, bulevardele largi ce se îndreaptă toate spre centru, templele cu acoperişuri galbene şi verzi scăldate în lumina răsăritului de soare, parcurile ce împresoară palatele mandarinilor; apoi în mijlocul oraşului manciurian, cele şase sute şaizeci şi opt de hectare7 ale oraşului galben, cu pagodele lui, cu grădinile împărăteşti, cu lacurile-i artificiale, cu muntele-i de cărbune ce domină întreaga aşezare; în sfârşit, în mijlocul oraşului galben, ca la un joc de cuburi, un cub vârât într-altul, oraşul roşu, adică palatul imperial cu toate acele uluitoare plăsmuiri ale arhitecturii lui. În timp ce zburau aşa, aerul, dedesubt, era împânzit de o armonioasă şi ciudată îmbinare de zvonuri. Ai fi spus, un concert de harpe eoliene, în văzduh pluteau sute de zmeie de toate formele, din frunze de palmier sau de pandanus, prevăzute în partea de sus cu un fel de arc dintr-un lemn uşor cu capetele împreunate printr-o limbă subţire de bambus. În bătaia vântului toate aceste drâmbe cu sunete diferite, ca notele unei armonice, scoteau nişte suspine cum nu se poate mai melancolice. Se părea că aici respirai un fel de oxigen muzical.

Robur avu ideea năstruşnică de a se apropia de orchestra aceea din văzduh şi Albatrosul coborî agale să se scalde în

undele sonore pe care le emiteau zmeiele împânzind atmosfera.

În clipa următoare, însă, în sânul populaţiei fără număr a oraşului se stârni o vâlvă nemaipomenită. Sunete de tam-tam şi de alte felurite instrumente chinezeşti zgomotoase, mii şi mii de detunături de puşti, sute de bubuituri de mortiere, totul fu pus în mişcare ca să alunge aeronava. Dacă astronomii chinezi putură să-şi dea seama în ziua aceea că maşinăria ce plutea în văzduh era fenomenul a cărui apariţie stârnise atâtea discuţii, milioanele de locuitori ai Celestului Imperiu, de la modestul făuritor de versuri până la cei mai ursuzi mandarini, îl luară drept o arătare apocaliptică, ce se ivise pe cerul lui Buddha.

Nimeni nu se sinchisi însă de aceste demonstraţii pe bordul Albatrosului, de care nu era chip să se apropie cineva. În schimb, sforile ce ţineau zmeiele priponite de ţăruşii implântaţi în grădinile împărăteşti fură secerate sau smulse năprasnic. Cât despre jucăriile uşoare ce pluteau în văzduh, unele începură a cobori cu repeziciune, înteţindu-şi armonioasele suspine, altele se prăvăliră ca nişte păsări cărora nişte plumbi le-ar fi frânt aripile şi al căror cântec se sfârşeşte odată cu ultima suflare. Un vacarm cumplit cu sunete de fanfară, stârnit de trompeta lui Tom Turner, năpădi deodată capitala, acoperind ultimele note ale concertului aerian. Cu toate astea detunăturile terestre nu încetară. Şi cum în aceeaşi clipă o bombă explodă la câteva zeci de picioare distanţă de platforma Albatrosului, aeronava se urcă din nou în înaltul cerului, în zonele inaccesibile.

Ce alte întâmplări se mai petrecură în zilele următoare? Nimic, nici un incident de pe urma căruia prizonierii să poată trage vreun folos, încotro zbura aeronava? Mereu în aceeaşi direcţie, adică spre sud-vest, ceea ce mărturisea intenţia de a lua drumul Hindustanului. Lucrul acesta se vedea şi după faptul că ţinuturile peste care treceau, fiind brăzdate de înălţimi tot mai mari, sileau Albatrosul să-şi

potrivească zborul după relieful lor. La vreo zece ore după ce părăsiseră Pekinul, Uncle Prudent şi Phil Evans avură prilejul să zărească o parte din Marele Zid, la marginea provinciei Şensi. Pe urmă, ocolind Munţii Kunlun, zburară peste valea Weng Ho şi ajunseră deasupra Tibetului.

Tibetul – podişuri înalte lipsite de vegetaţie, ici şi colo creste înzăpezite, prăpăstii secătuite de apă, puhoaie alimentate de gheţari, adâncituri îmbrăcate în scânteietoare straturi de sare, lacuri împresurate de verdeaţa pădurilor.

Barometrul scăzuse la 450 de milimetri, ceea ce însemna că se aflau la o altitudine de peste patru mii de metri deasupra nivelului mării. La înălţimea asta, temperatura, deşi erau în toiul căldurilor de peste an din emisfera boreală, nu se ridica niciodată peste zero grade. Frigul împreună cu viteza Albatrosului îi punea pe călători într-o situaţie destul de neplăcută. Aşa că îndată ce căpătară nişte pleduri călduroase, cei doi colegi se grăbiră să se retragă la ei, în ruf.

Fireşte că, pentru a menţine aeronava într-o atmosferă rarefiată, trebuise să se sporească la maximum viteza cu care se învârteau elicele de suspensie. Acestea însă mergeau strună, toate ca una singură – şi pluteau, parcă, legănaţi de un freamăt de aripi.

În ziua aceea, Gartok, oraş din partea occidentală a Tibetului, capitala ţinutului Guari-Khorsum, avu prilejul să vadă trecând Albatrosul, care, de acolo, de jos, nu părea să fie mai mare ca un porumbel călător.

La 27 iunie, Uncle Prudent şi Phil Evans zăriră un stăvilar colosal, deasupra căruia se înălţau câteva piscuri semeţe troienite de omături, ce le închideau zarea.

Proptiţi amândoi în ruf, la prova, ca să poată înfrunta viteza zborului, priveau uriaşii aceia de piatră ce păreau că vor să iasă în calea aeronavei.

— Trebuie să fie munţii Himalaya, spuse Phil Evans. Probabil că Robur o să cârmească, luând-o pe la poalele lor,

fără a mai încerca să treacă dincolo, în India.

— Cu atât mai rău! Răspunse Uncle Prudent. E atât de întinsă ţara asta, încât cine ştie dacă n-ar fi putut să…

— Dacă nu cumva o avea de gând să ocolească lanţul prin Birmania, pe la est, sau prin Nepal, pe la vest.

— În orice caz, în vecii vecilor n-ar fi în stare să răzbată prin el!

— Nu mai spune! Se auzi în momentul acela un glas.

A doua zi, 28 iunie, Albatrosul se afla în faţa masivului gigantic, deasupra ţinutului Dzang. De partea cealaltă a Munţilor Himalaya se întindea Nepalul.

De fapt sunt trei lanţuri de munţi ce-ţi curmă pe rând drumul spre India, când vii dinspre nord. Cele două de la miazănoapte, printre care Albatrosul se strecurase ca o corabie printre două matahale de stânci, sunt primele trepte ale barierei ce taie în curmeziş Asia Centrală. Mai întâi, Kunlun, pe urmă Karakorum, care mărginesc valea longitudinală paralelă cu Himalaya, adică paralelă cu lanţul crestelor, ce separă bazinul fluviului Indus, Ia vest, de al fluviului Brahmaputra, la est.

Ce minunat sistem orografic! „Peste două sute de vârfuri a căror altitudine fusese măsurată, dintre care şaptesprezece depăşind înălţimea de douăzeci şi cinci de mii de picioare! În faţa Albatrosului se ridica Muntele Everest, de opt mii opt sute patruzeci de metri. La dreapta, culmea Dwalaghiri, de opt mii două sute de metri. La stânga vârful Kinciandjinga de opt mii cinci sute nouăzeci şi doi de metri, ce rămăsese pe al doilea plan de când cu ultimele măsurători ale Everestului.

Robur nu năzuia, desigur, să atingă culmile acestor înălţimi, în schimb cunoştea, fără doar şi poate, diferitele pasuri din Munţii Himalaya şi, printre altele, şi pasul Ibi-Gamin pe unde trecuseră, în 1856, fraţii Schlagintweit, la o altitudine de şase mii opt sute de metri, şi, luându-şi inima în dinţi, o apucă într-acolo.

Trăiră astfel câteva ceasuri pline de emoţii, ba chiar foarte grele. Cu toate astea, dacă rarefacţia aerului nu atinse un asemenea grad încât să fie siliţi a folosi nişte aparate speciale pentru a primeni oxigenul în cabine, era în schimb un ger cumplit.

Robur, care şedea la postul lui la prova, cu figura-i virilă acoperită de o glugă, dădea comenzile, dirijând manevrele. Tom Turner ţinea în mână cârma. Mecanicul era tot timpul cu ochii la pilele ale căror acizi, din fericire, nu aveau de ce să se teamă de îngheţ. Elicele puse în mişcare cu maximum de viteză scoteau un sunet din ce în ce mai ascuţit, extrem de puternic în pofida densităţii atât de scăzute a aerului. Barometrul coborâse la 290 de milimetri, ceea ce însemna că se aflau la o altitudine de şapte mii de metri.

Măreaţă era aşezarea acestui vălmăşag de creste! Pretutindeni numai vârfuri ninse. Nici un ochi de apă nicăieri, numai gheţari ce coborau până la zece mii de picioare, socotind de la poalele munţilor în sus. Nici un fir de iarbă, nimic decât fanerogame răzleţe la graniţa vieţii vegetale. Nici pomeneală de falnicii pini şi cedri ce alcătuiesc neasemuitele păduri de jos, de pe coastele Himalayei. Nici pomeneală de uriaşele ferigi sau de acele plante parazite nemăsurat de lungi ce înlănţuie trunchi de trunchi la umbra pădurilor din junglă. Nici picior de animal, cal sălbatic, iac sau bou tibetan. Când şi când doar vreo gazelă rătăcită prin aceste coclauri. Nici o zburătoare, în afară de câteva perechi de ciori în stare să trăiască în păturile cele mai de sus ale atmosferei, unde nu se mai poate respira. Răzbătând în partea cealaltă a trecătoarei, Albatrosul începu a coborî. La ieşirea din defileu, dincolo de zona pădurilor, se întindea cât vedeai cu ochii şesul neţărmurit. Robur se apropie atunci de oaspeţii săi şi-i înştiinţă cu amabilitate:

— India, domnilor!

Capitolul X.

ÎN CARE VOM VEDEA CUM ŞI DE CE A AJUNS VALETUL FRYCOLLIN SĂ FIE COBORÂT CU HÂRZOBUL.

Inginerul nu avea nicidecum intenţia să colinde cu maşina lui zburătoare pe deasupra minunatelor ţinuturi ale Hindustanului. Pe cât se părea, nu urmărise altceva decât să arate ce extraordinar aparat de locomoţie avea şi să-i convingă de acest lucru şi pe cei care nu voiau să se lase convinşi. Înseamnă, deci, că Albatrosul era desăvârşit în toate privinţele, deşi nimic nu poate fi desăvârşit pe lume? Vom vedea mai încolo.

În orice caz, dacă în sinea lor Uncle Prudent şi colegul său nu puteau decât să admire forţa unui asemenea aparat de navigaţie aeriană, pe chipul lor nu lăsau să se vadă nimic. Nu aşteptau decât un prilej potrivit ca să fugă. Nici măcar nu catadicseau să se minuneze în faţa priveliştii fără pereche ce li se dezvăluia în timp ce Albatrosul zbura de-a lungul pitoreştilor hotare ale ţinutului Pendjab.

E drept că la poalele Himalayei se ţineau lanţ smârcurile, dând naştere la emanaţii dăunătoare sănătăţii; în această regiune numită Terai frigurile bântuiau sub formă endemică. Aceasta însă nu putea să stingherească nicidecum mersul Albatrosului, nici să primejduiască sănătatea echipajului. Aparatul se îndrepta fără prea mare grabă spre unghiul pe care îl făcea teritoriul Hindustanului în punctul de întâlnire al graniţelor Turkestanului cu cele ale Chinei. În ziua de 29 iunie, dis-de-dimineaţă, în faţa lui se deschidea minunat de frumoasa vale a Kashmirului.

Da, era într-adevăr minunată această padină ce se desfăcea între lanţul cel mare şi cel mic al munţilor Himalaya! Brăzdată de sute de contraforturi ale uriaşilor de piatră, contraforturi ce se pierdeau cu încetul în bazinul râului Hidasp, valea era udată de încolăciturile capricioase ale acestei ape care avusese parte să vadă încrâncenându-se armatele lui Porus şi ale lui Alexandru, adică India şi Grecia măsurându-şi puterile în Asia Centrală. Iar dacă cele două cetăţi întemeiate de Macedonean în amintirea

biruinţei sale dispăruse de pe faţa pământului de nu li se mai dăduse de urmă, Hidaspul curgea şi acum prin aceleaşi locuri.

În dimineaţa aceea, Albatrosul trecu în zbor pe deasupra oraşului Srinagar, cunoscut mai ales sub numele de Kashmir. Uncle Prudent şi însoţitorul său văzură o încântătoare aşezare tolănită pe amândouă malurile apei, cu poduri de lemn drepte ca nişte fire întinse, cu case de bârne împodobite cu baloane dantelate, cu ţărmuri umbrite de plopi semeţi, cu acoperişuri năpădite de iarbă ce semănau, privite de sus, cu nişte muşuroaie de cârtiţe, cu nenumărate canale, pe care bărcile se vedeau ca nişte coji de nucă, iar luntraşii mici ca furnicile, cu palate şi temple, şi chioşcuri, şi moschei şi bungalowuri la marginea oraşului – toate oglindindu-se în apă, încât păreau de două ori mai multe; pe urmă străvechea cetăţuie Hari-Parvata durată pe creştetul unei măguri, ca fortul cel mai de seamă al Parisului pe înălţimea ce poartă numele de Mont Valerien.

— Aş zice că-i Veneţia, rosti Phil Evans, dacă am fi în Europa.

— Ei, dacă am fi în Europa, îi răspunse Uncle Prudent, am şti noi – nu-i aşa? – Să găsim drumul spre America!

Albatrosul nu zăbovi deasupra lacului pe care îl străbate râul şi o porni mai departe în zbor peste valea râului Hidasp.

Apoi, coborând la o distanţă de vreo zece metri de undele lui, se opri locului timp de o jumătate de oră, nu mai mult. Atunci, azvârlind peste bord un tub de cauciuc, Tom Turner cu oamenii săi se îngriji să facă o nouă provizie de apă, pe care o pompară din râu cu ajutorul unui aparat pus în mişcare de curentul electric produs de acumulatori.

În timp ce se îndeplinea această operaţie, Phil Evans şi Uncle Prudent schimbară o privire. Acelaşi gând le fulgerase amândurora prin minte. Se aflau la numai câţiva metri deasupra râului, destul de aproape de mal. Amândoi erau buni înotători. O săritură în apă ar fi fost de ajuns ca

să-şi recapete libertatea şi, după ce se vor fi cufundat în valuri, ce mai putea să facă Robur ca să-i înhaţe din urmă? Pentru ca elicele propulsoare să se poată mişca în voie nu trebuia oare ca aparatul să păstreze o distanţă de cel puţin doi metri de suprafaţa apei?

Într-o clipă li se perindară prin minte toţi sorţii de izbândă. Într-o clipă cumpăniră toate posibilităţile. Şi tocmai se pregăteau să sară peste parmaclâc, când deodată câteva perechi de mâini îi înşfăcară de umeri.

Fuseseră cu ochii pe ei. Acum nu mai era chip s-o şteargă.

De astă dată nu se mai lăsară chiar aşa, cu una, cu două. Încercară să-i îmbrâncească pe cei care-i ţineau să nu scape. Numai că oamenii de pe Albatros erau nişte vlăjgani, nu glumă!

— Domnilor, se mulţumi să spună inginerul, când cineva are plăcerea de a călători împreună cu Robur Cuceritorul, cum prea bine l-aţi poreclit, şi încă pe bordul unui aparat atât de minunat ca Albatrosul, nu se gândeşte s-o şteargă aşa… Englezeşte! Aş spune chiar că nici măcar nu se mai gândeşte să plece!

Phil Evans îl trase cu de-a sila pe colegul său, care părea gata să facă cine ştie ce năzbâtie, şi intrară în ruf, hotărâţi să-şi ia tălpăşiţa, fie ce-o fi, încotro îi vor duce ochii.

Albatrosul îşi continuă drumul în aceeaşi direcţie, adică spre vest. În ziua aceea zbură cu o viteză mijlocie peste teritoriul Kabulistanului, a cărui capitală se întrezări câteva clipe, pe urmă trecu frontiera regatului în dreptul cetăţii Herat, la o mie o sută de kilometri depărtare de Kashmir.

Ţinutul se mistui curând sub un adevărat uragan de nisip, aşa cum se dezlănţuiau prea deseori prin partea locului. Vântul acesta, numit tebbad, purta cu sine, odată cu sarcina imponderabilă a pulberii stârnite în cale, germenii frigurilor. Şi câte caravane nu se prăpădiseră în mijlocul vârtejurilor de colb!

Cât despre Albatros, ca să scape din colbăria ce ar fi putut dăuna gingaşelor lui angrenaje, se ridică la o înălţime de

două mii de metri, căutând o zonă mai sănătoasă.

Şi astfel pieri din vedere frontiera Persiei şi nesfârşitele-i câmpii ce rămaseră învăluite în pâcle. Aparatul mergea cu o viteză destul de moderată, deşi nu avea a se teme de nici un obstacol ce i-ar fi putut ieşi în cale. Într-adevăr, dacă pe hartă se văd câteva lanţuri de munţi, cotele indică doar înălţimi mijlocii. În preajma capitalei însă era mai cuminte să ocolească piscul Damavend al cărui creştet înzăpezit atingea o înălţime de aproape şase mii şase sute de metri, pe urmă Elbrusul la poalele căruia era aşezat Teheranul.

La 2 iulie, cum se crăpă de ziuă, se pomeniră în faţă cu piscul Damavend ce se ridica deasupra simunului.

Albatrosul îşi croi drumul în aşa fel, încât să treacă pe deasupra oraşului, pe care vântul îl învăluise într-un nor de praf fin.

Cu toate astea, pe la orele zece dimineaţa, se zăriră şanţurile largi ce înconjoară întăriturile, iar la mijloc, palatul şahului cu zidurile-i îmbrăcate în plăci de faianţă şi cu bazinele lui ce păreau săpate în nişte uriaşe peruzele de un albastru strălucitor.

Priveliştea pieri ca o nălucă. De aci încolo, Albatrosul, schimbând direcţia, o porni aproape de-a dreptul spre nord. Câteva ore mai târziu se afla deasupra unui orăşel durat în colţul pe care îl face la miazănoapte graniţa persană, pe malul unei ape întinse, ale cărei margini nu se zăreau nici spre nord, nici spre apus.

Oraşul acesta era cea mai înaintată spre sud dintre aşezările ruse. Iar întinderea aceea de apă era Marea Caspică.

Nici urmă de colburi învârtejite, aici. Priveliştea înfăţişă o grupare de case europeneşti, orânduite de-a lungul unui promontoriu, din mijlocul cărora se înălţa o clopotniţă.

Albatrosul începu să coboare spre apa mării a cărei suprafaţă se află la trei sute de picioare sub nivelul oceanului. Spre seară aeronava zbura de-a lungul coastei

ce se desfăşoară în sus spre golful Balkan, iar a doua zi, 3 iulie, plutea la o sută de metri deasupra Caspicei.

Pământul nu se mai zărea deloc nici spre Asia, nici spre Europa. Câteva pânze umflate de vânt pe faţa mării. Erau nişte corăbii indigene, uşor de recunoscut după forma lor, unele aşa-numite keebey cu două catarge, caicuri cu câte un catarg folosite odinioară de piraţi, teimiluri, bărci obişnuite de transport sau de pescuit. Pe alocuri se ridicau până la Albatros suluri de fum slobozite de coşurile unor steamere din Astrulad, pe care Rusia le ţinea pentru paza apelor turcmene.

În dimineaţa aceea, stând de vorbă cu bucătarul Francois Tapage, la o întrebare pusă de acesta, contramaistrul Tom Turner îi răspunsese următoarele:

— Da, vom rămâne cam patruzeci şi opt de ore, aproximativ, deasupra Caspicei.

— Ce bine, se bucurase bucătarul, să putem – nu-i aşa? – Să pescuim…!

— Întocmai!

Ca să facă în patruzeci şi opt de ore un drum de şase sute douăzeci şi cinci de mile – cât măsura, adică, în lungime, marea aceasta lată de două sute de mile – însemna că Albatrosul avea să meargă cu o viteză destul de redusă, ba chiar nulă în timpul pescuitului.

Se vede, însă, că vorbele lui Tom Turner fuseseră auzite de Phil Evans care se afla în clipa aceea la prova. Frycollin se încăpăţâna, tocmai, să-i împuie urechile cu tânguirile lui fără sfârşit, rugându-l să stăruie pe lângă stăpânul său „să-l lase jos, pe pământ”.

Fără a răspunde nicicum la această cerere năstruşnică, Phil Evans se înapoie la Uncle Prudent. Şi luând toate măsurile de precauţie cuvenite ca să nu-i audă cineva, îi împărtăşi cele câteva fraze pe care le schimbaseră între ei Tom Turner şi bucătarul.

— Phil Evans, răspunse Uncle Prudent, cred că niciunul dintre noi nu-şi face vreo iluzie asupra intenţiilor pe care

nemernicul ăsta le are în privinţa noastră?
— Nici o iluzie, într-adevăr, răspunse Phil Evans. N-o să ne lase liberi decât atunci când i-o căşuna lui, dacă ne-o lăsa liberi vreodată!
— În cazul ăsta, trebuie să facem pe dracul în patru ca să scăpăm de Albatrosul ăsta!
— Straşnic aparat, ce să spun!
— O fi, exclamă Uncle Prudent, dar e al unei puşlamale care ne ţine aici ferecaţi, călcând orice drepturi în picioare. Gândeşte-te că aparatul ăsta e pentru noi şi pentru ai noştri o primejdie de fiece clipă. Dacă, aşadar, nu reuşim să-l distrugem…
— Mai întâi să ne luăm tălpăşiţa!… Răspunse Phil Evans. Pe urmă om vedea ce-o mai fi!
— Bine, încuviinţă Uncle Prudent, să folosim, deci, orice prilej ce ne-o ieşi în cale. Precum se vede, Albatrosul o să traverseze Marea Caspică, pentru ca după aceea să-şi ia zborul mai departe spre Europa, îndreptându-se fie spre nord, deasupra Rusiei, fie spre vest, deasupra ţărilor meridionale. Ei, şi atunci, oriunde ar fi să punem piciorul pe pământ, până la ţărmul Atlanticului, fii sigur că vom găsi un mijloc de salvare. Aşa că trebuie să fim gata oricând.
— Dar, întrebă Phil Evans, cum fugim?
— Ascultă aici, răspunse Uncle Prudent. Câteodată noaptea se întâmplă ca Albatrosul să plutească la o distanţă de câteva sute de picioare numai de pământ. Ei bine, există pe bord nişte cabluri care au cam aceeaşi lungime şi, cu un pic de curaj, am putea – nu-i aşa? – Să ne dăm drumul în jos…
— Sigur, răspunse Phil Evans, la o adică, n-aş pregeta…
— Nici eu, adăugă Uncle Prudent. Trebuie să-ţi mai spun că, noaptea, în afară de timonierul care stă la pupa, nu mai rămâne nimeni de veghe. Şi s-a nimerit ca unul din cablurile astea să se afle tocmai la prova, aşa că n-ar fi imposibil să-l desfacem pe tăcute fără să prindă nimeni de veste…

— Bun, spuse Phil Evans. Mă bucur, Uncle Prudent, că eşti mai liniştit acum. E mai bine aşa, când vrei să te apuci de-o treabă. Deocamdată însă iată-ne deasupra Caspicii. Se văd o mulţime de vase de mare. Albatrosul o să coboare, desigur, şi o să stea locului tot timpul cât vor pescui. Ce zici, n-am putea oare să ne folosim de acest prilej…?

— Da' de unde, sunt mereu cu ochii pe noi, chiar şi atunci când ai crede că nu e nimeni la pândă, răspunse Uncle Prudent. Ai văzut şi dumneata când am încercat să ne aruncăm în Hidasp.

— Dar cum putem şti că nu sunt cu ochii pe noi şi noaptea? Îi întoarse vorba Phil Evans.

— Trebuie totuşi să isprăvim odată! Exclamă Uncle Prudent. Da, isprăvim şi cu Albatrosul, şi cu stăpânu-său!

Cum vedeţi, sub imboldul mâniei, cei doi colegi – şi mai cu seamă Uncle Prudent – ar fi fost în stare să facă cele mai nesăbuite lucruri şi poate şi cele mai dăunătoare siguranţei lor personale.

Simţământul propriei lor neputinţe, felul dispreţuitor şi ironic în care se purta Robur faţă de ei, răspunsurile tăioase pe care le dădea, totul nu făcea decât să sporească încordarea unei situaţii din ce în ce mai grele pe zi ce trecea.

Chiar în aceeaşi zi se întâmplă ceva care era cât pe ce să dea loc unui schimb de cuvinte fără doar şi poate regretabil între Robur şi cei doi colegi. Nici că şi-ar fi închipuit Frycollin că de la el avea să se pornească totul.

Trezindu-se deasupra neţărmuritelor întinsuri ale mării, slab de înger cum era, îl apucase iarăşi o spaimă cumplită. Şi, ca un copil, începu să se vaite, să cârtească, să strige şi să se zbuciume, zvârcolindu-se şi strâmbându-se în fel şi chip.

— Vreau să plec!… Vreau să plec! Răcnea el. Ce-s eu, pasăre?… Doar nu m-am născut să zbor!… Lăsaţi-mă jos, zău, lăsaţi-mă să cobor… Chiar acum…!

Nu mai e nevoie să spun că Uncle Prudent nu încerca deloc să-l potolească – dimpotrivă. Aşa că în cele din urmă urletele îl făcură pe Robur să-şi iasă, ca niciodată, din răbdări.

Şi atunci, cum Tom Turner şi tovarăşii acestuia se pregăteau tocmai să manevreze aparatul în vederea pescuitului, inginerul, ca să se descotorosească de Frycollin, dădu ordin să fie închis la el în cabină. Frycollin însă continuă să se zbuciume, să bată în pereţi, să urle şi mai cu foc.

Era pe la miezul zilei. În momentul acela, Albatrosul se afla la vreo cinci, şase sute de metri numai deasupra nivelului mării. La vederea lui, câteva ambarcaţii o luară pe aci încolo, înspăimântate. Curând nu se mai zări nici urmă de vas pe Caspica.

Cum vă puteţi închipui, în asemenea condiţii, când n-aveau decât să se azvârle în apă ca să scape, cei doi colegi trebuiau să fie, aşa cum erau de fapt, supravegheaţi în mod special. Chiar dacă s-ar fi aruncat peste bord, se înţelege de la sine că cei de pe Albatros s-ar fi priceput, nici vorbă, să-i culeagă din apă cu barca lor de cauciuc. Aşa că nu putură face nici o mişcare în timpul pescuitului, la care Phil Evans se simţi obligat să asiste, pe când Uncle Prudent, spumegând de mânie, se retrase în cabină.

Marea Caspică, precum se ştie, este o depresiune de origine vulcanică. În ea se varsă o seamă de fluvii mari, Volga, Ural, Kura, Kama, Emba şi altele. Dacă prin evaporare apele n-ar fi fost uşurate de prisosul lor, de bună seamă că marea aceasta, cu o suprafaţă de şaptesprezece mii de leghe pătrate şi o adâncime mijlocie cuprinsă între şaizeci şi patru sute de picioare, s-ar fi revărsat, inundând ţărmurile ei de la nord la est, mai scunde şi mlăştinoase. Deşi această căldare nu comunica nici cu Marea Neagră, nici cu Marea Arai, ale căror niveluri erau mult mai ridicate decât al său, în sânul ei mişunau totuşi sumedenie de peşti – bineînţeles dintr-aceia cărora le convine amărăciunea

destul de pronunţată a undelor ei, datorită catranului cărat de apele afluenţilor săi din partea de miazăzi.

Aşadar, gândindu-se la variaţia pe care pescuitul putea s-o aducă în meniul lor de fiecare zi, oamenii din echipajul Albatrosului nu căutau să ascundă câtuşi de puţin plăcerea ce o simţeau de pe acum.

— Atenţiune! Strigă Tom Turner, care tocmai apucase cu cangca o matahală de peşte ce semăna cu un rechin.

Era o frumuseţe de nisetru, lung de şapte picioare, din specia numită de ruşi „beluga”, o specie din ale cărei icre, preparate cu sare, oţet şi vin alb, se face caviarul. Poate că nisetrul pescuit în apele fluviilor e mai gustos decât nisetrul de mare; totuşi şi acesta fu întâmpinat cu bucurie pe bordul Albatrosului.

Pescuitul fu mai spornic însă când cutreierară marea cu năvoadele aducând de-a valma crapi, plătici, somoni, ştiuci de apă sărată8 şi mai ales o mulţime de cegi de mărime mijlocie din acelea pe care bogătaşii, iubitori de mâncăruri alese, le aduc, vii, la Moscova şi la Petesburg, tocmai de la Astrahan. Toţi aceşti peşti aveau să treacă imediat din elementul lor natural în clădirile echipajului, fără nici un fel de speze de transport.

Oamenii lui Robur traseră cu dragă inimă năvoadele afară din apă, după ce le plimbaseră pe o distanţă de câteva mile. Gasconul Franţois Tapage urla de plăcere, arătând astfel că-şi merita din plin numele9. Un ceas de pescuit le ajunse să umple bazinele cu peşte viu de pe aeronava care o porni mai departe, spre nord.

Cât ţinu popasul, Frycollin nu încetase o clipă să strige şi să bată în pereţii cabinei, făcând un tărăboi insuportabil.

— Afurisitul ăsta de negru nu se mai potoleşte odată! Izbucni Robur, care ajunsese într-adevăr la capătul răbdării.

— Cred, domnule, că are tot dreptul să protesteze! Îi răspunse Phil Evans.

— Desigur, aşa cum şi eu am dreptul să-mi cruţ urechile! Îi întoarse vorba Robur.

— Domnule inginer Robur… Rosti Uncle Prudent care tocmai ieşise pe platformă.

— Domnule preşedinte al Institutului Weldon… Făcură câţiva paşi unul spre altul, privindu-se în luminile ochilor.

Apoi, Robur, dând din umeri:

— Jos, cu hârzobul, ordonă el.

Tom Turner înţelese pe loc. Frycollin fu scos cu de-a sila din cabină.

Ce ţipete pe el când contramaistrul împreună cu un camarad de al său îl înşfăcară şi, legându-l fedeleş, îl băgară într-un hârdău de care înnodară zdravăn capătul unui odgon!

Era unul din odgoanele acelea pe care Uncle Prudent chibzuise să le folosească aşa cum ştim.

Frycollin crezuse la început că vor să-l spânzure…

Nu! Avea să fie spânzurat, ce-i drept, însă într-un hârdău.

Într-adevăr, odgonul fu aruncat peste bord şi lăsat să se depene pe o lungime de o sută de picioare, iar Frycollin se pomeni deodată legănându-se în gol. Acum putea să ţipe cât poftea. Spaima însă îi încleştase beregata, aşa că nu mai spuse nici pâs.

Uncle Prudent şi Phil Evans încercară să împiedice execuţia, dar fură împinşi înapoi.

— E o ticăloşie!… O faptă mişelească! Începu să sfrige Uncle Prudent, care-şi ieşise din fire.

— Nu mai spune! Îl luă peste picior Robur.

— E un abuz de putere împotriva căruia voi protesta şi nu numai prin viu grai!

— Protestează!

— Am să ţi-o plătesc, domnule inginer Robur!

— Poftim, plăteşte-mi-o, domnule preşedinte al Institutului Weldon!

— Şi dumitale, şi celorlalţi ce te însoţesc!

Oamenii de pe Albatros se apropiaseră cu intenţii prea puţin binevoitoare. Robur le făcu semn să plece.

— Da, şi dumitale şi celorlalţi!… Stărui Uncle Prudent, pe care colegul său căuta zadarnic să-l potolească.

— N-ai decât! Îi răspunse inginerul.

— Prin toate mijloacele cu putinţă!

— Destul! Îi tăie vorba Robur pe un ton ameninţător. Destul! Vezi că mai sunt şi alte odgoane pe bord! Fă bine şi taci, dacă nu vrei ca stăpânul să ia şi el urma valetului!

Uncle Prudent tăcu, dar nu de frică, ci fiindcă îl apucase un asemenea năduf, încât Phil Evans fu nevoit să-l ia cu el în cabină.

Între timp, într-un singur ceas, vremea se schimbase fără veste. Erau semne în văzduh care nu lăsau nici o îndoială. Furtuna stătea gata să izbucnească. Atmosfera era atât de încărcată cu electricitate, încât, pe la orele două şi jumătate, Robur putu să vadă cu ochii lui un fenomen pe care nu-l mai întâlnise încă până atunci.

Din nord, adică din partea de unde venea furtuna, se ridicau vălătuci de pâclă aproape luminoşi – ceea ce se datora, desigur, variaţiei pe care o suferise încărcătura electrică a diferitelor straturi de nori. Reflexele acestor trâmbe împrăştiau pe suprafaţa mării mii şi mii de sclipiri cu atât mai vii, cu cât cerul începea să se întunece.

Nu mai lipsea mult ca Albatrosul să se întâlnească în drum cu meteorul, de vreme ce se îndreptau unul spre altul.

Dar Frycollin? Ei bine, Frycollin era şi acum remorcat – şi nu greşim spunând remorcat, deoarece odgonul forma un unghi destul de larg cu aparatul ce o pornise cu o sută de kilometri pe oră, aşa că hârdăul se afla cam în coada lui.

Vă puteţi închipui prin ce trecu bietul om în clipa când fulgerele începură a brăzda văzduhul jur împrejur, în timp ce tunetul bubuia în înaltul cerului.

Tot echipajul era ocupat acum să manevreze aparatul spre a preîntâmpina vijelia, fie ridicându-se deasupra ei, fie

urmându-şi drumul printr-una din zonele inferioare ale atmosferei, spre a se depărta de locul acesta.

Albatrosul se afla la altitudinea pe care o păstra de obicei – adică la o mie de metri aproximativ – când se abătu un trăsnet năprasnic, în acelaşi moment se dezlănţui urgia. În câteva clipe norii de foc se năpustiră asupra aeronavei.

Phil Evans se duse atunci să intervină pentru Frycollin, cerând să fie urcat din nou pe bord.

Robur nu aşteptase însă să-l roage, luând din vreme măsurile cuvenite. Pe platformă, oamenii tocmai trăgeau de odgon când, deodată, se produse o încetinire inexplicabilă în mişcarea de rotaţie a elicelor de suspensie.

Robur se repezi spre ruf, la maşini.

— Dă-i drumul!… Dă-i drumul!… Îi strigă mecanicului. Trebuie să urcăm cât mai repede deasupra vijeliei!

— Imposibil, stăpâne.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu mai merge curentul!… Se întrerupe mereu…!

Şi, într-adevăr, Albatrosul cobora văzând cu ochii.

Aşa cum se întâmplă cu cablurile telegrafice în toiul furtunilor, acumulatorii electrici de pe bordul aeronavei nu mai funcţionau cum ar fi trebuit. Dar ceea ce, în cazul depeşelor, constituia un simplu neajuns, în împrejurarea de faţă însemna o primejdie cumplită, deoarece aparatul putea în orice clipă să se prăvălească în mare fără să mai fie nimic de făcut.

— Lasă-l să coboare, strigă Robur, până vom ieşi din câmpul electric. Păstraţi-vă cumpătul, băieţi.

Inginerul se urcase pe banca de cart. Oamenii, fiecare Ia postul său, stăteau gata să execute ordinele stăpânului.

Deşi coborâse cu câteva sute de picioare, Albatrosul se afla cufundat şi acum în nori şi împresurat de fulgerele ce se încrucişau în văzduh ca nişte focuri de artificii. Din clipă în clipă ai fi zis că avea să cadă trăsnetul asupra lui. Elicele îşi încetineau mereu mişcarea, şi ceea ce până atunci fusese

o coborâre ceva mai grabnică, amenințа să se preschimbe într-o prăbuşire.

Nu mai încăpea nici o îndoială că în mai puţin de un minut aparatul ar fi ajuns la nivelul mării. Şi ar fi fost destul să intre în apă, ca nici o putere din lume să nu-l mai poată scoate din genune.

Deodată norul încărcat cu electricitate se zări deasupra, tocmai în clipa când Albatrosul se afla cam la vreo şaizeci de picioare de crestele valurilor, care, în două, trei secunde, ar fi ajuns să scalde platforma.

Robur, însă, prinzând momentul prielnic, se repezi la ruf-uI din mijloc, puse mâna pe pârghiile de comandă şi lăsă să circule slobod curentul pilelor electrice, curent care acum nu mai era neutralizat de tensiunea electrică a mediului înconjurător… Cât ai clipi elicele îşi recăpătară viteza lor obişnuită, căderea fu oprită şi Albatrosul rămase la o altitudine mică, în timp ce propulsoarele îl mânau cât mai departe de vijelia pe care curând o lăsă în urmă.

Nu mai e nevoie, cred, să spun că Frycollin făcuse fără voia lui o baie – preţ de câteva secunde numai. Când îl traseră sus, pe bord, era ud ciuciulete de parcă l-ar fi scos din fundul mării. Vă puteţi închipui că, aşa cum era, îi pierise şi glasul.

A doua zi, 4 iulie, Albatrosul trecu peste ţărmul dinspre miazănoapte al Mării Caspice.

Capitolul XI.

ÎN CARE SE VEDE CUM MÂNIA LUI UNCLE PRUDENT CREŞTE PROPORŢIONAL CU PĂTRATUL VITEZEI.

Nicicând, în tot acest răstimp, Uncle Prudent şi Phil Evans nu-şi văzură atât de definitiv spulberate speranţele lor de scăpare ca în următoarele cincizeci de ore. Să se fi temut cumva Robur că supravegherea prizonierilor lui s-ar putea să fie mai puţin lesnicioasă în timpul zborului lor deasupra Europei? Se prea poate. Ştia, de altminteri, că erau hotărâţi să fugă cu orice preţ.

Oricum ar fi fost, o încercare în acest sens era o adevărată sinucidere. Să sări jos dintr-un expres care merge cu o sută de kilometri pe oră, nu înseamnă, poate, decât să-ţi pui pielea în joc, dar să faci acelaşi lucru dintr-un rapid ce aleargă cu două sute de kilometri pe oră ar fi să-ţi doreşti singur moartea. Ei bine, aceeaşi viteză – maximum de viteză pe care-l putea atinge – o căpătase şi Albatrosul. Mai mare decât a zborului rândunelei, adică o sută optzeci de kilometri pe oră.

De câtva timp, după cum probabil aţi observat, vânturile dinspre nord-est predominau cu o regularitate ce nu putea fi decât prielnică manevrării aparatului, care zbura în aceeaşi direcţie, adică, în genere, spre vest. Cum însă aceste vânturi începeau să se domolească, foarte curând nu mai fu chip să stai afară pe platformă, fără a simţi că ţi se taie respiraţia din pricina vitezei de deplasare. Ba încă n-ar fi lipsit mult ca, la un moment dat, cei doi colegi să fie azvârliţi peste bord, dacă presiunea aerului nu i-ar fi înghesuit în peretele rufului.

Noroc că timonierul îi zări prin hublourile cabinei sale şi în aceeaşi clipă o sonerie electrică îi vesti pe oamenii din echipaj ce stăteau în post, la prova.

Patru dintre ei se strecurară fără zăbavă pe platformă, spre partea dinapoi a aparatului.

Cei care au călătorit vreodată pe mare cu vântul în faţă, în toiul unei furtuni, să-şi amintească de această împrejurare şi îşi vor da seama cât de puternică poate fi o asemenea presiune. Atât numai că, în cazul de faţă, Albatrosul era cel care-i dădea naştere, datorită vitezei lui extraordinare.

Până la urmă, aparatul trebui să-şi încetinească zborul; numai aşa Uncle Prudent şi Phil Evans putură să se întoarcă la ei în cabină, în fiece ruf de pe Albatros era o atmosferă în care puteai respira în voie.

Ce solidă trebuia să fie însă construcţia, ca să poată rezista la un asemenea zbor! O adevărată minune! Cât priveşte propulsoarele din faţă şi dindărăt, nici nu se mai

vedeau învârtindu-se. Sfredeleau aerul, deschizându-şi drum cu o forţă infinit de mare.

Ultima aşezare omenească observată de pe bord fusese Astrahan, oraş situat aproape la extremitatea nordică a Mării Caspice.

Steaua Deşertului – numele pesemne i-l dăduse vreun poet rus – stea odinioară de prima mărime, coborâse acum în rândul celor de al cincilea sau al şaselea ordin. Simplă capitală de gubernie, Astrahanul îşi arătase o clipă bătrânele-i ziduri cu creneluri – acum fără nici un rost – turnurile străvechi din mijlocul cetăţii, moscheile învecinate cu biserici de construcţie modernă, catedrala ale cărei turle, în număr de cinci, poleite şi presărate cu stele albastre, păreau croite dintr-un crâmpei de cer – totul aşezat cam în dreptul gurilor fluviului Volga, largi de vreo doi kilometri.

De aici înainte zborul Albatrosului se asemui cu o cavalcadă prin înaltul cerului, ca şi cum ar fi fost tras de acei fabuloşi hipogrifi, care dintr-o singură bătaie de aripi străbat câte o leghe întreagă.

În ziua de 4 iulie, la orele 10 dimineaţa, aeronava luă direcţia nord-vest, pe Volga în sus, mergând mai mult sau mai puţin pe firul văii. Stepele Donului şi ale Uralului alunecau de o parte şi de alta a fluviului. Dacă ar fi fost cu putinţă să-şi afunde privirea în zarea acestor imense cuprinsuri, călătorii abia dacă ar fi avut răgaz să numere oraşele şi satele. În sfârşit, spre seară, aeronava zbura deasupra Moscovei, fără a mai apuca măcar să salute drapelul Kremlinului. În zece ore făcuse vreo două mii de kilometri, adică distanţa de la Astrahan la vechea capitală a tuturor Rusiilor.

De la Moscova la Petersburg linia ferată să tot fi avut cam o mie două sute de kilometri, ceea ce însemna o călătorie de o jumătate de zi. Aşa că Albatrosul ajunse la Petersburg, pe malurile Nevei, întocmai ca un expres, către orele două dimineaţa. Noaptea albă, pe aceste meleaguri de care, dat

fiind latitudinea lor înaltă, soarele de iunie aproape că nu se desparte mai deloc, le îngădui să cuprindă o clipă cu ochii priveliştea vastei capitale.

Trecură apoi pe deasupra golfului Finic, arhipelagului Abo, Mării Baltice, Suediei, la latitudinea Stockholmului, Norvegiei, la latitudinea Kristianiei. Două mii de kilometri numai în zece ore! S-ar fi spus că, într-adevăr, de aci încolo, nici o putere din lume n-ar fi fost în stare să stăvilească avântul Albatrosului, ca şi cum rezultanta forţei sale de proiectare în spaţiu şi a atracţiei terestre l-ar fi menţinut pe aceeaşi neschimbată traiectorie în zborul lui în jurul globului pământesc.

Cu toate astea, la un moment dat aparatul se opri chiar deasupra vestitei cascade Rjukanfos, din Norvegia. Muntele Gusta, a cărui creastă domină toată această minunată regiune din Telemark, îi ieşi în cale întocmai ca o uriaşă piatră de hotar, peste care nu-i era îngăduit să treacă mai departe, spre vest.

Aşadar, ajungând în acest punct, Albatrosul cârmi pur şi simplu spre sud, fără să-şi micşoreze viteza.

Să vedem, însă, ce făcea Frycollin în timpul acestui neasemuit zbor? Frycollin tăcea chitic în fundul cabinei lui şi dormea cât îi poftea inima, trezindu-se doar la vremea mesei. Atunci Francois Tapage venea să-i ţină de urât, simţind o plăcere să-şi bată joc de sperieturile lui.

— Ei, da’ ce-i asta, măi flăcăule, spunea el, ţi-a pierit graiul de nu mai strigi?… Hai, dă-i drumul, nu te sfii!… O să te ţină iarăşi atârnat vreo două ceasuri şi atâta tot! Ia gândeşte-te numai ce straşnică baie de aer pentru reumatism, la viteza cu care mergem acum!

— Nu ştiu, dar parcă totul stă să se desfacă în bucăţi! Îndruga întruna Frycollin.

— Se prea poate, Fry, băiete! Dar aşa cum mergem noi de repede, nici măcar n-am putea să cădem!… Fii pe pace, deci!

— Credeţi?

— Pe cinstea mea de gascon!

La drept vorbind, fără a exagera cu nimic lucrurile, aşa cum făcea Franţois Tapage, nu încăpea îndoială că, datorită vitezei cu care zburau, travaliul elicelor de suspensie era întrucâtva micşorat. Albatrosul aluneca la suprafaţa unei pături atmosferice aidoma rachetelor Congreve.

— Mult o să mai ţină aşa? Întreba Frycollin.

— Mult?… Da' de unde! Răspundea bucătarul. Toată viaţa!

— Ah! Suspina Frycollin şi iar începea să se văicărească.

— Ia vezi, Fry, ia vezi, îl lua la rost, atunci, Franţois Tapage, să nu te trimită şeful iar la plimbare, cum se zice pe la noi!

Şi Frycollin îşi înghiţea suspinele, odată cu dumicaţii dubli pe care îi băga în gură.

Între timp, Uncle Prudent şi Phil Evans, care nu erau oameni făcuţi să cârtească fără folos, luaseră o hotărâre. Era limpede ca lumina zilei că nu mai putea fi vorba s-o şteargă. Totuşi, dacă nu mai era chip pentru ei să pună piciorul pe globul pământesc, n-ar putea face în aşa fel ca să dea de ştire locuitorilor acestuia ce se întâmplase, din momentul în care li se pierduse urma, cu preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, cine era cel ce-i răpise, pe bordul cărui aparat zburător se aflau prizonieri şi să provoace, astfel, poate – dar cum, în ce fel, mărite dumnezeule! – Din partea prietenilor o temerară încercare de a-i smulge din mâinle lui Robur?

Să comunice cu ei?… Dar cum? Să facă şi ei, oare, ca marinarii ajunşi la ananghie, care vâră într-o sticlă o mărturie indicând locul naufragiului şi o azvârlă apoi în mare?

În cazul acesta, însă, marea era însăşi atmosfera. Aici sticla n-avea cum să plutească. S-ar putea întâmpla, deci, să n-o găsească nimeni, afară numai dacă n-ar pica drept în creştetul unui trecător, căruia n-ar fi greu să-i spargă capul.

La urma urmelor, cei doi colegi n-aveau decât acest mijloc la îndemână şi se pregăteau tocmai să jertfească una din

sticlele de pe bord, când lui Uncle Prudent îi veni o altă idee. Preşedintelui, precum ştim, îi plăcea să tragă tabac, blând năravcese cade, cred, a fi trecut cu vederea unui american, care ar putea să aibă alte păcate mai grele. Ca unul, deci, căruia îi plăcea să tragă tabac, Uncle Prudent avea, bineînţeles, o tabacheră – acum goală. Iar tabachera asta era de aluminiu. Odată azvârlită afară, dacă dădea peste ea vreun cetăţean cinstit, sigur c-ar fi cules-o de pe jos şi, culegând-o, ar fi dus-o la poliţie, iar acolo s-ar fi descoperit mărturia sortită să dea în vileag situaţia în care se aflau cele două victime ale lui Robur Cuceritorul.

Zis şi făcut. Scriseră o notă scurtă, dar cuprinzătoare, pe adresa Institutului Weldon, cu rugămintea de a fi transmisă.

Pe urmă, după ce strecură nota înăuntru, Uncle Prudent înfăşură tabachera într-un petic de stofa de lână, legând-o zdravăn, nu numai ca să nu se deschidă în cădere, dar totodată ca să nu se spargă izbindu-se de pământ. Nu le mai rămânea, aşadar, decât să aştepte prilejul nimerit.

În realitate operaţia cea mai anevoioasă, în timpul zborului acestuia uluitor deasupra Europei, era să iasă din ruf şi să meargă de-a buşilea pe platformă, cu riscul de a fi în orice clipă luaţi pe sus, totul petrecându-se pe furiş. Pe de altă parte nu trebuia ca tabachera să cadă în mare sau în vreun golf, lac ori apă curgătoare, fiindcă s-ar fi pierdut.

N-ar fi fost însă cu neputinţă ca, prin acest mijloc, cei doi colegi să reuşească a intra în legătură cu lumea pământeană.

Până una, alta, era ziua nămiaza mare. Se gândiră, deci, că ar fi mai bine să aştepte până la noapte, folosindu-se fie de o încetinire a mersului, fie de un popas, ca să iasă din ruf. Poate că aşa ar izbuti să ajungă la marginea platformei şi să lase să cadă preţioasa tabacheră numai deasupra unui oraş.

De altminteri, chiar dacă toate aceste condiţii ar fi fost întrunite, planul lor nu putea fi totuşi pus în aplicare – cel puţin în ziua aceea.

Într-adevăr, părăsind meleagurile norvegiene în dreptul muntelui Gusta, Albatrosul cârmise spre sud. Mergea chiar pe meridianul zero, care, în Europa, nu este altul decât meridianul Parisului. Aparatul zboară deci pe deasupra Mării Nordului, stârnind, cum era şi firesc, uimirea tuturor celor de pe bordul miilor de vase ce fac legătura între porturile Angliei, Olandei, Franţei şi Belgiei. Dacă tabachera nu se nimerea să cadă pe puntea unuia din aceste vase, avea sorţi să se ducă la fund.

Uncle Prudent şi Phil Evans se văzură, aşadar, siliţi să aştepte un moment mai prielnic. De altfel, după cum veţi vedea mai încolo, peste puţin avea să se ivească un prilej minunat.

La orele zece seara, Albatrosul se afla în preajma ţărmurilor Franţei, cam în dreptul portului Dunkerque. Noaptea era destul de întunecoasă. O clipă doar se zăriră scăpărările electrice ale farului de la Gris-Nez încrucişându-se cu ale farului de la Dover între cele două limanuri ale strâmtorii Pas-de-Calais. Pe urmă Albatrosul se avântă în zbor deasupra teritoriului francez, menţinându-se la o altitudine mijlocie de o mie de metri.

Aparatul nu-şi micşoră însă viteza. Trecea ca o ghiulea peste oraşele, târgurile şi satele ce împânzesc aceste mănoase provincii ale Franţei de miazănoapte. După

Dunkerque veniră la rând, pe acelaşi meridian al Parisului, Doullens, Amiens, Creil, Saint-Denis. Nimic nu-l făcu să se abată cumva de la linia dreaptă. Şi astfel, în toiul nopţii, ajunse deasupra „Oraşului-Lumină”, căruia i se cuvine pe drept acest nume, chiar atunci când locuitorii lui dorm – sau ar trebui să doarmă.

Ce năstruşnică toană îl îndemnă, oare, pe inginer să facă un popas deasupra cetăţii pariziene? Cine ştie! Tot ce putem spune este că Albatrosul coborî atât de mult încât acum domina oraşul de la o înălţime de numai câteva sute de picioare. Robur ieşi atunci din cabina lui şi odată cu el ieşi pe platformă tot echipajul să ia aer.

Uncle Prudent şi Phil Evans căutară bineînţeles să nu scape ocazia minunată ce li se înfăţişa. Părăsindu-şi aşadar cabina, făcură ce făcură şi se depărtară de ceilalţi, ca să poată prinde momentul cel mai prielnic. Şi, mai ales, se fereau să nu bage nimeni de seama.

Aidoma unui scarabeu gigantic, Albatrosul plutea lin deasupra marelui oraş. Aeronava lunecă de-a lungul bulevardelor luminate ca ziua de aparatele Edison.10 Se auzea până la el zgomotul trăsurilor ce mai forfoteau încă pe străzi şi huruitul trenurilor de pe numeroasele linii ferate ce se îndreptau, aidoma spiţelor unei roţi, spre Paris. Pe urmă Albatrosul începu să planeze la altitudinea celor mai înalte monumente, ca şi cum ar fi vrut anume să izbească măciulia din vârful Panteonului sau crucea de pe Domul Invalizilor. Zbură molcom din dreptul celor două minarete ale palatului Trocadero până la turnul metalic11 de pe Câmpul lui Marte, al cărui reflector uriaş scălda toată capitala într-o baie de lumină electrică.

Această plimbare prin văzduh, hoinăreala aceasta nocturnă ţinu aproape un ceas ca şi cum aparatul ar fi făcut un popas în aer, înainte de a-şi urma nesfârşita-i călătorie.

Ba chiar, inginerul Robur voi, pesemne, să ofere parizienilor priveliştea unui meteor pe care astronomii nu-l prevăzuseră. Toate farurile de pe Albatros fură aprinse. Doi

snopi strălucitori alunecară peste pieţele publice, peste scuaruri, grădini, palate, peste cele şaizeci de mii de case din cuprinsul oraşului, împrăştiind imense canafuri de lumină, din zare în zare.

Nu mai încăpea nici o îndoială că Albatrosul se văzuse lămurit de astă dată – şi nu numai că se văzuse, dar se şi auzise, fiindcă Tom Turner, ducând trompeta la gură, slobozise asupra cetăţii talazuri de sunete clocotitoare. În aceeaşi clipă, Uncle Prudent, aplecându-se peste parmaclâc, lăsă să-i scape tabachera din mână…

Îndată după aceea chiar, Albatrosul se ridică în văzduh cât ai bate din palme.

Şi atunci în înaltul cerului parizian ţâşni un „ura-a” vijelios din rândurile mulţimii ce umplea încă bulevardele, un „ura-a” de neţărmurită mirare închinat năstruşnicului meteor.

Farurile de pe bordul aeronavei se stinseră toate deodată, întunericul nopţii se închegă iarăşi în jur şi în acelaşi timp şi tăcerea, şi aparatul îşi văzu mai departe de drum, zburând cu o viteză de două sute de kilometri pe oră. Asta era tot ce le fusese dat să vadă în capitala Franţei.

La ceasurile patru dimineaţa, Albatrosul traversase pieziş întreg teritoriul ţării. După aceea, ca să nu mai piardă timp trecând peste Pirinei sau peste Alpi, pluti pe deasupra regiunii Provence până la Cap d’Antibes. La orele nouă, locuitorii din preajma bisericii Sfântul Petru din Roma, adunaţi în piaţa din faţa edificiului, căscau gura privind zborul aeronavei deasupra Oraşului Etern. Două ceasuri mai târziu, dominând din înaltul cerului golful Neapole, se legănă o clipă în mijlocul vălătucilor de funingine ce ieşeau din gura Vezuviului. În sfârşit, după ce trecu în diagonală peste Mediterana, la ora unu după-amiază chiar, fu semnalat de străjile de coastă din La Goulette, pe ţărmul tunisian.

După America, Asia! După Asia, Europa! Peste treizeci de mii de kilometri pe care aparatul fermecat îi străbătuse în mai puţin de douăzeci şi trei de zile!

Iar acum, iată-l pornind să cutreiere în zbor ţinuturile cunoscute sau necunoscute încă ale continentului african!

Poate că sunteţi curioşi să ştiţi ce s-a întâmplat cu faimoasa tabacheră, după ce a căzut jos, pe pământ?

Tabachera nimeri în strada Rivoli, în faţa casei cu numărul 210, într-un moment când nu era ţipenie de om pe afară. A doua zi dădu peste ea o măturătoare care, fire cinstită, se grăbi s-o ducă la prefectura poliţiei.

Acolo, crezându-se la început că ar fi o maşină infernală, fusese dezlegată, despachetată şi deschisă cu cea mai mare grijă.

Când, deodată, se produse un fel de explozie… Un strănut detunător pe care şeful Siguranţei nu şi-l putuse stăpâni.

Documentul fu scos, în sfârşit, din tabacheră şi, spre marea lor mirare, cei de faţă citiră următoarele: „Uncle Prudent şi Phil Evans, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon din Philadelphia, răpiţi de aeronava Albatros a inginerului Robur.

A se înştiinţa prietenii şi cunoştinţele.

U. P. şi P. E.”

Astfel, locuitorii celor două lumi aflară explicaţia unui fenomen ce părea inexplicabil. Astfel, oamenii de ştiinţă ce activau în numeroasele observatoare de pe suprafaţa globului îşi redobândiră în sfârşit liniştea.

Capitolul XII.

ÎN CARE INGINERUL ROBUR SE POARTĂ AŞA, CA ŞI CUM AR AVEA DE GÂND SĂ CONCUREZE PENTRU UNUL DIN PREMIILE MONTYON.

Ajungând la această etapă a călătoriei aviatice în jurul Pământului, pe care, o începuse Albatrosul, socot că ni-e îngăduit, de bună seamă, să ne punem următoarele întrebări:

Cine era la urma urmei acest Robur, căruia până în momentul de faţă nu-i cunoaştem decât numele? Nu cumva îşi petrecea toată viaţa în văzduh? Şi cum se făcea că aeronava lui nu avea nici o clipă de răgaz? Să nu fi găsit

oare un sălaş, undeva, într-un loc inaccesibil, unde, chiar dacă n-ar fi avut nevoie de repaus, poposea măcar pentru a-şi împrospăta proviziile? Ar fi fost de mirare să nu fie aşa. Cele mai straşnice zburătoare au şi ele un adăpost sau un cuib pe lume.

Şi apoi, ce avea de gând, oare, inginerul cu cei doi prizonieri ai săi care nu făceau decât să-l încurce? Nu cumva i se va fi năzărit să-i ţină mai departe la cheremul său, să-i osândească a fi în vecii vecilor aviatori? Sau, poate, după ce-i va fi plimbat aşa pe deasupra Africii, Americii de Sud, Australiei, Oceanului Indian, Atlantic, Pacific, ca să-i convingă neapărat, va fi avut intenţia să-i pună în libertate, spunându-le: „Şi acum, domnilor, nădăjduiesc că nu veţi mai fi atât de neîncrezători în principiul „mai greu decât aerul „!”

Iată tot atâtea întrebări la care nu suntem încă în măsură să răspundem. E aci o taină ce se află în puterea viitorului. Poate că va fi cândva dată în vileag.

Tot ce ştim este că Robur nu-şi dădea osteneala să caute acest cuib pe ţărmurile de miazănoapte ale continentului african. Avu chef să-şi petreacă timpul până pe înserat deasupra regenţei Tunisului, când în zbor lin, când plutind, după toane, de la capul Bon până la capul Cartagina. Ceva mai apoi, pătrunse în interior, pe valea încântătoare a fluviului Medjerda, zburând de-a lungul albiei sale cu unde lutoase, pierdute printre cactuşi şi tufişuri de oleandri. Ce vâlvă făcu aparatul stârnind sute şi sute de papagali pitici, dintre cei care, cocoţaţi pe firele de telegraf, par să aţină calea depeşelor ca să le ia cu ei sub aripă!

Mai apoi, pe înnoptat, Albatrosul se legăna desupra frontierelor regiunii krumirilor şi dacă va mai fi rămas vreun krumir pe lume, fără doar şi poate că va fi căzut cu faţa la pământ, rugându-l pe Alah să se milostivească, în clipa când va fi văzut ivindu-se matahala aceea de vultur.

A doua zi dimineaţa veni rândul oraşului Bone şi al încântătoarelor coline ce-l înconjoară, pe urmă Philippeville

ce devenise un mic Alger cu cheiurile-i proaspăt construite, numai în arcade, cu viile sale neîntrecute, ai căror butuci înfrunziţi îmbracă tot ţinutul, aşa încât ai impresia că te afli în Bordelais sau pe pământurile Burgundiei.

Plimbarea asta de vreo cinci sute de kilometri peste cuprinsurile marii şi micii Kabylii se sfârşi în dreptul citadelei Kasbah – din Alger. Ce privelişte pentru călătorii de pe bordul aeronavei! Rada ce se deschidea între capul Matifou şi limba de pământ numită Pescade, litoralul împodobit cu palate, cu păsări marabu, cu vile, văile întortocheate înveşmântate în mantii de verdeaţă, Mediterana albastră, albastră, brăzdată de transatlantice semănând cu nişte şalupe! Şi tot aşa, până la pitorescul Oran, ai cărui locuitori, zăbovind în grădinile citadelei, avură prilejul să vadă Albatrosul îngânându-se, pe înserat, cu primele stele.

Dacă până atunci Uncle Prudent şi Phil Evans se întrebaseră ce-l va fi apucat pe inginerul Robur să-i plimbe aşa, în închisoarea lor zburătoare, pe deasupra meleagurilor Algeriei, pesemne la vreo două ceasuri după scăpătatul soarelui se vor fi gândit că, în sfârşit, stăpânul Albatrosului îşi făcuse mendrele. Sucind cârma, timonierul îndreptase tocmai aparatul în direcţia sud-est şi, a doua zi, după ce scăpase de coclaurile ţinutului muntos Tell, văzu răsărind astrul zilei deasupra nisipurilor Saharei.

Iată şi itinerarul zilei de 8 iulie. Vedere asupra târguşorului Geryville, clădit ca şi Laghouat la marginea deşertului, pentru a înlesni mai târziu cucerirea Saharei. Trecerea aeronavei prin pasul Stillen, nu fără oarecare greutăţi, înfruntând vântul destul de puternic. Traversarea pustiului, când într-un zbor lin, pe deasupra oazelor înverzite sau forturilor – aşa-numitele ksur – când cu o viteză năprasnică, depăşind zborul zăganilor. De câteva ori se văzură chiar nevoiţi să deschidă focul împotriva cumplitelor păsări care, în stoluri de câte douăsprezece sau

cincisprezece, nu se sfiau să se năpustească asupra aeronavei, băgându-l pe Frycollin în sperieţi.

Dar, dacă zăganii nu le puteau răspunde într-alt fel decât prin ţipete fioroase sau cu ghearele şi cu ciocul, indigenii în schimb, tot atât de sălbatici şi ei, nu-şi cruţară focurile de armă, mai ales când Albatrosul trecu peste Muntele de Sare, ale cărui stane, verzi şi viorii, ieşeau la iveală de sub giulgiul său alb. De sus, din înalt, cuprindeau cu ochii întinsurile nesfârşite ale Saharei, unde mai stăruiau încă urmele taberelor lui Abb el-Kader, ţinuturi pururea primejdioase pentru un călător european, mai cu seamă în confederaţia Beni-Mzab.

Ajungând aici, Albatrosul se văzu nevoit să se urce iar la o altitudine mai mare, ca să scape de simunul care se înteţise, stârnind un val de nisip roşcat la suprafaţa solului, ca talazurile ridicate de curenţi la suprafaţa oceanului. Pe urmă pustietăţile podişului Chebka îşi desfăşurară balastul lor de lavă negricioasă până la valea Ain-Massin, răcoroasă şi înverzită. Cu greu şi-ar închipui cineva cât erau de felurite aceste meleaguri pe care ochiul le putea cuprinde pe de-a întregul. După colinele acoperite de copaci şi arbuşti, se perindau lungi unduiri sure, drapate ca un burnus arab ale cărui falnice cute răscoleau faţa pământului. În depărtare se aflau aşa-numitele nadi cu ape năvalnice, păduri de palmieri, pâlcuri de colibe strânse laolaltă pe câte o măgură, în jurul vreunei moschei, de pildă Metliti, în care hălăduia un conducător religios musulman, marele marabu Sidi Sik.

Până la căderea nopţii străbătuseră câteva sute de kilometri, zburând pe deasupra unui ţinut mai mult şes, brăzdat de dune înalte. Dacă Albatrosul ar fi vrut să facă un popas, ar fi putut să aterizeze în inima oazei Ouargla, pitită sub umbrarul unei păduri uriaşe de palmieri. Oraşul se vedea lămurit, cu cele trei cartiere deosebite ale sale, cu vechiul palat al sultanului, un fel de Kasbah întărit, cu casele de cărămizi răscoapte de arşiţa soarelui şi fântânile-i

ţâşnitoare săpate în vale, de la care aeronava şi-ar fi putut împrospăta proviziile de apă. Datorită, însă, vitezei uluitoare cu care zbura, rezervoarele ei erau încă pline, aici în mijlocul pustietăţilor africane, cu apa pompată din Hidasp, pe valea Kashmirului.

Să fi fost oare observat Albatrosul de arabii, mozabiţii şi negrii ce sălăşluiesc împreună în oaza Ouargla? Nici vorbă că da, deoarece fu întâmpinat cu sute ce focuri de puşti; plumbii însă căzură îndărăt fără să-l fi nimerit. Pe urmă se lăsă noaptea, tăcuta noapte a deşertului cu tainele ei, pe care Felicien David le-a tălmăcit atât de poetic.

În orele următoare îşi continuară drumul spre sud-vest, tăind drumurile ce duc spre oaza El Golea şi dintre care unul a fost descoperit, în 1859, de francezul Duveurier, un om plin de iniţiativă.

Era întuneric beznă. Aşa că nu văzură nici o frântură din calea ferată transsaharianã ce se construia după proiectul lui Duponchel – o lungă panglică de oţel menită să lege Algerul cu Tombouctou prin Loghouat şi Ghardaia, ca să ajungă mai târziu pe ţărmul golfului Guineei.

Albatrosul pătrunse, astfel, în zona ecuatorială, dincolo de tropicul Cancerului. La o distanţă de o mie de kilometri de marginea nordică a pustiului Sahara, aparatul îşi încrucişă zborul cu drumul pe care maiorul Laing îşi aflase moartea în 1846, tăie apoi calea urmată de caravanele ce veneau din Maroc spre Sudan şi, trecând pe deasupra cuprinsului pustiu bântuit de tuaregi, avu parte să asculte aşa-numitul „cântec al nisipurilor”, un murmur dulce, tânguios, ce pare însuşi suspinul pământului.

O singură păţanie în tot acest timp: un nor de lăcuste se ridică în văzduh, lăsând pe bord o încărcătură atât de straşnică, încât corabia aeriană fu gata, gata să „se scufunde”. Oamenii din echipaj, însă, se grăbiră să se descotorosească de tot acest prisos, în afară de câteva sute de lăcuste din care Francois Tapage îşi făcu o provizie. Apoi

găti cu ele o mâncare atât de gustoasă, încât Frycollin dădu pentru o clipă uitării spaima ce-l băga mereu în răcori.

— Parcă-s crevete, le lăuda el.

Ajunseră la vreo mie opt sute de kilometri de oaza Ouargla, aproape de graniţa nordică a imensului regat al Sudanului.

Prin urmare, către orele două după-amiază se ivi în zare o cetate aşezată în cotul unui fluviu larg. Fluviul era Nigerul, iar cetatea Tombouctou.

Dacă până în momentul acela oraşul, o adevărată Mekka a meleagurilor africane, fusese vizitat numai de călători din Lumea Veche – Bătută, Khazan, Imbert, Mungo-Park, Adams, Laing, Caille, Barth, Lenz, de astă dată, datorită tribulaţiilor uneia dintre cele mai curioase aventuri, doi americani aveau să poată vorbi despre el de visu, de auditu şi chiar de olfactu, la întoarcerea lor în America – în cazul când le va mai fi dat să se înapoieze acolo vreodată.

De visu, pentru că puteau îmbrăţişa cu privirea orice punct al acestui triunghi de cinci sau şase kilometri în care se află oraşul; de auditu, fiindcă nimeriseră într-o zi de târg mare şi era o zarvă nemaipomenită; de olfactu, deoarece nervul olfactiv nu putea fi decât foarte neplăcut impresionat de duhoarea ce se ridica din piaţa Youbou-Kamo, unde se afla hala de carne, în preajma palatului vechilor regi Somais.

Oricum, inginerul se socoti dator a deschide ochii prizonierilor săi – preşedintele şi secretarul Institutului Weldon – asupra faptului că avea neasemuita fericire de a o vedea cu ochii lor pe Regina Sudanului, cetate stăpânită în momentul acela de tuaregii din Togant.

— Domnilor, Tombouctou! Le spuse el cu acelaşi ton cu care, în urmă cu douăsprezece zile, îi înştiinţase: „India, domnilor!”

După care, continuă:

— Tombouctou, 18° latitudine nordică şi 5°56’ longitudine vestică faţă de meridianul Parisului, altitudine două sute

patruzeci şi cinci de metri deasupra nivelului mediu al mării. Aşezare importantă, cu douăsprezece sau treisprezece mii de locuitori, vestită cândva prin arta şi ştiinţa ei! Poate doriţi cumva să faceţi aici un popas de câteva zile?

Propunerea de mai sus nu putea fi, desigur, rostită decât în zeflemea.

— Dar, urmă inginerul, ar fi, cred, primejdios pentru nişte străini să descindă în mijlocul negrilor, berberilor, fulanilor şi arabilor din părţile acestea, mai cu seamă că – adaug – sosirea noastră cu aeronava s-ar prea putea să nu le fie pe plac.

— Domnule, îi răspunse Phil Evans pe acelaşi ton, vă asigur că, pentru plăcerea de a vă părăsi, am fi în stare să înfruntăm cu dragă inimă riscul de a fi prost primiţi de indigeni.

— Dar dacă e vorba să alegem între două închisori, mai bine Tombouctou decât Albatrosul!

— Fiecare om cu gusturile lui, îi întoarse vorba inginerul. În orice caz n-am să încerc, credeţi-mă, această aventură, Fiindcă mă simt răspunzător de soarta unor oaspeţi care mi-au făcut cinstea de a călători cu mine…

— Aşadar, domnule inginer Robur, spuse Uncle Prudent dând frâu liber indignării, nu te mulţumeşti să ne fii temnicer? Vrei să îmbini samavolnicia cu insultele?

— O! Cel mult e vorba de o ironie!

— N-aveţi nici o armă pe bord?

— Ba da, un arsenal întreg!

— Două revolvere ne-ar ajunge, dacă unul l-aş lua eu, iar celălalt dumneata, domnule!

— Un duel, exclamă Robur, un duel din care s-ar putea trage moartea unuia dintre noi!

— Fără îndoială, unul din noi ar muri!

— Ei bine, nu, domnule preşedinte al Institutului Weldon. Mi-e mult mai la îndemână să te păstrez aşa, teafăr!

— Ca să fii sigur c-o să rămâi teafăr şi dumneata. E mai cuminte aşa!

— Cuminte sau nu, aşa-mi place mie. N-ai decât să crezi altfel sau să te plângi celor în drept, dacă poţi!

— Am şi făcut-o, domnule inginer!

— Nu mai spune!

— Mare lucru, zburând peste ţinuturile locuite de europeni, să laşi să cadă un document…

— Cum, aţi făcut asta? Spuse Robur, năpădit de o neînfrânată mânie.

— Şi dac-am făcut-o?

— Dacă aţi făcut-o, într-adevăr… Aţi merita…

— Ce anume, domnule inginer?

— Să zburaţi peste bord, după documentul dumneavoastră!

— Hai, aruncă-ne jos! Strigă Uncle Prudent. Când îţi spunem că-i aşa!

Robur dădu să se repeadă spre cei doi colegi. La un gest al său, Tom Turner se şi înfiinţase împreună cu alţi câţiva oameni din echipaj. Într-adevăr, inginerul ar fi avut o poftă grozavă să-şi aducă la îndeplinire ameninţarea, de aceea, probabil, temându-se să nu cadă în ispită, se grăbi să intre la el în cabină.

— Bun! Spuse Phil Evans.

— Dacă el n-a avut curajul s-o facă, răspunse Uncle Prudent, am s-o fac eu! Da, am s-o fac eu!

În acest timp populaţia oraşului Tombouctou începuse să iasă buluc în mijlocul pieţelor, pe străzi, pe terasele caselor clădite în amfiteatru. Atât în cartierele arătoase Sankar şi Sarahama ca şi printre colibele amărâte cu acoperişuri ţuguiate din Raguidi, preoţii aruncau cele mai amarnice blesteme, din înaltul minaretelor, asupra monstrului din văzduh. Blesteme şi mai puţin vătămătoare decât gloanţele de puşcă.

Până şi în portul Kabara de la cotul Nigerului nu era om din echipajele flotilelor să nu se fi pus în mişcare. Fără doar

şi poate – dacă Albatrosul ar fi coborât pe pământ, praful s-ar fi ales de el.

Cale de câţiva kilometri, stoluri gălăgioase de berze, prepeliţe şi păsări ibis îi făcură alai, silindu-se să-l întreacă; dat fiind însă iuţeala cu care zbura, foarte curând Albatrosul le lăsă în urmă. O dată cu căderea serii, aerul prinse a fremăta de mugetele numeroaselor cirezi de bivoli şi turme de elefanţi ce cutreierau aceste ţinuturi, într-adevăr, nemaipomenit de mănoase.

În răstimp de douăzeci şi patru de ore, întreaga zonă cuprinsă între zero grade longitudine şi meridianul doi ce trece prin cotul Nigerului se desfăşură în calea Albatrosului.

Vă închipuiţi ce uşor i-ar fi venit unui geograf, având la îndemână un asemenea aparat, să ridice planul topografic al acestor întinderi de pământ, să determine cotele, să înscrie cursurile fluviilor şi ale afluenţilor respectivi, să stabilească poziţiile oraşelor şi satelor! N-ar mai fi existat atunci golurile acelea mari ce există pe hărţile Africii Centrale, nici porţiunile în culori palide, fără alte semne decât nişte linii punctate, nici indicaţiile vagi care-i aduc la deznădejde pe cartografi.

În ziua de 11, dimineaţa, Albatrosul trecu peste culmile munţilor din Guineea de Nord, cuprinsă între Sudan şi golful ce-i poartă numele. În zare mijeau Munţii Kong din regatul Dahomey.

De la plecarea din Tombouctou, Uncle Prudent şi Phil Evans băgaseră de seamă că direcţia urmată de aeronavă fusese tot timpul de la nord spre sud. De unde concluzia că dacă direcţia aceasta nu suferea nici o modificare, aveau să întâlnească în curând, cu şase grade latitudine mai jos, linia echinoxială12. Albatrosul avea, oare, de gând să părăsească uscatul şi să se avânte deasupra mării, dar nu deasupra unei mări oarecare, fie ea Marea Bering sau Caspica, Marea Nordului sau Mediterana, ci deasupra Oceanului Atlantic, nici mai mult, nici mai puţin?

Perspectiva asta nu era câtuşi de puţin făcută să-i liniştească pe cei doi confraţi, ale căror planuri de evadare nu mai aveau nici un fel de sorţi de izbândă.

Albatrosul, totuşi, îşi încetinise mersul, ca şi cum ar fi şovăit în clipa când trebuia să se despartă de continentul african. Nu cumva pe inginerul Robur îl bătea gândul să se întoarcă? Nicidecum! Ţinuturile peste care zburau însă în momentul acela îi stârniseră în mod deosebit curiozitatea.

Se ştie – şi o ştia şi el – ce este cu regatul Dahomey, unul dintre cele mai puternice de pe coastele vestice ale Africii. Destul de puternic, în orice caz, pentru a se fi putut război cu vecinul său, regatul Achanti; cu toate astea graniţele lui sunt restrânse, măsurând nu mai mult de o sută douăzeci de leghe de când şi-a alipit teritoriile independente Ardrah şi Wydah, de la sud la nord, şi şaizeci de la est la vest; în schimb are o populaţie de şapte sau opt sute de mii de suflete.

Întâmplarea făcuse ca tocmai în ziua când Albatrosul trecea graniţa regatului Dahomey, suveranul Bahadu să fi închis ochii şi poporul întreg să se pregătească pentru a sărbători urcarea pe tron a urmaşului său. De aceea toată ţara era în fierbere, lucru care nu-i scăpase din vedere lui Robur.

Într-adevăr, şiruri lungi de dahomieni de pe întinsurile ţării se îndreptau în momentul acela spre Abomey, capitala regatului. Drumuri în bună stare, răsfirate ca spiţele unei roţi peste şesurile largi pe care creşteau ierburi uriaşe, câmpuri nesfârşite cu manioc, păduri de palmieri, de cocotieri, mimoze, portocali, manghieri, aşa arătau aceste meleaguri ale căror miresme adiau până sus, pe platforma Albatrosului, în timp ce mii şi mii de papagali pitici şi de păsări cardinal îşi luau zborul din sânul mării de verdeaţă.

Inginerul stătea pe gânduri, aplecat peste parmaclâc, şi doar când şi când schimba câte o vorbă cu Tom Turner.

De altminteri, Albatrosul nu părea să aibă darul de a atrage atenţia gloatelor mişcătoare care de cele mai multe

ori se mistuiau sub bolta nepătrunsă a pădurilor. Pesemne din pricină că aparatul zbura la o altitudine destul de mare, printre crâmpeie de nori.

Pe la orele unsprezece dimineaţa, capitala ieşi din nou la iveală, încinsă cu un brâu de ziduri şi ocrotită de un şanţ măsurând douăsprezece mile jur împrejur, cu străzi largi, drepte, desfăşurate pe pământul alb, cu o piaţă mare în partea de nord, alături de care se înălţa palatul regal. Mai presus de toate aceste vaste construcţii, în preajma lăcaşului pentru jertfe, se afla o terasă. De aici, de pe terasa asta, în zilele de sărbătoare erau daţi pradă mulţimii prizonierii, legaţi cobză, în nişte coşuri de nuiele, şi cu greu şi-ar fi putut închipui cineva furia cu care sărmanii de ei erau sfârtecaţi.

În câteva din curţile ce despărţeau clădirile palatului, sălăşluiau patru mii de războinici, adică un contingent întreg – şi nu cel mai puţin curajos – din armata regală.

Dacă este îndoielnic că ar exista amazoane pe ţărmurile fluviului cu acelaşi nume, în Dahomey faptul acesta nu mai putea fi pus nicicum la îndoială. Unele din ele, îmbrăcate în cămăşi albastre şi pantaloni scurţi, albi cu dungi albastre, aveau o eşarfă albastră, tichie albă şi cartuşieră la cingătoare; altele, care se îndeletniceau cu vânătoarea de elefanţi, erau înarmate cu câte o carabină grea, cu un jungher cu lamă scurtă şi purtau pe cap două coarne de antilopă prinse cu un cerc de fier; artileristele, cu tunici jumătate albastre, jumătate roşii, mânuiau flinte cu ţeava scurtă şi tunuri vechi de fontă; în sfârşit era un batalion de fete tinere, cu tunici albastre şi pantaloni scurţi albi, adevăratele vestale, neprihănite ca Diana şi tot ca ea înarmate cu arcuri şi săgeţi.

Adăugaţi la cetele de amazoane vreo cinci sau şase mii de bărbaţi cu pantaloni scurţi, cămăşi de bumbac şi o fâşie de pânză legată la brâu şi veţi fi trecut în revistă întreaga armată dahomiană.

Abomey, în ziua aceea, era cu desăvârşire pustiu. Suveranul, curtenii, armata masculină şi feminină, poporul – toţi părăsiseră capitala pentru a se îngrămădi, la o depărtare de câteva mile, pe o câmpie întinsă, încercuită de falnice păduri.

Pe această câmpie urma să aibă loc mărturia de credinţă faţă de noul rege. Aici, câteva mii de prizonieri luaţi în ultimele iureşuri aveau să fie jertfiţi în cinstea lui.

Să tot fi fost ceasurile două după-amiază când Albatrosul, ajungând deasupra câmpiei, începu să coboare, în mijlocul dârelor de nori ce-l ascundeau încă privirilor poporului dahomian.

Se strânseseră vreo şaizeci de mii de oameni, pe puţin, veniţi din toate colţurile regatului, din Widah, din Kerapay, din Ardrah, din Tombory, de prin cele mai îndepărtate sate.

Noul rege – un vlăjgan în toată puterea, pe nume Bu-Nadi – în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, şedea pe un dâmb umbrit de un pâlc de arbori rotaţi. Iar în faţa lui stăteau îngrămădiţi curtenii, oastea bărbătească, amazoanele, tot poporul.

La poalele dâmbului, vreo cincizeci de muzicanţi cântau din instrumentele lor primitive, colţi de elefanţi ce scoteau nişte sunete gâjâite, tobe din piele de ciută, tâlve, instrumente cu coarde, clopoţei loviţi cu o vărguţă de fier, fluiere de bambus al căror dârlâit subţiratic se auzea cel mai tare. Pe urmă, mai în fiecare clipă, detunături de puşti şi de flinte, bubuiturile tunurilor ale căror afeturi se zdruncinau, gata să le strivească pe artileriste. În sfârşit zarva mulţimii şi strigăte atât de puternice încât ar fi acoperit şi bubuiala trăsnetelor.

La marginea câmpiei, într-un colţ, stăteau de-a valma prizonierii sortiţi să-l însoţească pe celălalt tărâm pe răposatul monarh, care, prin moarte, nu se cădea să piardă niciunul din privilegiile rangului său.

La înmormântarea lui Ghozo, tatăl lui Bahadu, fecioru-său îi trimisese pe lumea cealaltă trei mii de suflete. Bu-Nadi nu

putea, deci, să-şi dea mai puţină osteneală decât predecesorul său. Nu era nevoie, oare, de o sumedenie de vestitori ca să cheme nu numai duhurile, ci şi pe toţi oamenii cerurilor, spre a-l primi cu alai pe suveranul adorat ca un dumnezeu?

Un ceas încheiat ţinură cuvântările, predicile, trăncăneala, toate amestecate cu dansuri pe care le executau nu numai baiaderele de meserie, dar şi amazoanele, care desfăşurară o adevărată gingăşie războinică.

Momentul măcelului se apropia, însă Robur, care cunoştea practicile sângeroase ale regatului Dahomey, nu scăpa o clipă din ochi prizonierii – bărbaţi, femei şi copii – ce urmau să fie căsăpiţi.

Minghanul stătea la poalele dâmbului şi învârtea prin aer iataganul său de călău, cu o pasăre de metal în chip de mâner, a cărui greutate îi îngăduia gealatului să răsucească arma cu mai multă siguranţă.

De astă dată nu era singur. N-ar fi putut pridid cu treaba. Lângă el se afla o ceată de vreo sută de alţi călăi, meşteri în a reteza capetele dintr-o singură lovitură.

Între timp Albatrosul lunecase în jos pieziş, încetul cu încetul, micşorând viteza elicelor de suspensie ca şi a propulsoarelor. Nu trecu mult şi ieşi din norii ce-l învăluiseră până atunci şi ajungând la o distanţă de pământ mai mică de o sută de metri, se înfăţişă pentru întâia oară privirilor.

Ca niciodată, însă, sălbaticii indigeni văzură în el doar o făptură cerească, ce coborâse în chip de prinos adus regelui Bahadu.

Se stârni o vâlvă nemaipomenită, chemări ce se ţineau lanţ, invocaţii însufleţite, în gura mare, rugi ridicate de toţi către fiinţa aceea supranaturală, hipogriful ce venise de bună seamă să ia trupul răposatului rege şi să-l urce în înaltul cerului dahomian.

În aceeaşi clipă iataganul minghanului făcu să zboare prima căpăţână. Apoi sute de prizonieri fură aduşi înaintea

crâncenilor gealaţi.

Deodată un foc de puşcă fulgeră de pe bordul Albatrosului. Ministrul de justiţie căzu cu faţa la pământ.

— Straşnic l-ai ochit, Tom! Spuse Robur.

— Ei!… La grămadă! Răspunse contramaistrul.

Ceilalţi oameni din echipaj, cu arma în mână ca şi el, stăteau gata să tragă la primul semnal dat de inginer.

Între timp însă se produse o schimbare bruscă în sânul mulţimii: oamenii se dumeriseră în sfârşit. Monstrul acela înaripat nu era deci un duh prielnic, ci un duh vrăjmaş. Aşa că, după ce minghanul se prăbuşi, strigăte de răzbunare se ridicară din toate părţile. Şi îndată chiar, împuşcăturile începură a detuna deasupra câmpiei.

Ameninţările astea însă nu împiedicară aparatul să coboare cu tot curajul la mai puţin de o sută cincizeci de picioare de la pământ. Oricare ar fi fost simţămintele lor faţă de Robur, atât Uncle Prudent cât şi Phil Evans nu puteau decât să se asocieze.

— Hai! Strigară ei. Să-i scăpăm pe prizonieri!

— Asta şi vreau! Le răspunse inginerul.

Şi puştile cu repetiţie de pe Albatros, aflate în mâinile echipajului, deschiseră focul fără ca un singur glonte măcar să se irosească în mijlocul gloatei de oameni. Până şi piesa de artilerie de pe bord, cât era ea de mică, reglată la cel mai mic unghi de tragere, slobozi la ţanc câteva ghiulele cu mitralii care făcură minuni.

Imediat prizonierii, fără să se dumerească deloc ce era cu ajutorul ăsta venit din slăvi, rupseră funiile cu care fuseseră legaţi, în vreme ce soldaţii răspundeau focurilor trase de pe aeronavă. Elicea din faţă fu străpunsă de un glonte, în timp ce alte câteva proiectile loveau aparatul în plin. Şi nu lipsi mult ca Frycollin, care stătea pitit la el în cabină, să fie lovit de un plumb prin peretele rufului.

— Pesemne că-i mănâncă pielea! Strigă Tom Turner.

Şi coborând în depozitul de muniţii, se întoarse cu o duzină de cartuşe cu dinamită, pe care le împărţi

echipajului. La un semn al lui Robur, cartuşele fură aruncate asupra dâmbului şi, căzând pe pământ, făcură explozie întocmai ca nişte obuze mai mici.

Să-i fi văzut atunci alergând care încotro, pe rege, pe curteni, armata, mulţimea, cuprinşi de o spaimă cât se poate de îndreptăţită în urma acestei intervenţii! Toţi căutară să se aciueze sub copaci, în timp ce prizonierii o luau la sănătoasa, fără ca nimeni să se gândească a fugi după ei.

Astfel fură tulburate festivităţile în cinstea noului suveran al regatului Dahomey, iar Uncle Prudent şi Phil Evans se văzură siliţi să recunoască posibilităţile de care dispunea aparatul şi foloasele pe care le putea aduce omenirii.

Pe urmă, Albatrosul se urcă din nou, pe îndelete, la o înălţime mijlocie şi luându-şi zborul peste ţinutul Wydah, pierdu în curând din vedere ţărmul sălbatic unde nici un vas nu poate să acosteze din pricina talazurilor ce, stârnite de vânturile dinspre sud-vest, vin să se spargă de stânci.

Plutea acum desupra Atlanticului.

Capitolul XIII.

ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS TRAVERSEAZĂ DIN ŢĂRM ÎN ŢĂRM OCEANUL, FĂRĂ SĂ SIMTĂ RĂUL DE MARE.

Da, Atlanticul! Temerile celor doi colegi se împliniseră. Robur însă nu părea să fie câtuşi de puţin îngrijorat de faptul că se aventurase deasupra vastelor întinsuri ale oceanului. Nici că se sinchisea, atât el, cât şi oamenii săi care, precum se vedea, erau obişnuiţi cu asemenea călătorii. De altfel, aceştia intraseră liniştiţi la ei în cabină şi nici un vis urât, cred, nu le tulbură somnul.

Încotro se ducea Albatrosul? Avea acum de gând să facă înconjurul lumii, aşa cum spusese inginerul, ba chiar şi mai mult? În orice caz, odată şi odată călătoria asta tot trebuia să aibă un sfârşit. Nu era de crezut că Robur ar putea să-şi petreacă toată viaţa în văzduh, pe bordul aeronavei, fără să aterizeze vreodată. Cum şi-ar mai fi putut împrospăta

atunci proviziile de alimente şi de muniţii, fără a mai pomeni de materialele necesare bunului mers al maşinilor? Trebuia neapărat să existe un refugiu, un popas dacă vreţi, undeva într-un loc necunoscut de pe glob, unde nimeni nu putea ajunge şi unde Albatrosul avea posibilitatea să se aprovizioneze. Să zicem că ar fi rupt orice legătură cu locuitorii Pământului, dar să nu mai aibă defel contact cu nici un punct de pe faţa planetei, asta nu!

Dacă aşa stau lucrurile, unde se afla, oare, punctul acela? Şi ce anume îl făcuse pe inginer să-l aleagă? Să fi fost aşteptat cumva de o colonie al cărei conducător era? Putea să-şi recruteze de acolo un nou echipaj? Şi, mai întâi, de ce oare oamenii aceştia atât de feluriţi ca obârşie îşi legaseră soarta de a lui? Pe urmă, ce mijloace băneşti avea la îndemână ca să fi reuşit să fabrice un aparat atât de costisitor, a cărui construcţie se făcuse în cel mai mare secret? Ce-i drept, întreţinerea lui nu părea să-l coste prea mult. Pe bord, echipajul trăia laolaltă o viaţă de familie, ca nişte oameni care nu caută să ascundă că sunt fericiţi. Dar, în definitiv, cine era acest Robur? De unde venea? Ce ascundea trecutul lui? Iată tot atâtea enigme cu neputinţă de lămurit şi a căror cheie, probabil, cel direct interesat n-avea să se înduplece s-o dea niciodată.

Să nu vă miraţi, aşadar, dacă această situaţie, în care se întreţeseau atâtea probleme insolubile, stârnise în cel mai înalt grad curiozitatea celor doi colegi. Să se vadă astfel duşi în necunoscut, să nu întrezărească măcar sfârşitul unei asemenea aventuri, să fie osândiţi a naviga aşa, în văzduh, toată viaţa, nu erau oare motive destul de puternice spre a-i împinge la cine ştie ce faptă nesăbuită pe preşedintele şi pe secretarul Institutului Weldon?

Până una, alta, începând din seara zilei de 11 iulie, Albatrosul zbura întins deasupra Oceanului Atlantic. A doua zi, în faptul dimineţii, soarele se ridică deasupra liniei orizontului, unde apele se îngână cu cerul. Nici un petic de

uscat în depărtare; deşi câmpul vizual era atât de cuprinzător, Africa se cufundase sub dunga zării la nord.

Când, în sfârşit, Frycollin se încumetă să păşească peste pragul cabinei, văzând noianul acela de apă sub el, simţi că-i îngheaţă inima de frică. Sub el nu este chiar cuvântul potrivit: mai corect ar fi să spunem împrejurul lui, căci, pentru un observator aflat la o asemenea altitudine, hăul pare să-l înconjure din toate părţile, iar linia orizontului, înălţată la nivelul său, pare şi ea să se îndepărteze necontenit, fără ca să-i poată atinge vreodată băierile.

Fireşte că Frycollin nu-şi putea lămuri, din punct de vedere fizic, senzaţia pe care o încerca; moraliceşte însă era de ajuns ca să-i trezească acel „fior al adâncurilor” de care unii oameni, altminteri curajoşi din fire, nu pot scăpa. În orice caz, din prudenţă, Frycollin se feri să se văicărească. Cu ochii închişi, bâjbâind, intră iar în cabină, având perspectiva să rămână ferecat acolo încă multă vreme.

Într-adevăr, din trei sute şaptezeci şi patru de milioane cincizeci şi şapte de mii nouă sute doisprezece kilometri pătraţi13 ce reprezintă suprafaţa apelor de pe glob, Atlanticul cuprinde mai bine de un sfert. Inginerul însă nu mai părea deloc grăbit acum. De aceea nu luase nici un fel de măsuri pentru ca aparatul să meargă cu cea mai mare viteză. De altfel, Albatrosul n-ar mai fi putut atinge iuţeala cu care zburase pe deasupra Europei, făcând două sute de kilometri pe oră. În această regiune străbătută de curenţii de aer dinspre sud-vest, aparatul mergea cu vântul în faţă şi deşi vântul era încă destul de slab, îi dădea totuşi de furcă.

În zona intertropicală, potrivit celor mai recente studii ale meteorologilor, sprijinite pe un mare număr de observaţii, s-a stabilit că există o convergenţă a direcţiei vânturilor alizee, fie spre Sahara, fie spre golful Mexic; în afară doar de zona liniştită unde curenţii de aer vin dinspre vest,

îndreptându-se spre Africa, sau dinspre est, îndreptându-se spre Lumea Nouă, cel puţin în timpul căldurilor.

Aşadar, Albatrosul nu încercă să înfrunte vântul potrivnic, folosind din plin forţa propulsoarelor sale. Se mulţumi să meargă cu o viteză mijlocie care, de altfel, depăşea viteza celor mai rapide transatlantice.

În ziua de 13 iulie, aeronava trecu linia echinoxială – eveniment despre care luă cunoştinţă tot echipajul.

În felul acesta Uncle Prudent şi Phil Evans aflară şi ei că, puţin mai înainte, părăsiseră emisfera boreală, pătrunzând în emisfera australă. Traversarea Ecuatorului nu fu însoţită însă de nici un fel de renghiuri sau mai ştiu eu ce ritualuri, aşa cum era datina pe bordul anumitor vase de război sau de comerţ.

Atâta doar că Francois Tapage se apucă să toarne o stacană de apă pe ceafa lui Frycollin; dar, cum botezul acesta fu sărbătorit cu câteva pahare de rachiu, Frycollin se declară gata să traverseze linia echinoxială ori de câte ori va pofti, numai nu în spinarea unei păsări mecanice care, zău, nu-i insufla nici un fel de încredere.

În dimineaţa zilei de 15, Albatrosul trecu în zbor printre insula Ascension şi insula Sfânta Elena – mai aproape totuşi de cea din urmă, ale cărei maluri înalte se văzură în zare câteva ceasuri în şir.

Dacă pe vremea când Napoleon se afla în puterea englezilor ar fi existat un aparat asemănător celui construit de inginerul Robur, fără îndoială că Hudson Lowe, în pofida jignitoarelor măsuri de precauţie pe care le luase, s-ar fi pomenit cu ilustrul său prizonier scăpându-i din mână pe calea văzduhului!

În zilele de 16 şi 17 iulie seara, pe la scăpătat, se produse un fenomen destul de curios, de lumină crepusculară; la o altitudine, mai înaltă, s-ar fi putut crede că era vorba de aurora boreală. Apunând, soarele aruncă un snop de raze multicolore, dintre care unele aveau o puternică scânteiere verzuie.

Să fi fost oare un nor de praf cosmic, pe care planeta noastră tocmai îl străbătea şi în care se vor fi răsfrânt ultimele focuri ale zilei? Cel puţin asta este explicaţia pe care au dat-o unii observatori luminii crepusculare. În cazul de faţă însă, dacă respectivii savanţi ar fi călătorit pe bordul aeronavei, n-ar mai fi susţinut asemenea ipoteză.

În urma cercetărilor făcute, se văzu că în aer se aflau în suspensie sumedenie de cristale infime de piroxen, mici globule sticloase şi particule fine de fier magnetic, asemănătoare materiilor pe care le aruncă anumiţi munţi, vărsători de foc.

Nu mai încăpea, deci, nici o îndoială că era vorba de un vulcan în erupţie care slobozise în văzduh norul alcătuit din corpuscule cristaline ce dădeau naştere fenomenului observat; datorită curenţilor de aer, în momentul acela norul plutea deasupra oceanului.

În cursul acestei etape a călătoriei se mai observară şi alte fenomene. Adeseori, cerul, acoperit de pâcle, avea o culoare sură, destul de neobişnuită; după aceea, când răzbeau dincolo de perdeaua de ceaţă, firmamentul se vedea acoperit de nişte gurguie în chip de volute strălucitoare, orbitor de albe, presărate cu paiete mici, solidificate – ceea ce, ţinând seama de latitudinea la care se aflau, nu se putea explica decât prin prezenţa unor formaţii identice grindinei.

În noaptea de 17 spre 18 se ivi pe cer un curcubeu lunar galben-verzui, din pricina poziţiei pe care o ocupa în momentul acela aeronava, având deasupra ei luna plină, iar dedesubt o reţea subţire de ploaie ce se volatiliza înainte de a fi apucat să ajungă la suprafaţa oceanului.

Să fi fost oare aceste fenomene diferite tot atâtea semne ale unei apropiate schimbări de vreme? Poate că da. În orice caz vântul, care tot timpul, de când părăsiseră coasta Africii, suflase dinspre sud-est, începuse să se domolească în preajma Ecuatorului.

Aici, în zona tropicală, era o căldură nesuferită. Robur se gândi deci să caute un pic de răcoare în păturile mai înalte ale atmosferei, deşi acolo trebuiau să se ferească de razele soarelui, pe care niciunul dintre ei nu le-ar fi putut suporta, fiindcă-i băteau drept în creştet.

Schimbarea suferită de curenţii de aer îi făcea să bănuiască, fireşte, că dincolo de zona echinoxială aveau să dea peste alte condiţii climaterice. Trebuie, de altminteri, să amintim că luna iulie pe emisfera australă coincide cu luna ianuarie pe emisfera boreală, cu toiul iernii, adică.

Coborând ceva mai la sud, curând, Albatrosul avea să facă singur această constatare.

Oceanul, de altfel, „simţea asta”, cum spun marinarii. În ziua de 18 iulie, dincolo de tropicul Capricornului, se manifestă un alt fenomen care pe o corabie ar fi stârnit oarecare teamă.

La suprafaţa oceanului se rostogoleau, într-o perindare ciudată, valuri luminoase cu o iuţeală atât de mare, încât cu siguranţă că atingeau cel puţin şaizeci de mile pe oră. Valurile se fugăreau la o distanţă de optzeci de picioare unul de altul, lăsând dâre lungi de lumină. Şi cum începuse să se coboare noaptea, sclipirile lor puternice se răspândeau şi asupra Albatrosului. Cine l-ar fi văzut în clipa aceea, ar fi zis că e un bolid arzător. Niciodată până atunci Robur nu mai avusese prilejul să zboare deasupra unei mări în flăcări – nişte flăcări însă care nu radiau căldură, aşa încât nu era nevoit să se ferească de ele, urcându-se în înaltul cerului.

Părea să fie un fenomen de natură electrică, fiindcă nu putea fi pus pe seama vreunui banc de peşti veniţi să-şi lepede icrele ori unor legiuni de animale microscopice care prin acumularea lor ar fi dat naştere unei lumini fosforescente.

Asta te făcea să presupui că tensiunea electrică din atmosferă era, în momentul acela, considerabil de mare.

Într-adevăr, a doua zi, 19 iulie, un vas care ar fi navigat pe întinsul acestor ape s-ar fi aliat, poate, în primejdie de moarte. Albatrosul însă nici nu se sinchisea de vânturi sau de valuri, aidoma vajnicei zburătoare al cărei nume îl purta. Dacă nu-i plăcea să zboare la suprafaţa apei, ca pescăruşii, putea atunci să găsească în slăvi, ca vulturii, lumina soarelui şi tihna.

Trecuseră, tocmai, peste paralela patruzeci şi şapte sudică. Durata zilei, aici, era de vreo şapte, opt ore. Şi pe măsură ce se apropiau de regiunile antarctice, avea să descrească.

Pe la ora unu după-amiază Albatrosul coborâse simţitor în căutarea unor curenţi de aer mai prielnici. Zbura deasupra oceanului la o distanţă mai mică de o sută de picioare de suprafaţa apelor.

Vremea era liniştită. Ici şi colo, pe cer se vedeau însă nori groşi, întunecaţi, cu nişte bulbucături în partea de sus, iar jos retezaţi, cu o margine dreaptă, perfect orizontală. Din norii aceştia se desprindeau un fel de protuberanţe alungite, al căror vârf părea să soarbă apa ce clocotea dedesubt, boltindu-se ca un frunziş lichid.

Deodată. În locul acela, apa începu să se înfoaie, luând forma unei carafe uriaşe.

Cât ai clipi, Albatrosul fu înfăşurat în vârtejul unei gigantice trombe, căreia îi făceau alai altele douăzeci, negre ca cerneala.

Din fericire, mişcarea giratorie a trombei era în sens invers faţă de aceea a elicelor de suspensie, altminteri acestea n-ar mai fi fost de nici un folos şi aeronava s-ar fi prăbuşit în ocean. În schimb începu să se învârtească pe loc cu o iuţeală înspăimântătoare.

Pericolul era totuşi foarte mare, ba chiar, poate, cu neputinţă de înlăturat, deoarece inginerul nu avea cum să se smulgă din mijlocul trombei care-l sorbea, ţinându-l locului, în pofida elicelor propulsoare.

Oamenii, azvârliţi de forţa centrifugă în cele două capete ale platformei, fură siliţi să înşface în braţe stâlpii balustradei, ca să nu fie târâţi de vârtej.

— Păstraţi-vă cumpătul! Le strigă Robur.

Aveau nevoie, într-adevăr, de aşa ceva – precum şi de răbdare.

Uncle Prudent şi Phil Evans, care chiar atunci ieşiseră din cabină, se pomeniră tocmai la pupa, gata, gata să fie azvârliţi peste bord.

Albatrosul nu se învârtea numai pe loc, ci se şi deplasa în acelaşi timp, odată cu trombele care pivotau cu o iuţeală atât de mare, încât şi elicele aparatului ar fi râvnit-o. Iar dacă se întâmpla să se smulgă dintr-una, era înşfăcat de alta şi ameninţat în fiece clipă să se desfacă din încheieturi sau să se sfărâme.

— Trage cu tunul!… Strigă inginerul.

Ordinul era adresat lui Tom Turner. Contramaistrul se agăţase de mica piesă de artilerie aşezată la mijlocul platformei, unde acţiunea forţei centrifuge se simţea prea puţin. Tom înţelese îndată ce anume voia Robur şi cât ai clipi deschise culata tunului, vârând înăuntru un obuz pe care-l scosese din chesonul fixat pe afet.

Se auzi o detunătură şi în acelaşi moment trombele se năruiră odată cu tavanul de nori care părea că se sprijină pe creştetul lor.

Fusese de ajuns să vânture aerul printr-o zguduitură pentru a spulbera meteorul; scuturându-se, norul cel gros începu a brăzda orizontul cu săgeţi verticale, ca un uriaş năvod întins între mare şi cer.

Slobod, în sfârşit, Albatrosul se grăbi să se înalţe cu câteva sute de metri mai sus.

— Nici o avarie pe bord? Întrebă inginerul.

— Nimic, îi răspunse Tom Turner, dar zău că nu-mi place jocul ăsta de-a sfârleaza olandeză şi de-a racheta. N-aş mai vrea să-l joc altă dată!

Avea dreptate: timp de vreo zece minute, Albatrosul se cumpănise între viaţă şi moarte. Să nu fi fost rezistenţa lui nemaipomenită, urgia trombelor i-ar fi venit de hac.

Ce lungi păreau orele ce se înlănţuiau de-a lungul acestui zbor peste Atlantic, atunci când vreun fenomen neobişnuit nu venea să spargă monotonia lor! Pe de altă parte, zilele începeau să descrească şi frigul se înteţea mereu. Uncle Prudent şi Phil Evans îl vedeau rareori pe Robur. Inginerul stătea toată ziua în cabină şi întocmea planul călătoriei, însemnând pe hartă cu linii punctate drumul urmat, determina poziţia aparatului ori de câte ori avea posibilitatea s-o facă, nota indicaţiile barometrelor, termometrelor, cronometrelor, în sfârşit, nu uita să treacă în jurnalul de bord toate peripeţiile.

Cât despre cei doi colegi, amândoi cu capul îmbrobodit, îşi aţinteau mereu privirile în depărtare, doar, doar vor zări vreun petic de pământ spre sud.

Dinspre partea lui Frycollin, muştruluit de Uncle Prudent, încerca să-l descoasă pe bucătar în privinţa inginerului. Pas de pune, însă, vreun temei pe spusele gasconului! Robur ba era un fost ministru al republicii argentine, ba conducătorul suprem al nu ştiu cărei amiralităţi, ba un preşedinte al Statelor Unite retras din viaţa politică, ba un general spaniol în disponibilitate, ba un viceregе al Indiei care, râvnind o situaţie mai înaltă, o căutase în văzduh. Când era putred de bogat, datorită jafurilor săvârşite cu ajutorul aparatului său, fiind urmărit de represaliile societăţii, când îşi prăpădise toată averea ca să-şi construiască aparatul şi, împins de nevoie, se pregătea să facă o serie de ascensiuni publice ca să-şi scoată banii. Dacă avea cumva de gând să poposească undeva? Nu, asta nu, niciodată! În schimb, pe cât se, părea, voia să plece în Lună şi dacă s-ar întâmpla să găsească vreo localitate care să-i placă, să se statornicească definitiv acolo.

— Ei, ce zici, Fry, băiete?… Nu-ţi dă brânci inima să mergi şi tu să vezi cum şi ce fel e pe acolo, pe sus?

— Vezi-ţi de treabă!… Nici nu mă gândesc!… Răspundea naiv Frycollin, care credea în toate minciunile astea gogonate.

— De ce nu, Fry, zău, de ce? O să-ţi găsim vreo lunatică tânără şi nurlie, să te însurăm!… Să faci prăsilă de negri în Lună!

Frycollin se ducea să-i raporteze toate palavrele astea lui stăpânu-său, care-şi dădea seama că n-o să ajungă niciodată să afle ceva despre Robur. Gândul lui era, deci, numai la răzbunare.

— Phil, îi spuse el într-o zi colegului său, te-ai convins şi tu acum, nu-i aşa, că nu mai e chip să fugim?

— Nici un chip, Uncle Prudent.

— Bun! Orice om însă e stăpân pe el – nu-i aşa? – Şi, la nevoie, chiar jertfindu-şi viaţa…

— Dacă-i vorba de jertfa, atunci s-o facem cât mai curând, răspunse Phil Evans, care, deşi era o fire mai calmă, ajunsese la capătul răbdării. Da! Trebuie să sfârşim odată… Încotro se îndreaptă Albatrosul?… Cum văd acum, şi-a pus în gând să traverseze Atlanticul pieziş; dac-o să meargă tot aşa, în direcţia asta, o să ne pomenim deasupra ţărmurilor Patagoniei, pe urmă pe meleagurile Ţării de Foc… Şi după aceea? Ce o să facă, o să-şi ia zborul peste Oceanul Pacific, sau o să pornească hai-hui spre alt continent, la polul austral? La orice te poţi aştepta cu Robur ăsta!… Şi atunci înseamnă că ne-am dus pe copcă!… Aşadar, e un caz de legitimă apărare, şi dacă ne-o fi dat să pierim…

— Nu mai înainte, răspunse Uncle Prudent, de a ne fi răzbunat, de a fi distrus drăcovenia asta cu toţi câţi sunt aici!

Iată unde-i împinsese pe cei doi confraţi mânia lor neputincioasă, fierea ce-o adunaseră în ei. Da, chiar aşa! Dacă nu se putea altfel, ar fi fost în stare să-şi jertfească şi viaţa, numai să-l dea pierzării pe năstruşnicul inventator, cu secretul lui cu tot…

Câteva luni, atâta, deci, îi va fi fost hărăzit să trăiască miraculoasei aeronave, a cărei incontestabilă superioritate în materie de locomoţie aeriană erau, vrând, nevrând, siliţi şi ei s-o recunoască!

Această idee prinsese rădăcini atât de adânci în ei, încât nu se mai gândeau la altceva decât s-o pună cât mai grabnic în aplicare. Dar cum? Şterpelind din provizia de muniţii de pe bord şi provocând o explozie care să nimicească aparatul?

Pentru asta însă trebuia să se strecoare în depozit.

Noroc că Frycollin habar n-avea de planul lor. Altminteri, numai la gândul că Albatrosul ar putea să facă explozie în văzduh, ar fi fost în stare să-şi denunţe stăpânul!

În ziua de 23 iulie uscatul se ivi în fine la orizont, spre sud-est, cam pe lângă capul Virgenes, la gura strâmtorii Magellan.

Dincolo de paralela patruzeci şi cinci, în acest anotimp, noaptea ţinea cam vreo optsprezece ore, iar temperatura cobora, în medie, la şase grade sub zero.

La început, Albatrosul, în loc să pătrundă mai adânc pe continent, o apucă de-a lungul cotiturilor strâmtorii, ca şi cum ar fi vrut să iasă în largul Oceanului Pacific. După ce trecu peste micul golf Lomas, lăsând în urmă Muntele Gregory la nord şi culmile Munţilor Brecknocks la vest, îi ieşi în cale Punta Arenas, un sătuleţ chilian, chiar în clipa când clopotele bisericii băteau de zor, apoi, câteva ore mai târziu, vechea aşezare a portului Foametei.

Dar ce privelişte minunată în cele câteva ceasuri ale zilei australe! Munţi prăpăstioşi, culmi pururea ninse, cu păduri dese, rânduite în caturi pe coaste, mări interioare, golfuri mici deschizându-se între peninsulele şi insulele acestui arhipelag. Clarence, Dawson, insula Desolacion, canale şi strâmtori, nenumărate capuri şi promontorii, o harababură în care abia te puteai descurca şi pe care gheaţa o şi cuprinsese într-un bloc, de la capul Forward unde se

isprăveşte continentul american şi până la capul Horn unde se termină Lumea Nouă!

Odată ajunşi în dreptul portului Foametei, se văzu lămurit că Albatrosul avea de gând să-şi urmeze totuşi drumul spre sud. Trecând printre muntele Tarn din peninsula Brunswick şi masivul Graves, aparatul zbura întins spre Muntele Sarmiento, vârf uriaş cu o scufie de gheaţă ce domină strâmtoarea Magellan, de la înălţimea lui de două mii de metri deasupra nivelului mării.

Era pământul fuegienilor, băştinaşii din Ţara de Foc.

Să fi venit aici cu şase luni în urmă, în miezul verii, când zilele sunt lungi de câte cincisprezece, şaisprezece ore, ce minunate şi mănoase li s-ar li înfăţişat aceste tărâmuri, mai ales în partea dinspre miazăzi!

Pretutindeni i-ar fi întâmpinat vâlcele şi islazuri făcute să hrănească mii şi mii de animale, păduri virgine, cu arbori uriaşi, mesteceni, stejari, frasini, chiparoşi, ferigi arborescente, câmpii cutreierate de turme de guanaco14; lama de Peru şi cârduri de struţi, apoi detaşamente întregi de pinguini, sumedenie de zburătoare.

Aşa se făcu, deci, că atunci când de pe Albatros farurile electrice fură aprinse, cufundări, raţe, gâşte se năpustiră pe bord, cât să umple o bucătărie ca a lui Francois Tapage.

Vă închipuiţi că bucătarul care ştia să prepare de minune vânatul de soiul acesta, în aşa fel încât să-i dispară gustul de ulei, abia mai prididea cu treaba. La fel şi Frycollin, pe care nu-l lăsa inima să nu jumulească mai ştiu eu câte duzini din aceste zburătoare atât de interesante.

În aceeaşi zi, pe la orele trei după-amiază, când soarele cobora spre asfinţit, ieşi la iveală un lac întins prins într-un chenar de falnice păduri. Lacul era la vremea aceea îngheţat bocnă şi câţiva băştinaşi, cu un fel de rachete lungi la picioare, lunecau cu iuţeală pe luciul lui.

De fapt fuegienii, înspăimântaţi de moarte, fugeau care încotro la vederea aparatului, sau, dacă nu aveau cum fugi, se ascundeau, se pitulau ca animalele.

Albatrosul zbură tot înainte spre sud, trecând peste canalul Beagle, dincolo de insula Navarino al cărei nume grecesc sună cam ciudat printre numele aspre pe care le poartă aceste îndepărtate ţărmuri, dincolo de insula Wollaston, scăldată de ultimele valuri ale Pacificului, în cele din urmă, după ce străbătuse în zbor şapte mii cinci sute de kilometri, de la coasta regatului Dahomey şi până aici, aeronava lunecă pe deasupra insulelor din margine ale arhipelagului Magellan, şi, în sfârşit, pe deasupra celei care pătrundea mai adânc în sud, terminată printr-un pinten – cumplitul cap Horn – pururea bătut de talazuri.

Capitolul XIV.

ÎN CARE ALBATROSUL FACE UN LUCRU PE CARE NIMENI N-O SĂ MAI AJUNGĂ VREODATĂ SĂ-L FACĂ.

A doua zi era 24 iulie. Ziua de 24 iulie pe emisfera australă este echivalentă cu ziua de 24 ianuarie pe emisfera boreală. În afară de asta, depăşiseră cincizeci şi şase de grade latitudine, adică paralela corespunzătoare celei care, în nordul Europei, trece prin Scoţia, cam prin dreptul oraşului Edinburgh.

Termometrul, aşadar, rămânea tot timpul la o temperatură medie sub zero grade. Drept care se văzură nevoiţi să ceară un pic de căldură artificială aparatelor destinate să încălzească toate cabinele de pe bordul aeronavei.

E de la sine înţeles, de asemenea, că dacă pe de o parte durata zilelor era în creştere de la solstiţiul din 21 iunie al iernii australe, pe de altă parte, aceeaşi durată tindea să se micşoreze, în mult mai mare măsură, cu cât Albatrosul înainta spre ţinuturile polare.

Vă închipuiţi cât de puţin se puteau bucura de lumină, deasupra Pacificului de miazăzi, în vecinătatea cercului antarctic. Deci, cât de puţin se puteau bucura de privelişte, şi trebuie să mai spunem că noaptea era un frig cumplit. Ca să-l poată înfrunta, erau siliţi să se îmbrace ca eschimoşii sau fuegienii. Şi cum pe bord nu duceau lipsă de asemenea vestminte, încotoşmănaţi de sus şi până jos, cei doi colegi

putură astfel să stea afară pe platformă şi să rumege pe îndelete planul lor, aşteptând doar prilejul să-l pună în aplicare. Încolo, pe Robur aproape că nu-l vedeau mai deloc, iar de când cu ameninţările schimbate între inginer şi ei în apropiere de Tombouctou, nici nu-şi mai vorbeau.

Cât despre Frycollin nu mai ieşea o clipă din bucătărie, unde Francois Tapage îl găzduise cu inimă largă, cerându-i în schimb să-i dea ajutor. Şi cum situaţia aceasta avea oarecare avantaje, Frycollin primise foarte bucuros, cu îngăduinţa stăpânului său. De altminteri, stând acolo toată ziulica, nu mai vedea nimic din ce se întâmpla pe afară şi putea deci să se creadă ferit de orice primejdii. Nu avea, oare, unele asemănări cu struţul, nu numai fizic, cu stomacul lui în stare să macine şi pietre, dar şi moral, prin naivitatea lui fără pereche?

Încotro avea de gând să meargă acum Albatrosul, spre care punct de pe glob? Să fie cu putinţă oare ca în toiul iernii să se încumete a porni aşa, razna, peste mările australe sau peste pământurile de la Pol? Să zicem că, în atmosfera asta glacială, agenţii chimici ai pilelor electrice ar fi fost în stare să reziste la congelare, în schimb, n-ar fi însemnat să-şi osândească la moarte echipajul, şi încă la o moarte înspăimântătoare, prin îngheţ? Mai treacă, meargă, dacă ar fi încercat să zboare peste Cercul Polar, când începea să se încălzească vremea! Dar, aşa, în toiul nopţii fără sfârşit a iernii antarctice, era o adevărată sminteală! Astfel chibzuiau în sinea lor preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, purtaţi prin văzduh spre capătul acestui continent al Lumii Noi, care tot America se numeşte, fără a mai fi totuşi America Statelor Unite!

Da, într-adevăr! Ce voia oare să facă nărăvaşul ăsta de Robur? N-ar fi fost momentul acum să pună capăt călătoriei, nimicind maşinăria călătoare?

Tot ce ştiau era că, în timpul zilei de 24 iulie, inginerul ţinuse de câteva ori sfat cu contramaistrul său. De câteva ori Tom Turner şi el cercetară barometrul – de astă dată

însă nu ca să determine înălţimea la care zburau, pentru a culege informaţii privitoare la starea timpului. Fără îndoială, erau anumite semne de care se cuvenea să ţină socoteală.

De asemenea, lui Uncle Prudent i se păru că Robur voia să facă inventarul diferitelor provizii rămase, atât pentru întreţinerea mecanismelor de propulsie şi de suspensie ale aeronavei, cât şi pentru întreţinerea mecanismelor omeneşti, de care trebuia să aibă grijă să funcţioneze tot atât de bine ca şi celelalte de pe bord.

Toate astea păreau să arate că inginerul avea de gând să se înapoieze.

— Să se înapoieze!… Spuse Phil Evans. Dar unde, în ce loc?

— Acolo unde Robur îşi poate împrospăta proviziile, răspunse Uncle Prudent.

— Trebuie să fie cine ştie ce insulă pierdută din Oceanul Pacific, unde se află vreo colonie de netrebnici de acelaşi calibru ca şi căpetenia lor.

— Şi eu tot aşa cred, Phil Evans. Probabil că are de gând s-o apuce spre vest şi, cu viteza pe care poate s-o atingă, în doi timpi şi trei mişcări a şi ajuns la destinaţie.

— Înseamnă că n-o să ne mai putem pune planul în aplicare… Dacă ajunge acolo…

— N-o să ajungă, Phil Evans, ascultă-mă pe mine!

De bună seamă, cei doi colegi dibuiseră în parte planurile inginerului. În timpul zilei nu mai avură nici o îndoială că Albatrosul, după ce înaintase până aproape de ţărmurile Oceanului Atlantic, se pregătea să facă, fără doar şi poate, calea întoarsă. Când gheţurile vor fi cotropit aceste meleaguri până la capul Horn, toate întinsurile Pacificului aveau să se preschimbe în aisberguri şi aisfilduri. Banchizele vor ridica atunci o stavilă de netrecut chiar pentru cele mai puternice vase, ca şi pentru cei mai îndrăzneţi navigatori.

Nici vorbă că, înteţindu-şi bătăile aripilor, Albatrosul putea foarte bine să treacă peste munţii de gheaţă răsăriţi la suprafaţa oceanului, apoi peste munţii de pământ ce se înălţau pe continentul polar, dacă într-adevăr calota australă alcătuia un continent. S-ar fi încumetat însă el, oare, să înfrunte în toiul nopţii polare o atmosferă îngheţată a cărei temperatură putea să scadă până la şaptezeci de grade sub zero? Nu, nici pomeneală! Aşa că, după ce înaintase vreo sută de kilometri spre sud, Albatrosul cârmi spre vest, îndreptându-se spre cine ştie ce insulă necunoscută din pâlcurile de insule din Pacific.

Dedesubt se desfăşura noianul de apă ce se întinde între ţărmul american şi cel asiatic. În timp ce zburau, undele căpătaseră o culoare ciudată din pricina căreia aceste cuprinsuri au fost numite „marea de lapte”. În penumbra pe care razele lâncede ale soarelui nu mai izbuteau s-o risipească, toată suprafaţa oceanului era albă ca laptele. Ai fi zis un câmp nemăsurat de larg, troienit de zăpadă, câmp ale cărui dâmburi, privite de la o asemenea înălţime, nici nu se mai desluşeau.

Dacă prin partea locului apele s-ar fi închegat de frig, preschimbându-se într-un aisfild neţărmurit, n-ar fi arătat altfel.

Se ştie acum că fenomenul respectiv este produs de nenumărate particule luminoase, nişte corpusculi fosforescenţi. Singurul lucru de mirare pentru ei era faptul de a fi întâlnit asemenea îngrămădiri opalescente aiurea decât în apele Oceanului Indian.

Deodată, barometrul, care se menţinuse destul de ridicat în primele ceasuri ale zilei, coborî brusc. Semn de care, fără îndoială, o corabie ar fi trebuit să ţină seama neapărat, în timp ce aeronava putea foarte bine să nu se sinchisească.

Totuşi, pe cât se părea, o vijelie năprasnică răscolise de curând apele Pacificului.

Să fi fost ceasul unu după-amiază, când Tom Turner se apropie de inginer şi-i spuse:

— Maşter Robur, uitaţi-vă acolo, la punctul acela negru din zare!... Acolo... Drept înainte, spre nord!... N-o fi cumva vreo stâncă?

— Nu, Tom, pe aici nu există nici un petic de uscat.

— Atunci trebuie să fie vreun vas sau măcar vreo corăbioară cu pânze.

Uncle Prudent şi Phil Evans, care se duseseră şi ei în faţă, priveau în direcţia arătată de Tom Turner.

Robur ceru ocheanul marinăresc şi începu să cerceteze cu atenţie punctul indicat.

— E o barcă cu pânze, rosti el, ba chiar aş putea să spun că sunt şi oameni pe bord.

— Naufragiaţi? Exclamă Tom.

— Da, nişte naufragiaţi siliţi probabil să părăsească vasul cu care călătoreau, adăugă Robur, nişte bieţi oameni care nu mai ştiu unde-i uscatul şi care, poate, în clipa asta sunt pe cale să moară de foame şi de sete! Ei bine, nu vreau să se spună vreodată că Albatrosul n-a încercat să le vină într-ajutor!

Un ordin fu numaidecât trimis mecanicului şi celor două ajutoare ale lui. Aeronava începu să coboare treptat. La o altitudine de o sută de metri se opri şi elicele propulsoare o pur tară cu viteză spre nord. Era într-adevăr o barcă cu pânze; vela atârna de catarg. Nu se simţea nici o adiere de vânt şi vasul nu mai putea să se îndrumeze încotrova. Pe bord, pesemne, nimeni nu mai era în stare să mânuiască o vâslă.

Pe fundul bărcii zăceau cinci oameni, adormiţi sau biruiţi de oboseală, dacă nu cumva erau morţi.

Ajungând deasupra lor, Albatrosul începu iar să coboare încet, încet. În partea din spate a bărcii, afară, se putea citi desluşit numele vasului căruia îi aparţinea: Jeannette, din Nantes, sub pavilion francez, pe care echipajul fusese silit să-l părăsească.

— O-o-o! Strigă Tom Turner.

Nu se putea să nu-l fi auzit, căci barca se afla doar la vreo optzeci de picioare dedesubt.

Nici un răspuns.

— Trage cu puşca! Spuse Robur.

Ordinul fu împlinit şi detunătura răsună îndelung la suprafaţa undelor.

Abia atunci unul dintre naufragiaţi se opinti să se scoale, cu privirile rătăcite şi un chip ca de mort.

Zărind deasupra Albatrosul, în prima clipă omul făcu un gest de spaimă.

— Nu vă temeţi! Îi strigă Robur în franţuzeşte. Am venit să vă scăpăm!… Cine sunteţi?

— Mateloţi din echipajul Jeannettei. O corabie cu trei catarge; eu sunt secundul, îi răspunse omul. Am părăsit-o… Acum cincisprezece zile… Când a început să se scufunde!

Ceilalţi patru naufragiaţi se ridicaseră şi ei, cu chiu, cu vai. Scofâlciţi, sleiţi de puteri, prăpădiţi de slabi că te înfiorai văzându-i, întindeau mânile spre aeronavă.

— Atenţiune! Strigă Robur.

O frânghie începu a se depăna de pe platformă şi o găleată cu apă dulce fu lăsată în jos spre cei din barcă.

Nenorociţii tăbărâră pe ea, bând chiar din găleată cu o lăcomie că ţi se strângea inima când te uitai la ei.

— Pâine!… Pâine!… Cerură apoi în gura mare.

Îndată, un coşuleţ cu ceva merinde – conserve, o sticlă de brandy, câteva ceşti de cafea – coborî până la ei. Cu mare greutate reuşi secundul să-i ţină în frâu, în timp ce-şi astâmpărau foamea.

Pe urmă:

— Unde suntem? Întrebă el.

— La cincizeci de mile de coasta chiliană şi de arhipelagul Chonos, răspunse Robur.

— Mulţumesc. Din păcate, însă, nu suflă vântul şi…

— Lasă că vă remorcăm noi!

— Dar cine sunteţi dumneavoastră…?

— Nişte oameni bucuroşi că au putut să vă dea o mână de ajutor, se mulţumi să spună Robur.

Secundul îşi dădu seama că era vorba de un incognito ce trebuia respectat. Cât priveşte maşina zburătoare, să fi avut, oare, atâta forţă ca să-i remorcheze?

Ba bine că nu! Şi barca, trasă de puternicul aparat de care era prinsă cu un cablu lung de o sută de picioare, începu a luneca spre est.

La orele zece seara, se zări uscatul sau mai bine zis se văzură strălucind focurile ce arătau dispoziţia locurilor. Venise tocmai la timp ajutorul acesta ceresc pentru naufragiaţii de pe vasul Jeannette şi bieţii oameni aveau tot dreptul să creadă că izbăvirea lor se împlinise printr-o minune!

După ce-i duse până în dreptul canalelor dintre insulele Chonos, Robur le strigă să dezlege remorca – treabă pe care naufragiaţii o făcură, binecuvântându-şi izbăvitorii – şi Albatrosul ieşi din nou în larg, fără zăbavă.

Ce mai încolo, încoace, avea şi ceva bun aeronava asta, capabilă să vină în ajutorul marinarilor rătăciţi pe ape! Care balon, cât de perfecţionat ar fi fost el, putea să facă astfel de servicii? Uncle Prudent şi Phil Evans se văzură şi ei siliţi s-o recunoască, deşi în starea în care se aflau erau gata să tăgăduiască însuşi un lucru bătător la ochi. Marea tot furtunoasă. Semne neliniştitoare. Barometrul coborâse cu câţiva milimetri. Când şi când vântul se înfoia năprasnic, şuierând cumplit printre maşinăriile elicopterice ale Albatrosului, ca o clipă mai târziu să devină neprielnic zborului. În asemenea împrejurări, o corabie cu pânze ar fi luat câte două terţarole în velele gabiere şi o terţarolă în vela mică. Totul arăta că vântul avea să-şi schimbe direcţia spre nord-vest. Barometrul începea s-o ia razna într-un chip îngrijorător.

La ora unu noaptea, vântul porni să sufle cu o înverşunare nemaipomenită. Cu toate astea, deşi acum trebuia să-l înfrunte, aeronava, împinsă de propulsori, reuşi să-l

răzbească, înaintând cu o viteză de patru până la cinci leghe pe oră. Mai mult decât atât însă nu i se putea cere.

Fără doar şi poate, era pe cale să se dezlănţuie un ciclon, ceea ce nu se prea întâmplă decât rareori la asemenea latitudine. Că i se spune uragan pe Oceanul Atlantic, taifun pe mările Chinei, simun în Sahara sau tornadă pe coastele occidentale, în fond e vorba de acelaşi lucru, adică de o furtună cu vârtejuri, cu alte cuvinte o vijelie cumplită. Da, cumplită pentru orice vas furat de mişcarea de rotaţie, a cărei viteză creşte de la margine spre centru, lăsând o singură porţiune liniştită, în mijlocul acestui Maelstrom al văzduhului.

Robur ştia şi el asta. Şi mai ştia, de asemeni, că e mai cuminte să te fereşti de un ciclon şi să cauţi să ieşi din zona lui de atracţie, printr-o ascensiune în păturile superioare ale atmosferei. Era un lucru ce-i reuşise întotdeauna până atunci. Nu avea însă nici un ceas de pierdut, nici chiar un minut măcar!

Într-adevăr, vântul se înteţea clipă de clipă. Valurile cu coamele spulberate făceau să tălăzuiască o pulbere albă la suprafaţa mării. Şi tot aşa, era vădit că, schimbându-şi necontenit locul, ciclonul avea să se abată asupra ţinuturilor polare, cu o viteză uluitoare.

— Sus! Comandă Robur.

— Sus! Răspunse Tom Turner.

Atingând cea mai mare forţă ascensională a sa, aeronava prinse a se ridica pieziş în văzduh, ca pe un plan înclinat spre sud-vest.

În momentul acela, barometrul coborî şi mai mult – coloana de mercur scăzu îndată mai întâi cu opt, apoi cu doisprezece milimetri. Deodată Albatrosul se opri în plină ascensiune. Care era cauza acestei opriri? Fără îndoială, o presiune pe care o exercita atmosfera, un curent de aer nemaipomenit de puternic care, mişcându-se de sus în jos, micşora rezistenţa punctului de sprijin.

Atunci când un steamer merge în susul unui fluviu, travaliul produs de elicea lui se dovedeşte a fi cu atât mai puţin util cu cât tendinţa curentului este să lunece pe sub braţele elicei. Şi, în acest caz, vasul mai mult dă înapoi decât înaintează, aşa încât s-ar putea spune că pluteşte aproape în voia valurilor. La fel şi cu Albatrosul, în momentul acela.

Robur totuşi nu se dădu bătut. Numărul de turaţii ale celor şaptezeci şi patru de elice care funcţionau cu cea mai deplină simultaneitate fu sporit la maximum. Sorbit însă cu o forţă căreia nu i se putea împotrivi din cauza vijeliei, aparatul se lupta zadarnic să scape. În scurtele răstimpuri de linişte, îşi continua ascensiunea. Curând, însă, apăsarea năprasnică îl biruia din nou şi cădea iarăşi în jos ca o corabie ce s-ar fi scufundat. Căci nu era, oare, ca şi cum s-ar fi scufundat în unda nemărginitului văzduh, în sânul unei nopţi pe care reflectoarele aeronavei nu reuşeau s-o destrame decât pe o rază destul de mică?

Daca ciclonul ar fi bântuit şi mai aprig. Albatrosul, fără îndoială, n-ar mai fi putut să fie nicicum cârmuit, ca un pai purtai prin văzduh de unul din acele vârtejuri care scoteau copacii din rădăcini, smulgeau acoperişurile caselor şi doborau la pământ pereţi întregi.

Robur şi Tom nu mai comunicau între ei decât prin semne. Agăţaţi de parmaclâc, Unele Prudent şi Phil Evans se întrebau dacă nu cumva meteorul o să Ie facă un hatâr şi o să nimicească aparatul şi odată cu el şi pe inventator, iar odată cu inventatorul şi secretul invenţiei sale!

Cum însă Albatrosul nu reuşea să se desprindă în direcţie verticală din vârtejul ciclonului, nu-i mai rămânea pare-se decât un singur lucru de făcut: să răzbată până la mijloc, unde era o linişte relativă şi unde putea să manevreze mai liber. Da, fireşte, numai că pentru a răzbate acolo ar fi trebuit să sfarme curenţii circulari care-l împingeau spre periferie. Avea el, oare, destulă forţa mecanică pentru a se putea smulge din învârtejjre?

Deodată partea de sus a norului plesni şi, condensându-se, vaporii de apă se prefăcură în puhoaie.

Erau orele două dimineaţa. Barometrul, oscilând mereu cu variaţii de câte doisprezece milimetri, tocmai coborâse la 709 milimetri; de fapt. Trebuia pusă la socoteală şi scăderea datorită înălţimii deasupra nivelului mării la care ajunsese aeronava.

Ciclonul se dezlănţuise – ceea ce uneori se întâmplă – în afara zonei unde bântuia de obicei, adică zona cuprinsă între paralela treizeci nord şi paralela douăzci şi şase sud. Aşa se explică, poate, de ce învolburarea aceea sălbatică de vânt se preschimbase într-o furtună rectilinie. Un adevărat uragan! Doar vijelia care se abătuse asupra satului Conneoticut, la 22 martie 1822, cu o viteză de o sută şaisprezece metri pe secundă, adică mai bine de o sută de leghe pe oră, mai putea fi asemuită cu el.

Nu le mai rămânea deci altceva de făcut decât să fugă cu vântul în spate, ca o corabie din calea furtunii, sau, mai degrabă, să se lase purtaţi de curenţii de aer pe care Albatrosul nu era în stare să-i înfrunte şi din care nu putea ieşi cu nici un chip. Dar, ca să urmeze nestrămutata ior traiectorie, ar ti însemnat să se deplaseze* spre sud, adică să ajungă deasupra ţinuturilor polare, de care Robur se ferea să se apropie, ar fi însemnat adică să nu mai fie stăpâni pe direcţie, să meargă încotro avea să-i ducă uraganul!

Tom Turner pusese mâna pe cârmă. Era nevoie de toată iscusinţa lui pentru ca aeronava să nu se abată nici într-o parte, nici într-alta.

În primele ceasuri ale dimineţii – dacă s-ar putea numi aşa geana aceea uşoară de lumină ce mijea în zare – Albatrosul traversase o zonă de cincisprezece grade latitudine socotind de la capul Horn în sus, străbătuse adică mai bine de patru sule de leghe şi era tocmai pe cale să treacă şi peste Cercul Polar.

Prin părţile acestea, în luna iulie, noaptea are o durată de nouăsprezece ore şi jumătate. Discul soarelui, lipsit de lumină şi de căldură, răsare deasupra liniei orizontului pentru a scăpă ta aproape imediat. La Pol, noaptea ţine o sută şaptezeci şi nouă de zile. Şi după toate semnele, Albatrosul avea să se cufunde în adâncul ei ca într-o genune.

În ziua aceea, făcându-se observaţii, dacă aşa ceva ar fi fost cu putinţă, s-ar fi văzut că se aflau la 66°40’ latitudine sudică. Prin urmare distanţa până la polul antarctic nu era mai mare de o mie patru sute de mile.

Târât val-vârtej spre punctul acesta inaccesibil de pe glob, aparatul avea o viteză ce „înghiţea”, ca să zicem aşa, greutatea lui, deşi forţa gravitaţiei era mult mai mare acum, dat fiind că pământul este turtit la poli. Elicele de suspensie păreau că nu-i mai sunt de nici un folos. Ba chiar ceva mai târziu uraganul începu a bântui atât de turbat, încât Robur socoti cu cale să reducă la minimum turaţiile propulsoarelor, spre a evita vreo stricăciune mai grea, în aşa fel încât să poată conduce aparatul, micşorând pe cât îi stătea în putinţă viteza lui proprie.

În mijlocul acestor primejdii, inginerul împărţea comenzile cu sânge rece, iar echipajul se supunea, ca şi cum în fiecare dintre oameni ar fi sălăşluit spiritul comandantului lor.

Uncle Prudent şi Phil Evans nu părăsiseră o singură clipă măcar platforma. De altminteri puteau sta acolo fără să fie câtuşi de puţin stingheriţi. Aeronava se afla în situaţia unui aerostat ce se mişca odată cu mediul fluid înconjurător.

Tărâmurile de la polul austral ar avea, precum se spune, o suprafaţă de patru milioane cinci sute de mii de metri pătraţi. Să fie vorba, oare, de un continent? Sau de un arhipelag? Ori de o mare paleocristalină, ale cărei gheţuri nu ajungeau să se topească nici chiar în răstimpul îndelungat al zilelor de vară? Nu se ştie. Tot ce s-a aflat este că la polul austral ar fi mai frig decât Ia polul boreal,

fenomen ce se datoreşte poziţiei Pământului pe orbită în timpul iernii din cuprinsurile antarctice.

În ziua aceea, nimic nu arăta că temperatura ar fi în scădere. Albatrosul era pe cale să pătrundă în zona circumpolară prin dreptul celui de-al şaptezeci şi cincilea meridian, la vest. Prin dreptul cărui meridian avea să iasă, oare, de aici – dacă-i era dat să iasă cândva?

În orice caz, cu cât înainta mai mult spre sud, cu atât se micşora şi ziua. Nu mai avea mult, deci, ca să se afunde în noaptea statornică, luminată doar de razele lunii şi de slabele licăriri ale aurorelor australe. Din nefericire însă, era tocmai lună nouă şi s-ar fi putut ca însoţitorii lui Robur să nu aibă parte să vadă mare lucru din aceste meleaguri a căror taină curiozitatea omenească n-a reuşit încă s-o biruie.

După toate probabilităţile, Albatrosul zbură pe deasupra câtorva locuri descoperite mai dinainte, în preajma Cercului Polar, la vest de ţara Graham, descoperită de Biscoe în 1832, şi de ţara Louis-Philippe, descoperită în 1838 de Dumont d’Urville, adică limita până la care se ajunsese pe acest continent necunoscut.

Cu toate astea, nimeni, pe bord, nu suferea de frig, temperatura fiind mult mai puţin scăzută decât te-ai fi putut aştepta. Ca şi cum uraganul ar fi fost un fel de Golfstrom aerian ce ducea cu sine oarecare căldură.

Ce păcat că întreg cuprinsul era cufundat într-o întunecime deplină! Trebuie să spunem totuşi că nici chiar în cazul când luna ar fi luminat văzduhul, călătorii noştri n-ar fi avut cine ştie ce de văzut. În perioada aceea de peste an, o uriaşă velinţă de omăt, o adevărată carapace de gheaţă, acoperea toată suprafaţa regiunilor polare. Nu se observa nici măcar acel blink15 al sloiurilor de gheaţă, a căror scânteiere albicioasă dispare atunci când zările sunt cufundate în beznă. Aşa stând lucrurile, cum mai puteau ei oare să deosebească forma uscatului, întinderea mărilor sau felul cum erau aşezate insulele? Cum mai puteau să

determine reţeaua hidrografică desfăşurată peste aceste cuprinsuri? Cât priveşte configuraţia orografică, cum ar fi putut s-o înregistreze, de vreme ce dealurile şi munţii se confundau cu aisbergurile şi banchizele?

Puţin înainte de miezul nopţii, aurora australă reuşi să împrăştie negurile. Cu franjurile lui argintate şi fusceii răsfiraţi în văzduh ca spiţele unei roţi, meteorul avea înfăţişarea unui uriaş evantai deschis, ce acoperea jumătate din cer. Undele electrice emanate de el se pierdeau în cele din urmă spre Crucea Sudului, ale cărei stele în număr de patru străluceau la zenit. Fenomenul acesta era de o măreţie neasemuită, iar lumina lui destul de puternică pentru a da în vileag priveliştea acestor cuprinsuri contopite sub acelaşi imaculat linţoliu fără de margini.

E de la sine înţeles că pe aceste meleaguri atât de apropiate de polul magnetic al emisferei australe, acul busolei, care o lua mereu razna, nu mai putea să dea nici o indicaţie precisă privitoare la direcţia în care mergeau. Ba încă, la un moment dat, înclinaţia lui ajunsese la un asemenea grad încât Robur fu aproape sigur că treceau prin dreptul polului magnetic care se afla cu aproximaţie pe paralela şaptezeci şi opt.

Iar ceva mai târziu, pe la ora unu noaptea, calculând unghiul pe care arcul îl făcea cu verticala, inginerul scoase o exclamaţie: „suntem chiar deasupra Polului Sud!”

La picioarele lor se zărea o calotă albă, care, din păcate, nu lăsa să se vadă nimic din ce se afla sub ţestul de gheaţă.

Puţin după aceea însă se stinseră şi luminile aurorei australe, aşa că punctul ideal în care se întretaie toate meridianele globului pământesc rămase tot nedescoperit.

Fără doar şi poate, dacă Uncle Prudent şi Phil Evans voiau să înmormânteze în cea mai tainică singurătate aeronava cu toţi cei pe care-i purta prin văzduh, prilejul de faţă ar fi fost cel mai nimerit. Şi dacă n-o făcură, altă explicaţie nu putea fi, de bună seamă, decât faptul că nu aveau încă în mână mijlocul trebuincios.

Între timp uraganul bântuia atât de turbat încât dacă Albatrosul ar fi întâlnit în cale vreo creastă de munte, s-ar fi sfărâmat ca o corabie când se izbeşte de stânci.

Într-adevăr, aparatul nu numai că nu era în stare să se dirijeze pe orizontală, dar nu mai era liber nici să se deplaseze în sus sau în jos.

Şi tocmai atunci, din mijlocul cuprinsurilor antarctice crescură în faţa lor nişte piscuri. În orice clipă se putea produce o ciocnire şi nu s-ar mai fi ales nimic din aeronavă.

Deznodământul acesta era cu atât mai de temut, cu cât, după ce trecură peste meridianul zero, vântul începu a bate spre est. În momentul acela se iviră două puncte de foc la vreo sută de kilometri distanţă, înaintea Albatrosului.

Erau cei doi vulcani, ce fac parte din întinsul sistem al munţilor Ross, Erebus şi Terror.

Nu cumva Albatrosul avea să fie mistuit de vâlvătăile lor, ca un fluture uriaş?

Prin ce emoţii trecură timp de un ceas! Unul dintre vulcani, Erebus, părea că se năpusteşte asupra aeronavei care nu putea în nici un fel să iasă din făgaşul uraganului. Vâlvătăile creşteau văzând cu ochii. O perdea de văpăi le tăia drumul. Văzduhul era împânzit acum de o lumină vie. Chipurile celor de pe bord, bătute din plin de această lumină, erau cumplite la vedere. Împietrite, fără să scoată un ţipăt, fără să facă vreun gest, aşteptau cu toţii clipa îngrozitoare când pălălaia avea să-i înfăşoare în dogoarea ei.

Uraganul, care târa Albatrosul cu sine, îi cruţă însă de această înspăimântătoare catastrofă. Culcate la pământ de suflul vijeliei, flăcările din vârful muntelui Erebus îi făcură loc să treacă. Şi aparatul zbură peste craterul ce vărsa foc şi pară, sub o grindină de pietre vulcanice, pe care, din fericire, acţiunea centrifugă a elicelor de suspensie le azvârli înapoi. Un ceas mai târziu, cele două gigantice torţe ce luminează marginea lumii în timpul nesfârşitei nopţi polare dispărură sub dunga orizontului.

La orele două din noapte trecură pe deasupra insulei Ballery situată la extremitatea coastei Descoperirii; din păcate însă nu putură s-o deosebească, fiind sudată cu pământurile antarctice printr-un ciment de gheaţă.

De aici încolo, începând de la Cercul Polar, pe care aeronava îl trecu din nou prin dreptul celui de-al o sută şaptezeci şi cincilea meridian, uraganul o purtă val-vârtej peste banchize şi peste aisberguri de care, în nenumărate rânduri, fu gata, gata să se sfarme.

Aeronava se deplasa pe meridianul Parisului, meridian care face un unghi de o sută cinci grade cu cel prin dreptul căruia trecuse peste cercul lumii antarctice.

În cele din urmă, dincolo de paralela şaizeci, vijelia, după anumite semne, păru a fi pe cale să se potolească. Tăria ei scăzu destul de simţitor. Albatrosul putu să fie iarăşi stăpân pe sine. Apoi – şi-n momentul acela răsuflară toţi uşuraţi – pătrunse din nou în zonele luminoase ale globului pământesc şi ziua începu a miji iar la orele opt dimineaţa.

După ce scăpaseră de ciclonul de la capul Horn, Robur şi ai săi se văzură izbăviţi şi de urgia uraganului. Purtaţi în zbor de Ia un cap la altul al ţinuturilor polare, străbătând şapte mii de kilometri în nouăsprezece ceasuri – adică mai bine de o leghe pe minut – viteză aproape de două ori mai mare decât aceea pe care o putea atinge Albatrosul sub acţiunea propulsoarelor sale în împrejurări obişnuite, se aflau acum din nou deasupra Pacificului.

Robur însă nu mai ştia unde anume se găsea în momentul acela, din pricină că, în vecinătatea polului magnetic, acul busolei o luase razna. Trebuia, deci, să aştepte până ce soarele avea să răsară în condiţii prielnice unei observaţii. Din păcate, în ziua aceea cerul era acoperit de nori groşi şi soarele nu ieşi deloc la iveală. Cu atât mai mare fu aşadar dezamăgirea inginerului, cu cât cele două elice propulsoare suferiseră unele stricăciuni în toiul furtunii.

Destul de contrariat din pricina acestui accident, Robur fu nevoit să meargă toată ziua cu o viteză relativ redusă. În

clipa când trecu pe la antipodul Parisului, aparatul înainta cu şase leghe pe oră. Trebuia, de altminteri, să ia seama să nu agraveze stricăciunile. În cazul când propulsoarele ar fi fost scoase din funcţiune, aeronava s-ar fi aflat într-o situaţie destul de proastă deasupra nemărginitelor cuprinsuri ale Oceanului Pacific. Aşa că inginerul îşi punea întrebarea dacă n-ar fi fost mai bine să facă reparaţiile pe loc, pentru a-şi putea urma călătoria.

A doua zi, 27 iulie, pe la orele şapte dimineaţa, pământul fu semnalat la nord. Puţin mai târziu putură să-şi dea seama că era vorba de o insulă. Dar care anume dintre miile de insule presărate pe întinsul Pacificului? Robur hotărî totuşi să facă un popas fără să aterizeze. După socoteala lui le ajungea o zi ca să repare stricăciunile în aşa fel, încât să poată pleca mai departe în aceeaşi seară.

Vântul se potolise de tot – împrejurare bine-venită pentru manevra pe care se gândea s-o execute. Cel puţin în felul acesta, dat fiind că trebuia să-şi oprească înaintarea, Albatrosul nu avea să fie purtat cine ştie unde.

Un cablu lung de o sută cincizeci de picioare, de care se afla legată o ancoră, fu azvârlit peste bord. Când ajunse în preajma insulei, ancora hârşâi primii colţi de piatră, pentru a se înţepeni apoi zdravăn între două stânci. În clipa aceea, sub acţiunea elicelor de suspensie, cablul se întinse şi Albatrosul rămase nemişcat, ca o corabie ce ar fi ancorat la ţărm.

Pentru prima oară de la plecarea lui din Philadelphia, aparatul lua iarăşi legătura cu pământul.

Capitolul XV.

ÎN CARE SE PETREC UNELE LUCRURI CE MERITĂ ÎNTR-ADEVĂR OSTENEALA DE-A FI POVESTITE.

În timp ce Albatrosul se afla la oarecare altitudine, cei de pe bord putuseră să-şi dea seama că insula nu avea prea mare întindere. Care era însă paralela ce trecea pe acolo? Pe ce meridian acostaseră? Era cumva o insulă din Pacific, din Australia, din Oceanul Indian? Nu se putea şti nimic

până ce Robur nu avea să-i determine poziţia. Cu toate astea, deşi ar fi putut foarte bine să nu ţină seamă de indicaţiile compasului, inginerul avea motive să creadă că se aflau, mai degrabă, deasupra Oceanului Pacific. Odată cu răsăritul soarelui, condiţiile aveau să fie cum nu se poate mai potrivite pentru observaţie.

De la înălţimea la care se găseau – o sută cincizeci de picioare – insula, a cărei circumferinţă era de vreo cincisprezece mile, se desena ca o stea de mare cu trei braţe.

La capătul braţului dinspre sud ieşea din apă o insuliţă împresurată de stânci. Nicăieri pe ţărm nu se vedeau urmele refluxului, ceea ce nu făcea decât să întărească părerea lui Robur privitoare la poziţia insulei, deoarece fluxul şi refluxul sunt aproape inexistente în Oceanul Pacific.

La capătul braţului dinspre nord-vest se înălţa un munte de formă conică, a cărui altitudine putea fi apreciată cam la vreo mie două sute de picioare.

Nicăieri nu se vedeau băştinaşii; poate însă că aceştia se aflau pe ţărmul opus. În orice caz, dacă zăriseră aeronava, probabil că spaima îi îndemnase să se ascundă ori s-o rupă la fugă.

Albatrosul se apropiase de insulă pe la sud-est. În preajmă, într-un mic golfuleţ, un râu îşi vărsa undele printre stânci. Nu departe se găseau câteva vâlcele şerpuitoare, copaci de felurite soiuri şi vânat berechet, prepeliţe şi dropii. Dacă insula nu era cumva locuită, părea, în orice caz, cât se poate de prielnică pentru aşa ceva. Robur ar fi putut, fireşte, să aterizeze acolo; n-o făcuse însă, fără îndoială, fiindcă terenul foarte accidentat nu i se părea prea nimerit pentru un popas cu aeronava.

Aşteptând să se poată din nou ridica în înălţimi, inginerul puse să se înceapă reparaţiile pe care se bizuia să le termine în ziua aceea. Elicele de suspensie, în perfectă stare, funcţionaseră în cele mai bune condiţii în toiul uraganului care, după cum am mai spus, mai curând le

înlesnise lucrul. În momentul acela era în funcţiune numai jumătate din sistemul de elice, adică tocmai atât cât trebuia ca să rămână tot timpul întins cablul fixat perpendicular pe litoral.

În schimb, cele două propulsoare avuseseră de suferit mai mult chiar decât crezuse Robur. Braţele lor trebuiau îndreptate şi dres angrenajul ce le transmitea mişcarea de rotaţie.

Sub îndrumarea lui Robur şi a lui Tom Turner, echipajul se ocupă mai întâi de elicea din faţă. Era mai bine să înceapă cu ea, în eventualitatea că, dintr-o cauză oarecare, Albatrosul ar fi fost silit să plece înainte de a se fi terminat treaba. Propulsorul acesta era suficient pentru ca aparatul să-şi continue drumul.

Între timp, Uncle Prudent şi colegul său, după ce se plimbaseră o bucată de vreme pe platformă, se opriseră în cele din urmă la pupa.

Cât despre Frycollin, se simţea, ca niciodată, liniştit. Oricum, era cu totul altceva acum! Să stai aşa suspendat, doar la o sută cincizeci de picioare de la pământ!

Lucrul nu fu întrerupt decât atunci când soarele, ridicându-se deasupra orizontului, le îngădui să determine mai întâi unghiul orar, ca după aceea, când astrul ajunse la culminaţie, să stabilească meridianul locului.

Iată şi rezultatul observaţiilor făcute cu cea mai mare exactitate:

Longitudine: 176° 17’ la est de meridianul zero.

Latitudine: 43°37’ emisfera australă.

Punctul acesta coincidea pe hartă cu poziţia insulei Chatham şi a insuliţei Viff care, împreună, sunt de asemenea cunoscute sub numele de insulele Broughton şi se găsesc la cincisprezece grade spre est de Tawai-Pomanu, insula meridională a Noii Zeelande, situată în zona sudică a Oceanului Pacific!

— Cam aşa socotisem şi eu, îi spuse Robur lui Tom Turner.

— Şi atunci, suntem la…?

— Patruzeci şi şase de grade sud de insula X, adică la o distanţă de două mii opt sute de mile.

— Un motiv mai mult ca să reparăm propulsoarele, răspunse contramaistrul. Pe drum, s-ar putea să avem de înfruntat vânturi potrivnice şi cu ce bruma de provizii mai avem, interesul nostru este să ajungem pe insula X cât mai degrabă.

— Aşa e, Tom, de aceea nădăjduiesc că am să pot pleca la noapte, chiar dac-ar fi s-o pornesc cu o singură elice, chit că pe cealaltă ar trebui s-o repar pe drum.

— Maşter Robur, întrebă Tom Turner, dar cu cei doi gentlemeni şi cu valetul lor ce facem…?

— Tom Turner, răspunse inginerul, crezi cumva că sunt de compătimit dacă ar fi să ajungă şi ei colonişti pe insula X?

Dar ce era, la urma urmei, această insulă X? O insulă pierduta în Oceanul Pacific, între Ecuator şi tropicul Cancerului, o insulă căreia i se potrivea perfect simbolul algebric dăruit de Robur în chip de nume. Se afla pe întinsul Mării Marchizelor, în afara tuturor rutelor folosite de navigaţia interoceanică. Aici îşi întemeiase Robur mica lui colonie, aici venea să poposească Albatrosul când era obosit de atâta zbor, aici se aproviziona din nou cu toate cele trebuincioase în necurmatele-i călătorii. Aici, pe insula X, Robur, având cu prisosinţă mijloace băneşti, găsise posibilitatea să-şi facă un şantier şi să-şi construiască aeronava şi tot aici putea s-o repare, ba la nevoie chiar s-o şi refacă. Depozitele erau pline cu materiale, alimente şi provizii de tot felul, destinate întreţinerii celor vreo cincizeci de locuitori ce alcătuiau populaţia insulei.

Cu câteva zile înainte de a fi trecut pe lângă capul Horn, Robur îşi pusese în gând să se înapoieze pe insulă, traversând în diagonală Pacificul. Tocmai atunci, însă, ciclonul furase aeronava în vârtejul lui. După aceea uraganul o purtase cu el pe deasupra meleagurilor australe. În cele din urmă, Albatrosul se pomenise din nou îndreptat pe făgaşul de la început şi dacă n-ar fi fost

stricăciunile suferite de propulsoare, întârzierea n-ar fi avut cine ştie ce importanţă.

Prin urmare, avea să se înapoieze pe insula X. Dar, aşa cum spusese contramaistrul Tom Turner, era cale lungă până acolo. Trebuiau să lupte, probabil, cu vânturi potrivnice. Şi numai folosind toată forţa mecanismului său Albatrosul putea prididdi, reuşind să ajungă la destinaţie în termenul dorit. Pe o vreme statornică şi cu viteza obişnuită, traversarea urma să se facă în trei sau patru zile.

De aceea se şi hotărâse Robur să poposească pe insula Chatham. Acolo găsea condiţii mai bune pentru a repara elicea din faţă. Şi nu se mai temea, dacă s-ar fi stârnit vreun vânt potrivnic, că s-ar putea să fie târât spre sud, când el voia să meargă spre nord. La căderea nopţii, reparaţiile trebuiau să fie terminate. Şi atunci avea să manevreze în aşa fel, ca să poată desprinde ancora dintre stânci. În cazul când eră prea tare înţepenită, nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să taie cablul şi să-şi ia din nou zborul spre Ecuator. Precum se vede, era cel mai simplu mod de a proceda şi cel mai potrivit de asemeni, şi treaba fu îndeplinită la ţanc.

Echipajul Albatrosului, ştiind că nu avea timp de pierdut, se apucase de lucru cu nădejde. Şi, în vreme ce la prova aeronavei se muncea de zor, între Uncle Prudent şi Phil Evans se desfăşura un schimb de păreri ale cărui urmări aveau să fie de o neasemuită gravitate.

— Phil Evans, începu Uncle Prudent, spune-mi, eşti la fel de hotărât ca mine să-ţi jertfeşti viaţa?

— Da, ca şi dumneata!

— Pentru ultima oară te întreb: este evident, nu-i aşa, că nu mai avem nimic de aşteptat din partea lui Robur?

— Nimic.

— Ei bine, Phil Evans, să ştii că eu m-am decis. De vreme ce Albatrosul urmează să plece pe-nserat, noaptea asta – mă auzi? – N-o să se sfârşească fără ca noi să fi apucat să

facem ceea ce ne-am pus în gând! O să-i frângem noi aripile păsării lui Robur! La noapte o să sară în slăvile cerului!

— Foarte bine, să sară! Întări Phil Evans.

Precum se vede, cei doi colegi erau de acord din toate punctele de vedere, gata să întâmpine cu aceeaşi nepăsare moartea crâncenă ce-i aştepta.

— Ai făcut rost de ce trebuie?… Întrebă Phil Evans.

— Da! Noaptea trecută, în timp ce Robur şi oamenii lui se străduiau în fel şi chip să scape aeronava, m-am strecurat în depozit şi am luat un cartuş cu dinamită!

— Ei, atunci, Uncle Prudent, să ne punem pe lucru…

— Nu, abia deseară! Când s-o înnopta, o să intrăm la noi în ruf, şi dumneata o să stai de strajă, să nu mă prindă careva!

Pe la orele şase, cei doi colegi cinară, ca de obicei, iar peste două ceasuri se retraseră la ei în cabină, ca doi oameni care se duc la culcare pentru a se întrema după o noapte de veghe.

Nici Robur, nici însoţitorii săi n-ar fi putut bănui catastrofa ce ameninţa Albatrosul.

Iată cum se gândea Uncle Prudent să facă:

Aşa cum spusese el însuşi, izbutise să pătrundă în depozitul de muniţii instalat într-un compartiment din coca aeronavei şi să pună mâna pe o cantitate oarecare de praf de puşcă şi pe un cartuş din cele pe care inginerul le folosise în Dahomey. Înapoindu-se în cabină, ascunsese cu grijă cartuşul, cu ajutorul căruia se gândea să prefacă în ţăndări Albatrosul în timpul nopţii, când aparatul îşi va fi luat din nou zborul în văzduh.

Phil Evans tocmai cerceta acum explozibilul furat de însoţitorul său.

Obiectul era alcătuit dintr-o armătură metalică, un fel de teacă în care se afla cam un kilogram de materie explozivă, adică o cantitate suficient de mare pentru a desface din încheieturi aeronava şi a sfărâma sistemul de elice. Dacă explozia nu reuşea să-l distrugă dintr-o dată, prăbuşindu-se, aparatul avea să se facă praf. Nimic mai simplu, aşadar,

decât să pună cartuşul într-un colţ al cabinei, pentru ca să spargă platforma şi să avarieze coca, sfărâmându-i bordajul.

Pentru a provoca însă explozia, trebuia mai întâi să dea foc capsulei de fulminat cu care cartuşul era prevăzut. Operaţia aceasta era cea mai gingaşă din toate, deoarece capsula nu trebuia să se aprindă decât într-un anumit timp, calculat cu cea mai mare precizie.

Să vedem acum la ce se gândise Uncle Prudent: îndată ce propulsorul din faţă avea să fie reparat, aeronava urma să plece mai departe spre nord; în momentul acela, probabil, Robur avea să vină cu oamenii lui la pupa, să pună în funcţiune şi elicea din spate. Prezenţa întregului echipaj acolo, în preajma cabinei, nu putea însă decât să-l stingherească pe Uncle Prudent de la lucru. Aşa că, pentru a declanşa explozia într-un timp dat, acesta chibzuise să se folosească de un fitil.

Iată ce-i destăinui el lui Phil Evans:

— Odată cu cartuşul, am luat şi nişte praf de puşcă. Cu praful ăsta m-am gândit să fac un soi de fitil, care va pătrunde în capsula de fulminat, potrivindu-i lungimea în raport cu timpul necesar ca să ardă. Fitilul am de gând să-l aprind la miezul nopţii, în aşa fel, ca explozia să se producă între orele trei şi patru dimineaţa.

— Grozavă combinaţie! Îi răspunse Phil Evans.

Cei doi confraţi, precum se ştie, ajunseseră să privească în faţă cu sânge rece înspăimântătoarea catastrofa în care le era dat să piară. Atâta ură clocotea în sufletul lor împotriva lui Robur şi alor săi, încât nu vedeau ceva mai bun de făcut decât să-şi jertfească viaţa numai şi numai ca să distrugă Albatrosul, odată cu cei pe care aeronava îi purta prin văzduh. Că era o faptă de smintit, mârşavă chiar? Nici vorbă! Aici ajunseseră însă amândoi, după ce timp de cinci săptămâni încheiate mocnise în ei o mânie ce nu se putuse dezlănţui, o furie pe care nu şi-o putuseră astâmpăra!

— Dar cu Frycollin cum rămâne, spuse Phil Evans, avem noi oare dreptul să dispunem de viaţa lui?

— De ce nu, de vreme ce noi ne-o jertfim pe a noastră! Răspunse Uncle Prudent.

Rămâne de văzut dacă şi pentru Frycollin argumentul acesta era destul de puternic. Aşadar, Uncle Prudent se apucă îndată de lucru, iar Phil Evans se puse la pândă să nu se apropie cineva de ruf.

Echipajul încă mai avea de furcă la prova. Aşa că nu exista nici un motiv să se teamă că s-ar putea să-i prindă cineva.

Uncle Prudent începu prin a pisa o cantitate mică de praf de puşcă, prefăcându-l într-o pulbere foarte fină, pe care o umezi uşor şi o vârî într-un fel de teacă de pânză în chip de fitil. Aprinse fitilul şi constată că în zece minute se consuma o bucată de cinci centimetri din el, adică un metru în trei ore şi jumătate. Îl stinse apoi şi-l înfăşură strâns cu o sfoară învârtită în spirală, introducându-l în capsula cartuşului.

Toată treaba asta se isprăvi pe la orele zece scara, fără să fi trezit nici cea mai mică bănuială. Atunci intră şi Phil Evans în cabină.

În ziua aceea fusese zor mare cu repararea elicei din faţă; se văzuseră însă nevoiţi s-o aducă pe bord ca să-i poată demonta braţele ce se strâmbaseră.

Cât priveşte pilele electrice, acumulatorii, niciuna din sursele de energie mecanică ale Albatrosului nu avusese de suferit din pricina urgiei ciclonului. Aparatul mai avea cu ce să se alimenteze încă patru, cinci zile.

Se înnoptase când Robur şi oamenii săi îşi întrerupseră lucrul. Propulsorul din faţă nu fusese încă montat la loc. Mai aveau de robotit vreo trei ore până să poată fi pus în funcţiune. Aşa că, după ce se statui cu Tom Turner, inginerul hotărî să lase echipajul frânt de oboseală să se mai odihnească, urmând ca a doua zi să facă şi ce mai rămăsese de făcut. De altminteri, ajustajul era o prea gingaşă operaţie pentru a fi efectuată altfel decât ziua-n

amiaza mare, lumina reflectoarelor fiind totuşi prea slabă pentru aşa ceva.

Iată ceea ce nici Uncle Prudent şi nici Phil Evans n-aveau de unde să ştie. Bizuindu-se pe spusele lui Robur, chibzuiau că propulsorul din faţă avea să fie reparat până-n seară, când Albatrosul va porni, fără zăbavă, mai departe spre nord, îl socoteau, aşadar, desprins de insulă, când aparatul încă mai era ancorat acolo. Această împrejurare avea să dea lucrurilor o cu totul altă întorsătură decât îşi închipuiseră ei.

Era o noapte întunecoasă, fără lună. Norii groşi sporeau şi mai mult întunecimea. Un vânt uşor stătea gata să se stârnească. Se simţea când şi când suflând dinspre sud-vest câte o adiere ce nu reuşea să clintească însă din loc Albatrosul; aeronava stătea nemişcată în văzduh, în dreptul ancorei care, cu cablul întins vertical, o ţinea priponită.

În cabină. Uncle Prudent şi colegul său schimbau în răstimpuri câte un cuvânt, stând cu urechea aţintită la freamătul elicelor de suspensie ce acoperea toate celelalte zgomote de pe bord. Aşteptau amândoi clipa în care puteau să intre în acţiune.

În sfârşit, aproape de miezul nopţii, Uncle Prudent spuse:

— Acum e momentul!

Sub paturile din cabină se afla o ladă în chip de sertar. Acolo, în sertarul ăsta, puse Uncle Prudent cartuşul de dinamită împreună cu fitilul, care putea, astfel, să ardă fără să se dea în vileag nici prin miros, nici prin pârâitul prafului de puşcă. Aprinse apoi capătul fitilului şi, împingând la loc sertarul sub pat, spuse:

— Acum, hai cu mine la pupa să vedem ce se mai întâmplă.

Care nu le fu însă mirarea când, ieşind din cabină, văzură că timonierul nu era la postul său.

Phil Evans se aplecă atunci peste parmaclâc.

— Ia uite, Albatrosul tot acolo a rămas! Şopti el. Se vede că n-au isprăvit încă treaba… De aceea n-au mai putut să plece!

Uncle Prudent făcu un gest înciudat.

— Trebuie să stingem fitilul!

— Ba nu… S-o ştergem, mai bine!… Răspunse Phil Evans.

— Da!… Pe cablul ancorei, în jos; e întuneric şi nu ne vede nimeni! O sută cincizeci de picioare – nimica toată!

— Nimica toată, adevărat, Phil Evans; ar trebui să fim nebuni ca să nu profităm de un asemenea noroc!

Mai întâi însă intrară din nou în cabină şi luară cu ei tot ce puteau căra în vederea unei şederi mai mult sau mai puţin îndelungate pe insula Chatham. Pe urmă, după ce închiseră uşa, se îndreptară, tiptil, spre prova. Voiau să-l trezească pe Frycollin, silindu-l să-şi ia tălpăşiţa împreună cu ei.

Era întuneric beznă. Norii începeau să se bolovănească venind dinspre sud-vest. Aeronava, chiar, se cam legăna niţel în ancoră, făcând să se îndepărteze uşor de verticală cablul ce o ţinea priponită. Coborârea, deci, era mai dificilă acum. Oricât ar fi fost de dificilă, însă, nu-i putea opri pe nişte oameni care, mai înainte, nu şovăiseră să-şi pună viaţa în joc.

Amândoi merseră deci, tupilându-se, pe platformă şi oprindu-se în răstimpuri, să asculte, lipiţi de peretele vreunui ruf, dacă nu se auzea vreun zgomot. Tăcere desăvârşită peste tot. Nici o rază de lumină la hublouri. Aeronava era cufundată nu numai într-o linişte deplină, dar şi într-un somn adânc. Uncle Prudent şi însoţitorul său se apropiau, tocmai, de cabina lui Frycollin, când Phil Evans încremeni deodată locului.

— Straja! Şopti el.

Într-adevăr, un om stătea întins pe jos, lângă ruf. Poate că dormea, dar dormea iepureşte. Mai fugi dacă poţi, în cazul când straja ar fi dat alarma!

Întâmplarea însă făcu să se afle la îndemâna lor nişte frânghii, nişte cârpe şi câlţi de care echipajul se slujise la repararea elicei.

Câteva clipe mai târziu, omul zăcea cu un căluş în gură, îmbrobodit cu cârpe şi legat de unul din stâlpii

parmaclâcului, în aşa fel, încât nu putea nici crâcni şi nici face vreo mişcare.

Totul se petrecuse aproape pe nesimţite.

Uncle Prudent şi Phil Evans ciuliră urechea… Nici un zvon nu tulbură tăcerea ce domnea în cabine. Toată lumea dormea dusă pe bord.

Cei doi fugari – fiindcă putem să le spunem „fugari”, nu-i aşa? – Ajunseră în dreptul cabinei lui Frycollin. Francois Tapage sforăia de zor, ceea ce nu putea decât să-i liniştească.

Spre marea lui mirare, Uncle Prudent nici nu trebui să-şi dea măcar osteneala să împingă uşa lui Frycollin, fiindcă era deschisă. Intră pe jumătate în cabină, apoi, trăgându-se îndărăt:

— Nu-i nimeni! Spuse el.

— Nimeni!… Da’ unde poate să fie? Murmură Phil Evans.

Merseră amândoi de-a buşilea până la prova, socotind că, poate, Frycollin se culcase în vreun colţ, undeva…

Tot nimeni.

— Nu cumva puşlamaua ne-o fi luat-o înainte?… Se întrebă Uncle Prudent.

— Ne-o fi luat-o sau nu, răspunse Phil Evans, gândeşte-te că nu mai avem timp de pierdut! Haidem!

Şi, fără să mai stea în cumpănă, unul după altul, fugarii apucară cablul cu amândouă mâinile şi-şi încolăciră picioarele în jurul lui; pe urmă, lăsându-se să alunece la vale, ajunseră jos sănătoşi, teferi.

Ce fericire pe ei să păşească din nou pe pământul a cărui lipsă o simţeau de atâta vreme, să umble pe un tărâm statornic, să nu mai fie jucăria văzduhului!

Se pregăteau tocmai să pătrundă în insulă, mergând pe malul râului în sus, când deodată o mogâldeaţă răsări în faţa lor. Era Frycollin.

Da, valetul avusese şi el aceeaşi idee ca şi stăpânu-său şi mai avusese şi îndrăzneala de a i-o lua înainte fără să-i spună nimic.

Nu era însă, acum, vreme pentru răfuieli; Uncle Prudent nu voia decât să caute un refugiu undeva, pe insulă, dar Phil Evans îl ţinu în loc.

— Uncle Prudent, fii bun şi ascultă-mă, spuse el. Iată-ne, în sfârşit, scăpaţi din ghearele lui Robur. Gândeşte-te, însă, ce moarte cumplită îl paşte şi pe el şi pe oamenii lui. O merită, nu zic nu! Dar, dacă şi-ar da cuvântul de onoare că nu va încerca să pună iarăşi mâna pe noi…

— Cuvântul unuia ca el…!

Uncle Prudent nu apucă să termine. O forfotă se iscase pe bordul Albatrosului.

Fără îndoială că se dăduse alarma şi evadarea avea să iasă la iveală.

— Ajutor!… Ajutor!… Strigă cineva.

Era straja care izbutise să-şi scoată căluşul din gură. Paşi grabnici făceau să răsune platforma. Aproape imediat reflectoarele îşi azvârliră snopii de lumină asupra unui larg cuprins.

— Uite-i!… Uite-i! Strigă Tom Turner.

Fugarii fuseseră descoperiţi.

În aceeaşi clipă, la o comandă dată cu glas tare de Robur, elicele de suspensie îşi încetiniră mersul şi, în timp ce cablul era tras pe bord, Albatrosul începu a se apropia încetul cu încetul de pământ.

Deodată glasul lui Phil Evans se auzi rostind răspicat:

— Inginer Robur, spuse el, îţi dai cuvântul de onoare că ne laşi în libertate aici, pe insulă…?

— Niciodată! Strigă Robur.

Răspunsul fu însoţit de un foc de puşcă, şi un glonte zgârie umărul lui Phil Evans.

— Ah, golanii! Izbucni Uncle Prudent.

Şi, cu briceagul în mână se năpusti spre stâncile între care stătea înţepenită ancora. Aeronava se afla la o distanţă de numai vreo cincizeci de picioare de la pământ…

Cât ai clipi, cablul fu retezat şi vântul, care se înteţise simţitor, suflând în coasta Albatrosului. Îl mână spre nord-

est, deasupra mării.

Capitolul XVI.

CARE VA LĂSA CITITORULUI O NEDUMERIRE, POATE, REGRETABILĂ.

Era ceasul douăsprezece şi douăzeci. De pe bordul aeronavei fură slobozite încă vreo cinci, şase focuri de armă. Uncle Prudent şi Frycollin, sprijinindu-l pe Phil Evans, se pitulară la poalele stâncilor.

Nici un glonte nu-i nimerise. Deocamdată, nu mai aveau de ce să se teamă.

Primul lucru pe care-l făcu Albatrosul, în timp ce se îndepărta de insula Chatham, fu să se ridice la o altitudine de nouă sute de metri. Trebuia să atingă cea mai mare viteză de ascensiune ca să nu se prăbuşească în mare.

În momentul în care, scoţându-şi căluşul din gură, straja începuse să strige, Robur şi Tom Turner se şi repeziseră spre el şi se apucaseră să-l dezlege, dcscotorosindu-l totodată de cârpa cu care fusese îmbrobodit. Pe urmă contramaistrul dăduse fuga la cabina lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans: era goală!

Pe de altă parte Franţois Tapage scotocise cabina lui Frycollin: nimeni!

Văzând că-i fugiseră prizonierii, Robur se lăsă năpădit de o mânie năprasnică. Prin evadarea lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans, secretul său, identitatea sa aveau să fie date în vileag.

Mai înainte, cu prilejul documentului azvârlit în timp ce traversau în zbor continentul european, nu-şi făcuse prea mult sânge rău, zicându-şi că se putea foarte bine ca hârtia să se fi rătăcit cine ştie unde!… Dar acum…!

Pe urmă se mai linişti.

„Nu-i nimic dac-au fugit! Îşi spuse el. Tot n-au să poată pleca de pe insula Chatham în câteva zile, aşa că am tot timpul să mă întorc înapoi!… Şi am să-i caut!… Las’ că pun eu mâna pe ei!… Şi atunci…”

Într-adevăr, salvarea celor trei fugari era departe de a fi un lucru chiar atât de sigur. În momentul când Albatrosul devenea iarăşi stăpân pe cârmă, avea să facă, fără zăbavă, calea întoarsă spre insula Chatham, de unde fugarii nu puteau s-o şteargă prea curând. În mai puţin de douăsprezece ore vor fi încăput din nou pe mâna inginerului.

În mai puţin de douăsprezece ore! Bine, dar în mai puţin de două ceasuri Albatrosul avea să fie nimicit! Cartuşul cu dinamită nu era, oare, ca o torpilă agăţată de ca, ce urma să-şi împlinească misiunea distrugătoare în văzduh?

Între timp, vântul se înteţise, mânând aeronava spre nord-est. Deşi zbura cu o viteză redusă, probabil că pierduse din vedere insula Chatham în zori.

Pentru a se întoarce îndărăt, ţinând piept vântului, ar fi trebuit ca propulsoarele sau măcar unul dintre ele, cel din faţă, să poată fi pus în funcţiune.

— Tom, spuse inginerul, aprinde reflectoarele, să fie cât mai multă lumină.

— Da, maşter Robur.

— Şi toată lumea Ia lucru!

— Toată lumea! Răspunse contramaistrul.

Nici nu mai putea fi vorba să lase treaba pe a doua zi. Cine se mai gândea la oboseală acum! Nu era om pe bordul Albatrosului care să nu împărtăşească simţămintele comandantului. Nu era unul singur printre ei care să nu fie gata Ia orice, numai să poată pune mâna pe fugari! Îndată ce elicea din faţă avea să fie montată la loc, aveau să-şi ia zborul din nou spre insula Chatham şi, aruncând iarăşi ancora, să pornească pe urmele prizonierilor. Atunci abia se vor apuca să repare şi elicea din spate şi aparatul va putea să-şi continue în deplină siguranţă zborul peste Pacific, spre. Insula X.

Până una, alta, însă, lucrul cel mai de seamă era ca Albatrosul să nu fie purtat cine ştie până unde spre nord-est. Din păcate însă vântul sufla tot mai tare şi nu mai era

chip nici să-l înfrunte, nici chiar să se oprească pe loc. Lipsit de propulsoare, aparatul era ca un balon nedirijabil. Fugarii, la pândă pe ţărm, îl văzuseră dispărând înainte ca explozia să-l fi prefăcut în ţăndări.

Fireşte că starea aceasta de lucruri îl silea pe Robur să se frământe, îngrijorat de soarta planurilor sale. Nu cumva o să ajungă prea târziu pe insula Chatham?

Aşa că, în timp ce reparaţiile se desfăşurau în cel mai mare zor, hotărî să coboare în păturile inferioare ale atmosferei, cu gândul că va da acolo peste nişte curenţi de aer mai slabi. Şi poate că, astfel, Albatrosul va reuşi să zăbovească prin partea locului până ce va fi iar în stare să ia vântul în piept?

Manevra fu numaidecât executată. Vă închipuiţi, cred, spaima ce-ar fi simţit-o echipajul unei corăbii, privind în momentul acela mişcările aparatului scăldat în lumina reflectoarelor!

Când Albatrosul ajunse la o distanţă de numai câteva sute de picioare de suprafaţa mării, se opri.

Din nefericire, Robur se văzu silit să constate că vântul sufla mai tare în zona atmosferică inferioară şi că aeronava se îndepărta cu o viteză sporită. S-ar fi putut deci să fie purtată aşa până cine ştie unde spre nord-est, din care pricină întoarcerea ei pe insula Chatham ar fi suferit o întârziere.

Până la urmă, după câteva încercări, se dovedi că era mult mai bine să rămână în păturile superioare, mai liniştite, ale atmosferei. Aşa că Albatrosul se înălţă din nou în văzduh, menţinându-se la o altitudine mijlocie de trei mii de metri. Acolo, chiar dacă nu putea să rămână pe loc, cel puţin mişcarea de deplasare era mai înceată.

Inginerul îşi îngădui, deci, să spere că, în zorii zilei, de la altitudinea la care se afla, va putea să mai zărească încă ţărmurile insulei, a cărei poziţie o determinase cu cea mai mare precizie.

Încolo, Robur nici măcar nu-şi pusese întrebarea dacă fugarii vor fi fost bine primiţi de băştinaşi, în cazul când insula era locuită. Faptul că s-ar fi putut ca băştinaşii aceştia să le sară într-ajutor nu-l preocupa câtuşi de puţin. Cu mijloacele ofensive pe care le avea la dispoziţie, Albatrosul avea să-i bage în răcori şi să-i împrăştie cât ai bate din palme. Captura prizonierilor nu putea fi nicidecum îndoielnică şi, după ce va fi pus iarăşi mâna pe ei…

„Nimeni nu poate să fugă de pe insula X!” îşi spuse Robur. Pe la unu după miezul nopţii, propulsorul din faţă era, în sfârşit, reparat. Mai rămânea doar să fie aşezat la loc, operaţie ce necesita încă o oră de lucru. Când toată treaba va fi terminată, Albatrosul putea să-şi ia din nou zborul în direcţia sud-vest şi atunci aveau să demonteze şi propulsorul din spate.

Şi-n vremea asta fitilul ardea în cabina părăsită! Fitilul, din care mai bine de un sfert se şi făcuse scrum! Şi licărirea focului ce se apropia cu încetul de cartuşul cu dinamită!

Dacă oamenii de pe bord n-ar fi fost atât de prinşi de lucrul lor, de bună seamă că vreunul dintre ei ar fi auzit trosnetele uşoare ce începeau să se desluşească în cabină. Ar fi simţit poate mirosul de pulbere arsă. Şi s-ar fi neliniştit. S-ar fi dus să-i dea de ştire inginerului sau lui Tom Turner. Ar fi căutat cu toţii şi ar fi descoperit sertarul în care fusese pus explozibilul… Ar mai fi fost încă timp ca năstruşnicul Albatros împreună cu cei pe care-i purta prin văzduh să scape teferi.

Oamenii însă munceau de zor la prova, adică la douăzeci de metri de cabina fugarilor. Nu aveau încă nimic de făcut prin partea aceea a platformei, după cum nimic nu i-ar fi putut smulge de la o treabă ce se cerea săvârşită cu cea mai mare atenţie.

Robur se afla şi el acolo şi, ca un bun mecanic ce era, nu stătea cu mâinile în sân. Îi îndemna să lucreze cu sârg, fără a nesocoti însă grija cu care totul trebuia făcut!

Era necesar – nu-i aşa? – Să devină din nou cu desăvârşire stăpân pe aparatul născocit de el. Dacă nu reuşea să pună mâna pe fugari, aceştia aveau să se întoarcă până la urmă la ei, în ţară. Şi atunci s-ar face, nici vorbă, cercetări. Insula X n-ar mai putea rămâne tăinuită. Şi asta ar însemna sfârşitul existenţei pe care echipajul Albatrosului şi-o făurise – o existenţă fără seamăn, supraomenească!

La un moment dat, Tom Turner se apropie de inginer. Era ora unu şi un sfert.

— Maşter Robur, spuse el, vântul, pe cât mi se pare, a început să se mai domolească, dar în acelaşi timp tinde să-şi schimbe direcţia spre vest.

— Dar barometrul ce spune? Întrebă Robur, după ce se uită la cer.

— E aproape staţionar, răspunse contramaistrul. Îmi face totuşi impresia că norii au început să coboare sub noi.

— Ai dreptate, Tom Turner. În cazul ăsta n-ar fi exclus să plouă pe mare. N-are decât, atâta vreme cât rămânem deasupra zonei ploioase! Măcar aşa ştim că vom putea isprăvi lucrul în tihnă.

— Dacă plouă, urmă Tom Turner, nu poate fi decât o bură de ploaie – cel puţin judecând după forma norilor – şi e posibil ca, mai jos, vântul să fi încetat cu totul

— Fără îndoială, Tom, răspunse Robur. Cred, totuşi, că-i mai bine să nu coborâm încă. Să reparăm întâi stricăciunile şi pe urmă o să putem manevra cum ne-o plăcea nouă. Aici i-aici.

La orele două şi câteva minute, prima parte a operaţiei se terminase. După ce elicea din faţă fu montată la locul ei, se făcu contactul cu pilele ce o puneau în mişcare.

Elicea începu a se învârti din ce în ce mai repede şi Albatrosul, luând direcţia sud-vest, o porni, cu o viteză mijlocie, înapoi spre insula Chatham.

— Tom, spuse Robur, să tot fie, cred, două ore şi jumătate de când plutim aşa spre nord-est. Vântul, între timp, judecând după compas, nu şi-a schimbat direcţia. Sper,

aşadar, ca într-o oră, cel mult, să ne aflăm iarăşi în preajma insulei.

— Şi eu cred tot aşa, maşter Robur, răspunse contramaistrul, deoarece zburăm cu doisprezece metri pe secundă. Între orele trei şi patru dimineaţa, Albatrosul va fi ajuns la punctul de plecare.

— Cu atât mai bine, Tom! Rosti inginerul. Interesul nostru e să sosim în puterea nopţii şi, dacă se poate, să aterizăm fără să ne vadă nimeni. Fugarii, crezându-ne acum cine ştie pe unde, în nord, nu mai stau cu ochii în patru. Când Albatrosul va coborî până aproape de pământ, vom căuta să-l dosim undeva, îndărătul unor stânci mai înalte de pe insulă. Pe urmă, chiar de-ar fi să zăbovim câteva zile la Chatham…

— O să zăbovim, nici vorbă, maşter Robur. Şi chiar de ar fi să luptăm cu o armată întreagă de băştinaşi…

— O să luptăm, Tom, fără doar şi poate c-o. Să luptăm, pentru Albatrosul nostru!

Inginerul se întoarse apoi către echipajul său, care aştepta noi ordine.

— Prieteni, spuse el, n-a sosit încă ceasul odihnei. Trebuie să muncim până-n zori.

Toată lumea, de altfel, era gata de lucru.

Aveau de tăcut aceleaşi reparaţii la propulsorul din spate ca şi la cel din faţă.

Amândouă suferiseră aceleaşi stricăciuni, din aceeaşi cauză, adică din pricina uraganului ce bântuia pe deasupra continentului antarctic.

Pentru a putea trage însă elicea înăuntru, socotiră cu cale să oprească în loc timp de câteva minute aeronava, ba chiar să-i imprime o mişcare de recul. La ordinul lui Robur, ajutorul mecanicului băgă motorul în marşarier, făcând să se învârtească în sens invers elicea din faţă. Aeronava începu, aşadar, să se dea încet, încet înapoi.

Toată lumea se pregătea, tocmai, să se ducă la pupa, când deodată Tom Turner fu izbit de un miros ciudat.

Gazele produse prin arderea fitilului se adunaseră în ladă şi începuseră acum să iasă din cabina fugarilor.

— Ia! Tresări contramaistrul.

— Ce e? Întrebă Robur.

— Nu simţiţi nimic?… Parcă miroase a praf de puşcă?!

— Într-adevăr, Tom.

Şi mirosul vine de acolo, din spate, de la ruf!

— Da… Chiar din cabina…

— Nu cumva ticăloşii ăia or fi dat foc aparatului…?

— De-ar fi numai foc!… Exclamă Robur. Sparge uşa. Tom, sparge repede uşa!

Abia apucase însă contramaistrul să facă un pas, şi o explozie cumplită zgudui Albatrosul.

Pereţii cabinelor se tăcură ţăndări. Reflectoarele se stinseră, deoarece curentul electric se întrerupse brusc şi se pomeniră cufundaţi în beznă. Totuşi, deşi majoritatea elicelor de suspensie, răsucite sau sfărâmate, fuseseră scoase din funcţiune, câteva, la prova, continuau încă să se învârtească.

Deodată, coca aeronavei se crăpă cam în dreptul primului ruf, ceva mai înapoi, în timp ce acumulatorii instalaţi înăuntru acţionau mai departe propulsorul din faţă, şi partea posterioară a platformei se rostogoli în adânc.

În aceeaşi clipă, aproape, se opriră şi ultimele elice de suspensie şi Albatrosul se prăbuşi în gol.

Vă închipuiţi ce cumplită cădere, de la asemenea înălţime de trei mii de metri, pentru cei opt oameni agăţaţi ca nişte naufragiaţi de epava aeronavei!

O cădere cu atât mai vertiginoasă cu cât propulsorul din faţă, ridicându-se în poziţie verticală, nu încetase să se învârtească.

Atunci Robur, cu o prezenţă de spirit ce dovedea un sânge rece nemaipomenit, se lăsă cu încetul să lunece în jos până la ruf, ai cărui pereţi începuseră să se desfacă din încheieturi, apucă maneta de comandă şi schimbă sensul

turaţiilor elicei care, din propulsoare, cum era, deveni elice de suspensie.

Era totuşi o cădere, deşi frânată într-o oarecare măsură, cel puţin însă epava nu se prăvăli cu acea viteză accelerată pe care o dobândeşte, în genere, orice corp sub acţiunea gravitaţiei. Şi dacă, până la urmă, supravieţuitorii de pe Albatros erau sortiţi să moară înghiţiţi de valurile mării, cel puţin nu aveau să moară asfixiaţi din pricina coborârii năprasnice, care le-ar fi tăiat suflarea.

Într-un interval de cel mult optzeci de secunde după explozie, rămăşiţele Albatrosului se şi cufundaseră în mare.

Capitolul XVII.

ÎN CARE NE ÎNTOARCEM CU DOUĂ LUNI ÎN URMĂ, PENTRU CA SĂ CONTINUĂM POVESTIREA NOUĂ LUNI MAI TÂRZIU.

Cu câteva săptămâni mai înainte, la 13 iunie, a doua zi, adică, după şedinţa în care membrii Institutului Weldon se lăsaseră antrenaţi în nişte discuţii atât de furtunoase, în rândurile întregii populaţii a oraşului Philadelphia, de culoare sau albă, se stârnise o vâlvă mult mai uşor de constatat decât de zugrăvit.

Dis-de-dimineaţă încă toată lumea nu vorbea decât despre incidentul pe cât de neprevăzut pe atâta de revoltător din ajun. Un nepoftit, care pretindea c-ar fi inginer, un inginer care, cică, se numea, dacă se poate numi cineva aşa, Robur – Robur Cuceritorul! – Un individ de obârşie necunoscută, de naţionalitate anonimă, intrase tam-nisam în sala de şedinţe şi se apucase să-i insulte… pe balonişti, să-i terfelească pe adepţii aerostatelor dirijabile, să ridice în slavă aparatele mai grele decât aerul, să stârnească huiduielile celor de faţă, dând naştere unui tărăboi nemaipomenit, să provoace ameninţările adversarilor săi, ameninţări pe care apoi le îndreptase împotriva acestora. În cele din urmă, părăsise tribuna în mijlocul unor detunături de revolvere, dispărând fără urmă, şi cu toate cercetările făcute nu fusese chip să se afle ceva despre el.

Toate acestea, desigur, erau numai bune să dezlege limbile şi să înflăcăreze imaginaţia oamenilor. Aşa cum se şi întâmplă de altfel, la Philadelphia, ca în toate celelalte treizeci şi şase de state ale republicii federative americane16; la drept vorbind, atât în Lumea Nouă cât şi în Lumea Veche.

Vă închipuiţi, însă, cât spori vâlva aceasta când, în seara zilei de 13 iunie, se stabili că nici preşedintele şi nici secretarul Institutului Weldon nu se mai întorseseră la domiciliile lor. Amândoi erau, totuşi, oameni aşezaţi, cu scaun la cap, persoane onorabile. În ajun părăsiseră sala de şedinţe ca nişte cetăţeni ce nu se gândeau decât să ia drumul spre casă, şi ca nişte holtei ce ştiau că n-avea să-i întâmpine nici o mutră acră în prag. Nu plecaseră cumva din oraş? Nu, sau cel puţin nu spuseseră nimic care să dea de bănuit aşa ceva. Ba chiar se înţeleseseră ca, în ziua următoare, să-şi reia fiecare locul respectiv la biroul clubului, unul ca preşedinte, celălalt ca secretar, în vederea unei şedinţe în cadrul căreia trebuiau să fie discutate evenimentele din ajun.

Şi pe lângă dispariţia fără urmă a celor două simandicoase figuri ale statului Pennsylvania, nici o ştire despre valetul Frycollin. Nu era chip de găsit, la fel ca şi stăpânul său. Nu, într-adevăr, nici un negru, de la Toussaint-Louverture, Soulouque şi Dessaline încoace, nu mai dăduse prilej să se vorbească atâta despre el. Frycollin avea să dobândească o situaţie importantă atât în rândurile servitorimii din Philadelphia, cât şi printre toţi acei originali care prin cutare apucătură curioasă ajung să iasă în evidenţă pe aceste minunate meleaguri americane!

Nimic nou, nici a doua zi. Nici cei doi colegi, nici Frycollin nu dăduseră semn de viaţă. Serioasă îngrijorare. Ba chiar oarecare agitaţie. Mulţime strânsă buluc în jurul diverselor Post and Telegraph Ofices, în dorinţa de-a afla ceva veşti.

Tot nimic.

Şi cu toate astea, fuseseră văzuţi amândoi ieşind de la Institutul Weldon, discutând în gura mare, luându-l cu ei pe Frycollin, care-i aştepta afară, pentru ca pe urmă s-o apuce pe Walnut-Street, îndreptându-se spre Fairmont-Park.

Jem Cip, legumistul, dăduse mâna cu preşedintele, spunându-i:

— Pe mâine!”

Iar William T. Forbes, fabricantul de zahăr din cârpe, se despărţise cu o cordială strângere de mână de Phil Evans, care îl salutase, rostind de două ori: „La revedere!… La revedere…!” Miss Doll şi miss Mai Forbes, care erau legate de Uncle Prudent prin cele mai curate sentimente de prietenie, nu-şi mai puteau veni în fire din pricina acestei dispariţii şi umblau să afle ştiri despre ei, turuind tot timpul din gură, mai mult chiar ca de obicei…

Trecură astfel trei, patru, cinci, şase zile, pe urmă o săptămână, încă una… Nimeni şi nici un semn care să ducă pe urmele celor trei dispăruţi.

Se făcuseră totuşi cercetări amănunţite în tot cartierul… Nimic! – În parc chiar, sub pilcurile mari de copaci, în inima crângurilor… Nimic! Nimic!

Atâta doar: se descoperi că în poiana cea mare iarba fusese călcată în picioare de curând şi chiar într-un fel ce dădea de bănuit, deoarece nu-şi afla explicaţia. Iar la marginea pădurii din preajmă, se puteau desluşi, de asemeni, urmele unei încăierări. O bandă de tâlhari să fi ieşit cumva în calea celor doi confraţi şi să fi tăbărât asupra lor, la ora aceea înaintată din noapte, în mijlocul parcului pustiu?

S-ar fi putut să fie aşa. Drept care, poliţia întreprinse o anchetă după tipicul şi tărăgăneala legală. Făcură sondaje în Schuylkill-river, îi scormoniră fundul, cosiră ierburile încâlcite de pe maluri. Şi dacă nu găsiră nimic, osteneala lor nu se irosi în zadar, deoarece Schuylkill avea de mult nevoie să fie curăţat. Prilejul era, aşadar, cât se poate de bine-venit. Oameni practici, edilii Philadelphiei!

Se folosi, atunci, publicitatea prin ziare. Fel de fel de anunţuri şi de reclamaţii – dacă nu chiar reclame – fură trimise tuturor gazetelor democrate sau republicane din Statele Unite, fără deosebire de culoare. În Dailly Negro, publicaţia specială a cetăţenilor de rasă neagră, apăru un portret al lui Frycollin, reprodus după ultima sa fotografie. Se ofereau recompense şi premii oricui putea să dea vreo ştire despre soarta celor trei dispăruţi sau ar fi descoperit vreun indiciu menit să ducă pe urmele lor.

„Cinci mii de dolari! Cinci mii de dolari!… Oricare cetăţean ce…”

Degeaba. Suma de cinci mii de dolari rămase în casa de bani a Institutului Weldon.

„Dispăruţi fără urmă! Dispăruţi fără urmă! Dispăruţi! Uncle Prudent şi Phil Evans din Philadelphia!”

Vă închipuiţi, cred, ce harababură nemaipomenită era acum la club după dispariţia misterioasă a preşedintelui şi secretarului. Mai întâi de toate adunarea luă imediat măsuri să se suspende lucrările de construcţie a balonului Go ahead, lucrări ce se aflau totuşi într-un stadiu destul de înaintai. Dar cum, în ce fel putea fi dusă la bun sfârşit această operă, când cei mai de seamă promotori ai întreprinderii, cei care îi hărăziseră o parte din averea lor, socotită în timp şi în bani gheaţă, lipseau, când nu mai erau acolo, printre ei, ca s-o desăvârşească? Se cuvenea, deci, să-i aştepte.

Tocmai atunci însă începu să se vorbească iar despre acel fenomen curios ce înfierbântase în asemenea măsură minţile câteva săptămâni mai înainte.

Într-adevăr, obiectul misterios fusese din nou văzut, sau mai bine-zis întrezărit, în mai multe rânduri, în păturile superioare ale atmosferei. Nimeni, firește, nu se gândea să stabilească vreo legătură între această reapariţie atât de ciudată şi dispariţia nu mai puţin ciudată a celor doi membri ai Institutului Weldon. Ar fi trebuit, nici vorbă, să

aibă cineva o imaginaţie extraordinar de dezvoltată pentru a face vreo apropiere între aceste două întâmplări.

În orice caz, asteroidul, bolidul sau dihania zburătoare, cum vreţi să-i spuneţi, fusese din nou observat în împrejurări ce îngăduiau ca forma şi dimensiunile lui să poată fi mai bine apreciate. Mai întâi în Canada, deasupra teritoriului cuprins între Ottawa şi Quebec, a doua zi chiar după dispariţia celor doi colegi; pe urmă, deasupra câmpiilor din Far-West, în timp ce se lua la întrecere cu un tren de pe linia ferată principală a Pacificului.

Din ziua aceea, nedumeririle cercurilor de savanţi începură a se lămuri. Nu era vorba de un produs al naturii, ci de un aparat zburător constituind o punere în practică a principiului „mai greu decât aerul”. Şi dacă făuritorul, stăpânul aeronavei, ţinea încă să păstreze un incognito deplin în privinţa sa, nu se mai putea spune acelaşi lucru şi despre invenţia lui pe care tocmai o scosese în vileag, şi încă la o mică înălţime, în cuprinsurile Far-Westului. Cât priveşte forţa mecanică de care dispunea aparatul şi felul mecanismelor ce îl puneau în mişcare, nu se putea şti nimic. În orice caz, un lucru era sigur, că aeronava era înzestrată cu posibilităţi de locomoţie cu totul extraordinare. Într-adevăr, câteva zile mai târziu, fusese semnalată în văzduhul Celestului Imperiu, pe urmă în partea de nord a Hindustanului, iar mai apoi deasupra vastelor stepe ale Rusiei.

Cine era, oare, îndrăzneţul mecanic, în puterea căruia se aflau asemenea posibilităţi de locomoţie, pentru care statele nu mai aveau graniţe, nici oceanele margini, care făcea ce voia în atmosfera terestră, ca şi cum era moşia lui? Să fi fost cumva acel Robur care azvârlise cu atâta brutalitate în faţa membrilor Institutului Weldon teoriile sale, în ziua când venise hotărât să facă praf utopia baloanelor dirijabile?

Câţiva oameni mai ageri la minte poate că se şi gândiră la el. Dar – ceea ce era într-adevăr curios – nimănui nu-i veni

în minte ipoteza că numitul Robur ar putea să aibă vreo legătură oarecare cu dispariţia celor doi membri ai Institutului Weldon.

Într-un cuvânt, totul ar fi rămas învăluit în mister, dacă în ziua de 6 iulie, la orele unsprezece şi treizeci şi şapte, n-ar fi sosit la New York o telegramă din Franţa.

Ce cuprindea, oare, această telegramă? Însuşi textul mărturiei găsite la Paris, într-o tabacheră, mărturie ce dezvăluia soarta celor două personaje, din pricina cărora Statele Unite se pregăteau să decreteze doliu naţional.

Aşadar, răpitorul cu pricina nu era altul decât Robur, inginerul venit anume la Philadelphia ca să nimicească în germene teoriile baloniştilor. El, va să zică, se afla pe bordul aeronavei Albatros! El, va să zică, răpise, ca să se răzbune, pe Uncle Prudent, Phil Evans şi pe deasupra şi pe Frycollin! Câteşitrei pierduţi pe vecie, cel puţin aşa trebuiau consideraţi, în afară de cazul când, construind, într-un fel ori altul, vreo maşinărie în stare a se măsura cu acel năstruşnic aparat, prietenii lor de pe glob nu reuşeau cumva să-i aducă înapoi, pe pământ!

Ce emoţie! Şi ce buimăceală! Telegrama din Paris sosise pe adresa Institutului Weldon. Membrii clubului fură imediat înştiinţaţi. Zece minute după aceea, toată Philadelphia, apoi, în mai puţin de un ceas, toată America aflase prin telefon vestea care se răspândise cu ajutorul curentului electric prin nenumăratele fire ce împânzeau Noul Continent. Nimeni nu voia să creadă, şi cu toate astea era limpede ca lumina zilei. Trebuie să fie vreo păcăleală a vreunui mucalit nesărat, spuneau unii, vreun „banc” de prost gust, spuneau alţii. Cum să poată fi răpit cineva în Philadelphia şi încă într-un chip atât de misterios? Cum era cu putinţă ca Albatrosul să fi aterizat în Fairmont-Park fără să se fi semnalat prezenţa lui în văzduhul statului Pennsylvania?

Foarte bine. Erau, totuşi, serioase argumente. Cei neîncrezători aveau încă dreptul să se îndoiască. Drept pe

care însă îl pierdură după şapte zile de la sosirea telegramei. La 13 iulie, pachebotul francez Normandie ancoră în golful Hudson, aducând faimoasa tabacheră. De la New York, obiectul fu, apoi, trimis în mare grabă, pe calea ferată, la Philadelphia.

Era într-adevăr tabachera lui Uncle Prudent, preşedintele Institutului Weldon. Jem Cip n-ar fi făcut rău să mănânce mai substanţial în ziua aceea, deoarece fu gata-gata să leşine, în clipa când dădu cu ochii de ea. De atâtea ori, doar, luase câte o priză de tabac în semn de prietenie! Miss Doll şi miss Mai recunoscură şi ele tabachera pe care o priviseră adesea cu gândul tainic că într-o bună zi vor avea şi ele parte să-şi cufunde în ea degetele lor uscate de fete bătrâne! Pe urmă o recunoscu şi tatăl lor, William T. Forbes, şi Truk Milnor şi Bat T. Fyn, şi mulţi alţi membri ai Institutului Weldon! De sute de ori, poate, o văzuseră deschizându-se şi închizându-se la loc, în mâinile veneratului lor preşedinte. Existau, în sfârşit, mărturiile tuturor prietenilor pe care-i avea Uncle Prudent în această vrednică cetate a Philadelphiei, unde după cum arată numele oraşului, aşa cum am mai spus şi altă dată, toţi locuitorii se au ca fraţii.

Aşadar, nu mai încăpea nici umbră de îndoială în privinţa asta. Nu numai tabachera preşedintelui, dar nici scrisul aşternut pe fila documentului nu îngăduiau celor neîncrezători să mai clatine din cap. Să fi văzut atunci plânsete şi mâini ridicate cu desperare la cer! Cum, Uncle Prudent şi colegul său să fie umflaţi, aşa, pe sus de o dihanie zburătoare, fără să poată nimeni mişca un deget măcar, ca să-i scape!

Societatea Niagara-Falls fu gata-gata să-şi întrerupă activitatea şi să oprească în loc căderile de apă, dat fiind că Uncle Prudent era cel mai mare acţionar al ei. La rândul său, Walton Watch Company care, în urma dispariţiei lui Phil Evans, rămăsese fără director, se gândi să lichideze fabrica de ceasuri.

Da, într-adevăr, peste tot era jale mare şi nu exagerăm câtuşi de puţin spunând acest lucru, deoarece în afară de câţiva zănatici, fiindcă există zănatici chiar şi în Statele Unite, nimeni nu mai trăgea nădejde să-i mai vadă vreodată pe cei doi simandicoşi cetăţeni.

Deocamdată, după ce trecuse pe deasupra Parisului, nu se mai auzise nimic despre Albatros. Câteva ore mai târziu fusese observat deasupra Romei şi atâta tot. Nici nu era de mirare, dat fiind viteza cu care aeronava traversase Europa de la nord la sud, apoi Marea Mediterană de la vest spre est. Datorită acestei viteze, nici o lunetă n-o putuse detecta în vreun punct oarecare de pe traiectoria ei. Zadarnic stătea la pândă, zi şi noapte, personalul tuturor observatoarelor din lume, căci maşina zburătoare a lui Robur Cuceritorul plecase atât de departe sau se înălţase atât de sus – în Icaria, cum spunea el – încât nimeni nu mai nădăjduia să-i poată da de urmă vreodată.

Se cuvine să adaug că dacă iuţeala cu care zbura fu oarecum mai redusă deasupra tărâmurilor africane, cum documentul nu ajunsese încă la cunoştinţa tuturor, nimănuia nu-i trecu prin minte să caute aeronava în înaltul cerului algerian. Nu se putea, desigur, să nu fi fost semnalată deasupra oraşului Tombouctou; numai că observatorul acestui renumit oraş – dacă exista aşa ceva pe acolo – nu avusese încă timp să trimită în Europa rezultatele observaţiilor sale. Cât priveşte domnitorul regatului Dahomey, ar fi fost în stare mai curând să reteze capetele a douăzeci de mii de supuşi, cu miniştri cu tot, decât să se mărturisească învins în lupta cu dihania din văzduh. Era, doar, amorul lui propriu la mijloc!

Pe urmă, inginerul Robur trecu peste Atlantic. Ajunse în Ţara de Foc, apoi în dreptul capului Horn. Zbură, în sfârşit, cam fără voia lui, peste tărâmurile australe şi peste neţărmuritele gheţuri polare. Iar de pe meleagurile antarctice nu văd cum s-ar fi putut afla veşti.

Trecu şi luna iulie şi nici un ochi omenesc nu reuşise încă să zărească măcar aeronava.

La sfârşitul lui august, îndoielile privitoare la soarta prizonierilor lui Robur rămaseră la fel, neştirbite. Îţi venea să te întrebi dacă nu cumva inginerul, aidoma lui Icar, primul mecanic de care pomeneşte istoria, nu fusese cumva victima propriei sale îndrăzneli.

În fine, douăzeci şi şapte de zile din septembrie se depănară fără să se fi făcut vreun pas mai departe.

Fireşte că, în viaţă, te obişnuieşti cu orice. Aşa-i făcută firea omenească, să privească nepăsătoare suferinţele ce se îndepărtează. Uiţi fiindcă trebuie să uiţi. De astă dată însă, trebuie s-o spunem spre cinstea lor, locuitorii globului terestru se siliră să nu alunece pe această pantă. Nu, nimeni nu rămase nepăsător faţă de soarta celor doi albi şi a unui om de culoare, răpiţi în ceruri, întocmai ca proorocul Ilie, dar în privinţa cărora biblia nu dădea nici o chezăşie că se vor mai înapoia vreodată pe pământ.

Şi lucrul acesta se simţi în Philadelphia mai mult ca oriunde. Era, de altminteri, însoţit de unele temeri particulare. În chip de represalii, Robur îi răpise pe Uncle Prudent şi pe Phil Evans, smulgându-i de pe pământul lor de baştină. O făcuse din răzbunare, desigur, deşi în pofida oricărui drept. Dar setea lui de răzbunare se va mulţumi numai cu atât? Nu se va îndrepta oare şi împotriva altor colegi ai lor de la Institutul Weldon? Şi în cazul acesta, care dintre ei se putea socoti la adăpost de samavolniciile acestui preaputernic stăpân al văzduhului?

Iată însă că în ziua de 28 septembrie se răspândi un zvon în tot oraşul. Se vorbea că Uncle Prudent şi Phil Evans ar fi apărut din senin, în cursul după-amiezii, la domiciliul onorabilului preşedinte al Institutului Weldon.

Lucrul cel mai extraordinar era că zvonul cu pricina părea să fie adevărat, deşi oamenii cu scaun la cap nu voiau să pună nici un temei pe el.

Până în cele din urmă însă toată lumea trebui să se plece în faţa adevărului. Erau într-adevăr cei doi dispăruţi, în came şi oase, nicidecum stafiile lor… Frycollin se înapoiase şi el.

Mai întâi membrii clubului, apoi amicii, în sfârşit sumedenie de oameni se înfiinţară în faţa casei lui Uncle Prudent. Cei doi colegi fură primiţi cu alai, trecând din mână în mână, în mijlocul strigătelor de hip, hip, ura-a-a!

Venise şi Jem Cip, care se lipsise şi de mâncare şi de tot – avea la masă friptură la cuptor cu lăptuci – şi William T. Forbes cu fetele lui, miss Doll şi miss Mai. În ziua aceea, Uncle Prudent ar fi putut să se însoare cu amândouă deodată, dacă ar fi fost mormon; nu era însă şi nici nu manifesta intenţia să devină. Venise şi Truk Milnor, şi Bat T. Fyn, în fine, toţi membrii clubului. Şi azi se mai întreabă, încă, lumea cum de-au reuşit Uncle Prudent şi Phil Evans să scape vii şi nevătămaţi din miile de braţe prin care au fost nevoiţi să treacă, străbătând oraşul de la un cap la altul.

În aceeaşi seară, Institutul Weldon trebuia să ţină şedinţa lui săptămânală. Toată lumea era convinsă că cei doi colegi aveau să ia loc la masa prezidenţială. Şi, cum nu apucaseră încă să povestească nimic despre păţaniile lor – poate că nici nu le dăduseră, de altminteri, răgaz să vorbească – toţi nădăjduiau că de astă dată le vor împărtăşi în amănunţime impresiile culese în timpul călătoriei.

Într-adevăr, dintr-un motiv sau altul, niciunul dintre ei nu scosese o vorbă. Nici chiar valetul Frycollin, pe care populaţia de culoare, în entuziasmul ei, era cât pe ce să-l rupă în bucăţi.

Ceea ce însă niciunul dintre ci nu spusese sau nu voise să spună, vă vom destăinui noi:

Nu mai e nevoie, cred, să pomenim întâmplările ştiute din noaptea de 27 spre 28 iulie, îndrăzneaţa evadare săvârşită de preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, emoţia puternică pe care o încercaseră punând piciorul pe terenul stâncos al insulei Chatham, focul de armă tras asupra lui

Phil Evans, cablul tăiat şi, în sfârşit, Albatrosul care, în momentul acela, nu mai avea nici un propulsor în funcţiune, mânat în larg de vântul dinspre sud-vest, în timp ce se ridica la o mare altitudine. Reflectoarele fiind aprinse, fugarii putuseră să-l urmărească din ochi câtva timp. Nu trecuse însă mult şi aparatul dispăruse cu totul.

Acum, fugarii nu mai aveau de ce să se teamă. Cum ar mai fi putut, oare, Robur să se înapoieze pe insulă, când elicele erau scoase din funcţiune pentru vreo trei, patru ore?

Până atunci, sfărâmat de explozie, Albatrosul n-avea să mai fie decât o biată epavă purtată de ape, iar oamenii din echipajul lui nişte hoituri sfârtecate, pe care valurile oceanului nici măcar nu le puteau scoate la ţărm. Răzbunarea se va împlini până la capăt, în toată grozăvia ei.

Socotindu-se în legitimă apărare, Uncle Prudent şi Phil Evans nu avură nici un fel de remuşcări.

Phil Evans fusese rănit doar uşor de tot de glontele slobozit de pe bordul Albatrosului. Aşa că porniră tustrei să facă înconjurul insulei, în nădejdea că vor întâlni cumva nişte băştinaşi.

Şi nu se înşelară. Pe ţărmul apusean al insulei Chatham îşi aveau sălaşul vreo cincizeci de suflete care trăiau din pescuit. Oamenii văzuseră aeronava aterizând. Şi-i primiră pe fugari ca pe nişte fiinţe supranaturale. Nu lipsi mult ca să li se şi închine. Fură găzduiţi în cea mai încăpătoare dintre colibe. Niciodată, desigur, Frycollin nu avea să mai întâlnească un prilej atât de fericit de a trece drept un zeu negru.

După cum chibzuiseră, Uncle Prudent şi Phil Evans nu mai zăriră înapoindu-se aeronava. Era firesc, deci, să tragă de aici încheierea că, probabil, catastrofa se întâmplase într-una din păturile superioare ale atmosferei. De aci înainte, îşi spuneau ei, n-o să se mai audă niciodată vorbindu-se despre inginerul Robur, nici despre miraculosul aparat pe bordul căruia cutreiera văzduhul împreună cu însoţitorii săi.

Acum nu mai aveau altceva de făcut decât să aştepte o ocazie prielnică pentru a se înapoia în America. Pasămite, însă, navigatorii nu prea dau târcoale insulei Chatham. Şi tot aşteptând, trecu şi luna august, aşa încât până la urmă fugarii puteau foarte bine să se întrebe dacă nu cumva schimbaseră o închisoare cu alta, deşi Frycollin se simţea mai în largul său aici, decât în temniţa lui zburătoare.

În sfârşit, în ziua de 3 septembrie se abătu un vas prin părţile insulei Chatham, spre a-şi împrospăta provizia de apă dulce. Dacă vă aduceţi aminte, Uncle Prudent, în momentul când fusese răpit la Philadelphia, avea asupra lui câteva mii de dolari în bancnote, mai mult decât i-ar fi trebuit, adică, pentru a se înapoia în America. După ce le mulţumiră adoratorilor lor care îi copleşiră cu cele mai profunde mărturii de respect, Uncle Prudent, Phil Evans şi Frycollin se îmbarcară pentru Auckland. Niciunul din ei nu suflă o vorbă despre păţania lor; două zile mai apoi, sosiră în capitala Noii Zeclande.

Acolo, un pachebot de pe Pacific îi luă pe bord, şi, în ziua de 20 septembrie, după o călătorie cât se poate de liniştită peste ocean, supravieţuitorii de pe Albatros debarcau la San Francisco. Nu spuseseră nimănui nici cine erau, nici de unde veneau; cum însă plătiseră din gros, nici că i-ar fi dat prin gând vreunui căpitan de vas american să încerce a-i trage de limbă. La San Francisco, Uncle Prudent împreună cu colegul său şi cu Frycollin luară primul tren de pe linia Pacificului şi în ziua de 27 septembrie coborau la Philadelphia.

Iată, în câteva cuvinte, istorisirea întâmplănlor petrecute de la evadarea lor şi până la plecarea de pe insula Chatham. Şi astfel, în seara aceleiaşi zile chiar, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon putură să ia loc la masa prezidenţială, în mijlocul unei îmbulzeli nemaipomenite. Cu toate astea, niciunul dintre ei nu fusese vreodată atât de calm ca în seara aceea. Văzându-i, nimeni n-ar fi spus că se întâmplase vreo schimbare în viaţa lor, de când cu şedinţa

de pomină din 12 iunie. Ca şi cum aceste trei luni şi jumătate n-ar fi lăsat nici cea mai mică urmă în viaţa lor!

După primele tunete de urale pe care amândoi le întâmpinară fără să se arate câtuşi de puţin emoţionaţi, Uncle Prudentv punându-şi pălăria, începu a vorbi.

— Stimaţi cetăţeni, spuse el, declar şedinţa deschisă.

Aplauze furtunoase şi cât se poate de îndreptăţite. Căci dacă nu era nimic extraordinar în faptul că şedinţa fusese deschisă, era totuşi nemaipomenit ca ea să fi fost deschisă de însuşi Uncle Prudent, asistat de Phil Evans.

Preşedintele aşteptă până ce lumea îşi istovi entuziasmul prin strigăte şi aplauze, apoi continuă:

— La ultima noastră şedinţă, domnilor, au avut loc discuţii foarte aprinse (I-auzi, i-auzi!) între cei ce susţineau că elicea balonului nostru Go ahead trebuie montată în faţă şi cei ce argumentau că trebuie montată la spate! (Mirare în rândurile asistenţei.) Noi, însă, am găsit între timp mijlocul de a-i împăca şi pe unii şi pe alţii, şi iată cum: montând două elice, una în faţă şi alta în spatele nacelei! (Tăcere, vădind o deplină stupefacţie.)

Şi atâta tot. Da, tot! Nici un cuvânt despre răpirea preşedintelui şi secretarului! Nici un cuvânt despre Albatros, nici despre inginerul Robur! Nici un cuvânt despre călătoria lor! Nici un cuvânt despre modul în care prizonierii reuşiseră s-o şteargă! Nici un cuvânt, în fine, despre ceea ce se petrecuse cu aeronava – dacă mai cutreiera încă văzduhul şi dacă membrii clubului se mai puteau aştepta la noi represalii!

Fireşte că printre balonişti nu era unul căruia să nu-i fi stat pe limbă vreo întrebare de pus lui Uncle Prudent şi Phil Evans; văzându-i, însă, atât de serioşi, de ferecaţi în ei, găsiră toţi cu cale să le respecte tăcerea. Când vor socoti ei de cuviinţă să vorbească, vor vorbi, fireşte, şi toată lumea se va simţi cât se poate de măgulită, ascultându-i.

La urma urmei, poate că era la mijloc vreun secret ce nu putea fi încă dat în vileag.

Uncle Prudent luă atunci din nou cuvântul, înconjurat de o tăcere cum nu mai domnise nicicând la şedinţele Institutului Weldon.

— Domnilor, spuse el, nu ne mai rămâne, aşadar, decât să terminăm de construit aerostatul Go ahead, a cărui menire este să cucerească văzduhul – cu aceasta şedinţa s-a încheiat.

Capitolul XVIII.

CU CARE ACEASTĂ VERIDICĂ POVESTE A PERIPEŢIILOR ALBATROSULUI SE ÎNCHEIE FĂRĂ A SE FI ÎNCHEIAT, TOTUŞI.

În ziua de 29 aprilie, în anul următor, Ia vreo şapte luni după întoarcerea neaşteptată a lui Uncle Prudent şi Phil Evans, toată Philadelphia era în picioare. Nimic politic de astă dată. Nu era vorba nici de alegeri, nici de vreun miting. Aerostatul Go ahead, construit pe cheltuiala Institutului Weldon, avea, în sfârşit, să pună stăpânire asupra mediului său firesc.

Aeronaut – vestitul Harry W. Tinder, al cărui nume a mai fost pomenit la începutul acestei istorisiri, împreună cu un ajutor.

Călători – preşedintele şi secretarul Institutului Weldon. Nu li se cuvenea, oare, asemenea cinste? Nu fuseseră ei, oare, cei care veniseră în carne şi oase să protesteze împotriva oricărui aparat construit pe principiul „mai greu decât aerul”?

Trecuseră, totuşi, şapte luni, fără ca ei să fi deschis gura pentru a istorisi aventurile pe care le trăiseră. Nici Frycollin, oricât l-ar fi mâncat limba, nu scăpase o vorbuliţă despre inginerul Robur şi despre maşinăria lui minunată. Ca nişte neînduplecaţi balonişti ce erau, de bună seamă, Uncle Prudent şi Phil Evans nu voiau cu nici un chip să discute despre aeronave sau despre orice alt aparat de zbor. Atâta timp cât balonul Go ahead nu va fi ajuns în fruntea tuturor mijloacelor de locomoţie aeriană, nu voiau să admită niciuna din invenţiile aviatorilor. Amândoi

credeau încă, ţineau morţiş să creadă, că singurul vehicul atmosferic era aerostatul şi că numai şi numai lui îi era deschis viitorul.

De altminteri, cel împotriva căruia se răzbunaseră atât de crâncen – şi pe bună dreptate, după părerea lor – acela nu mai exista acum. Şi nici vreunul dintre însoţitorii lui. Taina Albatrosului se afla îngropată în adâncurile Oceanului Pacific.

Cât priveşte posibilitatea ca inginerul Robur să fi avut vreun adăpost, vreo insulă pe întinsul neţărmurit al oceanului, ce-i slujea ca loc de popas, era doar o simplă ipoteză. În orice caz, cei doi confraţi hotărâseră să chibzuiască mai târziu dacă ar fi cu cale să facă oarecare cercetări în direcţia asta.

Venise, în sfârşit, şi ziua când avea să se realizeze acea însemnată experienţă pe care Institutul Weldon o pregătea de atâta vreme şi atât de minuţios. Go ahead era, aşadar, modelul cel mai desăvârşit dintre toate cele inventate până atunci în arta aerostaticii – ceea ce ar fi un Inflexibil sau un Formidabil în arta navală.

Go ahead avea toate atributele necesare unui aerostat. Volumul său îi îngăduia să se ridice la cele mai mari altitudini pe care le putea atinge un balon; faptul că era impermeabil – să se poată menţine un timp nelimitat în văzduh; rezistenţa lui – să înfrunte atât dilatarea gazului din interior, cât şi străşnicia ploilor şi a vântului; capacitatea sa – să aibă o forţă ascensională destul de importantă pentru a putea ridica, împreună cu toate accesoriile, un întreg mecanism electric menit să imprime propulsoarelor sale o forţă motrice superioară tuturor rezultatelor obţinute în această direcţie până atunci. Go ahead avea o formă prelungă, aptă să-i înlesnească deplasarea pe orizontală. Nacela lui, semănând cu platforma balonului construit de căpitanii Krebs şi Renard, era prevăzută cu tot utilajul trebuincios aeronauţilor: instrumente de fizică, cabluri, ancore, frânghii etc., etc. În

afară de aparatele, pilele şi acumulatorii electrici ce constituiau izvoarele de energie mecanică ale aerostatului. Nacela era, de asemeni, înzestrată cu o elice în faţă şi cu o altă elice, împreună cu o cârmă, la spate. Randamentul maşinilor aerostatului Go ahead probabil că era însă mult inferior randamentului celor de pe bordul Albatrosului.

După ce fusese umplut cu gaz, Go ahead fusese transportat în poiana din Fairmont-Park, exact în locul unde poposise timp de câteva ore aeronava.

Nu mai e nevoie să spun, cred, că forţa lui ascensională se datora celui mai uşor dintre toate corpurile gazoase. Gazul aerian, de pildă, nu poseda decât o forţă ascensională de aproximativ şapte sute de grame de fiecare metru cub de gaz – prea puţin pentru a provoca o ruptură a echilibrului cu aerul înconjurător. Forţa ascensională a hidrogenului, în schimb, poate fi apreciată la o mie o sută de grame de fiecare metru cub de gaz. Balonul uriaş era umplut cu hidrogen pur, preparat după metoda şi în aparatele speciale folosite de vestitul Henry Giffard. Aşadar, Go ahead având o capacitate de patruzeci de mii de metri cubi, forţa ascensională a gazului din interior era de o mie o sută înmulţit cu patruzeci de mii, adică de patruzeci şi patru de mii de kilograme.

Şi, cum spuneam, totul era pregătit în dimineaţa zilei de 29 aprilie. Imensul aerostat se legăna în aer, la câteva picioare de pământ, încă de la orele unsprezece, gata să se înalţe în văzduh.

Era o vreme minunată, parcă anume făcută pentru această memorabilă experienţă. Poate că, totuşi, ar fi fost mai bine să bată vântul, pentru ca încercarea să fie cât mai concludentă. Într-adevăr, nimeni până atunci nu pusese la îndoială faptul că un balon ar putea fi dirijat într-o atmosferă calmă; lucrurile se schimbau însă în cazul când aerul se afla în mişcare şi în asemenea condiţii se cereau făcute experienţele.

Într-un cuvânt, nu bătea deloc vântul şi nici nu era vreun semn că s-ar putea să bată. Ca niciodată în ziua aceea, America de Nord nu se pregătea să trimită în Europa occidentală vreuna din aprigele vijelii din care avea o nesecată rezervă, şi nu cred să fi fost zi mai bine aleasă pentru reuşita unei experienţe aeronautice.

Mai e nevoie, oare, să vorbesc despre puzderia de oameni ce se adunaseră în Fairmont-Park, despre mulţimea trenurilor ce revărsaseră asupra capitalei Pennsylvaniei un puhoi de curioşi veniţi din toate statele înconjurătoare, despre întreruperea activităţii industriale şi comerciale pentru a se da tuturor cetăţenilor posibilitatea să privească spectacolul – patroni, funcţionari, muncitori, bărbaţi, femei, bătrâni, copii, membri ai Congresului, reprezentanţi ai armatei, magistraţi, reporteri, băştinaşi – şi albi, şi oameni de culoare – toţi claie peste grămadă, în poiana cea mare din parc? Mai e nevoie, oare, să zugrăvesc manifestările zgomotoase ale gloatei, frământările ei inexplicabile, învolburările-i neaşteptate ce o făceau să tălăzuiască şi să palpite? Mai e nevoie, oare, să înregistrăm numărul strigătelor de hip! Hip! Ura! Ce izbucniră de pretutindeni ca nişte pocnete de rachete, în clipa când Uncle Prudent şi Phil Evans se urcară pe platformă, sub aerostatul pe care flutura drapelul american? Mai e nevoie, în sfârşit, să arătăm că majoritatea curioşilor nu veniseră, poate, să vadă balonul Go ahead, cât să-i privească pe cei doi inşi extraordinari pentru care Lumea Veche avea tot dreptul să fie invidioasă pe Lumea Nouă?

De ce doi şi nu trei? De ce nu şi Frycollin? Pentru că Frycollin, găsind că expediţia făcută pe bordul Albatrosului ajungea ca să-i asigure celebritatea, renunţase la cinstea de a-şi însoţi stăpânul. Aşa că, de astă dată, nu mai avu parte de aclamaţiile furtunoase cu care fură întâmpinaţi preşedintele şi secretarul Institutului Weldon.

Se înţelege de la sine că niciunul dintre membrii ilustrei asociaţii nu lipsea şi că toate locurile rezervate în incinta

încercuită cu frânghii şi ţăruşi din mijlocul poienii erau ocupate. Se aflau acolo şi Truk Milnor şi Bat T. Fyn, şi William T. Forbes, la braţ cu cele două fete ale sale, miss Doll şi miss Mai. Toţi veniseră anume ca să arate că nimic pe lume n-ar fi în stare să-i despartă vreodată de adepţii principiului „mai uşor decât aerul”.

La orele unsprezece şi douăzeci, o bubuitură de tun dădu de ştire că pregătirile se isprăviseră.

Go ahead nu mai aştepta decât semnalul de plecare. La unsprezece şi douăzeci şi cinci se auzi o a doua bubuitură de tun.

Ţinut de capetele frânghiilor reţelei, Go ahead se ridică la vreo cincizeci de metri deasupra poienii. De acolo, de sus, platforma domina toată mulţimea cuprinsă de o adâncă emoţie. Uncle Prudent şi Phil Evans, care stăteau în picioare, în faţă, duseră amândoi mâna stângă la piept, în semn că erau trup şi suflet cu întreaga asistenţă. Pe urmă ridicară dreapta spre zenit, în semn că sosise în sfârşit clipa când cel mai mare balon din câte fuseseră construite până în ziua aceea avea să pună stăpânire pe spaţiul supraterestru.

O sută de mii de mâini se lipiră, în aceeaşi clipă, de o sută de mii de piepturi şi alte o sută de mii de mâini se ridicară spre cer.

La unsprezece treizeci bubui o a treia lovitură de tun.

— Daţi-i drumul! Strigă Uncle Prudent, rostind formula sacramentală.

Şi Go ahead se înălţă „maiestuos”, ca să folosim şi noi adverbul consacrat de numeroasele reportaje asupra experienţelor aerostatice.

Era într-adevăr un spectacol nemaipomenit. Părea un vas ce părăsise tocmai şantierul. Într-adevăr, nu era, oare, Go ahead un vas lansat pe mările văzduhului?

Aerostatul se ridică drept în sus, pe o linie perfect verticală, dovadă că în atmosferă domnea liniştea cea mai

desăvârşită, oprindu-se la o altitudine de două sute cincizeci de metri.

Acolo începură să se desfăşoare manevrele pe orizontală. Mânat de cele două elice, Go ahead porni în întâmpinarea soarelui cu o viteză de zece metri pe secundă. Era exact viteza de deplasare a balenei în mediul lichid. Şi poate că nu greşim asemuindu-l cu colosul mărilor boreale, deoarece aerostatul avea chiar forma uriaşului cetaceu. O nouă salvă de urale îi salută pe iscusiţii aeronauţi.

Pe urmă, cu ajutorul cârmei, Go ahead începu să execute tot felul de mişcări circulare, oblice sau rectilinii, după cum îl îndruma mâna timonierului. Se învârti în cerc pe un spaţiu restrâns, merse înainte, îndărăt, în aşa fel încât să-i convingă şi pe cei care tăgăduiau cu încăpăţânare posibilitatea de a dirija baloanele – dacă mai exista vreunul! Dacă ar mai fi existat, ar fi fost jupuit de viu!

Ce păcat însă că această măreaţă experienţă nu avu parte măcar de o adiere cât de uşoară! Într-adevăr, ce păcat! Spectatorii ar fi avut, atunci, prilejul să vadă aerostatul evoluând, fără nici o şovăire, în fel şi chip, fie lunecând pieziş ca o corabie ce merge în direcţia vântului, fie înfruntând curenţii de aer, ca un vapor.

În momentul acela Go ahead se ridică din nou, cu câteva sute de metri mai sus.

Toată lumea înţelese de ce. Uncle Prudent şi însoţitorii săi încercau să găsească un curent de aer cât de slab în păturile superioare ale atmosferei, pentru ca experienţa să fie deplină. De altminteri, un sistem de balonaşe interioare, aidoma băşicii înotătoare a peştilor, balonaşe în care se putea introduce, prin pompare, o anumită cantitate de aer, îi îngăduia să se deplaseze pe verticală. În felul acesta, putea să se ridice în văzduh sau să coboare după bunul plac al aeronautului, fără să fie nevoit să arunce din lest ca să se înalţe sau să dea drumul la gaz ca să se lase mai jos. Cu toate astea era prevăzut cu o supapă în emisfera superioară, în eventualitatea că ar fi fost nevoit să coboare

în grabă. În definitiv, nu era vorba decât de aplicarea sistemelor cunoscute mai dinainte, însă perfecţionate în cel mai înalt grad.

Go ahead se înălţa, aşadar, pe verticală. Şi cât era de uriaş, începuse să se micşoreze încetul cu încetul sub privirile spectatorilor, ca şi cum ar fi fost vorba de o simplă iluzie optică. Ceea ce nu făcea decât să aţâţe curiozitatea celor de faţă, care stăteau cu ochii pe cer, mai, mai să-şi frângă gâtul. Balena mătăhăloasă se preschimbă treptat într-un marsuin care, la rândul său, avea să scadă tot mai mult, devenind un mic porc-de-mare.

Mişcarea de ascensiune desfăşurându-se mai departe, Go ahead ajunse la o altitudine de patru mii de metri. Cum însă cerul era senin, fără o dâră de pâclă, balonul se văzu tot timpul.

Cu toate astea, rămăsese ca şi la început în dreptul pajiştei, ca şi cum ar fi fost pironit acolo cu nişte sfori divergente. Dacă văzduhul ar fi fost închis sub un clopot uriaş de sticlă, nu cred că atmosfera ar fi lâncezit mai mult ca în momentul acela. Nici o adiere cât de uşoară, nici mai sus, nici mai jos. Aerostatul manevra fără să întâmpine vreo rezistenţă, zărindu-se mic de tot din pricina depărtării, ca şi cum ar fi fost privit cu binoclul întors.

Deodată un ţipăt izbucni din mijlocul mulţimii, un ţipăt urmat de alte o sută de mii. Toate braţele se întinseră, aţintite spre un punct din zare. Şi punctul acesta se afla la nord-vest.

Acolo, în adâncul cerului azuriu, se ivise un corp mobil care se apropia, crescând treptat. Să fi fost, oare, o pasăre ce-şi fâlfâia aripile în înaltul văzuhului? Sau vreun bolid a cărui traiectorie străbătea oblic păturile atmosferei? Se mişca în orice caz cu o viteză uluitoare şi foarte curând avea să treacă pe deasupra capetelor mulţimii.

O bănuială încolţi aproape în aceeaşi clipă în minţile celor de faţă, ca transmisă de un curent electric în tot cuprinsul poienii.

Pe cât se părea însă Go ahead zărise şi el obiectul acela curios. Şi se simţise probabil ameninţat de vreo primejdie, fiindcă îşi sporise viteza, gonind spre vest.

Da, aşa era, mulţimea înţelesese! Un nume rostit de unul dintre membrii Institutului Weldon fu repetat de o sută de mii de guri: „AIbatrosul! Albatrosul!”

Era într-adevăr Albatrosul! Robur îşi făcuse iar apariţia în slava cerului! El era cel care, aidoma unei uriaşe păsări de pradă, stătea gata să se năpustească asupra lui Go ahead!

Şi cu toate astea, în urmă cu nouă luni, aeronava sfărâmată de explozie, cu elicele ciuntite, cu platforma frântă în două, zăcea hârbuită. De n-ar fi fost uluitorul sânge rece al inginerului, care se grăbise să schimbe sensul turaţiilor propulsorului din faţă, transformându-l într-o elice de suspensie, tot echipajul Albatrosului s-ar fi asfixiat din pricina prăbuşirii năprasnice a aparatului. Dar dacă reuşiseră să scape de asfixie, cum se făcea că nici el, nici oamenii lui nu se înecaseră în apele Pacificului?

Pasămite, resturile platformei, aripile propulsoarelor, pereţii cabinelor şi tot ce mai rămăsese de pe urma Albatrosului alcătuia totuşi ceea ce se cheamă o epavă. Când pasărea rănită se prăvăleşte în valuri, aripile ei o ajută să plutească încă o bucată de vreme pe unda mării. Robur şi însoţitorii săi stătuseră deci timp de câteva ore, la început pe epava aparatului, apoi în barca de cauciuc pe care o regăsiseră la suprafaţa oceanului.

Providenţa – pentru cei care cred în amestecul ei în treburile omeneşti – sau întâmplarea – pentru cei care au slăbiciunea să nu creadă în providenţă – venise în ajutorul naufragiaţilor.

La câteva ore după răsăritul soarelui, aceştia fuseseră zăriţi de echipajul unui vas, care coborâse numaidecât o luntre pe apă. Robur fusese luat pe bord împreună cu însoţitorii săi, şi nu numai ei, dar şi rămăşiţele plutitoare ale aeronavei. Inginerul se mulţumise să spună că aparatul se

sfărâmase într-o ciocnire, păstrând un incognito pe care i-l respectaseră cu toţii.

Vasul era o corabie cu trei catarge, sub pavilion englez, Two Friends17 din Liverpool, şi se îndrepta spre Melbourne, unde ajunsese câteva zile mai târziu.

Se aflau în Australia, dar încă destul de departe de insula X, unde trebuiau să se înapoieze.

Printre sfărâmăturile rufului din spate al aeronavei, inginerul reuşise să găsească o sumă mai mare de bani care-i îngăduise să îndestuleze nevoile însoţitorilor săi, fără să ceară nimic nimănui. Puţin după sosirea lui la Melbourne, Robur cumpărase o mică goeletă de o sută de tone, şi cum inginerul cunoştea rosturile marinăreşti, reuşise să ajungă pe insula X.

Din acea clipă nu mai avusese decât un singur gând, o obsesie: să se răzbune. Dar, ca să se răzbune, era necesar să construiască un al doilea Albatros. Treabă uşoară, în definitiv, pentru un om care-l construise şi pe cel dintâi. Întrebuinţaseră, deci, tot ce mai putea folosi la ceva din aeronava distrusă şi, printre alte aparate, şi propulsoarele care fuseseră îmbarcate, împreună cu celelalte rămăşiţe, pe goeletă. Întocmiseră la loc întreg mecanismul, cu ajutorul unor noi pile electrice şi acumulatori. Într-un cuvânt, în mai puţin de opt luni, totul era terminat şi un nou Albatros, aidoma celui sfărâmat de explozie, la fel de puternic şi de iute ca şi primul, stătea gata să-şi ia zborul în văzduh.

Se înţelege de la sine, cred, fără a mai fi nevoie să insistăm, că aparatul avea acelaşi echipaj şi că acest echipaj era mânios foc pe Uncle Prudent şi pe Phil Evans – în special – şi pe tot Institutul Weldon, în general.

Albatrosul părăsise insula X la începutul lui aprilie. Tot timpul zborului său se străduise să facă în aşa fel ca trecerea lui să nu fie observată în nici un punct de pe glob. Călătorise, aşadar, mai toată vremea printre nori. Ajungând deasupra Americii de Nord, prin nişte coclauri neumblate din Far-West, aterizase. Acolo inginerul, păstrând cel mai

deplin incognito, ajunsese să afle un lucru care făcuse să-i crească inima de bucurie şi anume că Institutul Weldon era pe cale să-şi înceapă experienţele şi că Go ahead, în nacela căruia aveau să ia loc Uncle Prudent şi Phil Evans, se pregătea să pornească din Philadelphia la data de 23 aprilie.

Ce prilej straşnic pentru a potoli setea de răzbunare ce mistuia inima lui Robur şi alor săi!

Cumplită răzbunare, şi Go ahead nu putea cu nici un chip să scape de ea! O răzbunare în văzul lumii, care să dovedească totodată superioritatea aeronavei faţă de aerostate şi faţă de toate celelalte aparate de acelaşi soi!

Iată de ce, în ziua aceea, aeronava ieşise la iveală în văzduh deasupra parcului Fairmont, ca un vultur ce s-ar fi năpustit din înaltul cerului.

Da, era cu adevărat Albatrosul: toată lumea îl recunoscuse, chiar şi cei ce nu-l văzuseră în viaţa lor!

Go ahead fugea cât putea. Curând însă îşi dădu seama că nu era chip să scape, zburând aşa, mai departe, pe orizontală. Aşa încât îşi căută salvarea pe verticală, dar nu coborând spre pământ fiindcă aeronava ar fi putut să-i taie drumul, ci ridicându-se mai sus în văzduh, într-o zonă unde s-ar fi aflat la adăpost. Era o încercare plină de îndrăzneală, dar în acelaşi timp cât se poate de logică.

Între timp Albatrosul începuse şi el să se înalţe. De dimensiuni mai mici decât ale aerostatului, părea un peşte-cu-spadă urmărind o balenă pe care se pregătea s-o străpungă, ori un torpilor repezindu-se asupra unui cuirasat pe care avea să-l arunce năprasnic în aer.

Fireşte că toată lumea se uita la el cu inima pierită! În câteva clipe aerostatul şi ajunsese la cinci mii de metri înălţime. Albatrosul nu-l slăbise deloc, cât timp făcuse ascensiunea. Îi dădea mereu târcoale, învăluindu-l în cercuri tot mai strânse, pe măsură ce se învârtea în jurul lui. Ar fi putut să-i vină de hac dintr-o dată, spintecând învelişul atât de gingaş al balonului. Şi atunci prăbuşirea ar

fi fost atât de cumplită, încât praful s-ar fi ales de Uncleprudent şi de însoţitorii săi.

Cu gura încleştată de spaimă şi cu răsuflarea tăiată, publicul era cuprins de simţământul acela de groază, ce-ţi striveşte pieptul şi-ţi taie picioarele, atunci când vezi căzând pe cineva de la o mare înălţime. Se pregătea o luptă aeriană, ce nu lăsa să se întrevadă nici măcar posibilităţile de salvare ale unei lupte navale – prima luptă de felul acesta, dar nu şi ultima, fără îndoială, fiindcă progresul constituie una din legile lumii acesteia. Şi dacă Go ahead îşi aninase jur împrejurul cercului său ecuatorial culorile americane, Albatrosul arborase şi el drapelul înstelat, cu un soare auriu, al lui Robur Cuceritorul.

Go ahead încercă să se îndepărteze de inamicul său, ridicându-se şi mai sus. Lepădă, aşadar, lestul pe care-l avea ca rezervă şi făcu încă un salt de o mie de metri. Acum nu se mai zărea decât un punct pe cer. Cât priveşte Albatrosul, care se ţinea mereu după el, sporise la maximum numărul de turaţii ale elicelor, făcându-se nevăzut.

Deodată un strigăt de groază se ridică din poiană.

Go ahead creştea văzând cu ochii, iar aeronava ieşise din nou la iveală, coborând odată cu el. De astă dată, însă, era vorba de o prăbuşire. Gazul, dilatându-se peste măsură în zonele superioare ale atmosferei, făcuse să plesnească învelişul şi acum, pe jumătate dezumflat, balonul cădea la pământ cu o iuţeală considerabilă.

Aeronava încetinise, la rândul său, mişcarea elicelor de suspensie şi cobora şi ea cu aceeaşi viteză, reuşind să ajungă în dreptul balonului în momentul când acesta se afla la o distanţă de numai o mie două sute de metri de pământ, şi să se alăture de el.

Robur avea de gând să-i dea lovitura de graţie?… Nicidecum!… Voia să-i vină în ajutor, să-i salveze echipajul!

Atât de iscusită fu manevra executată, încât aeronautul împreună cu ajutorul său puteau cu uşurinţă să sară pe

platforma aeronavei.

Nu cumva Uncle Prudent şi Phil Evans se încăpăţânau să respingă ajutorul lui Robur, refuzând să fie salvaţi de el? Ar fi fost în stare, aşa cum îi ştim! Noroc că echipajul inginerului tăbărî asupra lor, silindu-i să treacă din nacela lui Go ahead pe bordul Albatrosului.

Pe urmă aeronava se depărtă puţin şi se opri în loc, în timp ce balonul, golit cu desăvârşire de gaz, cădea jos peste copacii din preajma poienii, rămânând agăţat acolo ca o zdreanţă uriaşă.

O tăcere înfiorătoare domnea pe pământ: ca şi cum toate inimile ar fi încetat să mai bată. Multă lume închisese ochii ca să nu vadă sfârşitul catastrofei.

Uncle Prudent şi Phil Evans erau, deci, iarăşi, prizonierii inginerului Robur. Şi acum că pusese mâna pe ei, avea cumva de gând să-i răpească din nou în văzduh, acolo unde nimeni nu putea să-i ia urma?

S-ar fi putut.

Cu toate astea, în loc să se ridice în aer, Albatrosul continuă să coboare spre pământ. Voia, poate, să aterizeze? Aşa bănuiră cu toţii şi mulţimea se trase deoparte să-i facă loc în mijlocul poienii.

Emoţia ajunsese la culme.

Albatrosul se opri însă la doi metri de pământ. Şi atunci, în mijlocul tăcerii adânci ce se lăsase, se auzi glasul inginerului.

— Cetăţeni ai Statelor Unite, rosti el, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon sunt din nou în puterea mea. Luându-i prizonieri, n-aş face decât să mă folosesc de dreptul meu de represalii. Văzând însă ura pătimaşă dezlănţuită în sufletul lor de succesele Albatrosului, am înţeles că lumea nu este încă de ajuns de coaptă pentru însemnata revoluţie pe care cucerirea văzduhului o va produce cândva. Uncle Prudent şi Phil Evans, sunteţi liberi!

Preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, ca şi aeronautul împreună cu ajutorul său, nu avură de făcut

decât o săritură pentru a pune din nou piciorul pe pământ.

O clipă mai târziu Albatrosul se ridică la zece metri deasupra capetelor mulţimii.

— Cetăţeni ai Statelor Unite, continuă Robur, experienţa mea s-a încheiat şi pot să vă împărtăşesc de pe acum părerea ce mi-am format-o: cred că nu trebuie să precipităm niciodată lucrurile, nici chiar când e vorba de progres. Ştiinţa nu trebuie s-o ia înaintea moravurilor, într-un cuvânt, fiece lucru se cuvine făcut la vremea lui. Venirea mea ar fi prematură azi şi n-aş putea birui atâtea interese divergente, contradictorii. Noţiunile nu sunt încă de ajuns de coapte pentru a se realiza o unire. Plec, aşadar, luând cu mine secretul descoperirii mele. Secretul acesta însă nu va fi pierdut pentru omenire. Lumea îl va dobândi în ziua când va fi destul luminată ca să tragă foloase de pe urma lui şi destul de înţeleaptă ca să nu abuzeze de el. Bun rămas, cetăţeni ai Statelor Unite, bun rămas!

Şi, vânturând aerul cu cele şaptezeci şi patru de elice ale sale, purtat de cele două propulsoare ce se învârteau cu cea mai mare iuţeală, Albatrosul îşi luă zborul spre est, în mijlocul strigătelor furtunoase care, de astă dată, exprimau admiraţia mulţimii.

Cei doi colegi, adânc umiliţi şi, odată cu ei, şi ceilalţi membri ai Institutului Weldon, făcură singurul lucru ce le mai rămânea de făcut: o luară frumuşel spre casă, în timp ce lumea, schimbându-şi dintr-o dată atitudinea, era gata să le arunce în faţă – şi pe bună dreptate – cele mai usturătoare cuvinte.

Şi acum, rămâne totuşi întrebarea: „Cine este Robur? Se va şti vreodată?”

Se ştie chiar de pe acum. Robur este ştiinţa aşa cum va fi peste ani, poate chiar mâine. Este rezerva sigură a viitorului.

Dar Albatrosul ce face, mai cutreieră încă atmosfera ce înconjoară globul pământesc şi a cărei stăpânire nimeni nu poate să i-o răpească? De ce ne-am îndoi?

Dar cu Robur Cuceritorul ce se întâmplă: o să se mai arate vreodată, aşa cum a făgăduit? Nici vorbă că da! O să vină să dea în vileag secretul unei descoperiri în stare să schimbe condiţiile sociale şi politice ale omenirii.

Cât priveşte viitorul locomoţiei aeriene, nu încape îndoială că va fi al aeronavei, nicidecum al aerostatului.

Albatroşilor le este hărăzită, fără doar şi poate, cucerirea aerului!

SFÂRŞIT

1. Şi datu-i-a lui chip măreţ întors spre cer – vers din Metamorfozele lui Ovidiu (n.t.)
2 Cântec de plecare (n.t.)
3 Trustul uzinelor metalurgice din Atlantic, (n. t.).
4 Întâmplările la care se face aluzie sunt povestite pe larg în romanul „Cele cinci sute de milioane ale Begumei” de Jules Verne. (n. r.).
5 Pentru faţa lui (pentru el însuşi) – în latină.
6 Prin însuşi faptul (în mod concret) – în latină.
7 De patrusprezece ori, aproximativ, suprafaţa Câmpului lui Marte. (n. a.).
8 Din eroare, autorul amestecă peştii de apă dulce cu cei de marc: nici crapul, nici plătica. Nici şiuca nu trăiesc în apă sărată, (n. t.).
9. Tapage în limba franceză înseamnă tărăboi, gălăgie, (n. t.).
10 E vorba de lampa electrică, inventată de Edison (n.t.).
11 Turnul Eiffel (n.t.)
12 Adică Ecuatorul, (n. t.).
13 Suprafaţa uscatului este de 136.051.371 km2. (n. a.).
14 Mamifer rumegător din America de Sud, semănând cu lama. (n. t.).

15 Blink (în limba engleză) – licăr. (n. t.).
16 Aceste state sunt azi în număr de cincizeci, la care se adaugă un district federal. (n. t.)
17 Doi prieteni, (n. t.).